

Živeti zdravo življenje.

LETNO POROČILO 2016

www.krka.si

Krka, d. d., Novo mesto

- PRAZNA STRAN -

Kazalo

UVOD	3
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	3
POROČILO NADZORNEGA SVETA ZA LETO 2016	6
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE KRKA	13
PREDSTAVITEV SKUPINE KRKA	14
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV IN NAGRAD V LETU 2016	18
POSLOVNO POROČILO	20
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	20
RAZVOJNA STRATEGIJA SKUPINE KRKA	33
PRIČAKOVANO MAKROEKONOMSKO OKOLJE V LETU 2017	36
UPRAVLJANJE TVEGANJ	39
DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	53
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	56
TRŽENJE IN PRODAJA	65
SKUPINE IZDELKOV IN STORITEV	75
RAZVOJ IN RAZISKAVE	94
PROIZVODNJA IN OSKRBNNA VERIGA	101
VLAGANJA IN NALOŽBE	103
INTEGRIRANI SISTEM VODENJA IN KAKOVOST	106
TRAJNOSTNI RAZVOJ	112
ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	112
ODGOVORNOST DO VLAGATELJEV	119
ODGOVORNOST DO ODJEMALCEV	120
PRISPEVEK K NAPREDKU DRUŽBE	122
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	125
KAZALNIKI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA ZA DRUŽBO KRKA ZA LETO 2016	134
Kdo je kdo v Krki	136
RAČUNOVODSKO POROČILO	139
VSEBINA	141
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	141
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	141
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA	142
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	200
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2016 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	260

UVOD

Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, partnerji in sodelavci!

Poslovno okolje in rezultati poslovanja

Leto 2016 je bilo bogato z dogodki, tako za Krko kot za gospodarstvo nasploh. Na spremembe, vse večjo globalno konkurenco in različne potrebe na več kot 70 trgih smo se odzivali hitro in učinkovito. Kljub neugodnim razmeram na posameznih trgih smo tudi lani dokazali razvojno sposobnost in trdoživost skupine Krka.

V letu 2016 smo vrednostno prodali za 1 % več kot leto prej, količinsko pa smo Krkinim kupcem prodali 11 % več izdelkov. Naša proizvodnja je v letu 2016 dosegla največjo mesečno, četrtno in letno zmogljivost doslej, to je 13,5 milijarde tablet, kapsul in drugih farmacevtskih oblik. Količinska rast proizvodnje in predvsem prodaje nam potrjuje, da kupci radi segajo po Krkinih izdelkih.

Gospodarske razmere so bile tudi lani negotove, javne blagajne in kupci so varčevali, v Vzhodni Evropi so nihale vrednosti lokalnih valut. Največji izziv, s katerim se soočamo farmacevtski proizvajalci, je padanje cen naših izdelkov. V letu 2016 je naš čisti dobiček kljub vrednostni in izraziti količinski rasti prodaje znašal 108,5 milijona EUR, kar je 31 % manj kot leta 2015. Na to odgovarjamo z novimi izdelki, ki jih razvijamo, proizvajamo in tržimo večinoma sami, z novimi naložbami in z nadaljnjim širjenjem poslovanja. Obenem na vseh področjih poslovanja izvajamo aktivnosti, s katerimi uspešno blažimo negativne posledice gospodarskih razmer: povečujemo količinsko prodajo izdelkov, optimiziramo oskrbno verigo ter izboljšujemo učinkovitost vseh poslovnih procesov.

Krkina zdravila so na številnih trgih med najbolj prodajanimi

Krkina zdravila so na številnih trgih zelo uveljavljena in njihove tržne deleže še povečujemo. V Ruski federaciji smo glede na tržni delež četrti med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil, v Ukrajini pa prvi med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Na Poljskem smo četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil, na Madžarskem in Češkem pa drugi oziroma tretji med pretežno tujimi ponudniki. Na Hrvaškem in v Romuniji dosegamo drugo mesto, v Sloveniji pa imamo največji tržni delež.

Največ, za 332,3 milijona EUR izdelkov in storitev, smo v letu 2016 prodali v regiji Vzhodna Evropa. Količinsko smo na teh trgih prodali za 12 % več kot v letu 2015, vrednostno pa za 1 % več. V rubljih izražena prodajna rast na ključnem trgu, v Ruski federaciji, je dosegla skoraj 13 %, v evrih 1 %. Na drugem ključnem trgu, v Ukrajini, smo v evrih dosegli 17-odstotno rast. Na obeh trgih so k prodaji največ prispevala zdravila na recept, predvsem zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja. Regija Vzhodna Evropa je predstavljala 28,3 % celotne prodaje skupine Krka.

Sledila je regija Srednja Evropa z 286,7 milijona EUR prodaje in deležem v višini 24,4 %. Dosegli smo 2-odstotno vrednostno rast in 6-odstotno količinsko rast prodaje. Na Poljskem, ključnem in največjem trgu v regiji, smo prodali za 3 % več kot leto prej. Prodajo smo povečali na vseh regijskih trgih razen v Litvi in na Madžarskem. Na Češkem je bila rast 5-odstotna, na Slovaškem pa 4-odstotna. V ponudbi so bila ključna zdravila na recept, pomemben je bil tudi delež novih zdravil.

Tretje največje prodajno območje je bila regija Zahodna Evropa z deležem v višini 24 % in prodajo v višini 282,4 milijona EUR. Količinska prodaja je bila 16 % večja kot leto prej, vrednostna pa zaradi padca cen 8 % manjša. Največji padec prodaje smo zaradi padca cen zabeležili v Skandinaviji in Združenem kraljestvu, prodajno najbolj uspešni trgi pa so bili Nemčija, Španija in Francija.

V regiji Jugovzhodna Evropa smo prodali za 152,4 milijona EUR, kar predstavlja 13-odstotni delež v prodaji skupine Krka. Vrednostno smo na teh trgih zrastle za 9 %. Dobre rezultate smo dosegli na skoraj vseh trgih v regiji, najhitreje pa smo rasli na romunskem, ki je Krkin največji trg v tej regiji. Uspešno smo rasli tudi na Hrvaškem.

Čezmorska tržišča s 35,5 milijona EUR predstavljajo 3-odstotni delež v prodaji skupine Krka. Prodali smo za 12 % več kot leta 2015. Največ so prispevali posamezni trgi prodajnih pisarn Srednji vzhod in Afrika, med katerimi izpostavljamo Iran in Republiko Južno Afriko.

Prodaja na domačem trgu je znašala 85,1 milijona EUR, kar je 7,3 % celotne prodaje skupine Krka. Posebno uspešni smo bili pri prodaji izdelkov iz ključnih terapevtskih skupin, zlasti zdravil za zdravljenje hipertenzije in hiperlipidemij, zdravil za zmanjšanje izločanja želodčne kisline in zdravil za zdravljenje bolečin. Tudi prodaja zdraviliško-turističnih storitev je ponovno rasla, saj je naša odvisna družba Terme Krka prodala za 9 % več kot v letu 2015.

19 novih izdelkov v letu 2016

Zavedamo se, da moramo zagotoviti svojo dolgoročno rast. Ta je odvisna predvsem od stalnega povečevanja ponudbe, ki temelji na vertikalno integriranem poslovnem modelu, s katerim obvladujemo celoten proces razvoja od surovin do končnih izdelkov. Zato ni naključje, da razvijemo vsako leto več novih izdelkov, ki temeljijo na lastnih patentiranih razvojno-raziskovalnih rešitvah. V Krki trenutno razvijamo več kot 170 novih izdelkov. Z inovacijami zagotavljamo nove, sodobne farmacevtske oblike zdravil, s katerimi na svetovnem generičnem farmacevtskem trgu stopamo ob bok najboljšim.

V letu 2016 smo registrirali 19 novih izdelkov v 41 farmacevtskih oblikah in jakostih. Med zdravili na recept smo registrirali 16 novih izdelkov – z osmimi smo dopolnili ključno skupino zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja, s petimi pa paleta antibiotikov. Na področju izdelkov brez recepta smo dali na trg nov izdelek za zdravljenje simptomov kroničnega venskega popuščanja, limfedema in akutnega hemoroidalnega sindroma. Ponudbo veterinarskih izdelkov pa smo dopolnili z novima protimikrobnima izdelkoma.

Utrjevali smo tudi tržno prisotnost izdelkov, številne izmed njih smo registrirali na novih tržiščih, v novih oblikah in jakostih. V različnih državah smo v letu 2016 na novo pridobili 546 registracij.

V letu 2016 smo tudi organizacijsko bolj povezali razvojno-raziskovalne in proizvodne procese, od česar si obetamo lažji in hitrejši razvoj novih izdelkov in njihov prenos v proizvodnjo.

V skupini Krka poteka 20 naložbenih projektov

V skupini Krka smo v letu 2016 za naložbe namenili 132 milijonov EUR, od tega 78 milijonov EUR v obvladujoči družbi in 54 milijonov EUR v odvisnih družbah. Dobavitelji iz Slovenije na ravni skupine Krka vrednostno izvedejo dobro polovico naložb, na ravni obvladujoče družbe pa več, okoli 70 %.

V Sloveniji, na Hrvaškem, v Ruski federaciji in Nemčiji poteka več kot dvajset naložbenih projektov, s katerimi bomo proizvodne zmogljivosti povečali za tretjino. Letni količinski obseg proizvodnje tablet in kapsul se bo tako s 13,5 milijarde v nekaj letih povečal na več kot 17 milijard.

Tudi v letu 2017 ostajamo zavezani povečanju dividend

V letu 2016 smo za dividende namenili 54 % konsolidiranega čistega dobička lastnikov kapitala obvladujoče družbe, ustvarjenega v letu 2015, rast bruto dividende na delnico pa je znašala 6 %. Krka je med generičnimi farmacevtskimi ponudniki znana po dobri dividendni donosnosti, kar nameravamo ohraniti tudi v prihodnje.

Smo zavzet in usposobljen kolektiv

V skupini Krka je konec leta 2016 delalo 10.889 ljudi. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo predstavlja 57 %. Krko tako zaposleni kot iskalci zaposlitve obravnavajo kot zaželenega delodajalca, zato imamo lahko na številnih področjih dobre kadre. Zaposlene spodbujamo, da pri vsakodnevnih nalogah nenehno iščejo načine za boljše in kakovostnejše opravljanje dela.

Obeti za leto 2017

V letu 2017 načrtujemo prodajo v višini 1 milijarde 220 milijonov EUR in večji dobiček kot v letu 2016. Še intenzivneje bomo tržili izdelke, razvijali nove, se širili in zaposlovali. Za naložbe bomo namenili 174 milijonov EUR. Skupno število zaposlenih naj bi preseglo 11.400.

Količinska rast proizvodnje in prodaje zahteva tako povečevanje proizvodnih zmogljivosti, namenjenih sintezi učinkovin in proizvodnji farmacevtskih izdelkov, kot laboratorijskih zmogljivosti, namenjenih razvoju in raziskavam ter zagotavljanju kakovosti. Jeseni 2017 načrtujemo otvoritev novega, četrtega razvojno-kontrolnega centra, vrednega 54 milijonov evrov. Načrtujemo tudi zagon dodatnih zmogljivosti za proizvodnjo izdelkov v obratu za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol 2 in proizvodnjo onkoloških izdelkov na Hrvaškem. Ti koraki bodo skupaj z optimizacijo nabavnih poti zagotovili konkurenčnost Krke tudi na količinsko hitrorastočih trgih. Hkrati s povečevanjem proizvodnih zmogljivosti načrtujemo rast s prevzemi in dolgoročnimi poslovnimi povezavami, ki bodo poleg novih izdelkov prinesle tudi nove trge.

Poleg izdelkov in tehnologij s tradicionalnega farmacevtskega področja proučujemo in razvijamo tudi izdelke z novejših tehnoloških področij, zlasti podobna biološka zdravila. Posebna skupina Krkinih visokousposobljenih strokovnjakov s področja rekombinantnih tehnologij in izdelkov aktivno spremlja izdelke in tehnologije ter izvaja skrbne strokovne preglede več kot desetih izdelkov, ki so v različnih razvojnih fazah pri potencialnih partnerjih. Prednost imajo zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni in avtoimunskih bolezni ter onkološka zdravila. Pri izdelkih, pripravljenih z rekombinantno biotehnologijo, previdno ocenjujemo tveganja ob uveljavljanju nove regulative in vstopanju izdelkov na trge. Zavedamo se namreč, da bomo le tako lahko zagotovili racionalno vlaganje v posamezne projekte.

Vemo, da v vse ostrejši konkurenčni tekmi zmagujejo le najboljši, tisti, ki imajo jasno zastavljeno vizijo in strategijo razvoja podjetja. V Krki smo dolgoročno načrtali svojo pot in prepričan sem, da bomo po njej hodili uspešno in tudi v prihodnje znali upravičiti vaše zaupanje.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Poročilo nadzornega sveta za leto 2016

Spoštovane delničarke in delničarji ter drugi deležniki!

Člani nadzornega sveta smo v letu 2016 zasedali na petih rednih sejah in obravnavali 44 točk dnevnega reda. Člani komisij nadzornega sveta so se sestali devetkrat, imeli so eno dopisno sejo in obravnavali 43 točk dnevnega reda.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Krka sestavlja 9 članov. Predstavniki delničarjev so prof. dr. Julijana Kristl, predsednik nadzornega sveta Jože Mermal, Andrej Slapar, Simona Razvornik Škofič, namestnica predsednika nadzornega sveta mag. Anja Stroj in Štampar, MBA, in dr. Boris Žnidarič. Predstavniki zaposlenih v nadzornem svetu so Franc Šašek kot namestnik predsednika nadzornega sveta, dr. Mateja Vrečer in mag. Tomaž Sever. Do letne skupščine delničarjev 7. 7. 2016 je bil član nadzornega sveta tudi Matej Pirc, a je na 4. seji dal odstopno izjavo. Namesto njega so delničarji izvolili dr. Borisa Žnidariča.

V Krkinem nadzornem svetu so štiri ženske in pet moških, ki se razlikujejo po izobrazbi, delovnih izkušnjah, starosti in panogah, v katerih delujejo. Stari so od 43 do 68 let. Imajo formalno znanje s področja farmacije, kemije, prava, ekonomije, družbenih znanosti, organizacije in poslovanja, v svojih karierah so vodili in nadzirali številne družbe, organizacije in procese.

Delovanje in odločanje nadzornega sveta temelji na spremljanju ciljev družbe Krka in skupine Krka. Člani na sejah izražamo svoja mnenja in po potrebi kritike, morebitna različna stališča pa poskušamo uskladiti in sprejeti soglasne sklepe.

Tudi v letu 2016 smo imeli za svoje delo vse, kar smo potrebovali. Gradivo je uprava NS družbe pošiljala sedem delovnih dni pred sejami. Krkine službe so pomagale pri organizaciji sej, zagotavljale tehnično podporo in sproti uvajale izboljšave.

Člani so se sej redno udeleževali, le eden je bil dvakrat opravičeno odsoten, trije pa po enkrat. Praviloma se sej udeležujejo člani nadzornega sveta, člani uprave in sekretar nadzornega sveta. Po potrebi, zagotovo pa ob sprejemanju letnega poročila, se jih udeležijo tudi pooblaščen revizorji zunanje revizijske družbe.

V letu 2016 je nadzorni svet v 44 točkah dnevnega reda obravnaval preteklo in tekoče poslovanje, finančna, regulatorna in poslovna tveganja, poslovne načrte za leto 2017, sproti se je seznanjal z informacijami o kadrih, naložbah, izdelkih in izpolnjevanju veljavne strategije, spremljal je, kaj strokovna javnost in analitiki menijo o Krki, primerjal Krkino poslovanje s konkurenco, ter se seznanjal z novostmi v družbi, farmaciji in poslovnem okolju. Tudi v letu 2016 se je samoocenil in si zadal cilje za izboljšave v prihodnjem letu. V nadaljevanju podrobneje opisujem navedena področja, saj smo jim člani nadzornega sveta namenili največ časa.

Letno poročilo Nadzorni svet je v zakonskem roku preveril poročilo družbe Krka in skupine Krka za leto 2015 ter obravnaval revizorjevo poročilo, v katerem je revizijska družba Ernst & Young d.o.o., Ljubljana ugotovila, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, v vseh pomembnih pogledih predstavljajo resnično in pošteno finančno stanje družbe Krka in skupine Krka, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Na revizorjevo delo in poročilo ni imel pripomb. Sestavil in sprejel je tudi poročilo o svojem delu za leto 2015 in z upravo pripravil izjavo o skladnosti poslovanja Krke z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Kodeksa Varšavske borze, na katerih Krka kotira.

Medletni rezultati Obravnaval je četrtletno, polletno in devetmesečno poročilo o poslovanju družbe Krka in skupine Krka. O vseh medletnih poročilih mu je poročala revizijska komisija, ki je obravnavala zlasti računovodske in finančne vidike medletnih rezultatov ter tveganja. Ob vsakokratni analizi medletnih rezultatov sta se revizijska komisija in nadzorni svet podrobneje seznanila tudi s tečajnimi tveganji in njihovim obvladovanjem.

Nadzor poslovanja odvisnih družb v skupini Krka Nadzorni svet vsako leto obravnava poslovanje Krkinih odvisnih družb, ki s svojim poslovanjem in številom zaposlenih predstavljajo velik del skupine Krka. Konec leta 2016 jih je v tujini delovalo že 28. Kot vsako leto je uprava nadzornemu svetu poročala o poslovnem modelu ter delu in uspešnosti teh družb, morebitnih izzivih v poslovanju in podobnem. Seznanil se je tudi z vsemi pomembnejšimi računovodskimi podatki o njih,

zlasti s knjigovodsko vrednostjo Krkinih naložb vanje, številom zaposlenih, vrednostjo zalog, sredstev, kapitala, poslovnih prihodkov in poslovnih stroškov, poslovnim izidom iz poslovanja ter čistim poslovnim izidom.

Dolgoročni in kratkoročni načrti poslovanja skupine Krka Nadzorni svet se z upravo družbe vsako leto posvetuje o načrtu poslovanja za prihodnje leto in se z njim podrobno seznani. Na seji novembra 2016 so člani nadzornega sveta skupaj s člani uprave obravnavali načrt poslovanja družbe Krka in skupine Krka za leto 2017. Razpravljali so o prodaji po regijah in skupinah izdelkov, novih izdelkih, načrtovanih vlaganjih v razvoj in raziskave, nabavah osnovnih sredstev in naložbah, načrtu zaposlovanja ter projekcijah poslovnih rezultatov. S predlogom, ki ga je pripravila uprava, so se strinjali in dali soglasje za načrt za leto 2017. Ob tem so upravi priporočili, naj okrepi delo na področju novih izdelkov in optimizira stroške ter nadzornemu svetu redno poroča o uresničevanju ukrepov in strateških ciljev družbe.

Uprava je nadzornemu svetu na isti seji pojasnila, da bo dobiček v letu 2016 predvidoma približno tretjino manjši kot leto prej, kar je posledica izrazitega zniževanja cen zdravil na večini trgov in razvrednotenja za Krko pomembnih tujih valut. V letu 2017 bo Krka zato še intenzivneje tržila izdelke, obvladovala stroške in si prizadevala dosegati čim boljšo donosnost. Uprava za leto 2017 načrtuje prodajo v višini 1,220 milijarde EUR, dobiček pa bo predvidoma nekoliko večji, kot je bil v letu 2016. Ob tem poudarja zavezanost strateški usmeritvi povečevanja dividend tudi v letu 2017.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev V letu 2016 sta uprava in nadzorni svet precej časa namenila pripravi gradiva za skupščino in njeni organizaciji.

Pripravila sta predlog sprememb statuta, ki ga je bilo treba uskladiti s spremembami v zakonodaji in z dejanskim stanjem. Dodana je bila tudi vsebinska sprememba, in sicer da nadzorni svet odslej upravi da predhodno soglasje za sprejem letnega poslovno-finančnega načrta družbe in strategije družbe.

Nadzorni svet je pripravil predlog za novega člana nadzornega sveta, predstavnika delničarjev, da bi nadomestil Mateja Pirca, ki je pred tem odstopil. Za ta namen ni imenoval nominacijske komisije, ampak je njeno vlogo v skladu s poslovníkom nadzornega sveta opravila komisija za kadrovska vprašanja. Za novega člana je nadzorni svet skupščini predlagal dr. Borisa Žnidariča, ki ga je skupščina tudi izvolila.

Skupaj z upravo družbe je kot vsako leto pripravil dnevni red in gradivo za skupščino delničarjev ter predlog uporabe bilančnega dobička in skupščini predlagal, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za leto 2015.

Skupščini je še predlagal imenovanje revizijske družbe Ernst & Young d.o.o., Ljubljana za revizorja za leto 2016.

Naložbe Uprava nadzornemu svetu o naložbah poroča ob četrtletnem, polletnem, devetmesečnem in letnem poročilu o poslovanju. Dodatno enkrat na leto pripravi tudi podroben pregled vseh večjih naložb. V letu 2016 so člani obravnavali informacije o obratu Notol 2, Krkini ključni naložbi v proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik zdravil, ki je začel poskusno obratovati februarja 2015. Družba novi obrat postopno opremlja. S tem sledi tržnim potrebam in želeni rasti fizičnega obsega proizvodnje. Ena od vodilnih naložb, ki še poteka in s katero smo se člani seznanili, je tudi novi Razvojno-kontrolni center 4. Z njim bo Krka zagotovila dodatne razvojne in kontrolne zmogljivosti za nove izdelke in zagotavljanje kakovosti. Dela so se začela v juliju 2015, do konca leta 2016 je bila zgradba pripravljena za vgradnjo in kvalifikacijo opreme, uporabnikom pa bodo nove zmogljivosti na voljo v drugi polovici leta 2017. Člani so obravnavali tudi gradnjo novih razvojnih in proizvodnih zmogljivosti za trdne oblike onkoloških zdravil v Krkinem obratu Jastrebarsko na Hrvaškem, ki bodo končane sredi leta 2017. Sproti so obravnavali tudi manjše naložbe. Uprava je podrobno poročala o poteku del in njihovi usklajenosti z roki in predvidenimi stroški, pokazala je tudi načrte objektov in slike z gradbišč.

Tveganja Uprava je nadzornemu svetu tudi v letu 2016 redno poročala o različnih tveganjih, podrobneje pa o valutnem in kreditnem ter poslovnih in pravnih tveganjih. Krkina Služba notranje revizije je revizijski komisiji, ta pa nadzornemu svetu, poročala tudi o tveganjih, ugotovljenih v notranjerevizijskih pregledih.

Glavni vir devizne izpostavljenosti skupine Krka je rubelj. Zaradi povečanega nihanja njegove vrednosti je uprava v letu 2016 njegov tečaj varovala predvsem s terminskimi pogodbami. Vrednost valute je v drugi polovici leta nihala manj kot v prvem polletju, v zadnjem četrtletju pa se je zaradi dviga cene nafte celo občutno povečala. Uprava je nadzorni svet in revizijsko komisijo na vseh sejah seznanjala z valutnimi tveganji. Vsakokrat je opisala aktualne informacije o valutah,

opredelila Krkino izpostavljenost, pojasnila rezultate varovanja in orisala pričakovanja glede prihodnjih makroekonomskih kazalcev, ki krojijo vrednost za Krko najpomembnejših valut.

Uprava je revizijski komisiji, ta pa nadzornemu svetu, poročala o obvladovanju terjatev v skupini Krka. Krka ocenjuje kreditno tveganje vseh kupcev s prodajo nad 100.000 EUR na leto. Takšnih je 400 in predstavljajo približno 95 odstotkov prodaje. Uporablja lastno metodologijo z več kot 130 parametri, ki temelji na dobrih praksah v svetu. Terjatve s povečanim tveganjem zavaruje pri kreditni zavarovalnici. Rezultati sistematičnega upravljanja terjatev so majhen delež zapadlih terjatev, tudi v letu 2016, ko so znašale le nekaj odstotkov vseh terjatev, ter majhna vrednost slabitev in odpisov terjatev.

Ob obravnavah medletnih rezultatov poslovanja je uprava nadzorni svet seznanjala tudi z morebitnimi poslovnimi tveganji in tveganji po državah, kot so ukrepi pristojnih oblasti ali regulatornih organov v posameznih državah in posebnosti trgov, na primer spremembe modelov določanja cen zdravil.

Kot vsako leto je uprava za posamezne izdelke in trge opisala potek postopkov, predvidene roke ter tveganja patentnih in sorodnih sporov, v katerih je udeležena Krka.

Nadzorni svet je v okviru poročil uprave, revizijske komisije in Službe notranje revizije spremljal tudi notranje kontrole, notranjerevizijske aktivnosti, skladnost poslovanja in obvladovanje tveganj in ugotovil njihovo ustreznost.

Poslovna gibanja v farmacevtski industriji in analitska poročila o Krki V letu 2016 je Krko spremljalo 9 finančnih analitikov iz bank ali finančnih družb, od tega 7 tujih, spremljali pa so jo tudi analitiki večjih lastnikov. Kot vsako leto se je nadzorni svet seznanil z ugotovitvami zunanjih analitikov, ocenami poštene vrednosti Krkine delnice ter prednostmi, priložnostmi, slabostmi in nevarnostmi, ki jih v zvezi s Krko navajajo analitiki. Obravnaval je tudi aktualne informacije iz farmacevtske panoge.

Poslovanje Krke in primerljivih podjetij Nadzorni svet redno primerja poslovanje Krke s konkurenti. Tudi v letu 2016 se je seznanil z rezultati poslovanja skupine Krka v primerjavi z drugimi generičnimi farmacevtskimi družbami. Analiziral je zlasti prodajo, njeno strukturo po regijah in skupinah izdelkov, bruto dobiček, dobiček iz poslovanja (EBIT), dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA), dobiček pred davki in dobiček v obdobju, marže, kazalnika ROE in ROA, strukturo stroškov, podatke iz izkaza finančnega izida in z delnico povezane kazalnike.

Poročilo sveta delavcev o delavskem soupravljanju Krko veliko zaposlenih pozna kot dobrega delodajalca, saj družba posluje uspešno, pogoji za delo so dobri, zaposleni tvorno sodelujejo, med vodstvom in zaposlenimi je dobro vzdušje. Predsednik sveta delavcev je nadzornemu svetu v letu 2016 poročal o delavskem soupravljanju, in sicer o razmerah za delovanje sveta delavcev, uresničevanju participacijskih obveznosti delodajalca, uspešnosti sodelovanja predstavnikov delavcev v organih družbe ter prejemkih zaposlenih in njihovem delovnem zadovoljstvu. Predstavnik sveta delavcev je poudaril, da so zaposleni zadovoljni, da zaupajo upravi in so zavzeti za delo. Tudi svet delavcev je zgledno sodeloval z vodstvom družbe.

Sodelovanje s Službo notranje revizije Novela ZGD-1 iz leta 2015 je povečala vlogo nadzornega sveta v notranjih revizijah v družbah. Nadzorni svet po novem daje soglasje k imenovanju, razrešitvi in prejemkom vodje notranje revizije, k aktom, s katerimi se urejajo namen, pomen in naloge notranje revizije, ter k letnemu in večletnemu načrtu dela notranje revizije. Seznanja se tudi z letnim poročilom o delu notranje revizije.

Nadzorni svet je v letu 2016 pregledal in dal soglasje k pogodbi o zaposlitvi in aneksu k pogodbi o zaposlitvi za vodjo Službe notranje revizije, določil nagrado za uspešnost vodje službe za prvo polletje 2016, obravnaval in soglašal s srednjeročnim načrtom dela službe za obdobje 2017–2020 in načrtom dela za leto 2017. Seznanil se je tudi z letnim poročilom službe. Vsakokrat mu je poročala in svetovala revizijska komisija.

Delo in nagrajevanje uprave Nadzorni svet je redno spremljal delo uprave, še zlasti podrobno dvakrat na leto, ko je članom uprave v skladu s pravilnikom določil variabilni del plače. Slednji je izračunan po modelu, ki upošteva kvantitativne in kvalitativne kazalnike in ga je nadzorni svet pripravil na osnovi dobre prakse. V letu 2016 je posodobil metodologijo, in sicer tako, da je obstoječim merilom uspešnosti dodal rast količinskega obsega prodaje. Upošteva jo namreč prenovljena strategija razvoja skupine Krka.

Variabilni del plače uprave je izplačan v dveh delih – kot akontacija na osnovi polletnih rezultatov in poračun na osnovi letnih. Uprava je po vseh kazalnikih delala dobro. Višino variabilnega dela določajo zlasti vrednostna in od leta 2016 naprej tudi količinska rast prodaje, rast denarnega toka iz poslovanja in dobička iz poslovanja ter donosnost lastniškega kapitala v primerjavi s konkurenco, med kvalitativnimi merili pa aktivnosti na novih indikacijskih področjih, implementacija novih zahtev, na primer s področja kakovosti ter regulatornega in drugih področij, vstop na nove trge, lansiranje novih izdelkov, družbena odgovornost, na primer prostovoljstvo, humanitarne akcije, sponzoriranje, Krkin ugled ter odnosi z vlagatelji in javnostjo.

Delnice in delniška struktura Krkina delnica kotira na Ljubljanski in Varšavski borzi, zato družba upošteva pravila obeh borz. Nadzorni svet se je vsako četrletje seznanil z aktualnimi informacijami o delnici, zlasti s poročilom o pridobivanju lastnih delnic ter z lastniško strukturo in tečajem delnice. Seznanil se je s koledarjem zaprtih obdobj, ki prepoveduje trgovanje s Krkinimi delnicami osebam z notranjimi informacijami, med katerimi so tudi vsi člani nadzornega sveta. Zaradi zaostrene zakonodaje na področju notranjih informacij je nadzorni svet skupaj z upravo sprejel prenovljen notranji pravilnik, ki ureja to področje.

Krepitev dobre prakse delovanja nadzornega sveta Nadzorni svet je izvedel redno letno samooceno po metodologiji Združenja nadzornikov Slovenije. Člani so sekretarju posredovali izpolnjene vprašalnike za samooceno, na osnovi katerih sta s predsednikom nadzornega sveta pripravila poročilo. Povprečje ocen je znašalo 3,7 od možnih 4. Ocene so pokazale, da delovanje nadzornega sveta dosega skoraj najvišje standarde. Člani so predlagali tudi nekaj izboljšav za svoje delo. Želeli so, da bi ključne poslovne procese, kjer je to možno, videli tudi neposredno. Uprava je zato že v letu 2016 organizirala ogled procesov v razvojno-raziskovalnih prostorih, dodatni ogledi bodo v letu 2017.

Nadzorni svet je redno obravnaval tudi **ostale tekoče teme** v Krki in panogi.

Krkin dogodki Poleg skupščine družbe Krka in podelitve tradicionalnih Krkinih nagrad za dodiplomska in podiplomska raziskovalna dela so se člani nadzornega sveta udeleževali različnih poslovnih in družabnih dogodkov, ki jih je organizirala Krka.

Delo komisij nadzornega sveta

Nadzorni svet Krke je imenoval revizijsko komisijo in komisijo za kadrovska vprašanja, ki podrobneje obravnavata računovodske, revizijske, finančne in kadrovske teme. Obe mu poročata in svetujeta, odločanje pa ostaja v pristojnosti nadzornega sveta.

Revizijska komisija

Revizijska komisija je v letu 2016 zasedala šestkrat. Obravnavala je 31 točk dnevnega reda. Vodi jo Simona Razvornik Škofič, njeni člani so še Boris Žnidarič, Tomaž Sever, Franc Šašek in Borut Šterbenc. Borut Šterbenc je zunanji ekspert za računovodstvo in revizijo in ni član nadzornega sveta. Ostali člani komisije so člani nadzornega sveta.

Na vse seje komisije so vabljeni predsednik uprave, član uprave, ki je odgovoren za ekonomiko, finance in informatiko, ter vodja notranje revizije v Krki. Sej se lahko na lastno pobudo kadarkoli udeleži tudi predsednik nadzornega sveta. Vseh sej se udeleži sekretar nadzornega sveta. V letu 2016 sta se 4 sej udeležili tudi predstavnici revizijske družbe Ernst & Young d.o.o., Ljubljana.

V nadaljevanju povzemam vsebine, ki jim je revizijska komisija v letu 2016 namenila največ časa.

Letno poročilo Komisija je obravnavala letno poročilo družbe Krka in skupine Krka za leto 2015 ter revizorjevo poročilo in poročilo nadzornega sveta za leto 2015 in nadzornemu svetu predlagala, naj jih sprejme. O poteku revizije poslovnih rezultatov sta članom komisije trikrat poročali revizorka partnerica in koordinatorica revizije zunanje revizorja Ernst & Young d.o.o., Ljubljana.

Medletni rezultati Ob vsakokratni obravnavi medletnih poslovnih rezultatov jih zlasti z računovodskega in finančnega vidika obravnava tudi revizijska komisija in o tem poroča nadzornemu svetu. V letu 2016 v medletnih poročilih ni bilo računovodskih oziroma finančnih posebnosti ali sprememb glede na preteklo prakso.

Računovodske smernice in sodelovanje z zunanjim revizorjem Komisija redno spremlja postopke zunanjega revidiranja in sodeluje z zunanjim revizorjem, ki revizijski komisiji sproti poroča o poteku revidiranja poslovanja za preteklo poslovno leto.

Pomembna novost, s katero se je seznanila revizijska komisija, je prenovljena zakonodaja, ki ureja obliko revizorjevega poročila. V skladu z njo bo moral revizor po novem razširiti svoje poročilo, ki je del letnega poročila. V njem bo opisal zlasti tako imenovane ključne revizijske zadeve in dodal razkritja. Sprememba bo povečala kakovost informacij za vlagatelje in preglednost dela revizorjev.

Komisija je obravnavala tudi nova določila uredbe 537/2014 glede nerevizijskih storitev, ki jih opravljanja revizor družbe. Za Krko začnejo veljati 1. 1. 2017. V skladu z njo revizorsko podjetje, ki izvaja revizijo družbe, ali katerikoli član mreže, ki ji revizor pripada, ne sme neposredno ali posredno opravljati nobenih tako imenovanih prepovedanih nerevizijskih storitev za družbo, njegovo nadrejeno družbo ali odvisne družbe v Evropski uniji. Druge storitve, ki niso prepovedane, lahko opravlja samo, če jih odobri revizijska komisija. Komisija se je še seznanila, da ima skupina Krka vzpostavljen sistem poročanja o nerevizijskih storitvah, ki jih naročajo njene odvisne družbe v tujini. Obvladujoča družba tudi predhodno odobri pogodbe za nerevizijske storitve. V letu 2016 sta bila dva takšna primera, za leto 2017 jih družba ni predvidela, bo pa zanje po 1. 1. 2017 pridobila soglasje komisije.

Revizijska komisija je v letu 2016 opravljala tudi druge tekoče naloge s področja dela zunanje revizije.

Pripravila je predlog revizijske družbe za revidiranje poslovnih rezultatov za leto 2016. Obravnaval ga je nadzorni svet, revizorja pa je imenovala skupščina delničarjev. Pregledala je predlog pogodbe z revizorjem in nadzornemu svetu priporočila, naj jo predsednik nadzornega sveta podpiše. V skladu z dobro prakso sta se predsednica in član komisije sestala z revizorsko družbo in skupaj z revizorji določila področja, ki jih je bilo treba v okviru redne revizije poslovanja za leto 2016 podrobneje pregledati. Pred začetkom revidiranja se je komisija seznanila še s sestavo revizijske ekipe, načinom dela, predvidenimi aktivnostmi in terminskim načrtom.

Notranje revidiranje Revizijska komisija redno sodeluje s Krkino Službo notranje revizije. Sodelovanje je dobro in se zaradi novih zakonodajnih zahtev, predvsem novele ZGD-11, ter zaradi želje po tesnem sodelovanju še krepi.

V skladu z dobro prakso, mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in ZGD-11 sme revizijska komisija Službi notranje revizije dati smernice za njeno delo. Revizijska komisija je zato v letu 2016 prvič doslej obravnavala to področje. Načina dela službe ni spreminjala, saj ga ocenjuje kot dobrega in preglednega. S smernicami je le še utrdila začrtano smer dela.

Komisija pa je v letu 2016 obravnavala tudi številne druge teme. Pregledala je poročilo o delu Službe notranje revizije za leto 2015 in poročilo o samoocenitvi Službe notranje revizije za leto 2015. Obravnavala je tudi poročilo o delu Službe notranje revizije za obdobje od januarja do junija 2016, srednjeročni načrt dela za obdobje 2017–2020 in načrt dela za leto 2017. Pregledala je pogodbo o zaposlitvi in aneks k pogodbi o zaposlitvi za vodjo Službe notranje revizije in predlog nagrade za uspešnost vodje službe za prvo polletje 2016. O vseh temah je poročala nadzornemu svetu ter delo notranje revizije in načrtovane aktivnosti vselej ocenila pozitivno.

Obvladovanje tveganj Revizijska komisija je redno obravnavala finančna tveganja in o njih poročala nadzornemu svetu. Osredotočila se je zlasti na tveganje tečaja ruskega rublja, ki za Krko predstavlja ključni vir devizne izpostavljenosti, in na kreditna tveganja. O temah podrobneje poročamo v poglavju o delovanju nadzornega sveta.

Skupščina družbe Revizijska komisija je obravnavala imenovanje revizorja za poslovno leto 2016 in nadzornemu svetu predlagala, naj skupščini delničarjev za revizorja predlaga družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana. Skupščina je predlog potrdila. Izbrani revizor svoje delo v Krki opravlja od revizije izkazov za leto 2012 dalje.

Aktualne teme Glede na aktualna dogajanja ali na predlog članov komisije je z računovodskega ali finančnega vidika in z vidika tveganj obravnavala tudi druge informacije.

Komisija za kadrovska vprašanja

Komisija za kadrovska vprašanja je v letu 2016 zasedala trikrat, imela je tudi eno dopisno sejo. Obravnavala je 12 točk dnevnega reda. Vodi jo Andrej Slapar, člani so še Julijana Kristl, Anja Stojin Štampar in Mateja Vrečer. Na vse seje so vabljeni predsednik uprave, član uprave, ki je odgovoren za ekonomiko, finance in informatiko, ter sekretar nadzornega sveta. Sej komisije se lahko kadarkoli udeleži tudi predsednik nadzornega sveta.

Področje vrednotenja dela in nagrajevanja uprave Komisija je delo uprave ovrednotila glede na kvantitativna in kvalitativna merila uspešnosti iz Pravilnika o določitvi variabilnega dela plače uprave. Nadzornemu svetu je v skladu z oceno predlagala višino variabilnega dela plače predsednika in članov uprave za delo v letu 2015 in v prvem polletju leta 2016.

Nadzornemu svetu je predlagala posodobitev meril uspešnosti uprave, in sicer tako, da je obstoječim dodala rast količinskega obsega prodaje. Upošteva jo namreč prenovljena strategija razvoja skupine Krka.

Priprava predloga za izvolitev člana nadzornega sveta, predstavnika delničarjev Zaradi odstopa člana nadzornega sveta Mateja Pirca je komisija izvedla nominacijski postopek in poiskala kandidata za novega člana, predstavnika delničarjev. Nadzornemu svetu je predlagala Borisa Žnidariča. Nadzorni svet je predlog soglasno podprl in ga posredoval skupščini delničarjev, ki je 7. 7. 2016 kandidata izvolila.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Nadzorni svet nadzira vodenje in poslovanje družbe in skupine Krka v skladu z veljavno zakonodajo, predvsem ZGD-1, in dobro prakso, zlasti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb, priporočili Združenja nadzornikov Slovenije ter Kodeksom Varšavske borze.

Celotna uprava se je v letu 2016 redno udeleževala vseh sej nadzornega sveta. V imenu družbe je na sejah poročal in odgovarjal na zastavljena vprašanja zlasti predsednik uprave. Drugi člani uprave so prispevali podrobne informacije s svojih strokovnih področij.

Predsednik nadzornega sveta in predsednik uprave sta tudi v letu 2016 med sejami ostala v stikih, se posvetovala in komunicirala o odprtih temah.

Uprava je tudi v letu 2016 pravočasno pripravila vse potrebne podatke, poročila in informacije, da je nadzorni svet lahko kakovostno opravljal svoje delo. Na sklepe nadzornega sveta se je odzivala hitro in učinkovito.

V skladu s svojo prakso je nadzorni svet v letu 2016 delo uprave kot ločeno točko dnevnega reda obravnaval dvakrat na leto ob določitvi višine variabilnega dela plače. Takrat je uspešnost uprave ocenil z opisanim modelom, ki vsebuje kvantitativna in kvalitativna merila uspešnosti. Uprava za ta namen pripravi podrobno poročilo, v katerem opiše doseganje posameznih meril. Delo uprave je nadzorni svet vrednotil tudi sproti, ko je obravnaval obdobje rezultate poslovanja, primerjal poslovanje Krke s konkurenco in obravnaval mnenja zunanjih analitikov o Krki.

Uprava in nadzorni svet sta v letu 2016 profesionalno in tvorno sodelovala. Uprava si je prizadevala, da bi skupina Krka v zaostrenih tržnih razmerah dosegala čim boljše rezultate.

V letu 2016 smo bili vsi člani pri svojem delu neodvisni. V skladu s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb smo vsi izpolnili izjave o neodvisnosti, ki jih je družba javno objavila. Če bi prišlo do nasprotja interesov, poslovnik nadzornega sveta določa ustrezen postopek, zlasti v takšnih primerih član ne sme glasovati.

Za delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo za leto 2016 predvideno 251.700 EUR in porabljeno 234.787 EUR. Krka je v letu 2016 plačala tudi 7.000 EUR članarine za članstvo v Združenju nadzornikov Slovenije. Ostalih stroškov, na primer za zunanje svetovalce, ni bilo.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2016

Člani nadzornega sveta so vsebine za poročilo za leto 2016 obravnavali na **dveh sejah** nadzornega sveta in **dveh sejah** revizijske komisije.

Na seji 1. 3. 2017 je revizijski komisiji **o ugotovitvah predrevizije in poteku revizije za leto 2016** poročala pooblaščen revizijska družba Ernst & Young d.o.o., Ljubljana.

Nerevidirane računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka za leto 2016 sta nadzorni svet in revizijska komisija obravnavala na svojih sejah 1. 3. 2017.

Predlog poročila za leto 2016 so člani nadzornega sveta in revizijske komisije prejeli 21. 3. 2017 in ga obravnavali na svojih sejah 29. 3. 2017. Tako komisiji kot nadzornemu svetu so poročali pooblaščen revizorji.

Nadzorni svet je na osnovi predloga letnega poročila, poročila revizijske družbe in obravnave revizijske komisije ocenil, da letno poročilo uprave verodostojno odraža dogajanje in celovito informira o poslovanju družbe Krka in skupine Krka v letu 2016 ter nadgrajuje informacije, ki jih je redno dobival med poslovnim letom. Ker na predlog letnega poročila, poročilo revizijske družbe in poročilo revizijske komisije ni imel pripomb oziroma zadržkov, je poročilo za leto 2016 na seji 29. 3. 2017 soglasno potrdil. **S tem je bilo letno poročilo v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in s statutom družbe Krka tudi formalno sprejeto.**

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet potrdil tudi **predlog uporabe bilančnega dobička**. Družba Krka je v letu 2016 dosegla 102.871.840,51 EUR dobička, iz katerega je 9.618.913,02 EUR namenila za rezerve za lastne delnice in 0,00 EUR za druge rezerve iz dobička. Preostanek dobička v višini 93.252.927,49 EUR in preneseni dobiček v višini 49.405.571,99 EUR sestavljata bilančni dobiček, ki je na dan 31. 12. 2016 znašal 142.658.499,48 EUR.

Uprava in nadzorni svet družbe sta skupščini delničarjev predlagala, da se bilančni dobiček uporabi za naslednje namene:

- za dividende 88.722.078,50 EUR oziroma 2,75 EUR bruto na delnico,
- za druge rezerve iz dobička 26.968.210,49 EUR,
- za prenos v naslednje leto 26.968.210,49 EUR.

Predlog je bil pripravljen ob upoštevanju števila lastnih delnic na dan 29. 3. 2017, ko je nadzorni svet potrdil poročilo za leto 2016 in skupaj z upravo družbe pripravil predlog uporabe bilančnega dobička. Ker se število lastnih delnic spreminja, je število delnic, ki so upravičene do dividende, znano na dan zasedanja skupščine in temu primerno je spremenjen skupni znesek za dividende, za druge rezerve iz dobička in za prenos v naslednje leto.

Zaključek

V letu 2016 smo člani nadzornega sveta skrbno nadzorovali poslovanje družbe Krka in skupine Krka. Vrednotili smo delo uprave, spremljali, kako Krka presoja strokovna javnost, primerjali njeno poslovanje s konkurenti, obravnavali načrte uprave za prihodnost, proučevali tveganja in sodelovali pri pripravah na skupščino delničarjev. Leto 2016 je bilo za generične ponudnike težko, a Krka je poslovala na zdravih temeljih. Redno izplačuje dividende, finančno je močna, nenehno se širi in zaposluje. Tudi v prihodnje stavi na nove izdelke.

Jože Mermal
predsednik nadzornega sveta

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

v tisoč EUR	2016	2015	2014	2013	2012
Prihodki od prodaje	1.174.424	1.164.607	1.191.614	1.200.827	1.143.301
Dobiček iz poslovanja (EBIT) ¹	122.435	199.434	276.953	227.588	192.308
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA) ²	228.238	306.742	374.535	321.732	282.276
Čisti dobiček	108.456	158.185	166.161	172.766	159.839
Nekratkoročna sredstva (konec leta)	1.038.067	986.598	1.008.830	973.954	926.000
Kratkoročna sredstva (konec leta)	873.451	822.606	786.915	785.930	700.748
Kapital (konec leta)	1.444.444	1.405.984	1.351.899	1.332.611	1.240.521
Nekratkoročne obveznosti (konec leta)	115.313	110.982	125.421	128.833	145.362
Kratkoročne obveznosti (konec leta)	351.761	292.238	318.425	298.440	240.865
Izdatki za razvoj in raziskave	117.994	115.393	108.370	97.235	101.102
Naložbe	131.817	95.889	173.721	157.268	153.288
KAZALNIKI	2016	2015	2014	2013	2012
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	10,4 %	17,1 %	23,2 %	19,0 %	16,8 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	19,4 %	26,3 %	31,4 %	26,8 %	24,7 %
Čisti dobiček v prihodkih od prodaje (ROS)	9,2 %	13,6 %	13,9 %	14,4 %	14,0 %
Donosnost kapitala (ROE) ³	7,6 %	11,5 %	12,4 %	13,4 %	13,4 %
Donosnost sredstev (ROA) ⁴	5,8 %	8,8 %	9,3 %	10,2 %	10,1 %
Obveznosti/kapital	0,323	0,287	0,328	0,321	0,311
Delež izdatkov za razvoj in raziskave v prihodkih od prodaje	10,0 %	9,9 %	9,1 %	8,1 %	8,8 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2016	2015	2014	2013	2012
Konec leta	10.889	10.564	10.499	10.048	9.461
Povprečje	10.774	10.532	10.284	9.783	9.197
PODATKI O DELNICI	2016	2015	2014	2013	2012
Skupno število izdanih delnic	32.793.448	32.793.448	32.793.448	35.426.120	35.426.120
Čisti dobiček na delnico v EUR ⁵	3,35	4,86	5,07	5,24	4,80
Dividenda na delnico v EUR	2,65	2,50	2,10	1,61	1,50
Tečaj delnice konec obdobja v EUR na Ljubljanski borzi	52,90	65,20	59,60	60,00	50,00
Tečaj/čisti dobiček na delnico (P/E)	15,81	13,41	11,75	11,46	10,41
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁶	44,05	42,87	41,22	37,62	35,02
Tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	1,20	1,52	1,45	1,60	1,43
Tržna kapitalizacija v tisoč EUR (31. 12.)	1.734.773	2.138.133	1.954.490	2.125.567	1.771.306

¹ razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja² razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja, povečana za amortizacijo³ čisti dobiček/povprečno stanje lastniškega kapitala v letu⁴ čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v letu⁵ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka /povprečno število izdanih delnic v letu brez lastnih delnic⁶ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

Predstavitev skupine Krka

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo dve odvisni družbi v Sloveniji, to sta Terme Krka, d. o. o., Novo mesto in Farma GRS, d. o. o., in 28 odvisnih družb v tujini.

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi v Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah v Nemčiji, na Poljskem, Hrvaškem in v Ruski federaciji. V navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka-Rus v Ruski federaciji, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti.

Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto se ukvarja z zdraviliško-turistično dejavnostjo in združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec, Hotel Krka v Novem mestu in Talaso Strunjan. Družba Terme Krka je tudi večinska lastnica družbe Golf Grad Otočec, d. o. o.

Družba Farma GRS, d. o. o., je bila ustanovljena v partnerstvu podjetij iz farmacevtske in farmacevtsko-procesne dejavnosti. Podjetje razvija nove farmacevtske izdelke in nove tehnološke izdelke za farmacevtsko proizvodnjo ter prispeva k energetsko, okoljsko in poslovno bolj učinkoviti farmacevtski proizvodnji. Farma GRS je 100-odstotna lastnica še šestih mikrodružb: GRS TEHFARMA, d. o. o., GRS VIZFARMA, d. o. o., GRS PREK FARMA, d. o. o., GRS EKO FARMA, d. o. o., GRS TREN FARMA, d. o. o., in GRS VRED FARMA, d. o. o. Delež Krke, d. d., v družbi Farma GRS je 99,7-odstoten.

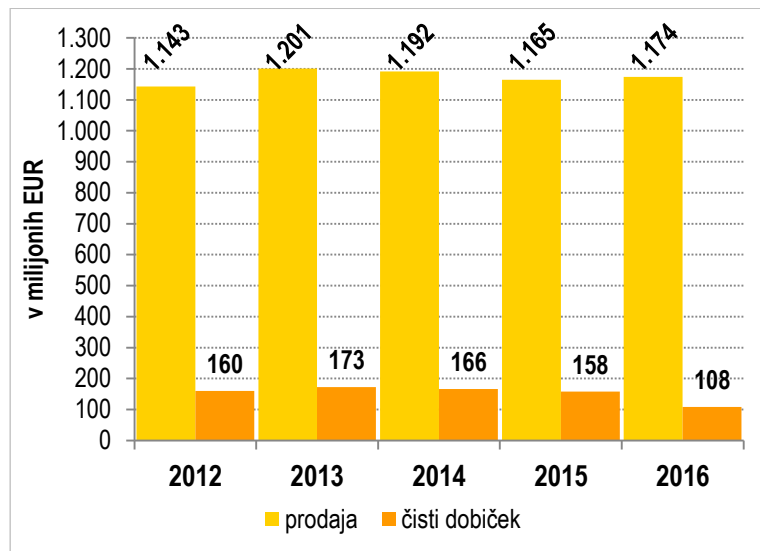
Podatki o obvladujoči družbi

Krka, d. d., Novo mesto	
Sedež	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon	(07) 331 21 11
Telefaks	(07) 332 15 37
E-naslov	info@krka.biz
Spletni naslov	www.krka.si
Osnovna dejavnost	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti	21.200
Leto ustanovitve	1954
Registrski vložek	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka	82646716
Identifikacijska številka za DDV	SI82646716
Matična številka	5043611000
Osnovni kapital	54.732.264,71 EUR
Število izdanih delnic	32.793.448 navadnih kosovnih delnic

Poslovni model skupine Krka

Krka je eno od vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu. Njen sedež je v Sloveniji. Je podjetje z več kot 60-letnimi izkušnjami.

Prodaja in dobiček v zadnjih 5 letih

Krka je vodilna na domačem trgu in močno prisotna na generičnih farmacevtskih trgih vzhodne, srednje in jugovzhodne Evrope, že vrsto let pa tudi na zahodnoevropskih trgih. Svojo prisotnost vse bolj povečujemo tudi na čezmorskih trgih, saj želimo bolj izkoristiti možnosti za prodajo na območja Srednjega vzhoda, Daljnega vzhoda, Afrike in obeh Amerik. Več informacij o Krkini regionalni razpršenosti je v poglavju *Trženje in prodaja*.

Proizvodno-distribucijske zmogljivosti imamo v Sloveniji, Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji.

Poslovna usmeritev

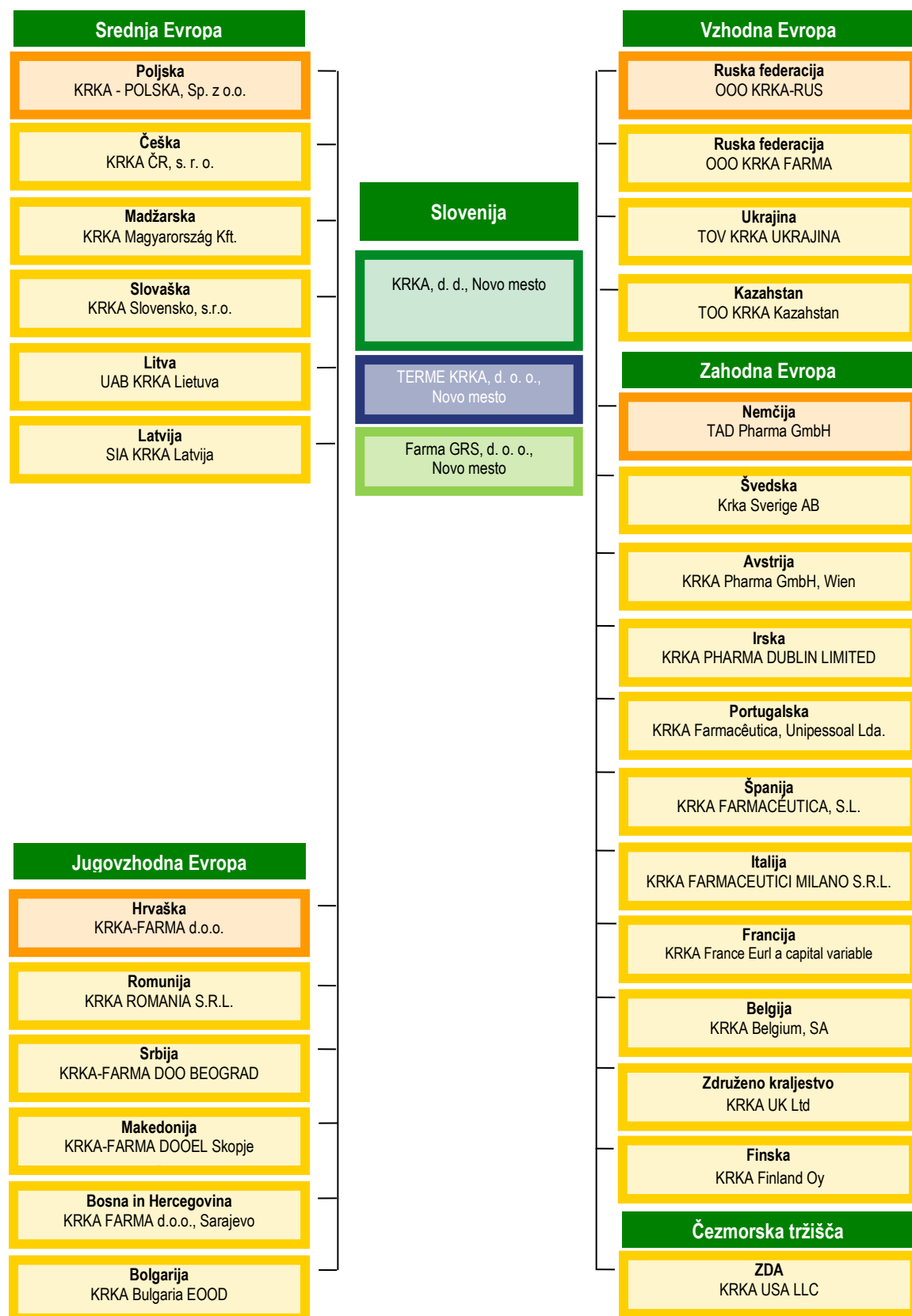
Sodobna farmacevtska proizvodnja in vertikalno integrirani poslovni model nam omogočata, da lahko kupcem v več kot 70 državah ponudimo varna, kakovostna in učinkovita zdravila na recept, izdelke brez recepta in veterinarske izdelke. V Krkini ponudbi so večinoma izdelki v trdnih farmacevtskih oblikah. Našo ponudbo dopolnjujejo zdraviliško-turistične storitve Term Krka. Več informacij o Krkinih izdelkih in storitvah je v poglavju *Trženje in prodaja*.

Osredotočeni smo na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Ponujamo številna zdravila za zdravljenje bolezni s ključnih terapevtskih področij, in sicer za bolezni srca in žilja, prebavil in presnove ter osrednjega živčevja, hkrati pa vstopamo na nova terapevtska področja (onkološka zdravila, protivirusna zdravila), na izbrana področja tudi z izdelki brez recepta.

Z ustanavljanjem lastnih podjetij ter prevzemi podjetij na izbranih trgih širimo svojo marketinško-prodajno mrežo in tako pridobivamo tržne deleže. Naš cilj je krepiti tržno pozicijo skupine Krka na evropskih in srednjeazijskih trgih ter vstopati na nove, perspektivne trge.

Povečati želimo konkurenčno prednost svoje ponudbe, zato za raziskave in razvoj namenjamo velik delež prihodkov od prodaje. Razvijamo več kot 170 novih izdelkov. Velik del naših prihodkov predstavljajo prihodki od prodaje novih izdelkov, ki smo jih na različne trge dali v zadnjih 5 letih.

Shema organiziranosti skupine Krka

Presečni datum prikaza je 31. 12. 2016.

proizvodno-distribucijske družbe
zdraviliško-turistična družba

ostale odvisne družbe v tujini
EU-projekt: razvojno-raziskovalna družba

V nadaljevanju besedila uporabljamo krajše nazive družb.

Krkina prisotnost na svetovnih trgih

Pregled pomembnejših dogodkov in nagrad v letu 2016

Dogodki in nagrade so razvrščeni kronološko.

Dogodki

- S 1. januarjem je mandat nastopila uprava v novi sestavi. Dozdajšnjim članom uprave družbe Jožetu Colariču, Alešu Rotarju in Vinku Zupančiču sta se pridružila David Bratož in Milena Kastelic, ki jo je svet delavcev izvolil za delavsko direktorico.
- Januarja je v veljavo stopila razvojna strategija skupine Krka za obdobje 2016–2020, v kateri smo postavili trdne temelje za napredek skupine Krka, dali poudarek uveljavljenim terapevtskim področjem, pa tudi vstopanju na nova področja, obenem pa ključne poslovne funkcije povezali tako, da zagotavljajo učinkovito delovanje našega poslovnega modela vertikalne integracije.
- V leto 2016 smo vstopili z reorganizacijo, s katero želimo zagotoviti več novih izdelkov in optimizirati oskrbo trgov z izdelki ter izboljšati vse ključne procese v podjetju.
- Med zaposlenimi smo izvedli anketo o internem komuniciranju, ki je pokazala, da se je zadovoljstvo zaposlenih z obveščanjem v primerjavi z letom 2012 povečalo.
- V začetku leta je v Krki v Sloveniji tradicionalno potekalo 15 zborov delavcev, na katerih so predsednik in člani uprave zaposlene seznanili z rezultati poslovanja, načrti za tekoče leto in strategijo ter drugimi aktualnimi informacijami. Na ta način omogočamo neposredno komunikacijo zaposlenih z vodstvom in krepimo zaupanje.
- Februarja smo se poslovili od dolgoletnega predsednika uprave in generalnega direktorja Krke Miloša Kovačiča. V njegov spomin je bila organizirana žalna seja, na kateri smo se spomnili njegovih dosežkov, ki so Krko umestili na vidno mesto na generičnem farmacevtskem zemljevidu.
- Krkini knjižni zbirki smo dodali novo knjigo in v njej zbrali pesmi, ki so prispele na Krkin mednarodni natečaj, razpisan v vseh podjetjih in predstavništvih v tujini. Namen natečaja je bil spodbuditi, odkrivati in razvijati pesniški talent sodelavcev. Izbrane pesmi smo izdali v treh jezikih.
- Zaključna analiza rezultatov merjenja organizacijske klime, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih, ki smo jih izmerili konec leta 2015, je tako v Sloveniji kot v podjetjih in predstavništvih v tujini prikazala visoke ocene. Na posameznih področjih, kjer so meritve pokazale priložnosti za spremembe, smo spomladi pripravili akcijski načrt izboljšav.
- Marca smo že desetič zapored organizirali srečanje s sponzoriranci iz lokalnega okolja, katerih generalna pokroviteljica je Krka. Na njem smo prvič podelili priznanje za najboljšo predstavljanje sponzorja, za delo z mladimi in za športne dosežke.
- Aprila smo petič zapored organizirali družbenoodgovorno akcijo Krkin teden humanosti in prostovoljstva, ki je pod sloganom Tudi dobrodelnost je del nas združila skoraj 1400 Krkinih prostovoljcev.
- Ob dnevu Krkinih priznanj smo zaposlenim, ki praznujejo delovne jubileje, ter naj sodelavcem, naj vodjem in predlagateljem najboljših koristnih predlogov in izboljšav na slovesni prireditvi podelili plakete in jim tako izrazili priznanje za njihovo delo. Po dveh letih smo podelili tudi nagrado mag. Borisa Andrijaniča za izjemne dosežke. Krkino najvišje priznanje je za odločilen in izjemen prispevek h Krkini poslovni uspešnosti prejela Zvezdana Bajc, namestnica generalnega direktorja za ekonomiko poslovanja in nekdanja dolgoletna članica uprave.
- Najboljšim sodelavcem na področju marketinga smo že osemnajstič zapored podelili marketinške nagrade. Nagrade, priznanja in pohvale so prejeli tudi najuspešnejši na področju registracije zdravil in odnosov z javnostmi.

- Konec julija smo v Črni gori registrirali Krkino novo predstavništvo.
- Na 22. skupščini delničarjev je bila potrjena dividenda v višini 2,65 EUR bruto na delnico, kar je bilo 6 % več kot leto prej. Izvolili so tudi novega člana nadzornega sveta dr. Borisa Žnidariča, ki je predstavnik delničarjev.
- V okviru 46. Krkinih nagrad smo jeseni podelili nagrade za srednješolske raziskovalne naloge in raziskovalno delo na dodiplomski in podiplomski stopnji.
- Oktobra smo uspešno končali 21. presojo integriranega sistema vodenja. Presojevalci, ki so presojali delovanje petih sistemov vodenja, izdelanih na osnovi zahtev različnih standardov (ISO 9001, ISO 14001, HACCP, BS OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001), so izpostavili 15 dosežkov našega delovanja.
- Krka edina v Sloveniji preverja in potrjuje znanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije za področje farmacije. Lani smo certifikate podelili 99 krkašem, ki so uspešno končali programe v farmacevtski industriji.
- Na tekmovanju za najboljšo letno poročilo za leto 2015, ki ga organizira poslovni dnevnik Finance, je Krka prejela nagrado za najboljšo letno poročilo o analizi poslovanja in načrtih. V kategoriji velikih podjetij se je letno poročilo v skupnem seštevku uvrstilo na drugo mesto.

Nagrade

- Marca smo v okviru raziskave slovenskega zaposlitvenega portala MojeDelo.com o ugledu slovenskih delodajalcev že četrtoč prejeli priznanje najuglednejši delodajalec 2015.
- Ena od vodilnih družb na farmacevtskem področju v Ruski federaciji in tamkajšnji distributer zdravil Katren je Krka-Rus podelil zlato paleto za najboljšega dobavitelja v državi.
- Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine je Krki, d. d., Novo mesto in Farmi GRS, d. o. o., Novo mesto podelila pet zlatih in dve srebrni priznanji za najboljše inovacije.
- Gospodarska zbornica Slovenije je Krki, d. d., Novo mesto in Farmi GRS, d. o. o., Novo mesto v okviru dneva inovativnosti podelila zlato in srebrno priznanje za inovaciji za razvoj zdravilne učinkovine in njeno uporabo v farmacevtskih oblikah s podaljšanim sproščanjem za zdravljenje shizofrenije in bipolarni motnje ter razvoj nove sintezne poti in novih kristaliničnih oblik makrolidnega antibiotika.
- Na 16. konferenci Izobraževalni management 2016 je Krka že dvajsetič prejela priznanje TOP 10 in se tako znova uvrstila med deset slovenskih podjetij, ki največ vlagajo v znanje, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter si zanj sistematično prizadevajo.
- Novembra je Krka-Rus v Ruski federaciji prejela častni znak Sergija Radonežskega, ki se podeljuje za zasluge na področju socialno-ekonomskega razvoja Moskovske pokrajine, državne in občinske uprave, družbene dejavnosti, dobrodelnosti ter za izjemne športne dosežke.
- Novembra je Krka v Moskvi prejela tudi nagrado izdelek leta za visoko kakovost veterinarskih izdelkov.

POSLOVNO POROČILO

Izjava o upravljanju družbe

Upravljanje v Krki deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Temelji na zakonodaji Republike Slovenije, slovenski in mednarodni dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe ter internih aktih družbe.

Organi družbe so:

- skupščina delničarjev,
- nadzorni svet in
- uprava.

Skupščina delničarjev

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Vsaka delnica, razen lastnih, predstavlja na skupščini en glas. Krka ima eno vrsto delnic, in sicer navadne kosovne delnice.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, in sicer vsaj en mesec pred dnem zasedanja skupščine. Celotno gradivo je od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

Pravico do udeležbe na skupščini in glasovalno pravico imajo vsi delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini vse potrebne informacije za presojo dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske ali morebitne druge omejitve glede razkrivanja informacij.

Na 22. skupščini delničarjev, ki je bila 7. julija 2016, so se delničarji:

- seznanili z letnim poročilom uprave, vključno s prejemki članov uprave in nadzornega sveta, revizorjevim poročilom ter poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za leto 2015 in njegovi potrditvi;
- sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička za leto 2015;
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2015;
- seznanili, da Mateju Pircu s 7. julijem 2016 zaradi odstopa preneha mandat člana in predsednika nadzornega sveta družbe;
- izvolili dr. Borisa Žnidariča za člana nadzornega sveta družbe, predstavnika delničarjev, s trajanjem mandata od dne izvolitve na skupščini do vključno 19. avgusta 2020;
- sprejeli spremembe statuta družbe;
- imenovali revizorja za leto 2016.

V letu 2017 bo v skladu s finančnim koledarjem redna letna skupščina delničarjev 6. julija. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem zasedanja in pogoji za udeležbo bo objavljen v sklopu sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, v sklopu obveščanja Varšavske borze v sistemu ESPI, v dnevniku Delo in na spletnih straneh družbe Krka.

Nadzorni svet družbe

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje in vodenje poslov družbe ter izbere in imenuje člane uprave. V skladu z določili statuta da tudi soglasje upravi družbe za sprejem letnega poslovno-finančnega načrta in strategije družbe. Sestaja se najmanj štirikrat na leto.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Nadzorni svet sestavlja 9 članov, 6 jih izvoli skupščina delničarjev družbe, 3 člane, predstavnike delavcev družbe, izvoli svet delavcev družbe. Predsednik nadzornega sveta je vedno izvoljen izmed članov, ki jih izvoli skupščina delničarjev. Člani so izvoljeni za obdobje 5 let in so lahko ponovno izvoljeni. Na 21.

redni skupščini delničarjev je bil zaradi prenehanja mandata predhodnih članov za obdobje 5 let izvoljen sedanji nadzorni svet, njegov mandat pa se je začel 20. avgusta 2015. V skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb je bila oblikovana nominacijska komisija za svetovanje pri izboru članov nadzornega sveta. Članu Mateju Pircu je zaradi odstopa s 7. julijem 2016 prenehal mandat. Z istim dnem je skupščina delničarjev za novega člana izvolila dr. Borisa Žnidariča. Njegov mandat traja do izteka mandata ostalim članom nadzornega sveta. Na svoji seji 27. julija 2016 so člani nadzornega sveta za svojega predsednika izvolili Jožeta Mermala, za namestnico predsednika nadzornega sveta iz vrst delničarjev pa Anjo Strojnj Štampar.

Delo nadzornega sveta poteka v skladu z zakonodajo, priporočili strokovnih združenj, zlasti Združenja nadzornikov Slovenije, in ostalimi priporočili dobre prakse, predvsem s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilih z naslovom Posli s povezanimi osebami. Člani nadzornega sveta poleg sejinj prejema tudi fiksno plačilo za opravljanje funkcije, katerega višina je bila določena s sklepi 16. redne skupščine delničarjev.

Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o pridobitvah ali odsvojitvah delnic družbe, Krka pa te informacije javno objavlja. V poglavju Posli s povezanimi osebami je predstavljeno, koliko **delnic** družbe imajo v lasti člani nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne ali posamične interese tretjih oseb. Vsi člani nadzornega sveta so izpolnili vprašalnik o nasprotju interesov, ki je dostopen na Krkinih spletnih straneh. Ravnanje članov, če pride do **nasprotja interesov**, je opredeljeno v poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/dokumenti-o-upravljanju-druzbe/>).

Delo nadzornega sveta in njegovih komisij v letu 2016 je natančneje predstavljeno v poročilu nadzornega sveta.

Predstavniki kapitala

Jože Mermal

predsednik nadzornega sveta

Jože Mermal, rojen leta 1954, iz Ljubljane, univerzitetni diplomirani ekonomist, kot predsednik uprave že 22 let uspešno vodi družbo BTC, v kateri na različnih odgovornih funkcijah ustvarja in deluje že od leta 1978. Bil je pobudnik in vodja projekta prestrukturiranja in preobrazbe nekdanjih javnih skladišč v uspešno, dinamično in naglo rastočo gospodarsko družbo ter hkrati enega največjih mednarodnih poslovno-nakupovalnih in športno-zabavnih središč BTC City. Kot utemeljitelj in strateg sodobne družbe BTC stremi k nenehnemu vlaganju v razvoj, ki družbo vodijo k dolgoročnemu cilju, ta pa je »BTC – odprta družba, družba prihodnjih generacij«. Pod njegovim vodstvom je družba prek številnih dejavnosti povezana z dolgoročnimi poslovnimi partnerji in postaja svojevrsten ekosistem, ki z iskanjem poslovnih priložnosti vidi izzive v širši družbi, v globalizaciji, inovacijah in trajnostnem razvoju.

Za svoje delo je prejel številne nagrade, med njimi leta 1997 nagrado manager leta, leta 2001 nagrado primus – strokovno priznanje Slovenskega društva za odnose z javnostmi in komunikacijsko odličnost. Zaradi podpiranja kulture je prejel naziv mecen leta 2011 v kulturi. Leta 2013 mu je Mestna občina Ljubljana podelila nagrado Marjana Rožanca za dosežke na področju športa. Za vizionarsko vodenje in ustvarjanje v družbi BTC je leta 2012 prejel nagrado Vision Manager, ki jo podeljujejo strokovnjaki za odnose z javnostjo iz Jugovzhodne Evrope. Leta 2014 je prejel nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v kategoriji velikih podjetij za leto 2013. Pod njegovim vodstvom je družba BTC postala prvo in do danes edino slovensko podjetje, katerega delnice so kotirale na Londonski borzi. Leta 2015 je prejel zlato plaketo Združenja Manager za več kot dve desetletji podpore združenju, leta 2016 pa častljivo nagrado naj manager Jugovzhodne Evrope, ki jo podeljuje Evropska neodvisna agencija. Pod njegovim vodstvom je številne nagrade in priznanja za številne projekte v širšem okolju prejela tudi družba BTC.

Jože Mermal je član predsedstva Zveze ekonomistov Slovenije, član sveta Slovenske znanstvene fundacije, član upravnega odbora Združenja Manager in član sveta Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, ključne vodstvene funkcije pa opravlja tudi v športnih organizacijah. Leta 2015 je bil pod njegovim vodstvom ustanovljen ABC-pospeševalnik, katerega temeljno poslanstvo je razvoj start-up ekosistema. Od leta 2016 je predsednik strateškega sveta ABC-pospeševalnika, ki se

zaradi izjemno dinamičnega in naprednega poslovanja širi tudi zunaj meja Slovenije, v letu 2016 v Nemčijo (München) in Ameriko (San Jose, Silicijska dolina).

Andrej Slapar

predsednik komisije za kadrovska vprašanja

Andrej Slapar, rojen leta 1972, iz Ljubljane, univerzitetni diplomirani pravnik, je maja 2013 prevzel vodenje uprave Zavarovalnice Triglav, kjer je leta 1997 tudi začel poklicno pot kot pravnik na mednarodnih škodah. Dobrih deset let je nato služboval na Pozavarovalnici Triglav RE, nazadnje kot član uprave. Član uprave vodilne slovenske zavarovalnice je postal novembra 2009.

Kot predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, obvladujoče družbe Skupine Triglav, vodilne zavarovalno-finančne skupine v Sloveniji in regiji Adria, vodi in usmerja delo uprave in delovanje štabnih služb (Kabinet uprave, Pravna pisarna, Služba notranje revizije, Služba za korporativno komuniciranje, Skladnost poslovanja) ter služb za razvoj in aktuariat osebnih zavarovanj ter razvoj in aktuariat premoženjskih zavarovanj. Odgovoren je za osebna zavarovanja in korporacijske zavarovance, za kadrovske zadeve, povezane z delavci s posebnimi pooblastili, za delovanje arbitraže in za dopolnilna zdravstvena zavarovanja.

Zavarovalnico Triglav zastopa v svetu Slovenskega zavarovalnega združenja kot njegov predsednik, poleg tega je predsednik nadzornega sveta Pozavarovalnice Triglav Re, predsednik nadzornega sveta Jedrskega poola GlZ, član nadzornega sveta družbe Krka in član upravnega odbora Združenja nadzornikov Slovenije.

Simona Razvornik Škofič

predsednica revizijske komisije

Simona Razvornik Škofič, rojena leta 1971, je po izobrazbi univerzitetna diplomirana ekonomistka. Prve delovne izkušnje je pridobila v družbi Paloma, kjer je bila zaposlena v izvoznem oddelku. Od leta 1995 je zaposlena v Slovenskem državnem holdingu (prej Slovenska odškodninska družba) kot višja upravljavka v Oddelku za razpolaganje in pridobivanje kapitalskih naložb, zadolžena za vodenje in sodelovanje pri postopkih prodaje in razpolaganja s kapitalskimi naložbami v lasti Republike Slovenije in Slovenskega državnega holdinga. Do leta 2013 je opravljala naloge višje svetovalke v Oddelku za upravljanje kapitalskih naložb, kjer je skrbela za upravljanje premoženja v obliki delnic in kapitalskih deležev gospodarskih družb ter spremljala in analizirala poslovanje družb v portfelju. Kot predstavnica kapitala je bila članica nadzornih svetov naslednjih družb: Astra, TP Prehrana, Intes, TUB Swaty, Kompas International in Tosama. Do julija 2015 je bila članica nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga kot predstavnica zaposlenih.

Mag. Anja Strojín Štampar, MBA

namestnica predsednika nadzornega sveta

Mag. Anja Strojín Štampar, MBA, rojena leta 1973, iz Ljubljane, se je po končanem dodiplomskem študiju na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani zaposlila na Višjem sodišču v Ljubljani. Leta 1999 je opravila pravniški državni izpit in se kot strokovna sodelavka zaposlila na gospodarskem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani. Leta 2001 je končala magistrski študij prava in se zaposlila v Kapitalski družbi, kjer je najprej opravljala delo samostojne pravne svetovalke, od leta 2002 do 2007 je vodila pravni oddelek, potem pa poklicno pot nadaljevala v odvetništvu. Od novembra 2007 do marca 2009 je v Odvetniški pisarni Miro Senica in odvetniki vodila oddelek za mednarodno in gospodarsko pravo. Julija 2009 je bila imenovana za članico uprave Kapitalske družbe, maja 2014 pa ji je nadzorni svet Kapitalske družbe podelil drugi mandat članice uprave. Od 1. decembra 2015 je zaposlena v Slovenskem državnem holdingu.

Podiplomski študij iz mednarodnega gospodarskega prava (LL.M.) je opravila v Kanadi (Univerza McGill, Montreal) in leta 2002 pridobila naziv magistricе znanosti. Leta 2004 je diplomirala tudi na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in pridobila naziv univerzitetne diplomirane francistke in splošne jezikoslovke. Na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 2014 končala mednarodni MBA-program poslovanja in organizacije. V več kot desetih letih delovanja na vodilnih delovnih mestih si je pridobila izkušnje z vodenjem družbe, vzpostavljanjem in razvojem delovnih procesov ter projektnim vodenjem. Sodelovala je pri ustanovitvi Zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbenke in Kritnega sklada Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, iz katerega Kapitalska družba od leta 2013 izplačuje poklicne pokojnine. Aktivno se je udeleževala kot članica nadzornih svetov različnih družb, med drugim od leta 2009 do 2013 kot predsednica

nadzornega sveta družbe Aerodrom Ljubljana Kot članica različnih delovnih skupin pri Združenju nadzornikov Slovenije je sodelovala pri pripravi priporočil dobre prakse korporativnega upravljanja.

Je avtorica več strokovnih prispevkov s področja zavarovalništva, upravljanja pokojninskih skladov, dodatnega pokojninskega zavarovanja, korporativnega upravljanja in korporacijskega prava ter predavateljica na strokovnih seminarjih.

Prof. dr. Julijana Kristl

Prof. dr. Julijana Kristl, rojena leta 1953, doktorica farmacevtskih znanosti, je od leta 1977 zaposlena na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, v vmesnem času pa se je izpopolnjevala tudi v farmacevtski industriji in na Univerzi v Ženevi. Uspešno opravlja številne znanstvene, pedagoške in vodstvene naloge. Njeni raziskovalni projekti so usmerjeni v sodobne dostavne sisteme učinkovin, nanotehnologijo in biomateriale, rezultati teh raziskav pa so bili objavljeni v številnih odmevnih mednarodnih znanstvenih in strokovnih revijah in treh patentih. Pridobljeno znanje in izkušnje uspešno posreduje študentom različnih študijskih programov in stopenj doma in kot vabljena predavateljica tudi na univerzah v Avstriji, Franciji, Italiji, Nemčiji in drugje. V svoji karieri je bila prodekanja, nato predstojnica Katedre za farmacevtsko tehnologijo, dva mandata dekanja Fakultete za farmacijo in nato dva mandata prorektorica za področje izobraževanja, vpisa in kakovosti na Univerzi v Ljubljani. Od leta 2014 je predsednica upravnega odbora Fakultete za farmacijo in drugi mandat članica nadzornega sveta Krke s certifikatom Združenja nadzornikov Slovenije.

Julijana Kristl je prepoznavna v mednarodnih farmacevtskih krogih, saj je članica pomembnih združenj in uredniških odborov revij, kot so Journal of Drug Delivery Science and Technology, Journal of Biomedical Nanotechnology in European Journal of Pharmaceutics and Biopharmaceutics, recenzentka v številnih znanstvenih revijah ter pogosta ocenjevalka doktorskih nalog in raziskovalnih projektov na tujih univerzah in agencijah. Ima ekspertno znanje o načrtovanju, razvoju in vrednotenju zdravil ter poznavanju novih trendov na teh področjih.

Dr. Boris Žnidarič

Boris Žnidarič, doktor družbenih znanosti in magister prava, je bil do upokojitve član uprave Kapitalske družbe. Pred tem je uspešno delal na številnih področjih v Skupini Triglav. Opravljal je funkcijo pomočnika predsednika uprave Zavarovalnice Triglav, kjer je poleg vodenja in usmerjanja direktorjev organizacijskih enot vodil strateško področje kadrovskega menedžmenta (HRM) v odvisnih družbah. Bil je član uprave zagrebškega Triglav osiguranja. Vodil je celjsko območno enoto Zavarovalnice Triglav ter centralno službo za preprečevanje in odkrivanje zavarovalniških goljufij. Pred tem je bil svetovalec člana uprave za strateško področje kadrovskega menedžmenta v Skupini Triglav ter pomočnik direktorja za pravne, kadrovske in splošne zadeve v ljubljanski območni enoti. Je imetnik potrdila o usposobljenosti za člana nadzornih svetov. Poleg raznolikega dela v zavarovalništvu je tudi habilitiran visokošolski učitelj.

Predstavniki zaposlenih

Franc Šašek

namestnik predsednika nadzornega sveta

Franc Šašek, rojen leta 1967, univerzitetni diplomirani organizator, se je v Krki zaposlil leta 1984. Do leta 2000 je opravljal dela tehnologa, vodje Oddelka tehnično tehnološke priprave in nosilca področja. Od leta 2001 opravlja dela samostojnega strokovnega sodelavca v Inženiringu in tehničnih storitvah na področju vzdrževanja in projektnega vodenja. V letu 2004 je kot vodja projektne skupine za področje vzdrževanja aktivno sodeloval pri vpeljavi informacijskega sistema za podporo poslovnim procesom podjetja in bil kasneje imenovan za lastnika procesov vzdrževanja v skupini Krka. Od leta 1999 dela tudi na področju kakovosti, in sicer v vlogi pooblaščenih oseb za kakovost, izvajalca usposabljanj in registriranega notranjega presojevalca. S tem je soodgovoren za razvoj in vzdrževanje integriranega sistema kakovosti.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je v letu 2009 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb. Za mandatno obdobje 2009–2013 in ponovno za mandatno obdobje 2014–2018 je bil izvoljen za predsednika sveta delavcev Krke, drugi mandat člana nadzornega sveta pa je kot predstavnik zaposlenih nastopil 21. junija 2014.

Dr. Mateja Vrečer

Dr. Mateja Vrečer, rojena leta 1966, je v Krki zaposlena od leta 1990. Zaposlila se je kot diplomirana inženirka farmacije, nato pa je naredila strokovni izpit za diplomirano inženirko farmacije ter magisterij in doktorat iz farmacevtskih znanosti. Najprej je delala v Sektorju za razvoj in raziskave, kjer je pripravljala možnostne študije za predlagane nove izdelke, po njihovi odobritvi pa je vodila projekte do registracije in lansiranja v Sloveniji. Od leta 1997 je delala na področju upravljanja kakovosti kot namestnica direktorice Sektorja za upravljanje kakovosti in od marca 2007 tudi kot vodja Službe za zagotavljanje kakovosti na mednarodnem področju. V septembru 2011 je prevzela vodenje Sektorja za upravljanje kakovosti.

Funkcijo članice nadzornega sveta Krke je kot predstavnica zaposlenih opravljala že v mandatnih obdobjih 2005–2009 in 2009–2014, tretji mandat članice nadzornega sveta pa je kot predstavnica zaposlenih nastopila junija 2014.

Mag. Tomaž Sever

Mag. Tomaž Sever, rojen leta 1967, je magistriral iz poslovođenja in organizacije, po osnovni izobrazbi pa je univerzitetni diplomirani inženir strojništva. V Krki je zaposlen od leta 1995. Je namestnik direktorja Prodaje z zadolžitvami direktorja Regije Srednja Evropa in skrbi za raziskavo trgov, predlaganje in razvijanje nastopa Krke na posameznih trgih, definiranje prodajne ponudbe, predlaganje cenovne strategije za posamezne trge, sodelovanje pri načrtovanju promocijskih dejavnosti, oblikovanje, razvijanje in upravljanje distribucijskih poti, sodelovanje pri ustvarjanju prodajne mreže v tujini. Pred zaposlitvijo v Krki je od leta 1992 do leta 1995 delal v podjetju IBM Slovenija, d. o. o., kjer je bil najprej prodajni zastopnik za informacijske sisteme, kasneje pa je vodil projekte uvajanja informacijskih sistemov.

Funkcijo člana nadzornega sveta Krke je kot predstavnik zaposlenih opravljal že v mandatnem obdobju 2005–2009, leta 2009 je bil ponovno izvoljen za mandatno obdobje petih let, junija 2014 pa je nastopil že tretje mandatno obdobje predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu.

Neodvisni strokovnjak, član revizijske komisije

V skladu z 280. členom ZGD-1 je nadzorni svet v revizijsko komisijo imenoval neodvisnega strokovnjaka za računovodstvo ali revizijo Boruta Šterbenc. Imenovani ni član nadzornega sveta družbe.

Borut Šterbenc

neodvisni strokovnjak za računovodstvo ali revizijo, član revizijske komisije

Pooblaščen revizor Borut Šterbenc, rojen 1978 v Ljubljani, je na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani pridobil naziv univerzitetnega diplomiranega ekonomista. Je finančni direktor in namestnik direktorja družbe Kolpa. Do leta 2011 je v KPMG kot vodja projektov načrtoval, vodil in izvajal zahtevnejše revizije, in sicer v družbah Krka, Intereuropa, Sava, NEK in Lama. Je izkušen poročevalec organom upravljanja in nadzora. Govori angleško, hrvaško in rusko.

Uprava družbe

Uprava ima naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja skupine Krka,
- zagotavlja ustrezno obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** 5 članov:

- predsednik uprave,
- 3 člani in
- članica uprave, delavska direktorica, ki predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji.

Mandat članov uprave traja 6 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Delovanje uprave in razdelitev področij in nalog med posameznimi člani določa Poslovnik o delu uprave. Način delovanja je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje. V skladu s Pravili organiziranosti in Poslovnikom o delu uprave

imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja, in sicer je vsak član uprave odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in direktorji organizacijskih enot.

Kot pomoč upravi pri njenem delu ima družba naslednje organe:

- odbor direktorjev,
- prodajni odbor,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- odbor za ekonomiko in finance ter
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti.

Odbore sestavljajo strokovnjaki za posamezna področja v Krki. Odbori pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja in imajo nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena v pogodbah o opravljanju dela, sklenjenih med nadzornim svetom in posameznim članom uprave. Pravilnik o določitvi variabilnega dela plače uprave sprejme nadzorni svet družbe, ki članom uprave tudi določi nagrado. Nadzorni svet je v skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb v letu 2010 sprejel tudi **Politiko plačil uprave**. Oba dokumenta nadzorni svet glede na poslovne razmere spreminja oziroma posodablja.

Plačila članom uprave so izplačana **v denarju** in so predstavljena v računovodskem poročilu v pojasnilih Posli s povezanimi osebami, kjer je predstavljeno tudi **lastništvo Krkinih delnic** članov uprave.

Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Član uprave mora morebitno **nasprotje interesov** razkriti nadzornemu svetu in o tem obvestiti preostale člane uprave. Noben član uprave družbe Krka ni član nadzornih organov družb zunaj skupine Krka.

Člani uprave

V nadaljevanju predstavljamo življenjepise članov uprave, ki pod vodstvom Jožeta Colariča delujejo v upravi družbe v šestletnem mandatnem obdobju od 1. 1. 2016 dalje.

Jože Colarič

predsednik uprave in generalni direktor

Rodil se je leta 1955 v Brežicah. Po končani gimnaziji v Novem mestu je nadaljeval šolanje na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in študij končal leta 1979.

V Krki je zaposlen od leta 1982. Začel je v Finančnem sektorju, kjer je bil najprej vodja Oddelka za devizno-plačilni promet in nato pomočnik direktorja. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju in čez dve leti postal namestnik direktorja sektorja.

V začetku leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za trženje in finance, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje sektorja Marketing in prodaja.

Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet podjetja imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidentiral kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga nove uprave.

Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005. Na seji 21. januarja 2009 ga je nadzorni svet imenoval za naslednji mandat, ki se je začel 1. januarja 2010 in je trajal šest let.

Pod njegovim vodstvom je Krka postala ena od vodilnih generičnih farmacevtskih družb in si ustvarila dobro podlago za rast. Delovanje Jožeta Colariča temelji na domačem znanju, novih izdelkih, vsakoletnem vlaganju, zaposlovanju in stalnem izplačevanju dividend. Člani Krkinega nadzornega sveta so ga zato 21. januarja 2015 soglasno imenovali za predsednika uprave za novo šestletno mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2016. Na seji 18. novembra 2015 so člani nadzornega sveta prav tako soglasno potrdili sestavo uprave za mandatno obdobje od 2016 do 2021, ki jo je predlagal Jože Colarič.

Dr. Aleš Rotar

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje zdravil

Rodil se je leta 1960 v Zadru na Hrvaškem. Na ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer farmacija, je diplomiral leta 1984, sedem let kasneje pa magistriral. Leta 1993 je končal mednarodni študij MBA na IEDC, Brdo. Na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani je doktoriral leta 2000.

V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje pa je prevzel vodenje Službe za razvoj farmacevtike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja.

Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor Razvoja in raziskav. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2010. Aleš Rotar je odločilno pomagal razvijati znanje ter vzpostaviti poslovne funkcije za Krkin lasten razvoj in raziskave. Zaradi uspešnega dela ga je nadzorni svet na predlog Jožeta Colariča 18. novembra 2015 soglasno imenoval za člana uprave za novo mandatno obdobje od 2016 do 2021.

Dr. Vinko Zupančič

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje učinkovin z oskrbo

Rodil se je leta 1971 v Novem mestu. Gimnazijo je končal v Novem mestu. Na Fakulteti za farmacijo je diplomiral leta 1996 in dobil naziv magister farmacije. Strokovni izpit je opravil leta 1998, leta 2010 pa doktoriral na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani.

V Krki se je leta 1997 zaposlil kot pripravnik v Službi skladišč in transporta v Oskrbi z izdelki. V letu 1998 je delal kot tehnolog skladiščenja in nato še kot samostojni tehnolog skladiščenja. Leta 2000 je prevzel delo pomočnika vodje Službe skladišč in transporta, v letu 2002 pa je postal namestnik vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. S 1. februarjem 2004 je bil imenovan za direktorja Krkinega predstavništva v Bangaloreju v Indiji. V Slovenijo se je vrnil 1. julija 2005 in prevzel delo vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Za namestnika direktorja Oskrbe z izdelki je bil imenovan 1. decembra 2008, za direktorja Oskrbe z izdelki pa 1. januarja 2010.

Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010. Krkina pomembna konkurenčna prednost je, da sama proizvaja velik del potrebnih zdravilnih farmacevtskih učinkovin in surovin. Vinko Zupančič je ključno prispeval k uspehu te strategije. Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet 18. novembra 2015 zato soglasno imenoval za člana uprave za novo mandatno obdobje od 2016 do 2021.

David Bratož

član uprave

David Bratož, univerzitetni diplomirani ekonomist, se je rodil leta 1976 v Novem mestu. Po končani novomeški gimnaziji je šolanje nadaljeval na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani in leta 2000 diplomiral na poslovnem oddelku, smer finance.

Kariero v Krki je začel leta 2001 v Finančnem sektorju, kjer je izpeljal več pomembnih projektov. Leta 2003 je začel delati v Prodaji, v Regiji Srednja Evropa, zadolžen pa je bil predvsem za poljski trg. Zaradi uspešnega dela je leta 2007 postal direktor družbe Krka - Polska in operativno vodil marketing, prodajo, proizvodnjo in distribucijo. Dve leti zatem je postal predsednik upravnega odbora.

Skupaj s sodelavci je Krko - Polsko razvil v eno od Krkinih največjih in najuspešnejših odvisnih družb. Med njegovim vodenjem sta se na Poljskem, kjer Krka zaposluje več kot 900 ljudi, podvojili tako prodaja kot količina proizvedenih izdelkov, on sam in Krka - Polska pa sta prejela številne nagrade.

David Bratož podrobno pozna delovanje vseh poslovnih funkcij velikega podjetja. Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet 18. novembra 2015 soglasno imenoval za člana uprave za mandatno obdobje od 2016 do 2021.

Milena Kastelic

članica uprave – delavska direktorica, vodja Proizvodnje poltrdnih, tekočih in ostalih oblik ter vodja Obrata Bršljin

Milena Kastelic, univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije, se je rodila leta 1968 v Novem mestu. Novomeško gimnazijo je končala leta 1986 in se vpisala na Biotehniško fakulteto v Ljubljani, smer živilska tehnologija. Njena diplomska naloga z naslovom Vrednotenje glukoamilazne aktivnosti kvasovke *Saccharomyces diastaticus* je bila leta 1991 nagrajena s Prešernovo nagrado za študente. Leta 1993 je končala še usposabljanje na nemškem inštitutu za organizacijo dela REFA.

V Krki dela od leta 1992. Njena poklicna pot je ves čas tesno povezana z zelišči, zeliščnimi zdravili in izdelki brez recepta. Pripravištvu je opravljala v Programu pomožnih zdravil in zelišč ter ga končala z nalogo o tehnologiji sušenja rastlinskih surovin. Pet let je delala kot proizvodna tehnologinja in leta 1996 postala vodja Obrata za proizvodnjo zelenih zdravil. Danes je to Obrat Bršljin, ki ga še vedno uspešno vodi. Je tudi vodja Proizvodnje poltrdnih, tekočih in ostalih oblik.

Kot Krkina notranja presojevalka je 15 let prispevala k izboljševanju poslovnih procesov v družbi. Na ta način je spoznala tudi delo drugih organizacijskih enot in pomen trdnih povezav med njimi ter rezultate vzajemnega sodelovanja.

Med zaposlenimi uživa zaupanje, zato jo je svet delavcev na 15. redni seji 28. septembra 2015 predlagal za delavsko direktorico, nadzorni svet pa jo je 18. novembra 2015 soglasno imenoval za članico uprave – delavsko direktorico za mandatno obdobje od 2016 do 2021.

Opis politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe

V politiki upravljanja družbe je zaveza o preprečevanju diskriminacije, ki pravi, da Krka svojim zaposlenim zagotavlja enake možnosti ne glede na spol, raso, barvo kože, starost, zdravstveno stanje oziroma invalidnost, versko, politično ali drugo prepričanje, članstvo v sindikatu, nacionalni ali socialni izvor, družinski status, premoženjsko stanje, spolno usmerjenost ali druge osebne okoliščine. Družba zaenkrat nima sprejete samostojne politike, ki bi dodatno urejala strukturo organov vodenja in nadzora glede na spol, starost, izobrazbo in druge osebne okoliščine.

Upravljanje v skupini

Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka ter odvisne družbe v Sloveniji in zunaj nje. Odvisne družbe so praviloma v 100-odstotni lasti družbe Krka in so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo.

Za vse družbe v skupini Krka veljajo enotna pravila upravljanja, organiziranosti in delovanja, razen če lokalne zakonodaje zahtevajo drugače. Obvladujoča družba postavlja strateške usmeritve in operativne cilje vsem posamičnim odvisnim družbam v skupini Krka in spremlja uresničevanje njihovih načrtov. Zaradi boljše povezave in nadzora nad poslovanjem odvisnih družb uprava obvladujoče družbe Krka praviloma predstavlja skupščino odvisnih družb. Člani uprave so tudi člani nadzornih svetov, nadzornih odborov ali upravnih odborov določenih odvisnih družb, za kar ne prejemajo posebnih plačil.

Krka prek načela funkcijskega vodenja, kjer poslovna funkcija v obvladujoči družbi usmerja in nadzoruje poslovno funkcijo v odvisni družbi, na operativni ravni zagotavlja uresničevanje zastavljenih ciljev. Nadzor vsakodnevne poslovanja odvisnih

družb poteka prek rednega poročanja, hkrati pa so zaradi načela funkcijskega pokrivanja strokovni sodelavci obvladujoče družbe vsak dan v stikih s sodelavci v odvisnih družbah.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje poslanstvo v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega načrta dela ter v skladu s standardi (Mednarodni standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Temeljna načela strokovnega ravnanja, Etični kodeks, Poslanstvo in Definicija notranjega revidiranja).

V skladu z načrtom dela notranje revizije za leto 2016 je bilo opravljenih petnajst rednih notranjerevizijskih pregledov, ki so potekali po metodologiji COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Omenjena metodologija je svetovno priznana in je podlaga za celovito spremljanje upravljanja tveganj. Na osnovi te metodologije notranji revizorji ugotavljajo doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revizijskega področja.

Notranjerevizijski pregledi so bili po navedeni metodologiji opravljeni na področju prodaje, tehnološke priprave proizvodnje, varnosti in zdravja pri delu, informacijske tehnologije ter na nekaterih drugih podpornih procesih. Opravljene so bile tudi redne notranje revizije v več odvisnih družbah in predstavništvih doma in v tujini. V skladu z omenjenimi standardi so notranji revizorji izvajali tudi svetovalno dejavnost.

Notranji revizorji so za omenjena področja revidiranja dali zagotovila, da je sistem notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah in procesih vzpostavljen, deluje in je učinkovit. Obstajajo pa možnosti za njegovo izboljšanje, zato so predlagali priporočila, ki so jih kategorizirali po posameznih stopnjah tveganj ter redno preverjali njihovo uresničevanje.

Notranji revizorji sodelujejo tudi z zunanjimi revizorji, s preizkušenimi revizorji informacijskih sistemov in z revizijsko komisijo nadzornega sveta ter nadzornim svetom. V letu 2016 je nadzorni svet na predlog revizijske komisije odobril posodobljen srednjeročni načrt dela notranje revizije za prihodnje obdobje.

Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim poročanjem

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je skupina Krka vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranje kontrole je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Uvajanje poenotenih informacijskih sistemov v odvisne družbe in razvoj poslovne informatike povečujeta učinkovitost izmenjave računovodskih podatkov med odvisnimi družbami in obvladujočo družbo in s tem kontrolo teh informacij.

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja, izkazanega v poslovnih knjigah, in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti računovodij in neodvisnosti. Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijskih tehnologij, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov vsako leto preverjajo pooblaščenici zunanji izvajalci.

Tveganja, vezana na konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka, obvladujemo z usmerjanjem in nadzorovanjem izvajanja aktivnosti v okviru računovodske funkcije v odvisnih družbah in z revizijo letnih računovodskih izkazov vseh odvisnih družb, ki sestavljajo skupino Krka.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Krka izvaja revizijska družba Ernst & Young d.o.o., Ljubljana. Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo Ernst & Young d.o.o., Ljubljana, in posli družb v skupini s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom Posli z revizorsko družbo.

Sestava nadzornega sveta družbe

Ime in priimek	Jože Mermal	Anja Strojin Štampar	Andrej Slapar	Julijana Kristl	Boris Žnidarič	Simona Razvornik Škofič	Franc Šašek	Mateja Vrečer	Tomaž Sever
Funkcija	predsednik	namestnica predsednika	član	članica	član	članica	namestnik predsednika	članica	član
Prvo imenovanje	2015	2015	2015	2010	2016	2015	2009	2005	2005
Trajanje trenutnega mandata	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2019	2019	2019
Predstavnik kapitala/zaposlenih	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	zaposlenih	zaposlenih	zaposlenih
Udeležba na sejah	4/5	3/5	4/5	5/5	2/2, odkar je član	4/5	5/5	5/5	5/5
Spol	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1954	1973	1972	1953	1948	1971	1967	1966	1967
Izobrazba in strokovni profil	univerzitetni diplomirani ekonomist	magistra pravnih znanosti, MBA, univerzitetna diplomirana francistka in splošna jezikoslovka	univerzitetni diplomirani pravnik	doktorica farmaceutskih znanosti	doktor družbenih znanosti in magister prava	univerzitetna diplomirana ekonomistka	univerzitetni diplomirani organizator	doktorica farmaceutskih znanosti	magister poslovedenja in organizacije, univerzitetni diplomirani inženir strojništva
Neodvisnost po Kodeksu upravljanja	da	da	da	da	da	da	da	da	da
Obstoj nasprotja interesov v poslovnem letu	Za nobenega člana v letu 2016 ni obstajalo trajno in relevantno nasprotje interesov. Bili so posamezni primeri imenovanja na funkcije in sklenitve zavarovanja odgovornosti vodilnih delavcev, ko se je sklep nadzornega sveta nanašal na člana ali na družbo, katere zakoniti zastopnik je. V teh primerih se je član v skladu s poslovnikom nadzornega sveta izločil iz glasovanja.								
Članstvo v komisijah	-	članica komisije za kadrovska vprašanja	predsednik komisije za kadrovska vprašanja	članica komisije za kadrovska vprašanja	član revizijske komisije	predsednica revizijske komisije	član revizijske komisije	članica komisije za kadrovska vprašanja	član revizijske komisije
Udeležba na rednih sejah komisij	4/5, dokler član	3/3	2/3	3/3	1/1, odkar je član	5/6	6/6	3/3	6/6
Članstvo v organih nadzora drugih družb	Člani nadzornega sveta družbe, predvsem predstavniki kapitala, prevzemajo zadolžitve tudi v organih nadzora ali upravljanja drugih družb, vendar ne v obsegu, ki bi vplival na njihovo delo v nadzornem svetu družbe.								

Sestava uprave družbe

Ime in priimek	Jože Colarič	Aleš Rotar	Vinko Zupančič	David Bratož	Milena Kastelic
Funkcija	predsednik	član	član	član	članica, delavska direktorica
Področje dela v upravi	marketing, prodaja, kadri, naložbe, odnosi z javnostjo, pravno področje, deloma novi izdelki, del splošnih služb	razvoj in proizvodnja končnih izdelkov, novi izdelki, upravljanje kakovosti, varnost in zdravje pri delu	razvoj in proizvodnja učinkovin oz. surovin, upravljanje oskrbne verige	ekonomika, finance, informacijska tehnologija in telekomunikacije, odnosi s sindikatoma in svetom delavcev, del splošnih služb	zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj
Prvo imenovanje v upravo	1997	2001	2010	2016	2016
Trajanje trenutnega mandata	2021	2021	2021	2021	2021
Spol	moški	moški	moški	moški	ženski
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1955	1960	1971	1976	1968
Izobrazba in strokovni profil	univerzitetni diplomirani ekonomist	doktor farmacevtskih znanosti	doktor farmacevtskih znanosti	univerzitetni diplomirani ekonomist	univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	ne	ne	ne	ne	ne

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so posamezni člani uprave in nadzornega sveta kot tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe v letu 2016 spoštovali načela upravljanja delniških družb in si prizadevali za njihovo udejanjanje v družbi.

V letu 2016 smo izpolnjevali določila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je bil v veljavi od 8. decembra 2009 do 31. decembra 2016 in so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, objavljen pa je na spletnem naslovu Ljubljanske borze.

Izpolnujemo tudi večino določil kodeksa, ki se nanaša na družbe, ki kotirajo na Varšavski borzi, to je Best Practice for GPW Listed Companies 2016. Odstopanja pojasnujemo v ločenem dokumentu, objavljenem v sistemu obveščanja, veljavnem za Varšavsko borzo.

Novo mesto, 29. marec 2017

Jože Colarič
predsednik uprave

Jože Mermal
predsednik nadzornega sveta

Razvojna strategija skupine Krka

Razvojna strategija skupine Krka

Poslanstvo, vizija in vrednote

POS LANSTVO

Živeti zdravo življenje.

VIZIJA

Utrujemo položaj enega vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu.

VREDNOTE

hitrost in fleksibilnost
partnerstvo in zaupanje
kreativnost in učinkovitost

Razvojno strategijo skupine Krka pripravljamo za petletno obdobje in jo zaradi prilagajanja spremenjenim pogojem poslovanja posodabljammo vsaki dve leti. Strategijo za petletno obdobje 2016–2020 je obravnavala in sprejela uprava družbe, nato je bil novembra 2015 z njo seznanjen tudi nadzorni svet Krke. Strategija določa usmeritve in cilje za celotno skupino Krka, ki vključuje vse organizacijske enote v Sloveniji ter predstavništva in odvisne družbe v tujini.

Krka razvojna strategija vključuje tri vsebinske sklope ciljev: na ravni skupine Krka, na ravni skupine izdelkov in storitev (zdravila na recept, izdelki brez recepta, veterinarski izdelki in zdraviliško-turistične storitve) ter na ravni poslovnih funkcij oziroma organizacijskih enot. Za vsako skupino ciljev imamo opredeljenih vrsto strateških meril, s katerimi spremljamo njihovo uresničevanje. Strateška merila obravnava uprava družbe ali odbori družbe (prodajni, razvojni itd.). Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti celotne skupine in posameznih družb znotraj skupine.

Uspešnost uresničevanja strateških ciljev spremljamo z merili uspešnosti, ki so določena na ravni skupine, na ravni skupin izdelkov in na ravni poslovnih funkcij. Uspešnost meril na ravni skupine obravnava uprava, uspešnost meril na ravni posameznih skupin izdelkov in storitev ter meril na ravni poslovnih funkcij pa pristojni odbori.

Ključni strateški cilji do leta 2020

Dosegati povprečno letno količinsko rast prodaje v višini najmanj 5 %.

Hkrati z organsko rastjo zagotavljati rast tudi s prevzemi in dolgoročnimi poslovnimi povezavami (vključno z joint ventures). V petletnem strateškem obdobju za morebitne prevzeme poslovno zanimivih in razpoložljivih podjetij nameniti nekaj sto milijonov evrov.

Dosegati najmanj tretjinski delež novih izdelkov v skupni prodaji.

Lansirati izbrane izdelke na izbranih ključnih trgih kot prvi generik.

Krepiti konkurenčne prednosti nabora izdelkov.

Ohranjati čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov.

Izboljšati stroškovno učinkovitost uporabe sredstev.

Povečati stroškovno učinkovitost izdelkov.

Povečati inovativnost vseh poslovnih funkcij.

Ohraniti samostojnost.

Ključne strateške usmeritve do leta 2020

Prednostna usmeritev na evropske in srednjeazijske trge.

Čim boljši izkoristek prodajnih potencialov v vseh prodajnih regijah (Slovenija, Jugovzhodna Evropa, Vzhodna Evropa, Srednja Evropa, Zahodna Evropa, Čezmorska tržišča).

Poudarjena usmerjenost na ključne trge (Slovenija, Hrvaška, Romunija, Ukrajina, Ruska federacija, Poljska, Madžarska, Češka, Slovaška, Zahodna Evropa), ključne kupce in ključne izdelke.

Uveljavljanje in utrjevanje položaja na zahodnoevropskih trgih s poslovanjem prek lastnih družb za trženje in prodajo ter z lastnimi blagovnimi znamkami.

Krepitev farmacevtsko-kemijske dejavnosti in v njenem okviru povečanje ponudbe zdravil na recept na treh ključnih terapevtskih področjih (bolezni srca in žilja, bolezni prebavil in presnove in bolezni osrednjega živčevja) ob hkratnem vstopanju na nova področja (onkologija, protivirusna zdravila), na izbrana terapevtska področja pa tudi z izdelki brez recepta.

Vstop na področje izdelkov s kompleksnimi učinkovinami, vključno s podobnimi biološkimi zdravili, intenzivno vrednotenje možnosti partnerskih povezav in posameznih projektov v skladu s tržnim potencialom.

Krepitev vertikalne integracije od razvoja do proizvodnje izdelka.

Zagotavljanje stalnih virov preskrbe z vhodnimi materiali in optimizacija nabave, kar naj bi omogočilo stalno zniževanje nabavnih cen.

Širjenje proizvodnje in razvoja zunaj Krke.

Razvoj generičnih zdravil in priprava registracijske dokumentacije pred potekom patenta originalnega zdravila.

Krepitev vseh vrst povezav z zunanjimi institucijami in podjetji na področju razvoja.

Nadaljnja rast vlaganj v proizvodne, razvojne in infrastrukturne zmogljivosti.

Iskanje možnosti za nakup lokalnih farmacevtskih podjetij, poslovne prevzeme in različne oblike dolgoročnih poslovnih povezav (joint ventures) na izbranih trgih, pri čemer je primarni cilj pridobivanje tržnih deležev in vstopanje na nova terapevtska področja.

Zmanjševanje vpliva finančnih tveganj in gospodarskih nevarnosti na poslovanje skupine Krka.

Vodenje take politike povečevanja dividend, da se za dividende nameni do 50 % konsolidiranega čistega dobička večinskih lastnikov, ustvarjenega v predhodnem letu, pri čemer se upoštevajo tudi finančne potrebe družbe za vlaganja in prevzeme.

Odprtost za perspektivne poslovne povezave (mreženje) pri relevantnih projektih.

Krepitev strokovne in stroškovne sinergije v okviru skupine Krka ter čim boljše izkoriščanje konkurenčnih prednosti poslovnih okolij, v katerih delujejo Krkine družbe v tujini.

Krepitev internacionalizacije vseh poslovnih funkcij z uveljavljanjem angleškega in ruskega jezika kot ključnih tujih jezikov komunikacije v skupini Krka.

Aktiviranje notranjih kadrovskih potencialov s poudarkom na podjetniški in ciljni naravnosti.

Ohranjanje ekonomske, socialne in naravovarstvene odgovornosti do okolja, v katerem poslujemo.

Delovanje na načelih poslovne odličnosti ter krepitev prepoznavnosti in pozitivne javne podobe Krke.

Izpolnjevanje ciljev v letu 2016

Prodaja izdelkov in storitev je dosegla 1,174 milijarde EUR, kar je manj od načrtovane prodaje v višini 1,210 milijarde EUR. Količinsko smo prodajo glede na leto prej povečali za 11 %. Na manjšo vrednost prodaje sta ključno vplivala izrazito zniževanje cen zdravil na večini trgov in razvrednotenje nekaterih vzhodnoevropskih valut, predvsem ruskega rublja, ter posledično manjša prodaja, izražena v evrih.

Največja prodajna regija je bila Vzhodna Evropa. Ruska federacija je ostala najpomembnejši posamični trg.

Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije je znašal 93 %, kar je enako načrtovanemu.

Prodajno najpomembnejša skupina izdelkov so bila zdravila na recept z deležem v višini 82 % v skupni prodaji (načrtovali smo 83 %).

Število zaposlenih v skupini Krka se je povečalo za 3 % (načrtovali smo 4 %).

Za naložbe, namenjene predvsem za povečanje in posodobitev proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture, smo porabili 132 milijonov EUR, kar je manj od načrtovanih 162 milijonov EUR, ker se je del naložb (pretežno dobava opreme) premaknil v leto 2017.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2017

Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla 1 milijardo 220 milijonov EUR.

Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije bo predvidoma 93-odstoten.

Najpomembnejša skupina izdelkov ostajajo zdravila na recept z 82-odstotnim deležem v prodaji.

Načrtovan je višji dobiček, kot je dosežen v letu 2016.

Načrtujemo povečanje števila zaposlenih tako v Sloveniji kot v tujini, skupaj za 4 %.

Načrtovane naložbe v vrednosti 174 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in modernizaciji proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture.

Načrt poslovanja za leto 2017 izhaja iz razvojne strategije skupine Krka za obdobje 2016–2020 in je bil pripravljen oktobra 2016. Temelji na pričakovanjih, ocenah in napovedih ter drugih razpoložljivih podatkih, ki jih je imela uprava družbe takrat na voljo. Uprava meni, da so pričakovanja primerna. Če bodo pogoji poslovanja v letu 2017 pomembneje odstopali od pričakovanih, lahko tudi izidi poslovanja odstopajo od načrtovanih. Dejavniki tveganja vključujejo zlasti nadaljevanje negotovih razmer na določenih Krkinih trgih, nihanje tečajev nekaterih valut, dodatne restriktivne ukrepe zdravstvene politike posameznih držav, uvajanje različnih oblik marketinško-prodajnih dajatev, aktivnosti originatorjev, ki se bodo pokazale v prilagajanju cenovne politike generični ponudbi ter njihovem vstopanju na trge z generičnimi paralelami, vse večjo erozijo in poenotenje cen generičnih izdelkov, vedno večjo prisotnost nizkocenovnih konkurentov, zaostrovanje regulatornega okolja, ki ga bo povzročilo spreminjanje in povečevanje regulatornih zahtev na trgih, kar bo vplivalo na ohranjanje obstoječe ponudbe izdelkov ter na možnosti za razvoj novih izdelkov in s tem na povečevanje stroškov razvoja. Pogoji in s tem izidi so lahko tudi boljši od pričakovanih, odvisno predvsem od krepitve vrednosti lokalnih valut.

Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2017

Na Krkinih ključnih prodajnih trgih tudi v letu 2017 pričakujemo zahtevne makroekonomske razmere, vendar pa mednarodna razpršenost poslovanja in vertikalno integrirani poslovni model dajeta skupini Krka podporo za stabilno poslovanje.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2017

Država	Napoved rasti trga zdravil (v %)	Napoved vrednosti trga zdravil v milijonih EUR po veleprodajnih cenah	Devizni tečaj (valuta/EUR)
Slovenija	5	600	evroobmočje
Hrvaška	4	860	7,6
Romunija	5	3.020	4,5
Ruska federacija	6	13.200	65
Ukrajina	4	1.870	29
Poljska	3	5.500	4,3
Madžarska	1,5	2.158	310
Češka republika	2	1.881	27
Zahodna Evropa	-0,5	184.000	povečini evroobmočje

Viri za napovedi trga zdravil: interne ocene. Viri za napovedi deviznih tečajev: poročila bank, interne ocene.

V nadaljevanju navedene makroekonomske napovedi so povzete predvsem po napovedih zunanjih analitikov in neodvisnih institucij, ki spremljajo makroekonomske razmere na navedenih trgih.

Slovenija

Rast bruto domačega proizvoda v Sloveniji je v letu 2016 znašala 2,7 %, za leto 2017 pa naj bi bila do 2,5-odstotna. Gospodarska rast v Sloveniji bo v srednjeročnem obdobju stabilna, na ravni okrog 2,5 %, kar je nad napovedmi evrskega povprečja. Glavno gonilo rasti postopoma postaja končna potrošnja gospodinjstev, ki jo spodbujajo ugodne razmere na trgu dela. Po zmanjšanju naložb v letu 2016 bo k njihovi ponovni rasti v letu 2017 prispevala tudi država, saj bo začela izdatneje črpati sredstva iz nove evropske finančne perspektive. Ocena rasti tujega povpraševanja obeta povečevanje izvoza, vendar se bo povečala tudi aktivnost na domačem trgu, kar bo prek uvoza postopno zmanjševalo pozitivni prispevek neto menjave s tujino k rasti BDP. Brezposelnost se bo zaradi gospodarske rasti zmanjševala tudi v letu 2017, vendar počasneje kot v letu 2016. Ključna tveganja za slovensko gospodarstvo bodo povezana z mednarodnim okoljem, in sicer z nevarnostjo upočasnitve rasti v ključnih gospodarskih partnericah Slovenije ter nevarnostjo poslabšanja razmer na mednarodnih finančnih trgih.

Vrednost prodaje zdravil v letu 2017 ocenjujemo na okrog 600 milijonov EUR in pričakujemo, da bo 5 % večja kot v letu 2016.

Hrvaška

Hrvaško gospodarstvo je v letu 2016 zabeležilo 2,7-odstotno rast. Tudi v letu 2017 bo ohranilo podobno dinamiko rasti, in to predvsem zaradi zasebne potrošnje ter naložb države in zasebnega sektorja. Znižanje davka na dobiček podjetij in znižanje osebne obdavčitve bosta pripomogla k rasti potrošnje, medtem ko glavno tveganje za rast gospodarstva predstavlja tveganje upočasnitve gospodarske rasti v Evropski uniji. Problem hrvaškega gospodarstva ostaja visoka stopnja brezposelnosti. Kljub temu da se brezposelnost postopoma znižuje, se za leto 2017 pričakuje, da bo ostala na ravni nad 12 %. Na področju monetarne politike se ne pričakuje pomembnejših sprememb. Tečaj kune bo v primeru stabilnih zunanjih razmer ostal stabilen. Hrvaška je v letu 2016 tretje leto zapored beležila negativno inflacijo okrog -1,2 %, pričakuje pa se, da bo v letu 2017 prešla v pozitivno območje.

Kljub gospodarski rasti, ki jo je Hrvaška zabeležila v letu 2016, in pričakovani rasti v letu 2017 bo vrednost bruto domačega proizvoda na Hrvaškem tudi v letu 2017 ostala pod rekordno vrednostjo, ki jo je država dosegla v predkriznem letu 2008.

Ocenjujemo, da se bo vrednost hrvaškega trga zdravil v letu 2017 nekoliko povečala in bo znašala okrog 860 milijonov EUR.

Romunija

Krepitev domačega povpraševanja, ki je bila v letu 2016 glavni dejavnik visoke gospodarske rasti v Romuniji, bo v letu 2017 manj izrazita. Učinki fiskalnih ukrepov, sprejetih v začetku leta 2016, so v drugem polletju začeli bledeti. Tudi v prihodnje se pričakuje, da bo dinamika sproščanja fiskalne politike počasnejša. V letu 2017 naj bi se inflacija dvignila na 1,2 %, kar bo dodatno zaviralo potrošnjo gospodinjstev, ki se je predvsem v prvem polletju leta 2016 močno povečala. Po visoki, 4,7-odstotni gospodarski rasti v letu 2016 se v letu 2017 pričakuje okoli 3-odstotna rast. Zniževanje relativno visoke stopnje brezposelnosti se bo zaradi zniževanja gospodarske rasti v letu 2017 upočasnilo. Romunija do leta 2023 ostaja v programu financiranja v okviru Mednarodnega denarnega sklada in Evropske komisije.

Ocenjujemo, da se bo vrednost trga zdravil v Romuniji v primerjavi z letom 2016 v letu 2017 povečala za 5 % in tako preseгла 3 milijarde EUR.

Ruska federacija

Za rusko gospodarstvo se bo po dveh letih negativne rasti v letu 2017 končalo obdobje recesije. Gospodarska rast naj bi bila nižja od 1 %, kar je malo v primerjavi z rastmi pred letom 2015. Rusko gospodarstvo bo tudi v prihodnje ostalo močno vezano na ceno nafte. Povečanje cen nafte v zadnjem četrtletju 2016 je izdatno izboljšalo gospodarske obete. Tveganje stabilne cene nafte bo zato tudi v prihodnje ostalo ključno za rusko gospodarstvo, predvsem v drugem polletju 2017, ko se izteče dogovor držav proizvajalk nafte o zamrznitvi proizvedenih količin. Visoko tveganje za stabilnost cene nafte predstavljajo proizvajalci iz držav, ki niso sodelovale v dogovoru o zmanjšanju proizvodnje. Država si je za naslednja 3 leta zadala načrt, da bo z ukrepi na odhodkovni in prihodkovni strani proračuna zniževala primanjkljaj za 1 % bruto domačega proizvoda na leto. Varčevanje države in restriktivna monetarna politika centralne banke, ki hkrati zagotavlja zaupanje na denarnem in deviznem trgu, bosta v letu 2017 zavirala hitrejšo okrevanje gospodarstva.

V veljavi ostajajo ekonomske sankcije nekaterih držav, ki predstavljajo dodatno oviro za izboljšanje ruskega makroekonomskega okolja. Ruska centralna banka naj bi po napovedih analitikov začela zniževati obrestne mere šele v drugem polletju leta 2017, če se bodo uresničila pričakovanja o zniževanju inflacije. V letu 2017 se pričakuje stabilnejši devizni tečaj, ključni tveganji pa ostajata stabilnost cene nafte in razvoj ruskih odnosov z Evropsko unijo in ZDA.

Pričakujemo, da se bo vrednost ruskega trga zdravil v letu 2017 povečala za največ 6 % in ga ocenjujemo na 13,2 milijarde EUR.

Ukrajina

Ukrajinski bruto domači proizvod je po dveh letih izredno hitrega padanja v letu 2016 zabeležil minimalno rast v višini 1 % in tudi za leto 2017 in nadaljnja leta se pričakujejo nizke stopnje rasti. To pomeni, da bruto domači proizvod še nekaj let ne bo dosegel ravni izpred zaostritve ukrajinsko-ruskih odnosov. Poslabšanje stanja v bančnem sektorju, počasno preusmerjanje gospodarstva na zahod ter konflikt na vzhodu države, ki povzroča nestabilnost v celotni državi, so glavni zaviralci hitrejšega okrevanja gospodarstva. Ukrajina bo tudi v prihodnjih letih ostala močno odvisna od zunanjega financiranja, ki ga pretežno zagotavlja Mednarodni denarni sklad. Inflacija, ki je bila ob koncu leta 2016 na ravni 13 %, bo v letu 2017 znašala okrog 10 %. Ukrajinska centralna banka bo v letu 2017 sicer zniževala obrestno mero, vendar bo zniževanje počasnejše od padanja inflacije, saj zaradi razmer v državi še vedno ostaja visoko tveganje nadaljnje deprecijacije valute. V Ukrajini tudi v letu 2017 pričakujemo oteženo makroekonomsko okolje.

Ocenjujemo, da bo vrednost trga zdravil ob 4-odstotni rasti v letu 2017 znašala 1,87 milijarde EUR.

Poljska

Poljsko gospodarstvo je v letu 2016 doseglo rast v višini 2,8 %, kar je najmanj v zadnjih treh letih in hkrati manj od prvotnih napovedi. V letu 2017 naj bi se gospodarska rast ponovno zvišala na 2,9 %. Spodbudili naj bi jo predvsem fiskalni ukrepi države in ponovni zagon investicijskega cikla. Stopnja brezposelnosti, ki je v preteklem letu znašala 9 %, se bo v letu 2017

znižala na 8,2 %, večje znižanje se pričakuje šele v letih 2018 in 2019. Nekoliko večja nestanovitnost deviznega tečaja, ki se je začela že v letu 2016, se bo nadaljevala tudi v prihodnjih letih, saj lahko vladni ukrepi zmanjšujejo zaupanje mednarodnih bonitetnih agencij v stabilnost fiskalnih projekcij. V letu 2017 bo inflacija na Poljskem zopet zrasla, vendar pa se vsaj za prvo polletje 2017 pričakuje, da Poljska centralna banka še ne bo spreminjala monetarne politike.

Vrednost poljskega trga zdravil bo ob pričakovani 3-odstotni rasti okrog 5,5 milijarde EUR.

Madžarska

Madžarska je v letu 2016 zabeležila nižjo gospodarsko rast kot v letu 2015, za leto 2017 pa naj bi bila rast bruto domačega proizvoda višja od 3 %. Madžarska si je v letu 2016 pri vseh treh mednarodnih agencijah povrnila bonitetno oceno varnih naložb (investment grade). Vlada namerava v letu 2017 znižati določene davke in socialne dajatve ter obenem povečati nekatere kategorije izdatkov, kot je zvišanje plač javnim uslužbencem. S tem bo povečala proračunski primanjkljaj, vendar naj bi vseeno ostal v sprejemljivih okvirih. Vlada za prihodnja leta napoveduje nadaljnje zmanjševanje javnega dolga. V madžarskem bančnem sektorju, ki je obremenjen z visokim deležem slabih posojil, se kaže rahlo izboljšanje v zadolževanju gospodinjstev, obenem pa slaba posojila zavirajo zadolževanje korporativnega sektorja. V letu 2017 se pričakuje, da se bo inflacija, ki znaša 0,3 %, zvišala nad 2 %, v skladu s tem pa se pričakuje tudi bolj omejevalna denarna politika madžarske centralne banke. Zmanjševanje brezposelnosti, ki je ob koncu leta 2016 znašala 5,2 %, se bo nadaljevalo tudi v prihodnjih letih. V letu 2017 naj bi brezposelnost dosegla 4,5 %.

Pričakujemo, da bo vrednost madžarskega trga zdravil v letu 2016 ob 1,5-odstotni rasti dosegla 2,16 milijarde EUR.

Češka

Bruto domači proizvod Češke se je v letu 2016 okrepil za 2,5 %, kar je bilo precejšnje znižanje glede na leto 2015, ko se je okrepil za 4,2 %. V letu 2017 naj bi gospodarska rast ostala na enaki ravni kot v letu 2016. Nižja stopnja rasti je bila posledica zmanjšanja financiranja naložb iz evropskih skladov. Domače povpraševanje, predvsem zasebna potrošnja, bo podpiralo rast bruto domačega proizvoda v prihodnjih letih. Na Češkem domače povpraševanje zagotavlja dve tretjini gospodarske rasti, eno tretjino pa pogojuje mednarodno poslovanje. Stopnja brezposelnosti, ki znaša 5,6 % in je med najnižjimi v regiji, se bo v prihodnjem letu še znižala. Inflacija bo tudi v letu 2017 ostala pod centralnobančnim ciljem, ki znaša 2 %. Razlogi za nizko inflacijo so nizke cene nafte in negativna inflacija v evroobmočju, medtem ko je inflacija, ki izvira iz domačega povpraševanja, pozitivna in bo tudi v prihodnje naraščala. Češka centralna banka bo po napovedih večino leta 2017 vodila ekspanzivno monetarno politiko z ničelno obrestno mero. Politiko vzdrževanja valutnega tečaja nad 27 kronami za evro naj bi opustila v drugi polovici leta, če bo inflacija v letu 2017 naraščala v skladu z napovedmi.

Na Češkem pričakujemo 2-odstotno rast trga zdravil, njegova vrednost pa naj bi bila okrog 1,88 milijarde EUR.

Zahodna Evropa

Makroekonomske napovedi Evropske komisije za leto 2017 so se ob koncu leta 2016 poslabšale. Za evroobmočje se pričakuje 1,5-odstotna rast, za celotno EU pa 1,6-odstotna. Za leto 2018 se za evroobmočje napoveduje 1,7-odstotna rast, za celotno EU pa 1,8-odstotna. V najpomembnejši državi EU, Nemčiji, je rast ocenjena le na 1,5 %, v Franciji na 2,9 % in v Italiji pod 1 %. Brezposelnost se v evroobmočju postopno zmanjšuje, po napovedih naj bi do konca leta 2017 dosegla 9,7 %, v celotni EU pa 8,5 %. V letu 2017 se ne pričakuje večjih sprememb v monetarni politiki Evropske centralne banke. Pričakuje se, da obrestnih mer ne bo zviševala, hkrati pa bo ostal v veljavi program odkupa dolžniških instrumentov, s katerim Evropska centralna banka vzdržuje visoko likvidnost bančnega sistema. Podaljšano obdobje nizkih obrestnih mer pomeni pomembna sistemska tveganja za finančni sistem evroobmočja in celotne EU. Združeno kraljestvo bo zaradi negotovosti, ki jih prinašajo pogajanja za izstop iz EU, v naslednjih letih zabeležila nižjo gospodarsko rast. Britanska centralna banka domačemu gospodarstvu za leto 2017 sicer napoveduje 1,4-odstotno rast in za leto 2018 1,5-odstotno. Analitiki ocenjujejo, da bi lahko obrestne mere ostale nespremenjene še celo leto 2017. Tudi znižanje vrednosti funta in s tem večja konkurenčnost gospodarstva ne bosta ublažili negativnih vplivov, ki jih prinašajo višji proračunski primanjkljaj in verjetne nove ovire pri pretoku blaga in storitev med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo.

Ocenjujemo, da bo vrednost zahodnoevropskega trga generičnih zdravil v letu 2017 dosegla 38 milijard EUR, kar pomeni 3-odstotno rast glede na predhodno leto. Vrednost celotnega zahodnoevropskega trga zdravil naj bi se v letu 2017 zmanjšala za slabih 0,5 % in je ocenjena na 184 milijard EUR.

Upravljanje tveganj

V skupini Krka posamezna tveganja obvladujejo tiste organizacijske enote, katerih dejavnost je najbolj povezana z njimi. Pravilen odziv na izredne okoliščine ali dogodke zagotavlja sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja. V nadaljevanju so opisane vse pomembnejše vrste tveganj, s katerimi se srečuje Krka, izpostavljenost tem tveganjem in načini njihovega obvladovanja.

V skupini Krka vsakodnevno spremljamo izpostavljenost različnim vrstam tveganj ter sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje.

Obvladovanje tveganj zahteva različne pristope, prilagojene posameznim vrstam tveganj. Skupina Krka tveganja obvladuje po načelu funkcijskega vodenja, kar pomeni, da poslovna funkcija v obvladujoči družbi usmerja in nadzoruje delo istovrstnih poslovnih funkcij v odvisnih družbah ter tako zagotavlja enotna načela za upravljanje tveganj. Posamezne vrste tveganj na ravni skupine Krka upravljajo organizacijske enote obvladujoče družbe, katerih dejavnost je najbolj povezana z njimi, zato jih najbolj poznajo in imajo tudi ustrezno usposobljene strokovnjake.

Kot podlago za obvladovanje tveganj v Krki uporabljamo register tveganj, ki ga posodabljammo najmanj na dve leti, nazadnje smo ga novembra 2015, in je celovit popis tveganj in kontrolnih aktivnosti na ravni skupine Krka, ter tako imenovani sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP), ki vsebuje scenarije nepričakovanih okoliščin ali izrednih dogodkov ter rešitve, ki zagotavljajo neprekinjeno delovanje ključnih poslovnih procesov.

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razvoj in raziskave	tveganje učinkovitosti razvojnih procesov, ustreznosti regulatornih postopkov in zagotavljanja novih izdelkov	skrbno načrtovanje razvojnih projektov in upravljanje regulatornih procesov	zmerna
prodaja in trženje	tveganje prodajnih trgov in ustreznosti trženjskih procesov	odzivanje na spremembe pogojev poslovanja na prodajnih trgih ter prilagajanje prodajnih in trženjskih aktivnosti	zmerna
zaščita intelektualne lastnine	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine drugih subjektov ali neupravičenega izkoriščanja Krkine intelektualne lastnine	spremljanje patentne situacije, dosledno upoštevanje intelektualne lastnine drugih subjektov ter oblikovanje rezervacij za morebitne odškodnine	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje ustreznosti vhodnih materialov v proizvodni proces, ustrezne kakovosti proizvodnega in razvojnega procesa ter kakovosti končnih izdelkov	skrbno izvajanje sistematično popisanih postopkov kontrole kakovosti na vseh mejnikih razvojnih in proizvodnih procesov	zmerna
investicijski projekti	tveganje odločitev o investicijah v proizvodne in ostale zmogljivosti ter postopkov izvedbe investicij	stalen nadzor nad izvedbo vseh faz projektov, spremljanje planov, sistematičen izbor izvajalcev	zmerna
kadrovsko področje	tveganje zagotavljanja ključnih in strokovno usposobljenih kadrov ter socialnega dialoga z zaposlenimi	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, stalno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerna
pravno področje	tveganje ustrezne pravne podpore vsem procesom poslovanja	vključevanje pravne službe v vsa pravna vprašanja skupine, sodelovanje z zunanjimi pravnimi strokovnjaki	zmerna
varstvo okolja	tveganje izpusta nevarnih snovi	stalen nadzor nad izpusti in ločevanje netipičnih vod in topil	zmerna

OPERATIVNA TVEGANJA IN NEPREKINJENOST POSLOVANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov	nenačrtovane zaustavitve oz. nedosegljivost ključnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje končnih izdelkov (zaposleni, stavbe in oprema, materiali, mediji, informacije)	sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, analiza vplivov na poslovanje, zahteve za razpoložljivost kritičnih virov oz. storitev, analize tveganja po posameznih področjih; ukrepi za zmanjševanje posledic in povečevanje odpornosti procesov proti motnjam	zmerna
oskrba z izdelki	tveganje pravočasne oskrbe s končnimi izdelki in učinkovite izkoriščenosti proizvodnih sredstev	načrtovanje oskrbovalne verige in zagotavljanje ustreznih proizvodnih kapacitet	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje izgube dovoljenja za proizvodnjo	spremljanje regulatornih zahtev in uvajanje vseh ukrepov v procese v skupini, ki so kritični z vidika dobre proizvodne prakse	zmerna
tehnična oskrba	tveganje ustrezne oskrbe procesov s proizvodnimi mediji in ustreznosti tehničnega vzdrževanja ter tveganja, povezana z varstvom okolja	rezervni viri energetskega napajanja, robustno načrtovani sistemi za oskrbo z mediji, rezervne zmogljivosti in načrtovani procesi vzdrževanja, najboljše razpoložljive tehnike za zmanjševanje vplivov na okolje	zmerna
informacijska tehnologija	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in predvideni ukrepi za odpravo motenj ter izdelane ocene tveganj in načrt neprekinjenega delovanja informacijske tehnologije	zmerna
zaposleni	tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu; tveganja, povezana z nenačrtovano večjo odsotnostjo	ukrepi na osnovi ocen tveganja delovnih mest; zamenljivost kadra	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve in uničenja premoženja	izdelane ocene ogroženosti in načrt varovanja	zmerna
FINANČNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
spremembe deviznih tečajev	možnost večjih finančnih izgub zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov, sodelovanje z vodilnimi svetovnimi finančnimi institucijami, spremljanje novih praks ščitenja deviznega tveganja, občasna uporaba finančnih instrumentov, naravno ščitenje	visoka
spremembe obrestnih mer	tveganje neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	majhna
kreditno tveganje	tveganje neplačila kupcev in s tem povezanih odpisov terjatev	izračunavanje bonitetnih ocen, omejevanje največje izpostavljenosti do posamičnih kupcev, aktivno upravljanje terjatev, uporaba instrumentov za zavarovanje plačil in zavarovanje terjatev pri kreditni zavarovalnici	zmerna
likvidnost	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	vnaprej dogovorjene kreditne linije in načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, združevanje denarnih sredstev	zmerna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih dejavnikov tveganja	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom ter sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne, delodajalčeve in ekološke odgovornosti, zavarovanje produktne odgovornosti ter odgovornosti za klinična testiranja	zmerna
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	nastanek finančne škode zaradi prekinitve proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja ter organizacijsko-tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	zmerna

Poslovna tveganja

Tveganja razvoja in raziskav

Izdelki skupine Krka morajo biti kakovostni, varni in učinkoviti, njihove zahtevane lastnosti pa potrjene z ustreznimi študijami in podatki, ki so skladni z regulatornimi zahtevami in standardi. Tveganja na področju izdelkov ali tehnologij so lahko znanstvenoraziskovalne ali tehnološko-tehnične narave. Zmanjšujemo jih s sodobnimi pristopi in metodologijami ter lastnim in pridobljenim znanjem oziroma izkušnjami z razvojno-raziskovalnega in tehnološkega področja.

Navedena izdelčna in tehnološka tveganja že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujemo s posodabljanjem procesov, uvajanjem sodobnih tehnologij in prilagajanjem regulatornim zahtevam. Pomemben je predvsem vertikalno integrirani model razvoja in proizvodnje, s katerim nadzorujemo celoten proces od surovine do končnega izdelka.

Z vlaganji, vsakoletnimi dosežki in razvojno-raziskovalnimi rezultati ohranjamo vertikalno integrirani model razvoja:

- na ravni zdravil in terapevtskih področij, kjer z novimi zdravili vstopamo tudi na nova terapevtska področja in zagotavljamo možnosti za njihovo raziskovanje, razvijanje in vrednotenje, hkrati pa v skrbi za bolnika pripravljamo nove kombinacije učinkovin, saj je naš namen z manjšimi koncentracijami posameznih učinkovin doseči enak terapevtski učinek in hkrati zmanjšati število dnevnih odmerkov;
- na ravni lastnih učinkovin, kjer uvajamo inovativne postopke priprave in nove sintezne poti;
- na ravni farmacevtskih oblik zdravil, kjer pripravljamo sodobne farmacevtske oblike zdravil, ki se lažje odmerjajo in jemljejo;
- na ravni razvojno-raziskovalnih zmogljivosti, kjer vpeljujemo najsodobnejše razvojne in tehnološke procese in vlagamo v razvojno-raziskovalne zmogljivosti.

Z obvladovanjem regulatornih tveganj, povezanih s spremembo zakonodaje in njenim tolmačenjem, začnemo v zgodnjih fazah razvoja novega izdelka in traja ves njegov življenjski cikel. Lastne razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije preverjamo z regulatornimi organi v okviru uradnih posvetovalnih mehanizmov. Tako zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in podaljševanju registracij prišlo do težav oziroma neuspehov. Hkrati v okviru različnih delovnih skupin industrijskih združenj aktivno sodelujemo pri pripravi zakonodajnih sprememb na tem področju.

Tveganja prodaje in trženja

Skupina Krka ima široko razvejano trženjsko-prodajno mrežo, saj je z izdelki prisotna v več kot 70 državah po vsem svetu. Posluje v različnih geopolitičnih, varnostnih in makroekonomskih razmerah ter pravnih in konkurenčnih okoljih, zato je izpostavljena različnim ter različno intenzivnim prodajnim in trženjskim tveganjem.

Krkini ključni prednosti v primerjavi s konkurenco na posameznih trgih ostajata hitro odzivanje na spremembe pogojev poslovanja ter hitro prilagajanje trženjskih in prodajnih aktivnosti. Razmere na trgih (predvsem aktivnosti konkurenčnih generičnih proizvajalcev in lokalne farmacevtske industrije), pravno ureditev trženja zdravil ter sistemsko urejanje področja cen in javnofinančnih povračil stroškov nakupa zdravil (v posameznih državah tudi z zakonsko reguliranim delnim financiranjem zdravstvenih proračunov, ki poteka prek dobaviteljev zdravil, t. i. clawback zahteva) redno spremljamo s svojimi službami in prek neodvisnih virov podatkov.

Spremljamo tveganja, ki so povezana z vstopi na nove trge, zniževanjem cen zdravil, ob upoštevanju lokalne ureditve, in čezmejnimi vplivi med referenčnimi državami, ter tveganja, ki izhajajo iz spremembe načina predpisovanja zdravil in/ali izdajanja zdravil in/ali reimbursacije zdravil. Posebej spremljamo tveganja, povezana s posameznim tržnim okoljem in gospodarstvom, tveganja poslovanja s posameznimi kupci, zlasti tveganje njihove insolventnosti in stečaja, tveganja, ki temeljijo na plačilnih rokih, ter druga tveganja, povezana s spoštovanjem pogodbenih določil. Valutna tveganja in njihov vpliv na v evrih izraženo prodajo na trgih, kjer prodaja poteka v lokalni valuti, predvsem v Ruski federaciji, smo prepoznali kot večje tveganje. Stalno spremljamo razmere na trgih, jih analiziramo ter po potrebi prilagajamo plačilne pogoje, tveganje neplačil pa v izbranih primerih tudi zavarujemo. Prav tako sistematično spremljamo stopnjo zadovoljstva neposrednih in posrednih odjemalcev. Prodajo spremljamo na primarni ravni (prodaja neposrednim kupcem, večinoma veletrgovcem), sekundarni ravni (prodaja veletrgovcem njihovim kupcem, večinoma lekarnam) in terciarni ravni (prodaja končnim uporabnikom v lekarnah) ter skrbimo za optimiziranje zaloga v celotni distribucijski verigi. Skrbno spremljamo lekarniške mreže in spremembe po posameznih trgih ter prilagajamo svoje aktivnosti.

Redno vrednotimo tržni potencial posameznih terapevtskih področij in izdelkov znotraj njih. Prek različnih zunanjih virov ter lastnih tržnih raziskav in analiz spremljamo svetovne, regijske in lokalne trende ter v skladu z njimi oblikujemo ponudbo izdelkov in aktivnosti glede na trenutne tržne pozicije posameznih učinkovin in vizijo njihovega razvoja. Zaradi manjšega števila pomembnih novih učinkovin, ki so generičnim proizvajalcem že na voljo za trženje ali pa še bodo, iščemo svoje priložnosti v novih inovativnih fiksni kombinacijah obstoječih učinkovin in na novih terapevtskih področjih ter si stalno prizadevamo za še večje uveljavljanje svojih izdelkov z obstoječimi učinkovinami na manj razvitih trgih. Učinkovitost trženjskih strategij in taktik spremljamo s kazalniki uspešnosti, sistematično nadziramo tudi trženjske aktivnosti, ki jih ciklično načrtujemo, izvajamo in analiziramo. Posebno pozornost namenjamo organizaciji in nadzoru dela zaposlenih v trženjski mreži. Redno jih usposabljam in preverjam njihovo znanje, veščine in poznavanje navodil za delo. Pri trženju dosledno upoštevamo zakonodajo in etične norme o oglaševanju farmacevtskih izdelkov ter te vsebine vključujemo tudi v izobraževanje zaposlenih.

Tveganja zaščite intelektualne lastnine

Spoštovanje veljavnih pravic intelektualne lastnine tretjih oseb, predvsem patentnih pravic, je eno od temeljnih načel poslovanja skupine Krka. Zato že na začetku razvoja novega izdelka analiziramo obseg lastninskih pravic tretjih oseb in ugotavljamo, katere rešitve so zaščitene. Glede na to določimo in usmerjamo razvojno delo ter ocenimo, ali z rešitvami, ki so rezultat našega razvojnega dela, ne kršimo veljavnih pravic tretjih. Ves čas od začetka razvoja do lansiranja izdelka spremljamo stanje in morebitne spremembe na področju patentne zaščite.

Kadar ocenimo, da so patenti tretjim podeljeni neupravičeno, kar pomeni, da predmet patenta ni izum (rešitev ni nova in inovativna) in da taki patenti za nas predstavljajo morebitno oviro, uporabimo z zakonodajo določena pravna sredstva za razveljavitev takšnih patentov. Tako preprečimo, da bi imetnik v sodnih postopkih uveljavljal kršitve teh patentov proti nam. Če imetnik patenta kljub navedenim ukrepom meni, da Krka krši njegove pravice in zato zoper Krko sproži pravna sredstva, oblikujemo ustrezne rezervacije za morebitne odškodnine.

Če ocenimo, da so rezultati našega razvojnega dela novi in inovativni, jih zaščitimo s patenti.

Enak način obvladovanja tveganj velja za razlikovalne znake in modele ter za druge relevantne pravice intelektualne lastnine.

Tveganja zagotavljanja kakovosti

V skupini Krka tveganja na področju zagotavljanja kakovosti v družbah s proizvodno dejavnostjo vrednotimo z vidika kakovosti izdelkov, tveganj na področju varnosti izdelkov in tveganj za poslovanje skupine. Pri oceni tveganj uporabljamo splošno znane metodologije, ki jih izvajamo v skladu z zahtevami tretjega dela načel dobre proizvodne prakse (ICH Q9 Obvladovanje tveganj na področju kakovosti).

Kakovost izdelkov je opredeljena v fazi njihovega razvoja in določena z registracijsko dokumentacijo. V proizvodnem procesu sledimo predpisanim postopkom in zahtevam od nabave vhodnih materialov do izdelave in kontrole kakovosti končnih izdelkov ter s tem zagotavljamo skladnost izdelkov s predpisanimi standardi kakovosti in registracijsko dokumentacijo. Ko je zdravilo že na trgu, s sistemom farmakovigilance ugotavljamo, vrednotimo in se odzivamo na nova spoznanja o neželenih učinkih in drugih varnostnih vidikih zdravil, s sistemom obravnavanja povratnih informacij kupcev in s stalnimi notranjimi izboljšavami, ki jih izvajamo po principu PDCA, pa nadgrajujemo in izboljšujemo procese in izdelke.

Zagotavljanje kakovosti končnih izdelkov je primarna aktivnost, ki združuje elemente zagotavljanja kakovosti. Posebno pozornost namenjamo ustrezni kakovosti vhodnih materialov (zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalažnih materialov) ter s pomočjo analiz tveganja kategoriziramo tveganja na področju materialov in dobaviteljev, iz katerih izhajajo načrti in zahteve za odobravanje dobaviteljev in pogodbениh partnerjev.

S postopki kvalifikacije in validacije opreme, proizvodnih prostorov, proizvodnega okolja, proizvodnih procesov, računalniških sistemov, integritete podatkov in čiščenja, s kalibracijami inštrumentov in vzdrževalnimi postopki zagotavljamo ustreznost proizvodno-kontrolne opreme ter proizvodnih prostorov in s tem onemogočamo neželeni vpliv na proces proizvodnje in kakovost izdelkov. Za zagotavljanje kakovosti izdelkov sta izjemnega pomena nadzor in dokumentiranost procesov, postopkov in kontrol. Zaradi tega jih redno preverjamo, obnavljamo, nadgrajujemo in izboljšujemo ter skrbimo za pravilno izvajanje sprememb.

Z rednim usposabljanjem zaposlenih zagotavljamo ustrezno izvajanje postopkov, predpisanih za izdelavo in kontrolo zdravil. S kontrolami proizvodnih procesov, medizdelkov, polizdelkov, končnih izdelkov ter proizvodnega okolja zagotavljamo ustreznost in skladnost izdelkov z zahtevami lokalne zakonodaje ter načeli dobre proizvodne prakse (DPP/GMP) v Evropski uniji in ostalih državah, kjer tržišmo svoje izdelke.

V primeru neskladnih izdelkov (odstopi, reklamacije) imamo vpeljene mehanizme kontrole, preverjanja in iskanja vzrokov ter uvedbe preventivnih in korektivnih ukrepov za preprečevanje pojava neskladnosti v prihodnje.

Pri upravljanju tveganj na področju kakovosti pri vsakem elementu zagotavljanja kakovosti ocenjujemo tudi tveganja glede vzdrževanja dovoljenj za izdelavo, certifikatov dobre proizvodne prakse in ostalih sistemov vodenja v Krkinih proizvodnih enotah.

Z zunanjimi preverjanji (inšpekcije agencij, presoje partnerjev, presoje certifikacijskih organov) in notranjimi preverjanji (notranje presoje, revizija) redno in sistematično pregledujemo delovanje sistema kakovosti v vseh proizvodnih enotah skupine Krka in uvajamo potrebne izboljšave, s katerimi sistem kakovosti stalno nadgrajujemo in s tem učinkovito upravljamo tveganja na področju kakovosti izdelkov in storitev.

Tveganja investicijskih projektov

Med tveganja investicijskih projektov spadajo zlasti tveganja pri načrtovanju investicije in njene vrednosti, nabavi opreme, izvedbi del, terminskem načrtu, kakovosti ter morebitnih spremembah izhodišč. Zmanjšujemo jih z načrtovanjem in pripravo dokumentacije ter vzpostavljenim sistemom izbora izvajalcev del in dobaviteljev opreme ter njihovim rednim preverjanjem. Vse faze izvedbe nadzorujemo sami. Skladnost projektne dokumentacije preverjamo s tehnično-tehnološkega in regulatornega vidika, skladnost pogodbene dokumentacije pa s pravnega in računovodskega vidika. Preverjamo upravičenost morebitnih sprememb ter njihov vpliv na stroške in terminske načrte. Stalno spremljamo stroške, tako redne kot tiste, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb na projektu.

Kadrovska tveganja

Posebno pozornost namenjamo ključnim kadrom, ki so pomembni za doseganje zastavljenih ciljev skupine Krka in so tudi ciljna skupina konkurenčnih podjetij.

Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo in redno spremljamo, hkrati pa povečujemo njihovo odgovornost na delovnih mestih ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitvev in razporejanje na nova delovna mesta. Skupaj z drugimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo njihovo pripadnost skupini Krka in s tem zmanjšujemo možnost njihovega odhoda.

Tveganje v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov na trgu dela obvladujemo tudi s štipendiranjem. Tako si zagotavljamo potencialne bodoče sodelavce, s katerimi bomo uresničevali načrtovane strateške, razvojne in prodajne cilje. Zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov na trgu dela zaposlene sistematično izobražujemo in usposabljammo za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije.

Tveganja varstva okolja

Tveganja na področju varstva okolja prepoznavamo in obvladujemo v skladu z zahtevami standarda ISO 14001 in upravljanjem sistema neprekinjenega poslovanja. Vsako leto pregledamo vse okoljske vidike delovanja ter z njimi povezana tveganja in izredne dogodke in ovrednotimo njihove vplive na okolje. Z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik pri proizvodnji, skladiščenju, čiščenju odpadnih vod, čiščenju odpadnega zraka in ravnanju z odpadki, s preventivnimi pregledi in vzdrževanjem opreme, z izobraževanjem zaposlenih, z usposobljeno lastno industrijsko gasilsko enoto za ukrepanje v primeru nesreč ter vajami za pravilno ukrepanje ob izrednih dogodkih zmanjšujemo verjetnost nastanka izrednih dogodkov ter zagotavljamo učinkovito ukrepanje.

V letu 2016 nismo zabeležili nobenega izrednega dogodka, ki bi škodljivo vplival na okolje.

Operativna tveganja in neprekinjenost poslovanja

Razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov

Večji izredni dogodki in katastrofe, ki bi za daljši čas prekinili proizvodnjo in prodajo izdelkov, lahko ogrozijo obstoj skupine Krka. Z analizo vpliva na poslovanje ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito zaposlenih, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje pojava izrednih dogodkov oziroma katastrof. Za primer izrednih dogodkov imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode ter načrte za delovanje v izrednih razmerah do vrnitve v normalno poslovanje.

Tveganja oskrbe z izdelki

Nenehno spremljamo nabavni trg, dobavitelje in cene repromaterialov. Stalen dostop do materialov, potrebnih za proizvodnjo končnih izdelkov, si zagotavljamo predvsem z načrtovanjem zalog in z varnostnimi zalogami. Na osnovi izdelanih meril ocenjujemo in izbiramo dobavitelje ter jih redno preverjamo. Pri izbiri pogodbenih partnerjev, pri katerih prav tako izvajamo nabavne presoje in redne kontrole, je ob zagotovljenih pogojih kakovosti glavno vodilo cenovna konkurenčnost in zanesljivost dobav.

Načrtovanje zalog repromaterialov temelji na prodajnih napovedih. Stanje zalog redno pregledujemo, za strateško pomembne repromateriale pa imamo vzpostavljene varnostne zaloge.

Pri skladiščenju vstopnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov upoštevamo dobro skladiščno in proizvodno prakso. Za primer večjih katastrof nam sistem skladiščenja repromaterialov in končnih izdelkov omogoča skladiščenje v več različnih dislociranih skladiščih.

Pri proizvodnji sledimo dobri proizvodni praksi in zagotavljamo ustrezno proizvodno okolje. Z rednim in preventivnim vzdrževanjem zagotavljamo zanesljivo in kakovostno delovanje proizvodne opreme.

Načrtujemo optimalno izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti in merimo učinkovitost proizvodnje. Na osnovi tega uvajamo ukrepe za nenehno izboljševanje procesov. Z nabavo opreme in novimi investicijami sledimo prodajnim zahtevam, povečujemo proizvodne zmogljivosti in za primere večjih katastrof zagotavljamo proizvodnjo ključnih izdelkov v več obratih.

Pravočasno dobavo končnih izdelkov zagotavljamo z obvladovanjem vseh faz oskrbe z izdelki. Redno preverjamo razpoložljivost končnih izdelkov, njihov rok trajanja in načrtovane datume odpreme.

Tveganja tehnične oskrbe

Med tveganja tehnične oskrbe uvrščamo tveganja na področju oskrbe z energetske in procesne medije, zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov in tveganja na področju meroslovja.

Za nemoteno napajanje z električno energijo imamo rezervni dovod, za kritične procese pa še oskrbo z dizelskim električnim generatorjem. Stalno spremljamo dogajanja na trgu električne energije in izvajamo delne nakupe. Za pripravo toplotne energije uporabljamo zemeljski plin, kot nadomestno gorivo pa ekstra lahko kurilno olje z rezervnimi zalogami.

Oskrbo s pitno vodo nam zagotavlja javno podjetje, po potrebi iz dveh dovodov oziroma dveh črpališč.

Tveganje neustreznosti proizvodnje in distribucije energetskih in procesnih medijev (električne energije, pare, ogrevne vode, komprimiranega zraka, hlajene vode, rečne vode, farmacevtskih in procesnih vod) zmanjšujemo z nadomestno kritično opremo, načrtovanjem robustnih sistemov, računalniškim nadzorom, kontrolo kakovosti procesnih medijev, rednim preventivnim vzdrževanjem in testiranjem sistemov ter zalogo kritičnih rezervnih delov. Zaposlene redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in usposobljenost.

Klimatske sisteme ustrezno preventivno in načrtno vzdržujemo. Za primere okvar imamo organizirano in usposobljeno lastno vzdrževalno službo, ki uporablja centralni nadzorni sistem za hitro alarmiranje in ugotavljanje okvar ter skrbi za ustrezno zalogo rezervnih delov. Nekritična oprema je razpršena, tako da posamezen izpad nima ključnega vpliva na proizvodne zmogljivosti, kritična oprema pa je podvojena. Vsi sistemi in energetski mediji za klimatizacijo sistemskih prostorov informacijske tehnologije so podvojeni, tehnično varovani in redno testirani na vse možne izpade.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov zmanjšujemo s stalnim nadzorom delovanja, preventivnimi pregledi, servisi, izboljšavami opreme in uvajanjem sodobnih vzdrževalnih pristopov. Odpravljanje okvar in zastojev izvajamo v skladu z načrtovanimi postopki in navodili. Za hitro in učinkovito odpravljanje zastojev imamo usposobljene lastne ekipe vzdrževalcev ter zalogo rezervnih delov, ki jo redno pregledujemo in obnavljamo. Zaposlene, ki nadzirajo in vzdržujejo tehnične sisteme, redno izobražujemo, njihovo znanje in strokovnost pa preverjamo.

Zanesljivost delovanja in razpoložljivost tehničnih sistemov zagotavljamo z lastnimi zmogljivostmi in s sodelovanjem z zunanjimi pogodbenimi partnerji.

Izvajamo redne meritve in kalibracije ter vzdrževanje meril za maso.

Tveganja informacijske tehnologije

Tveganja na področju informacijske varnosti obvladujemo v skladu z metodologijo sistema vodenja varovanja informacij po standardu ISO 27001.

Kritičnost informacijskih virov v Krki določamo na osnovi ocene kritičnosti procesov in ocene kritičnosti informacijskega vira za izvajanje procesa. Kot glavni informacijski viri so obravnavane posamezne informacijske storitve oziroma aplikacije. Stopnjo njihove kritičnosti povzemajo vsi infrastrukturni elementi, od katerih je informacijska storitev ali aplikacija odvisna.

Za vse kritične informacijske vire imamo prepoznane grožnje in tveganja. Na osnovi ocen tveganj izvajamo ukrepe za odpravo nesprejemljivih tveganj. Kot metodo prepoznavanja nevarnosti izvajamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijskih virov.

Za zmanjšanje tveganja ob večjih katastrofah zagotavljamo podvojene računalniške zmogljivosti vseh kritičnih informacijskih virov na dveh ločenih lokacijah na naslovu sedeža družbe (lahko jih obravnavamo tudi kot t. i. Disaster Recovery Center) ter izvajamo dnevno varnostno shranjevanje vseh kritičnih podatkov na primerno oddaljeni lokaciji.

Tveganja zmanjšujemo tudi z uporabo sodobnih orodij, kot so sistem za odkrivanje in preprečevanje neželenega prometa (IDS/IPS), sistem za centralno zbiranje in upravljanje varnostnih dogodkov (SIEM), sistem za odkrivanje in upravljanje ranljivosti (vulnerability management).

Posebno pozornost namenjamo tudi varovanju osebnih podatkov, ki jih moramo kot mednarodna skupina obvladovati v skladu z zakonodajami vseh držav, v katerih delujejo naše odvisne družbe in predstavništva.

Tveganja, povezana z zaposlenimi

Na področju varnosti in zdravja pri delu z lastno metodologijo ocenjujemo verjetnost nastanka določenega nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na posameznem delovnem mestu. Tveganja ocenjujemo periodično in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Poleg ocenjevanja tveganja na delovnih mestih ocenjujemo tudi tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

Prepoznavanje ključnih in perspektivnih strokovnih kadrov v vseh delovnih procesih nam omogoča, da lahko na ključnih delovnih mestih zagotavljamo zamenljivost. Način izobraževanja in zasedanja delovnih mest v vseh organizacijskih enotah omogoča hitro izmenjavanje zaposlenih na sorodnih delovnih mestih v primerih, ko v določeni organizacijski enoti pride do pomanjkanja kadra zaradi daljše odsotnosti ali povečanega obsega dela.

Varovanje premoženja

Ogroženost posameznih objektov in premoženja v njih redno in sistematično ocenjujemo. Na osnovi ocene je pripravljen načrt varovanja, v katerem so predpisani tehnični ukrepi za varovanje in način izvajanja aktivnosti na področju varovanja, katerih cilj je preprečiti nastanek izrednih dogodkov oziroma ob njihovem nastanku pravilno ukrepati.

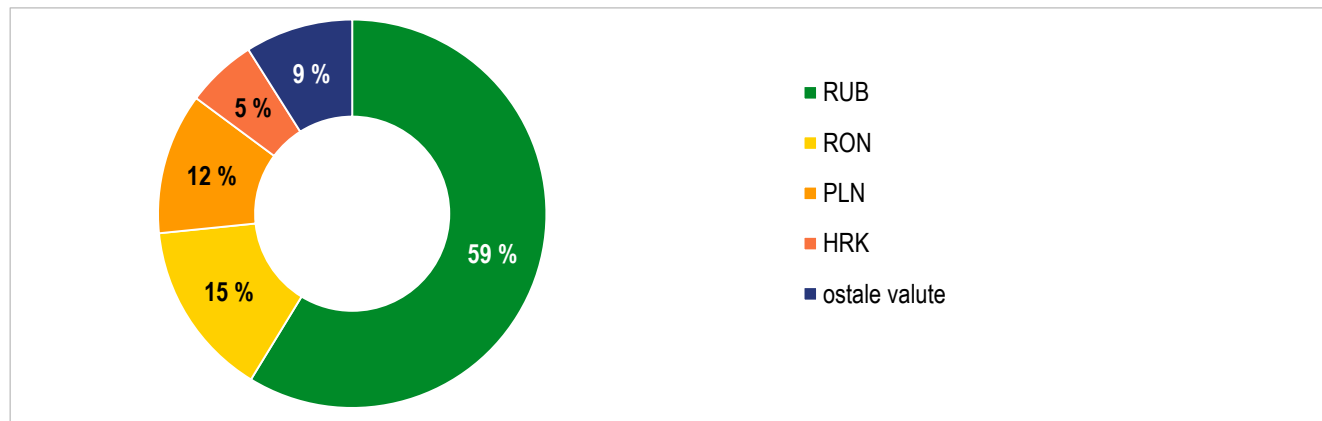
Finančna tveganja

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Skupina Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih trgih.

Valutna izpostavljenost izhaja iz presežka sredstev nad obveznostmi v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja skupine, kar pojmujemo kot dolgo valutno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev ter financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba.

Struktura valutne pozicije skupine Krka

Ruski rubelj predstavlja z 59 % največji delež v valutni poziciji skupine Krka. Pozicija v rubljih izvira iz naslova terjatev do kupcev na Krkinem največjem prodajnem trgu, deloma pa tudi iz naslova financiranja obvladujoče družbe v proizvodne zmogljivosti v Ruski federaciji.

Izpostavljenost romunskemu leju, ki predstavlja 15 % valutne pozicije, izvira iz terjatev do kupcev, ki so posledica dolgih plačilnih rokov v državi. Izpostavljenost hrvaški kuni in poljskemu zlotu je rezultat terjatev do kupcev in proizvodnih zmogljivosti, ki jih ima skupina v obeh državah. Ostale valute, med katere spadajo britanski funt, ameriški dolar, švedska krona, madžarski forint, češka krona, ukrajinska grivna, srbski dinar, makedonski denar in kazahstanska tenga, predstavljajo skupaj 9 % valutne pozicije skupine Krka.

Razmere na valutnih trgih v letu 2016

Tudi v letu 2016 smo spremljali veliko nestanovitnost valut, ki jim je izpostavljena skupina Krka. Vrednost ruskega rublja se je v začetku leta ob padcih na globalnih kapitalskih trgih in ob rekordnem padcu cene nafte zniževala in dosegla najnižjo raven pri 91,8 rublja za evro. Padcu v januarju in februarju je sledila postopna, vendar zelo nestanovitna rast cene nafte, hkrati pa je rasla tudi vrednost rublja. Povečano vrednost rublja so spremljali slabi makroekonomski podatki, objavljeni med letom, geopolitična tveganja, ekonomske sankcije ter zaostreni odnosi z Evropsko unijo in ZDA, kar je predstavljalo tveganje za ponovno deprecijacijo ruskega rublja sredi leta 2016. Rast cene nafte in posledično izboljšana makroekonomska pričakovanja za prihajajoča obdobja so zagotovila pogoje za krepitev rublja tudi v drugi polovici leta. Od začetka do konca leta 2016 se je vrednost rublja, izražena v evrih, postopoma povečala za 25 %.

V začetku leta je padla tudi vrednost poljskega zlota, saj so bonitetne agencije poslabšale oceno tveganja za Poljsko. V nadaljevanju leta se je zlot v primerjavi z evrom sicer okrepil, vendar je zaradi nezaupanja bonitetnih agencij in institucionalnih investitorjev do ukrepov poljske vlade ostal nestanovit in se je gibal med 4,25 in 4,50 zlota za evro.

Romunski lej se je v letu 2016 gibal med 4,45 in 4,55 leja za evro. Vrednost hrvaške kune je na letni ravni ostala stabilna, med turistično sezono in zunaj nje pa se je kot običajno povečala oziroma nekoliko zmanjšala.

Ameriški dolar se je zaradi pričakovanih dvigov dolarskih obrestnih mer močno okrepil konec leta 2015 in v začetku leta 2016, potem ko je ameriška centralna banka omilila svojo retoriko glede zviševanja obresti, pa je do maja postopoma

izgubljal vrednost v primerjavi z evrom. Zaradi dobrih makroekonomskih kazalcev in gospodarskih obetov je v nadaljevanju leta vrednost dolarja spet začela rasti. Predvsem po novembrskih volitvah v ZDA se je dolar močno okrepil, saj so se povečala pričakovanja po korenitejših vladnih ukrepih za povečanje ekonomske aktivnosti v ZDA in manj restriktivni ameriški monetarni politiki. Skupina Krka je v ameriških dolarjih izpostavljena predvsem na področju nabave, valutna pozicija v dolarjih pa je relativno nizka.

Rezultat obvladovanja valutnih tveganj

Skupina Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, se odločimo za uporabo izvedenih finančnih instrumentov ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo termenske pogodbe.

V letu 2016 smo tveganje ruskega rublja občasno zavarovali s terminskimi pogodbami. Zaradi krepitve rublja smo ustvarili neto pozitivne tečajne razlike, obenem pa tudi neto odhodke iz naslova občasnega zavarovanja s terminskimi pogodbami. Upoštevajoč pozitivne tečajne razlike in neto odhodke iz naslova terminskih pogodb, je bil rezultat izpostavljenosti skupine Krka ruskemu rublju v letu 2016 pozitiven in je znašal 0,8 milijona EUR.

S terminskimi pogodbami smo tveganje ruskega rublja zavarovali v obdobjih povečane nestanovitnosti tečaja rublja. To je bilo v prvem polletju 2016, ko je cena nafte zelo nihala, in v delu zadnjega četrletja, ko je na valutnih trgih prišlo do povečane nestanovitnosti tečajev zaradi nejasnega izida ameriških volitev in rezultata pogovorov držav proizvajalk nafte o omejitvi njene proizvodnje.

Kot v letu 2015 je bil tudi v letu 2016 rezultat politike občasnega zavarovanja tveganja rublja boljši, kot če bi imeli rubelj zavarovan celo leto. V primeru stalnega zavarovanja bi bil neto rezultat iz naslova izpostavljenosti ruskemu rublju namesto +0,8 milijona EUR okrog –20 milijonov EUR. Večji del tega negativnega rezultata bi predstavljal strošek zavarovanja, ki izvira iz razlike med rubeljskimi in evrskimi obrestnimi merami.

Tveganja ostalih valut nismo zavarovali. Večletno spremljanje gibanja tečajnih razlik in stroškov zavarovanja romunskega leja, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta in hrvaške kune pokaže, da popolno zavarovanje tveganja navedenih valut ni učinkovito. Nihanja tečajev teh valut so v primerjavi z evrom večinoma manjša.

Za ukrajinsko grivno, kazahstansko tengo, srbski dinar in nekatere druge valute, ki so v strukturi valutne izpostavljenosti skupine Krka manj pomembne, ni na voljo finančnih instrumentov za odpravo valutnih tveganj.

Rezultat obvladovanja valutnih tveganj v letu 2016 je znašal –5,5 milijona EUR. Neto finančni izid skupine Krka se je v letu 2016 glede na leto 2015 izboljšal in je znašal –6,1 milijona EUR.

Cilji za leto 2017

Politike obvladovanja valutnih tveganj in potrebnih aktivnosti v letu 2017 ne bomo spreminjali. Aktivnosti bomo usmerili predvsem v odpravljanje valutnih izpostavljenosti z naravnimi metodami, zavarovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti pa bomo uporabili izjemoma.

	31. 12. 2015	31. 12. 2016	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti*
RUB	80,67	64,30	62,99	91,77	74,14	5,78	7,8 %
HRK	7,64	7,56	7,47	7,67	7,53	0,06	0,7 %
RON	4,52	4,54	4,45	4,54	4,49	0,03	0,6 %
PLN	4,26	4,41	4,23	4,50	4,36	0,06	1,4 %
CZK	27,02	27,02	27,01	27,15	27,03	0,02	0,1 %
HUF	315,98	309,83	303,86	318,35	311,44	2,93	0,9 %
UAH	26,18	28,50	25,26	30,07	28,28	0,98	3,4 %
RSD	121,67	123,26	121,67	124,55	123,07	0,42	0,3 %

* razmerje med standardnim odklonom in povprečno vrednostjo

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka v letu 2016 ni imela dolgoročnih posojil, zato ni bila izpostavljena tveganju sprememb referenčnih obrestnih mer.

Cilji za leto 2017

V primeru najema dolgoročnih posojil, s katerimi bi se izpostavili tveganju spremembe obrestne mere, bomo vedno proučili tudi možnosti za odpravo tega tveganja.

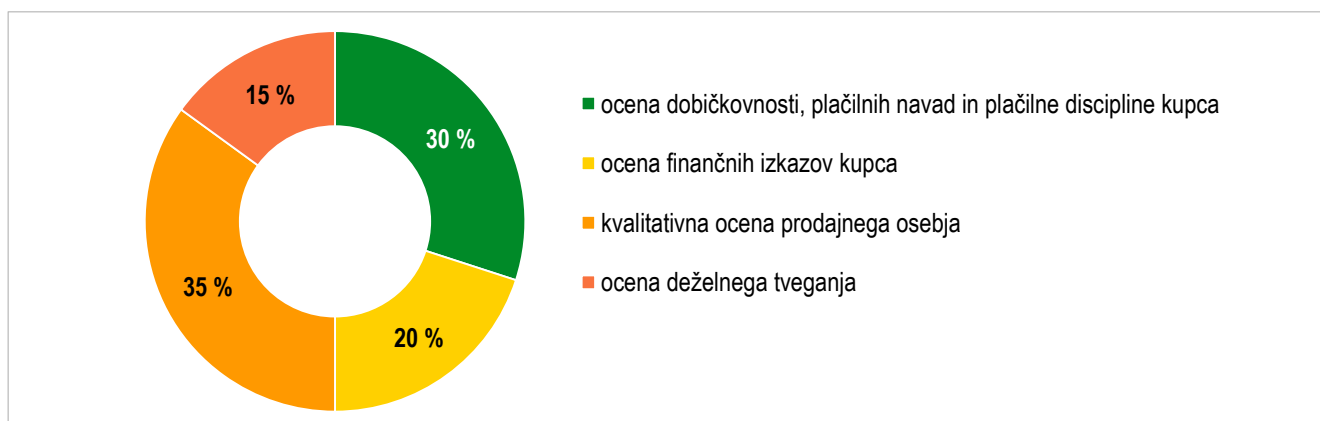
Kreditno tveganje

Ključno kreditno tveganje skupine Krka izhaja iz terjatev do končnih kupcev. To je tveganje, da kupci ob zapadlosti ne bi poravnali svojih obveznosti.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja

Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine je v Krki vzpostavljen že od leta 2004. V sistem so vključeni vsi kupci, ki jim Krka letno proda za več kot 100.000 EUR. Takih kupcev je bilo ob koncu leta 2016 več kot 400 in predstavljajo več kot 95 % terjatev do kupcev.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev inštrumentov zavarovanja ter dodelitev kreditnega limita. Ocenjuje se vsakega novega kupca, poleg tega dvakrat na leto obnovimo ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja več kot 130 različnih finančnih in nefinančnih kazalcev, ki so razdeljeni v 4 sklope, vsak od njih pa ima različno težo v končni oceni.

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprema blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme vseh družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je integrirana kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

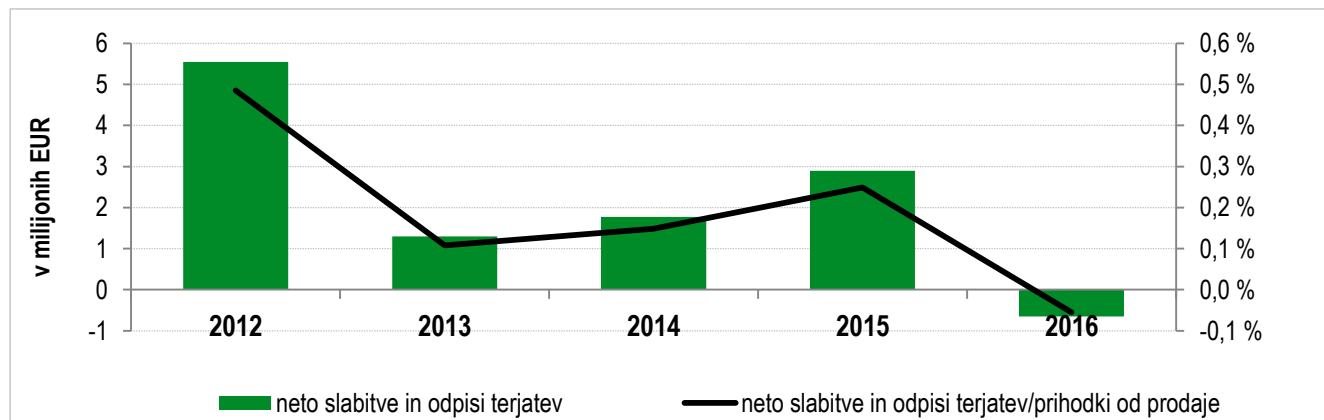
Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljena z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjativah do kupcev in njihovi plačilni disciplini. Sistem poročanja omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Rezultat obvladovanja kreditnih tveganj

Kreditna kontrola zagotavlja stalno kontrolo kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat procesa kreditne kontrole je nizek odstotek odpisov in slabitev terjatev glede na prodajo skupine.

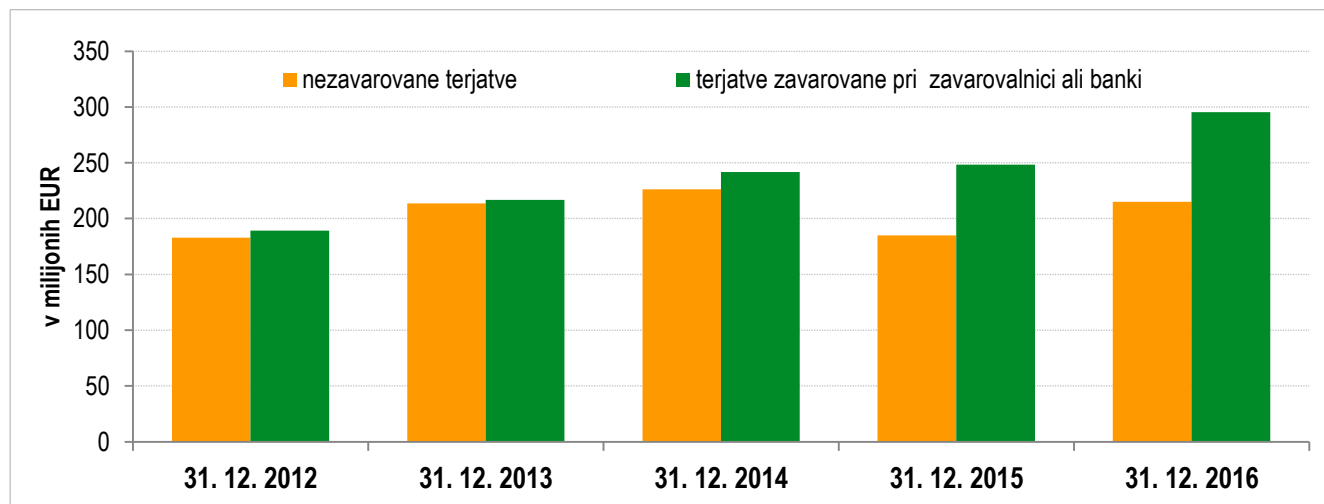
Nizka vrednost odpisov in slabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprta do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

Odpravek popravka vrednosti terjatev v letu 2016 je bil višji od novo ustvarjenih slabitev terjatev in odpisov terjatev, zato je bil skupni prispevek obvladovanja terjatev k rezultatu skupine Krka pozitiven.

Zavarovanje terjatev do kupcev

Od leta 2009 skupina Krka del terjatev do kupcev zavaruje pri kreditni zavarovalnici. Zavarovane so terjatve do kupcev iz držav z ocenjenim povečanim kreditnim tveganjem. Zavarovanje plačil z bančnimi garancijami in akreditivi uporabljamo v manjši meri. Konec leta 2016 je bilo pri kreditni zavarovalnici in s finančnimi inštrumenti zavarovanih 60 % terjatev do kupcev.

Terjatve do kupcev po regijah

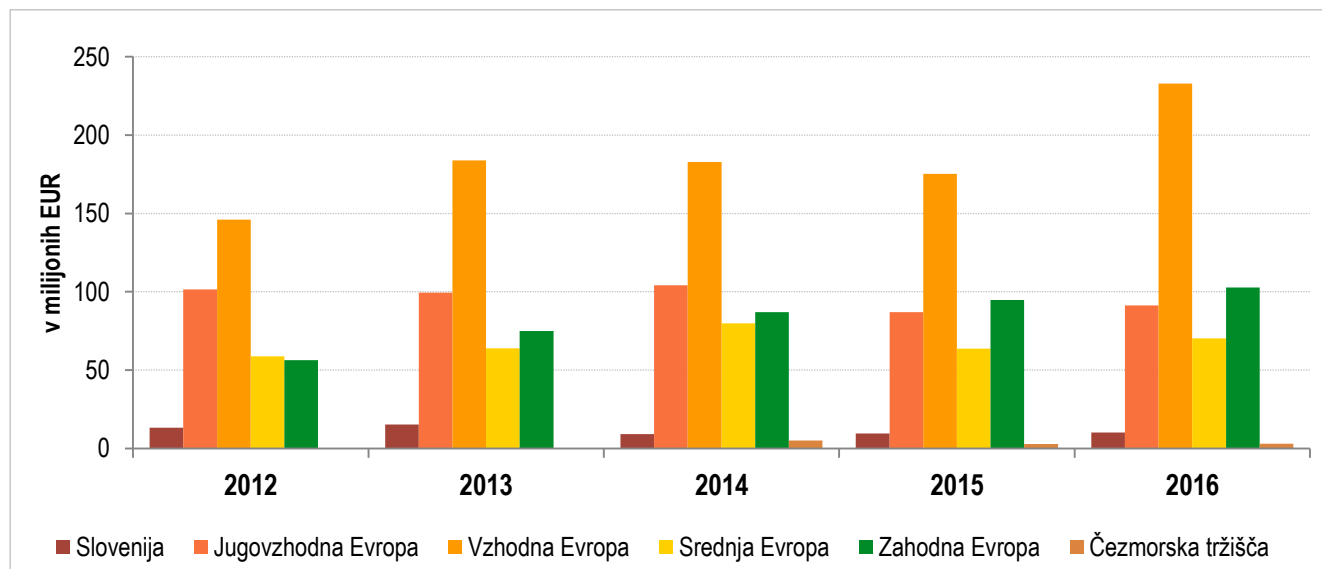
Struktura terjatev po prodajnih regijah je stabilna že vrsto let in je v skladu s strukturo prodaje in plačilnimi roki v posameznih državah.

Skupna vrednost terjatev do kupcev v evrih se je ob koncu leta 2016 povečala za 18 % glede na vrednost ob začetku leta. Rast terjatev je bila najizrazitejša v zadnjem četrtletju, ki je po prodaji izdelkov sezonsko najmočnejše. Pomemben dejavnik rasti terjatev v evrih je tudi prevrednotenje terjatev zaradi krepitve posameznih valut, v katerih ima skupina Krka terjatve.

Ob koncu leta 2016 so se povečale terjatve v regiji Vzhodna Evropa, predvsem v Ruski federaciji. Glavni razlog za povečanje terjatev v evrih do kupcev v Ruski federaciji je bila krepitev vrednosti ruskega rublja, ki se je od začetka do konca leta 2016 v primerjavi z evrom povečala za 25 %. Terjatve so se v lokalni valuti povečale za enak odstotek, kot se je povečala prodaja v ruskih rubljih, tako da se kakovost in starostna struktura terjatev do ruskih kupcev nista spremenili.

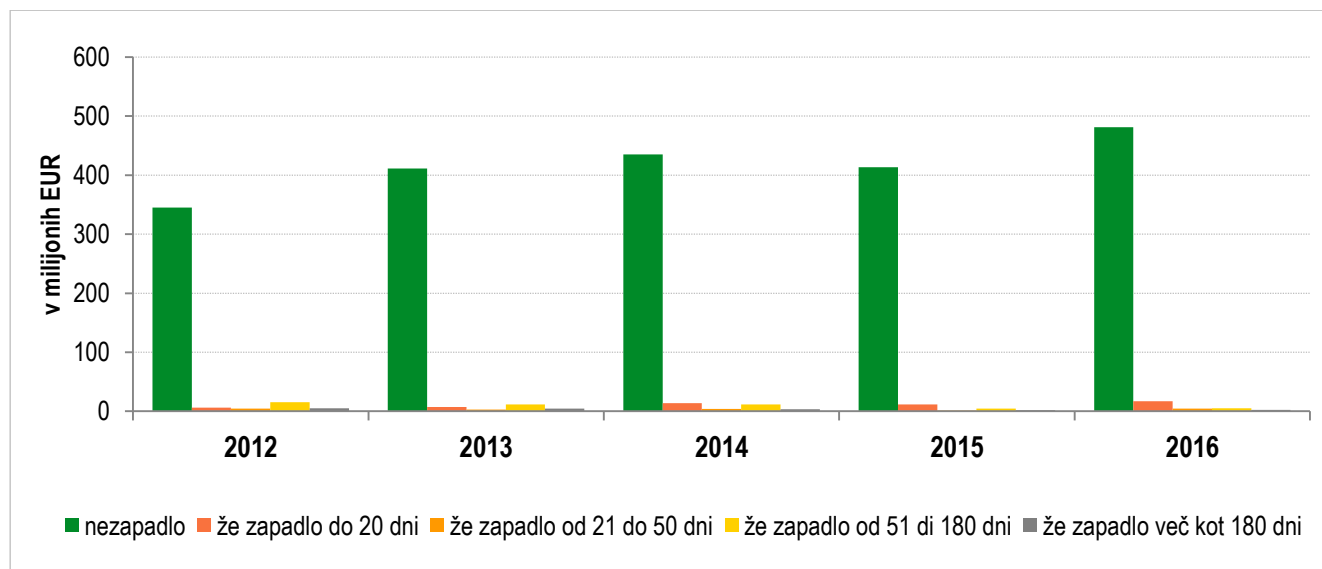
V ostalih regijah v letu 2016 ni prišlo do pomembnih sprememb v vrednosti terjatev.

Terjatve do kupcev po regijah

Struktura starosti terjatev do kupcev

Starostna struktura terjatev ostaja stabilna. Odstotek zapadlih terjatev glede na skupne terjatve do kupcev je bil tudi konec leta 2016 nizek.

Cilji za leto 2017

V letu 2017 ne predvidevamo sprememb na področju obvladovanja kreditnih tveganj. Ohranili bomo enako strukturo zavarovanja terjatev. Še več pozornosti bomo namenili kupcem s prodajnih trgov s slabšim makroekonomskim okoljem in trgov, na katerih zaznavamo povečana tveganja v panogi distribucije zdravil. Nadaljevali bomo optimizacijo procesa kreditne kontrole in stroškov zavarovanja terjatev, kar je stalna naloga.

Cilja ostajata ohranjanje nizke vrednosti odpisov terjatev in nizke vrednosti slabitev terjatev na ravni skupine.

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po plačilni disciplini, majhni zadolženosti in stabilnih denarnih tokovih. V letu 2016 smo kratkoročne kredite izkoristili le občasno. Vse obveznosti smo poravnali redno in v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje skupine Krka je bilo v letu 2016 majhno.

Obvladujoča družba centralizirano obvladuje likvidnostno tveganje v skupini. Odvisne družbe se financirajo interno, prek obvladujoče družbe, pri kateri deponirajo tudi morebitne presežke sredstev. Konkurenca med ponudniki bančnih storitev nam je tudi v letu 2016 omogočila zmanjšanje bančnih stroškov tako v plačilnem prometu kot v dokumentarnem poslovanju.

Da bi izboljšali upravljanje denarnih sredstev v skupini, smo v letu 2016 odprli bančni račun pri banki Citibank v Londonu ter nadaljevali projekt ciljnega združevanja denarnih sredstev (cash pooling) Krkinih odvisnih družb, ki delujejo na trgih Evropske unije. Večina teh družb je že odprla račune pri Citibank. Poenotenje upravljanja z denarjem bo zagotovilo boljši pregled nad likvidnostjo družb v skupini, nižje stroške financiranja in večjo varnost transakcij.

V nadaljevanju navajamo kazalnike likvidnosti, ki so stabilni in dosegajo ugodne vrednosti.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka

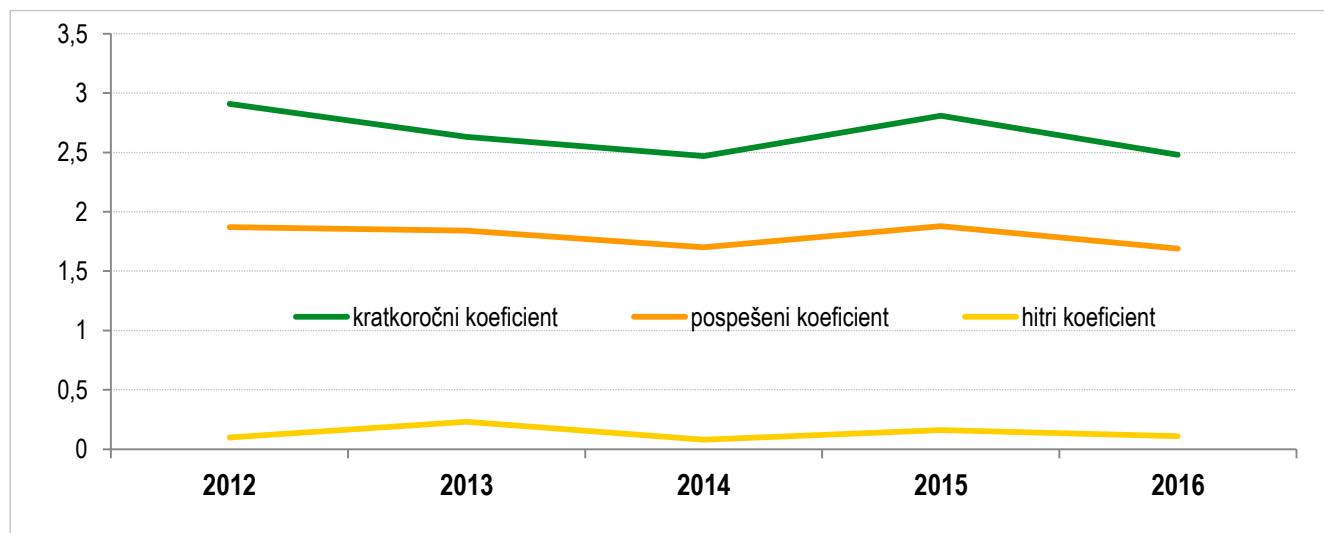
Likvidnostni kazalniki	2016	2015	2014	2013	2012	5-letno povprečje
kratkoročni koeficient	2,48	2,81	2,47	2,63	2,91	2,66
pospešeni koeficient	1,69	1,88	1,70	1,84	1,87	1,80
hitri koeficient	0,11	0,16	0,08	0,23	0,10	0,14
prihodki od prodaje/povprečne terjatve	2,33	2,38	2,31	2,74	2,83	2,54

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva – zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

Gibanje likvidnostnih kazalnikov za skupino Krka

Zavarovanje premoženja, odgovornosti in obratovalnega zastoja

Skupina Krka pri domačih in tujih zavarovalnicah zavaruje svoje premoženje, odgovornost in finančne izgube zaradi morebitnega obratovalnega zastoja. Obseg in vrsto zavarovalnih kritij prilagajamo rasti poslovanja, višini premoženja, tveganjem in priporočilom zavarovalniških inšpekcij.

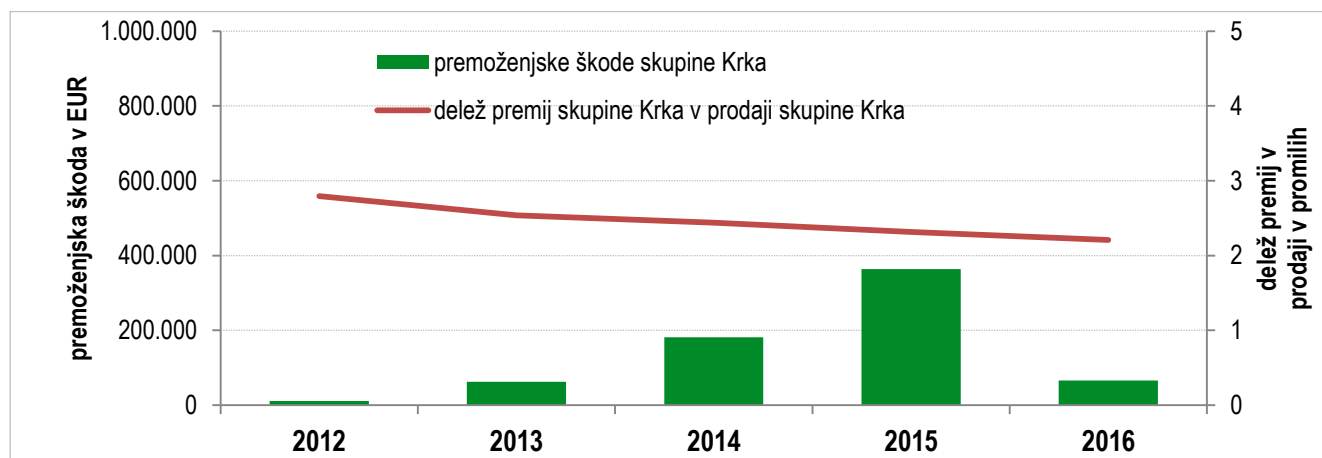
Obvladujoča družba obvladuje zavarovanja za vsa podjetja v skupini Krka, razen avtomobilskih zavarovanj, ki se urejajo lokalno. Vse družbe v skupini so zavarovane v skladu z enotnimi načeli, ki se v letu 2016 niso spremenila. Pri izbiri zavarovalnic upoštevamo kakovost kritij, višino premij, reference in lokalno zakonodajo.

Krka vsako leto uvaja postopne izboljšave. Vsako leto preverimo tudi konkurenčnost posameznih zavarovalnic. Z razpisi in pogajanji smo v letu 2016 znižali skupno premijo glede na leto prej, čeprav se je višina kritij povečala.

Krka sistemsko vlaga v preprečevanje škodnih dogodkov. Objekte načrtujemo tako, da je njihova ogroženost čim manjša. Vanje vgradimo sisteme aktivne zaščite, na primer javljalnike požara in hlapov, razpršilnike (šprinklerje), požarne lopute, varnostno razsvetljavo. Organiziramo redne preventivne preglede in požarne straže. Zaposlene teoretično in praktično usposabljammo za pravičen odziv ob izrednih dogodkih.

Zaradi načrtne preventive na eni strani in sklepanja ustreznih zavarovanj na drugi strani je obseg premoženjskih škod, brez avtomobilskih škod, v letu 2016 znašal manj kot 0,1 promila vrednosti premoženja skupine, vsi zavarovalni zahtevki pa so bili sproti rešeni.

Nizki zneski premoženjskih škod znižujejo zavarovalne premije

Opomba: graf ne vsebuje avtomobilskih in osebnih zavarovanj.

Delničarji in trgovanje z delnico

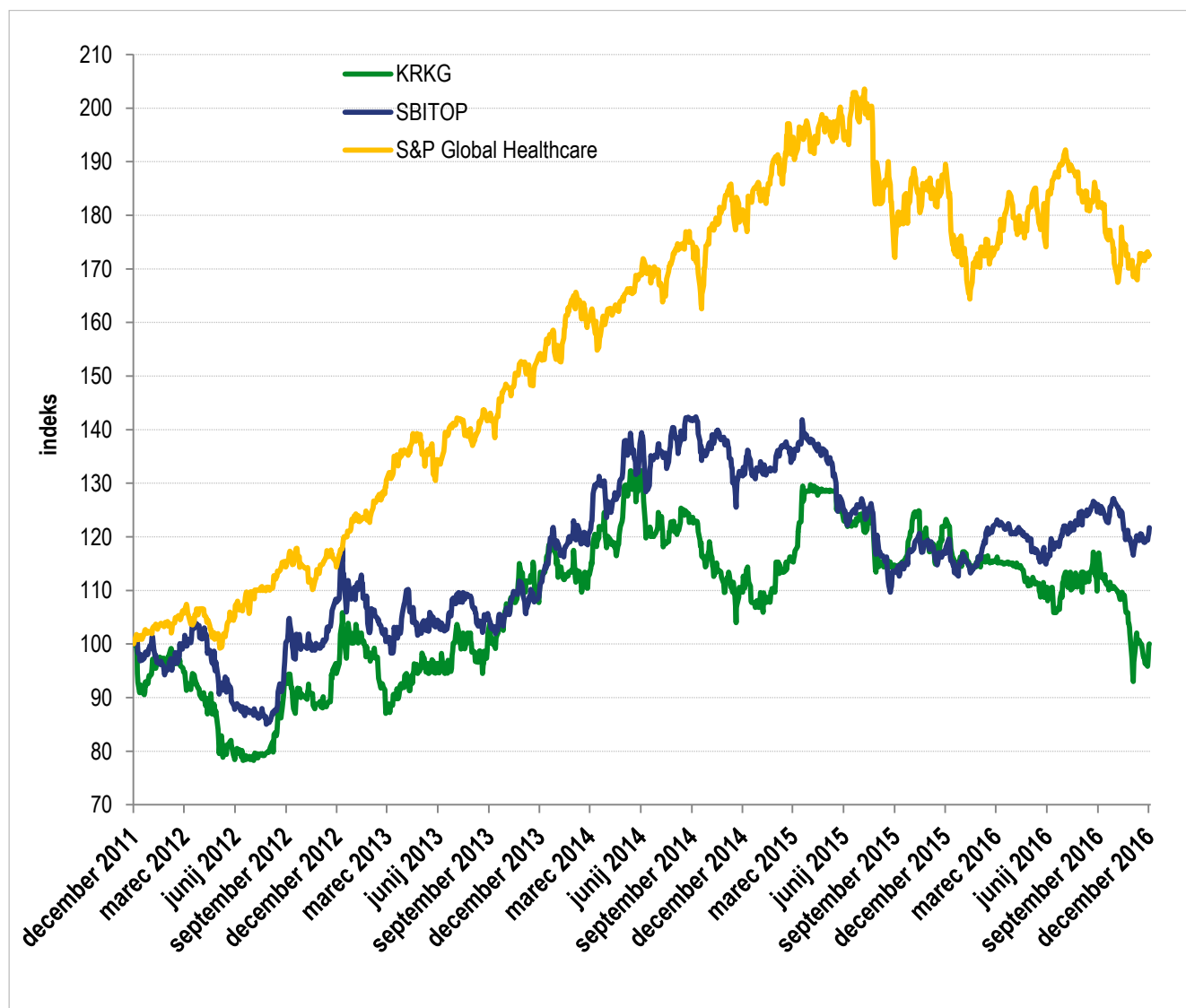
Donosnost naložb v delnice

Tečaj Krkine delnice

v EUR	2016	2015	2014	2013	2012
najvišji v letu	64,50	68,65	70,00	61,00	52,70
najnižji v letu	49,21	56,03	55,00	46,05	41,40
31. december	52,90	65,20	59,60	60,00	50,00
letna sprememba (v %)	-19	9	-1	20	-5

V letu 2016 se je tečaj Krkine delnice znižal za 19 %. V istem obdobju se je vrednost indeksa blue-chip Ljubljanske borze (SBITOP) povečala za 3 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi (začetek leta 2012 = 100)

Rast tečaja Krkine delnice v zadnjih petih letih ni sledila rasti indeksa SBITOP in globalnega panožnega indeksa S & P Global Healthcare.

Politika dividend

O predlogu višine dividend odloči skupščina delničarjev. V letu 2016 smo za dividende namenili 54 % konsolidiranega čistega dobička lastnikov kapitala obvladujoče družbe, ustvarjenega v letu 2015, rast bruto dividende na delnico pa je znašala 6 %.

	2016	2015	2014	2013	2012
dobiček na delnico ¹ (v EUR)	3,35	4,86	5,07	5,24	4,80
bruto dividenda na delnico ² (v EUR)	2,65	2,50	2,10	1,61	1,50
stopnja izplačila dividend ³ (v %)	54,5	49,3	40,1	33,5	31
dividendna donosnost ⁴ (v %)	5,0	3,8	3,5	2,7	3,0

¹ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje/povprečno število izdanih delnic v obdobju

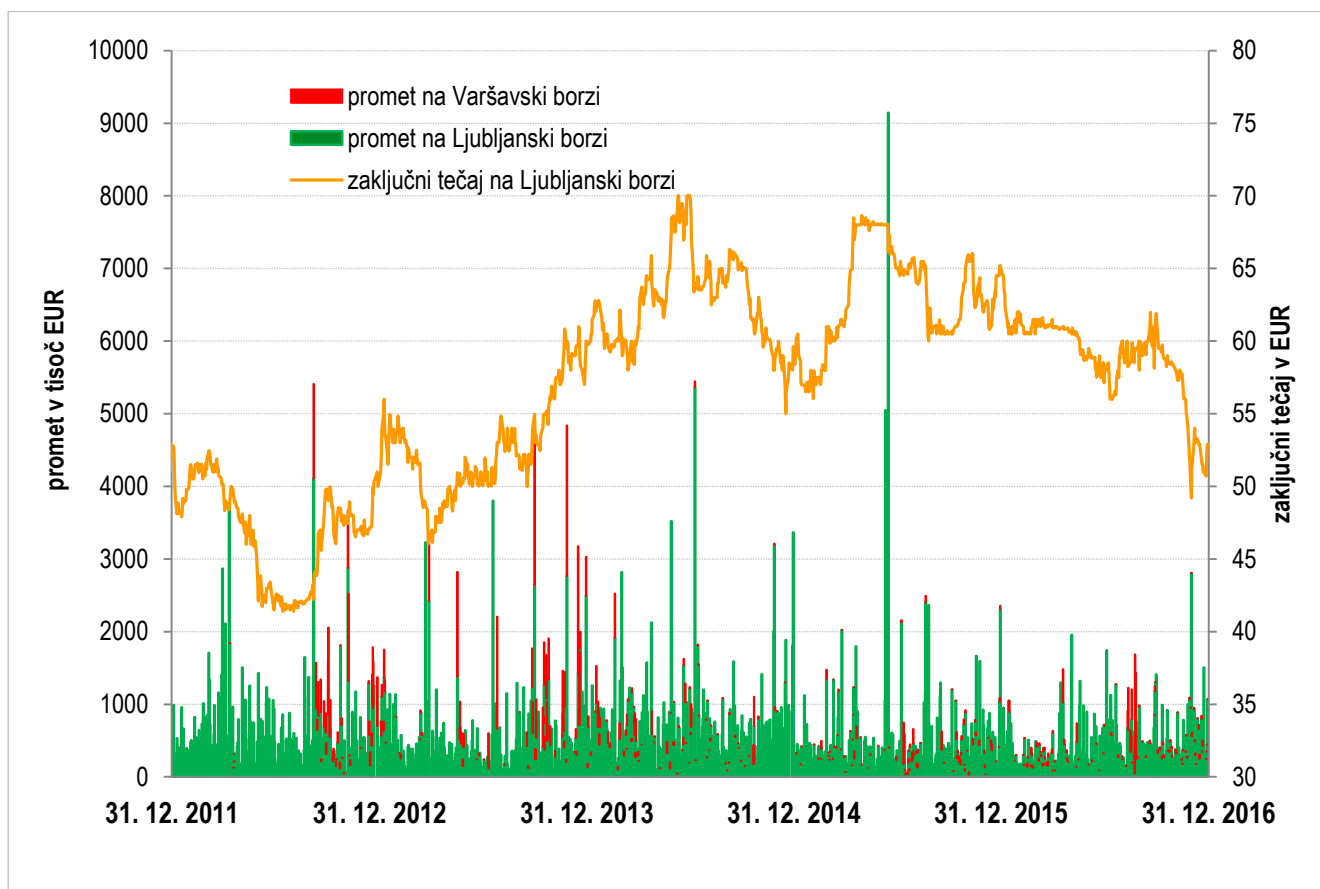
³ bruto dividenda na delnico/čisti dobiček na delnico predhodnega leta

⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

Trgovanje z delnicami in lastništvo

Krkinge delnice so uvrščene v prvo kotacijo Ljubljanske borze, od aprila 2012 pa vzporedno kotirajo tudi na Varšavski borzi. Vse Krkinge delnice, s katerimi se trguje na Ljubljanski oziroma Varšavski borzi, so istega razreda – navadne in prosto prenosljive. Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša pri glasovanju na skupščini delničarjev en glas. S Krkingo delnico se prosto trguje prek borznoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske oziroma Varšavske borze.

Trgovanje s Krkingo delnico v obdobju 2012–2016

Vir: Ljubljanska in Varšavska borza

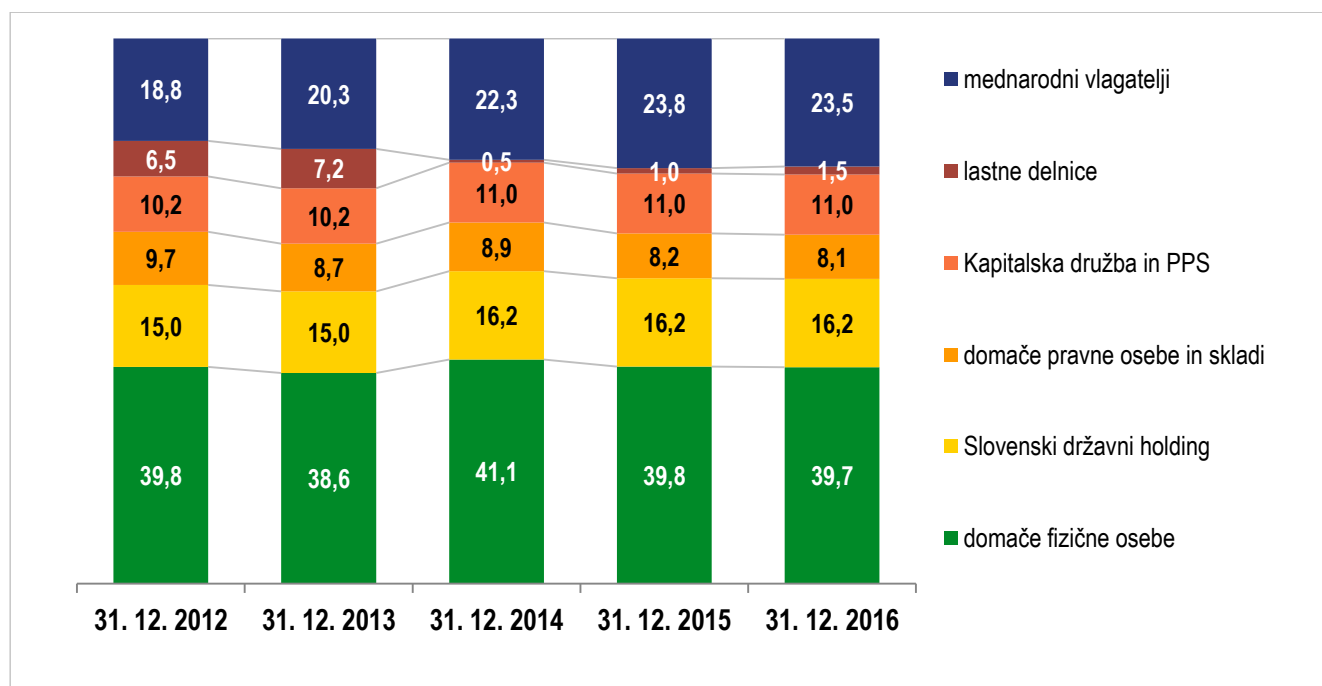
Krkinga delnica je najprometnejši vrednostni papir na Ljubljanski borzi. V letu 2016 je povprečni promet s Krkingo delnico na Ljubljanski borzi znašal 0,4 milijona EUR na dan.

Deset največjih delničarjev 31. decembra 2016

	Delničar	Število delnic	Delež v številu izdanih delnic (v %)
1	SDH, D. D.	5.312.070	16,20
2	KAPITALSKA DRUŽBA, D. D.	3.493.030	10,65
3	SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA D. D.	2.247.811	6,85
4	ADDIKO BANK D. D.	1.206.038	3,68
5	KDPW	470.810	1,44
6	LUKA KOPER, D. D.	433.970	1,32
7	ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.	388.300	1,18
8	NEW WORLD FUND INC	348.906	1,06
9	CLEARSTREAM BANKING SA	319.141	0,97
10	THE BANK OF NEW YORK MELLON	237.563	0,72
		14.457.639	44,09

Konec leta 2016 je imela Krka 54.237 delničarjev, kar je 8 % manj kot konec leta 2015.

Sestava delničarjev (deleži v %)

Zaradi umika lastnih delnic v letu 2014 delniška sestava in lastniški deleži konec leta 2015 in 2016 niso bili neposredno primerljivi s preteklimi obdobji.

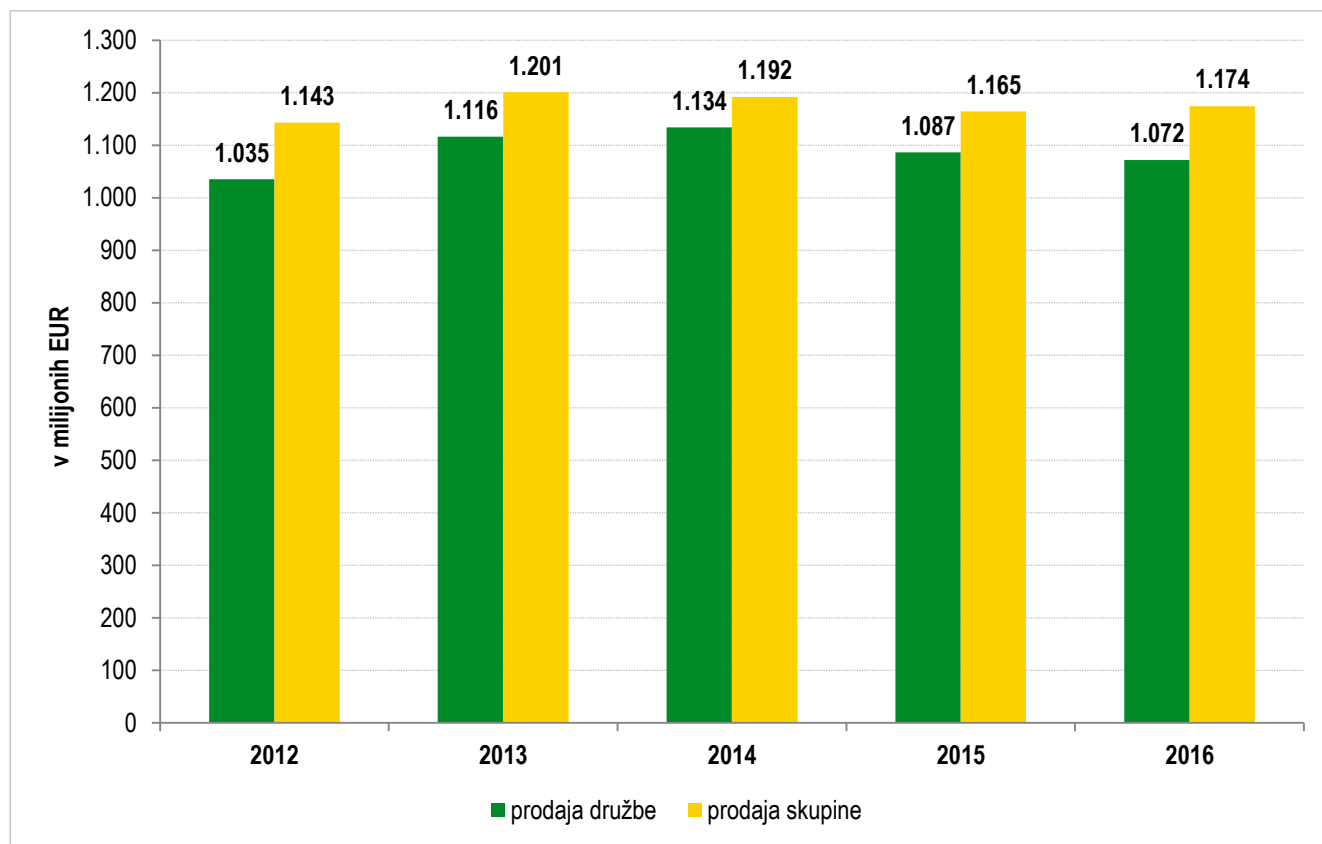
Lastniški delež slovenskih državnih finančnih družb – Slovenskega državnega holdinga ter Kapitalske družbe in njenih skladov – je ostal nespremenjen. Ostale skupine delničarjev so v letu 2016 nekoliko zmanjšale lastniške deleže.

V letu 2016 je družba na organiziranem trgu pridobila 170.330 lastnih delnic v skupni vrednosti 9.786.954 EUR in je bila 31. 12. 2016 lastnica 493.130 lastnih delnic.

Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovni prihodki

Prodaja skupine Krka in družbe Krka

Skupina Krka je prodala za 1 milijardo 174,4 milijona EUR izdelkov in storitev, kar je 9,8 milijona EUR oziroma 1 % več kot v letu 2015, družba Krka pa za 1 milijardo 71,7 milijona EUR izdelkov. Količinsko se je prodaja skupine Krka povečala za 11 %. V zadnjem petletnem obdobju je bila povprečna letna stopnja rasti vrednosti prodaje 1,8-odstotna, povprečna letna stopnja količinske rasti pa 6,8-odstotna.

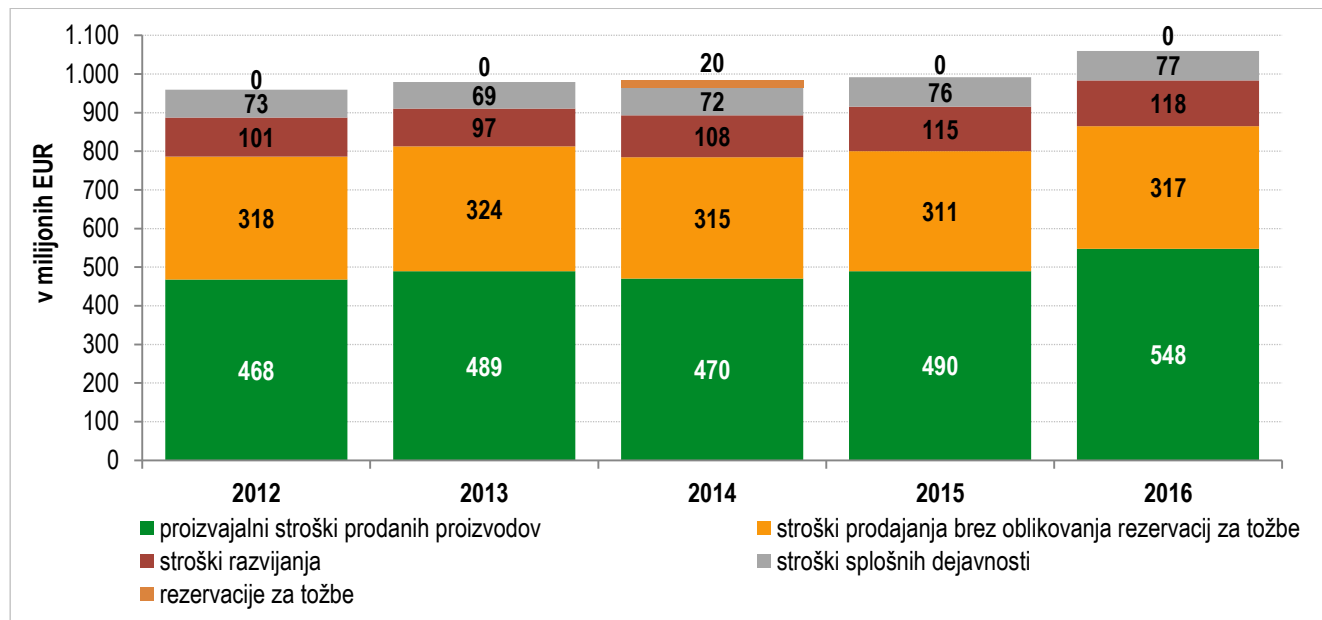
Podrobnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih trgih in skupinah izdelkov navajamo v poglavju Trženje in prodaja.

Drugi poslovni prihodki skupine Krka so znašali 7,9 milijona EUR in so bili za 18,7 milijona EUR oziroma 70 % manjši kot v letu 2015. Razlog za zmanjšanje je bil predvsem to, da je bila v letu 2015 med druge poslovne prihodke vključena tudi odprava rezervacij za tožbe v vrednosti 20,0 milijonov EUR. Drugi poslovni prihodki družbe Krka so znašali 3,3 milijona EUR.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka, ki so znašali 1 milijardo 59,9 milijona EUR, so bili za 68,1 milijona EUR oziroma za 7 % večji kot v letu 2015. Poslovni odhodki družbe Krka so znašali 976,1 milijona EUR.

Stroški skupine Krka po funkcijah

Med poslovnimi odhodki skupine Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 547,7 milijona EUR, stroški prodajanja 317,4 milijona EUR, stroški razvijanja 118,0 milijonov EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 76,8 milijona EUR. Delež poslovnih odhodkov v prodaji se je v zadnjih petih letih gibal med 82 % v letu 2013 in 90 % v letu 2016.

Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov skupine Krka predstavljajo proizvodni stroški prodanih proizvodov, ki so se glede na leto 2015 povečali za 12 %. Njihov delež v prodaji je znašal 47 %. Na višino proizvodnih stroškov prodanih proizvodov poleg bistveno večjih proizvedenih količin vpliva tudi sprememba vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov. Stroški prodajanja so bili glede na leto 2015 večji za 2 %, njihov delež v prodaji pa je znašal 27 %. Stroški razvijanja so znašali 10 % prodaje in so bili glede na leto 2015 večji za 2 %. Stroški splošnih dejavnosti so znašali 7 % prodaje in so bili glede na leto 2015 večji za 1 %.

Med poslovnimi odhodki družbe Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 510,1 milijona EUR, stroški prodajanja 281,3 milijona EUR, stroški razvijanja 122,9 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 761,8 milijona EUR.

Prihodki in odhodki financiranja

	Skupina Krka					Družba Krka				
v tisoč EUR	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
finančni prihodki	65.679	25.561	1.486	2.114	5.418	78.225	36.735	9.178	5.316	22.431
finančni odhodki	-71.816	-44.283	-103.126	-28.361	-7.227	-72.733	-43.524	-112.313	-28.967	-7.690
Neto finančni izid	-6.137	-18.722	-101.640	-26.247	-1.809	5.492	-6.789	-103.135	-23.651	14.741

Neto finančni izid skupine Krka se je v letu 2016 glede na leto 2015 izboljšal in je znašal -6,1 milijona EUR. Neto finančni izid družbe Krka se je glede na leto 2015 prav tako izboljšal in je znašal 5,5 milijona EUR.

Valutna izpostavljenost, iz naslova katere skupina Krka ustvarja neto tečajne razlike, izhaja iz presežka sredstev nad obveznostmi skupine v posamezni valuti. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev ter financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba.

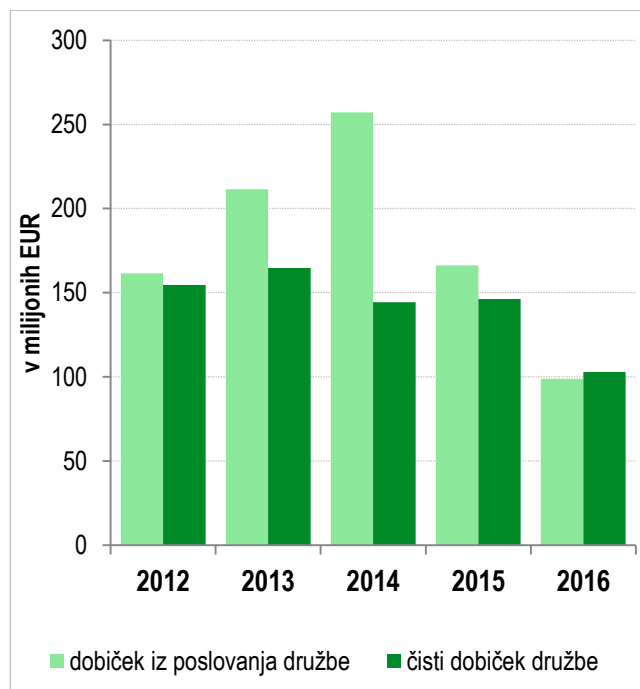
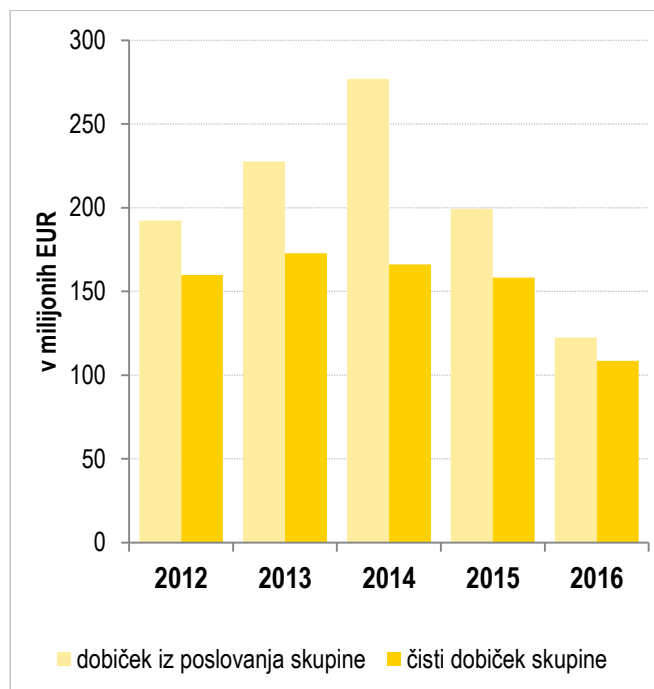
Skupina Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, se odločimo za uporabo izvedenih finančnih instrumentov, ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo terminske pogodbe.

Ruski rubelj predstavlja z 59 % največji delež v valutni poziciji skupine Krka. Pozicija v rubljih izvira iz naslova terjatev do kupcev na Krkinem največjem prodajnem trgu, deloma pa tudi iz naslova financiranja obvladujoče družbe v proizvodne zmogljivosti v Ruski federaciji. Izpostavljenost romunskemu leju, ki predstavlja 15 % valutne pozicije, izvira iz terjatev do kupcev, ki so posledica dolgih plačilnih rokov v državi. Izpostavljenost hrvaški kuni in poljskemu zlotu je rezultat terjatev do kupcev in proizvodnih zmogljivosti, ki jih ima skupina v obeh državah. Ostale valute, med katere spadajo britanski funt, ameriški dolar, švedska krona, madžarski forint, češka krona, ukrajinska grivna, srbski dinar, makedonski denar in kazahstanska tenga, predstavljajo skupaj manj kot 10 % valutne pozicije skupine Krka.

S terminskimi pogodbami smo tveganje ruskega rublja zavarovali v obdobjih povečane nestanovitnosti tečaja te valute. To je bilo v prvem polletju 2016, ko je cena nafte zelo nihala, in v delu zadnjega četrletja, ko je na valutnih trgih prišlo do povečane nestanovitnosti tečajev zaradi nejasnega izida ameriških volitev in rezultata pogovorov držav proizvajalk nafte o omejitvi njene proizvodnje. Zaradi krepitve rublja smo ustvarili neto pozitivne tečajne razlike, obenem pa tudi odhodke iz naslova občasnega zavarovanja s terminskimi pogodbami.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in dobiček v letu

Dobiček iz poslovanja (EBIT) skupine Krka v višini 122,4 milijona EUR je bil za 77,0 milijonov EUR oziroma za 39 % manjši kot v letu 2015. Dobiček iz poslovanja skupine Krka, povečan za amortizacijo (EBITDA), v višini 228,2 milijona EUR se je zmanjšal za 78,5 milijona EUR oziroma za 26 %.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) družbe Krka je znašal 98,9 milijona EUR, dobiček iz poslovanja družbe Krka, povečan za amortizacijo (EBITDA), pa 180,7 milijona EUR.

Dobiček pred obdavčitvijo skupine Krka se je v letu 2016 zmanjšal za 64,4 milijona EUR oziroma za 36 % in je znašal 116,3 milijona EUR. Efektivna davčna stopnja skupine Krka je znašala 6,7 %. Dobiček pred obdavčitvijo družbe Krka je znašal 104,4 milijona EUR.

Čisti dobiček skupine Krka je znašal 108,5 milijona EUR in je bil glede na leto 2015 manjši za 49,7 milijona EUR oziroma za 31 %. Čisti dobiček družbe Krka je znašal 102,9 milijona EUR.

Sredstva

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2016	Delež (v %)	2015	Delež (v %)	Indeks 2016/15	2016	Delež (v %)	2015	Delež (v %)	Indeks 2016/15
Nekratkoročna sredstva	1.038.067	54,3	986.598	54,5	105	1.024.176	55,7	999.975	56,8	102
Nepremičnine, naprave in oprema	874.100	45,7	826.192	45,7	106	609.543	33,2	610.067	34,6	100
Neopredmetena sredstva	113.511	5,9	116.940	6,5	97	29.302	1,6	31.557	1,8	93
Finančne naložbe in dana posojila	18.939	1,0	15.276	0,8	124	349.623	19,0	335.992	19,1	104
ostalo	31.517	1,7	28.190	1,5	112	35.708	1,9	22.359	1,3	160
Kratkoročna sredstva	873.451	45,7	822.606	45,5	106	813.527	44,3	761.737	43,2	107
Zaloge	280.653	14,7	272.878	15,1	103	236.214	12,9	230.568	13,1	102
Terjatve do kupcev	510.406	26,7	433.133	23,9	118	479.234	26,1	402.189	22,8	119
Ostalo	82.392	4,3	116.595	6,5	71	98.079	5,3	128.980	7,3	76
Skupaj sredstva	1.911.518	100,0	1.809.204	100,0	106	1.837.703	100,0	1.761.712	100,0	104

Konec leta 2016 so sredstva skupine Krka znašala 1 milijardo 911,5 milijona EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 102,3 milijona EUR oziroma za 6 %. Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi v strukturi sredstev se je v primerjavi s koncem leta 2015 zanemarljivo malo spremenilo, saj se je delež nekratkoročnih sredstev zmanjšal za 0,2 odstotne točke in je znašal 54,3 %.

Sredstva družbe Krka so konec leta 2016 znašala 1 milijardo 837,7 milijona EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 76,0 milijonov EUR oziroma za 4 %.

Nekratkoročna sredstva skupine Krka v skupni vrednosti 1 milijarda 38,1 milijona EUR so se glede na konec leta 2015 povečala za 51,5 milijona EUR oziroma za 5 %. Najpomembnejšo postavko, vredno 874,1 milijona EUR oziroma 46 % vseh sredstev skupine Krka, predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema (od tega družbe Krka 609,5 milijona EUR oziroma 70 % v nepremičninah, napravah in opremi skupine Krka). Neopredmetena sredstva v vrednosti 113,5 milijona EUR imajo v celotnih sredstvih 6-odstotni delež (od tega družbe Krka 29,3 milijona EUR oziroma 26 % v neopredmetenih sredstvih skupine Krka).

Kratkoročna sredstva skupine Krka so znašala 873,5 milijona EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 50,8 milijona EUR oziroma za 6 %. Terjatve do kupcev zunaj skupine Krka so znašale 510,4 milijona EUR (od tega družbe Krka 205,4 milijona EUR oziroma 40 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka), zaloge pa 280,7 milijona EUR (od tega družbe Krka 236,2 milijona EUR oziroma 84 % zalog skupine Krka). Dana kratkoročna posojila skupine Krka so znašala 9,4 milijona EUR, od tega bančni depoziti, vezani za več kot 90 dni, 8,0 milijonov EUR.

Kapital in obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2016	Delež (v %)	2015	Delež (v %)	Indeks 2016/15	2016	Delež (v %)	2015	Delež (v %)	Indeks 2016/15
kapital	1.444.444	75,6	1.405.984	77,7	103	1.440.448	78,4	1.433.211	81,3	101
nekratkoročne obveznosti	115.313	6,0	110.982	6,1	104	81.691	4,4	76.753	4,4	106
kratkoročne obveznosti	351.761	18,4	292.238	16,2	120	315.564	17,2	251.748	14,3	125
Skupaj kapital in obveznosti	1.911.518	100,0	1.809.204	100,0	106	1.837.703	100,0	1.761.712	100,0	104

Kapital skupine Krka je bil 31. 12. 2016 glede na konec leta 2015 večji za 38,5 milijona EUR oziroma za 3 %. Na njegovo povečanje so vplivali čisti dobiček skupine Krka v višini 108,5 milijona EUR in drugi vseobsegajoči donosi po davku v skupni višini 25,6 milijona EUR. V okviru tega zneska predstavljajo s 26,0 milijoni EUR največjo postavko prevedbene rezerve. Na zmanjšanje kapitala sta vplivala izplačilo dividend v višini 85,9 milijona EUR in nakup lastnih delnic v višini 9,6 milijona EUR.

Rezervacije skupine Krka v višini 90,8 milijona EUR so bile glede na konec leta 2015 večje za 7 %, predvsem zaradi zakonskega (aktuarskega) povečanja rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge za 5,8 milijona EUR.

Med kratkoročnimi obveznostmi skupine Krka so se poslovne obveznosti povečale za 24,6 milijona EUR, druge kratkoročne obveznosti pa za 41,3 milijona EUR.

Skupina Krka konec leta 2016 ni imela prejetih nekratkoročnih ali kratkoročnih posojil.

Kapital družbe Krka je bil 31. 12. 2016 glede na konec leta 2015 večji za 7,2 milijona EUR oziroma za 1 %. Na njegovo povečanje so vplivali čisti dobiček družbe Krka v višini 102,9 milijona EUR, na zmanjšanje pa drugi vseobsegajoči donosi po davku v skupni višini 0,1 milijona EUR, izplačilo dividend v višini 85,9 milijona EUR in nakup lastnih delnic v višini 9,6 milijona EUR.

Rezervacije družbe Krka v višini 78,9 milijona EUR so bile zaradi zakonskega (aktuarskega) povečanja rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge glede na konec leta 2015 večje za 7 %.

Med kratkoročnimi obveznostmi družbe Krka so se poslovne obveznosti povečale za 16,5 milijona EUR, druge kratkoročne obveznosti pa za 15,8 milijona EUR. Družba Krka je imela konec leta 2016 105,1 milijona EUR posojil, prejetih od odvisnih družb.

Izkaz denarnih tokov

	Skupina Krka		Družba Krka	
v tisoč EUR	2016	2015	2016	2015
Čisti denarni tok iz poslovanja	213.492	277.941	120.082	239.936
Čisti denarni tok iz naložbenja	-115.149	-135.403	-63.440	-92.677
Čisti denarni tok iz financiranja	-95.916	-129.274	-57.809	-129.924
Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.427	13.264	-1.167	17.335

Skupina Krka je v letu 2016 vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov povečala za 2,4 milijona EUR, saj je bil pozitiven denarni tok iz poslovanja večji od negativnih denarnih tokov iz naložbenja in financiranja.

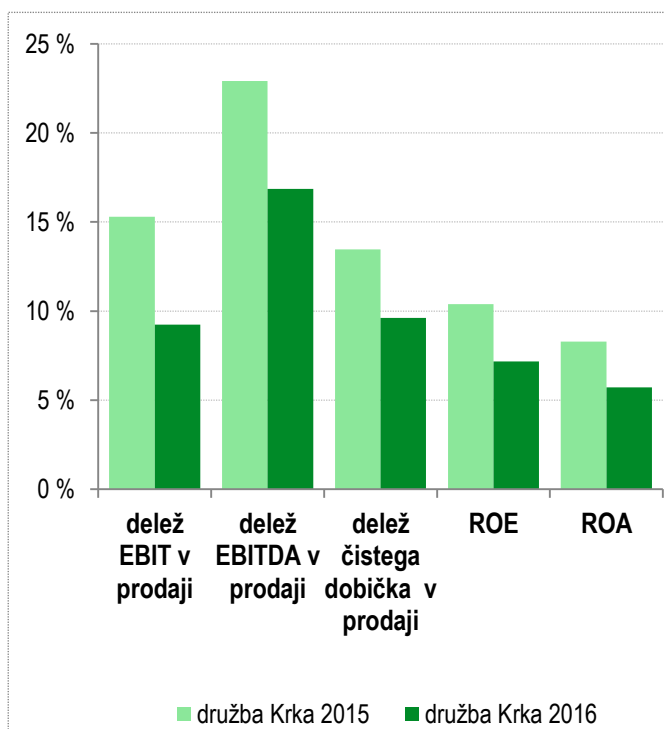
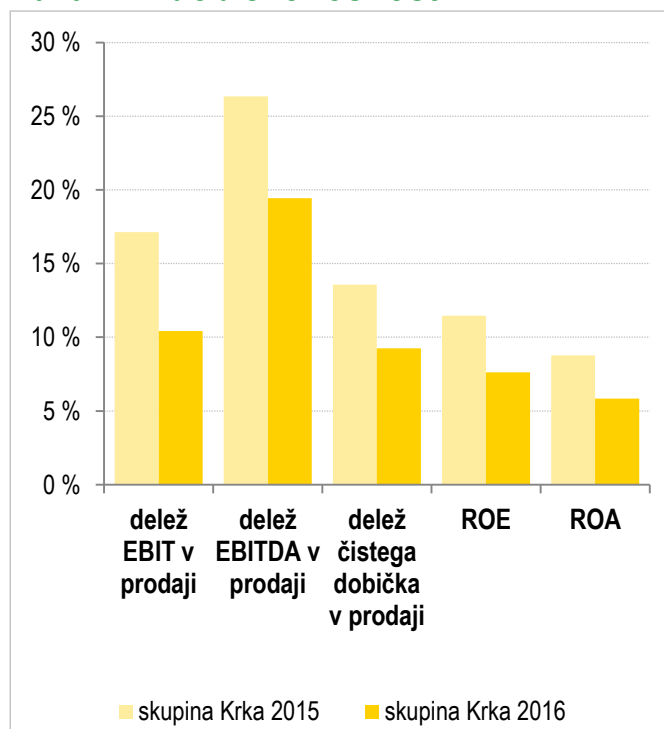
Skupina Krka je ustvarila za 275,3 milijona EUR dobička iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev. Med spremembami kratkoročnih sredstev so na dobiček pozitivno vplivale spremembe stanja poslovnih dolgov, rezervacij in drugih kratkoročnih obveznosti ter plačanega davka na dobiček, negativno pa spremembe stanja poslovnih terjatev, zalog in odloženih prihodkov.

Na negativni denarni tok iz naložbenja v višini 115,1 milijona EUR so vplivali predvsem nakup nepremičnin, naprav in opreme, izdatki iz naslova izvedenih finančnih instrumentov, pridobitev neopredmetenih sredstev ter dana nekratkoročna posojila, pozitivno pa so vplivali prejemki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil. Na negativni denarni tok iz financiranja v višini 95,9 milijona EUR pa so najbolj vplivala izplačila dividend in drugih deležev v dobičku v višini 86,0 milijonov EUR in nakup lastnih delnic v višini 9,6 milijona EUR.

Družba Krka je v letu 2016 vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov zmanjšala za 1,2 milijona EUR.

Kazalniki poslovanja

Kazalniki dobičkonosnosti

Podatki o poslovanju skupine Krka in družbe Krka v zadnjih petih letih

	Skupina Krka					Družba Krka				
v tisoč EUR	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
prihodki od prodaje	1.174.424	1.164.607	1.191.614	1.200.827	1.143.301	1.071.709	1.086.526	1.134.169	1.116.339	1.035.280
dobiček iz poslovanja (EBIT)	122.435	199.434	276.953	227.588	192.308	98.920	166.162	257.167	211.527	161.382
– delež v prodaji	10,4 %	17,1 %	23,2 %	19,0 %	16,8 %	9,2 %	15,3 %	22,7 %	18,9 %	15,6 %
dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA)	228.238	306.742	374.535	321.732	282.276	180.685	248.998	329.217	282.993	230.994
– delež v prodaji	19,4 %	26,3 %	31,4 %	26,8 %	24,7 %	16,9 %	22,9 %	29,0 %	25,4 %	22,3 %
čisti dobiček	108.456	158.185	166.161	172.766	159.839	102.872	146.262	144.385	164.673	154.615
– delež v prodaji	9,2 %	13,6 %	13,9 %	14,4 %	14,0 %	9,6 %	13,5 %	12,7 %	14,8 %	14,9 %
sredstva	1.911.518	1.809.204	1.795.745	1.759.884	1.626.748	1.837.703	1.761.712	1.768.487	1.701.235	1.565.918
ROA	5,8 %	8,8 %	9,3 %	10,2 %	10,1 %	5,7 %	8,3 %	8,3 %	10,1 %	10,2 %
kapital	1.444.444	1.405.984	1.351.899	1.332.611	1.240.521	1.440.448	1.433.211	1.381.313	1.332.246	1.232.215
ROE	7,6 %	11,5 %	12,4 %	13,4 %	13,4 %	7,2 %	10,4 %	10,6 %	12,8 %	13,0 %

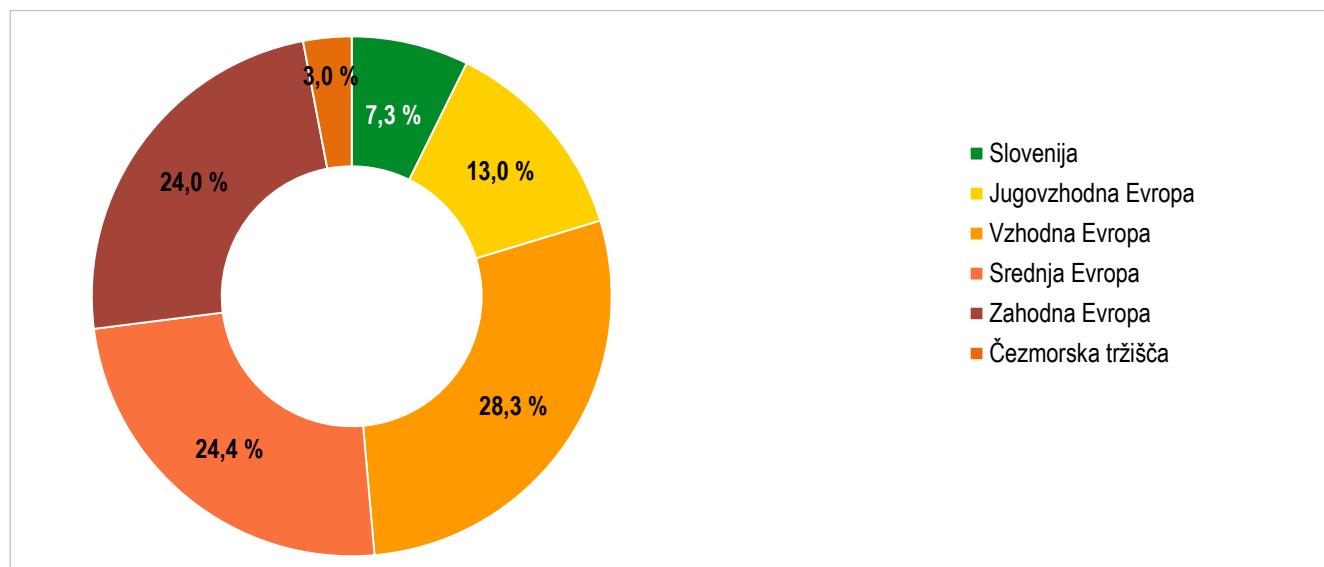
Trženje in prodaja

Skupina Krka je v letu 2016 ustvarila prodajo v višini 1 milijarde 174,4 milijona EUR, kar je 1 % več kot v letu 2015, prodaja družbe Krka pa je znašala 1 milijardo 71,7 milijona EUR, kar je glede na lanskoletno prodajo 1 % manj. Količinska rast prodaje skupine Krka v letu 2016 je bila 11-odstotna.

Prodaja po regijah

Največjo prodajo, 332,3 milijona EUR oziroma 28,3 % celotne prodaje skupine Krka, je ustvarila regija Vzhodna Evropa. Sledila ji je regija Srednja Evropa z 286,7 milijona EUR in deležem v višini 24,4 %. Tretje največje prodajno območje je bila regija Zahodna Evropa z deležem v višini 24 % in prodajo v višini 282,4 milijona EUR. V regiji Jugovzhodna Evropa smo prodali za 152,4 milijona EUR (13-odstotni delež), v regiji Čezmorska tržišča pa za 35,5 milijona EUR (3-odstotni delež). Prodaja na domačem trgu je znašala 85,1 milijona EUR, kar je 7,3 % celotne prodaje skupine Krka.

Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2016

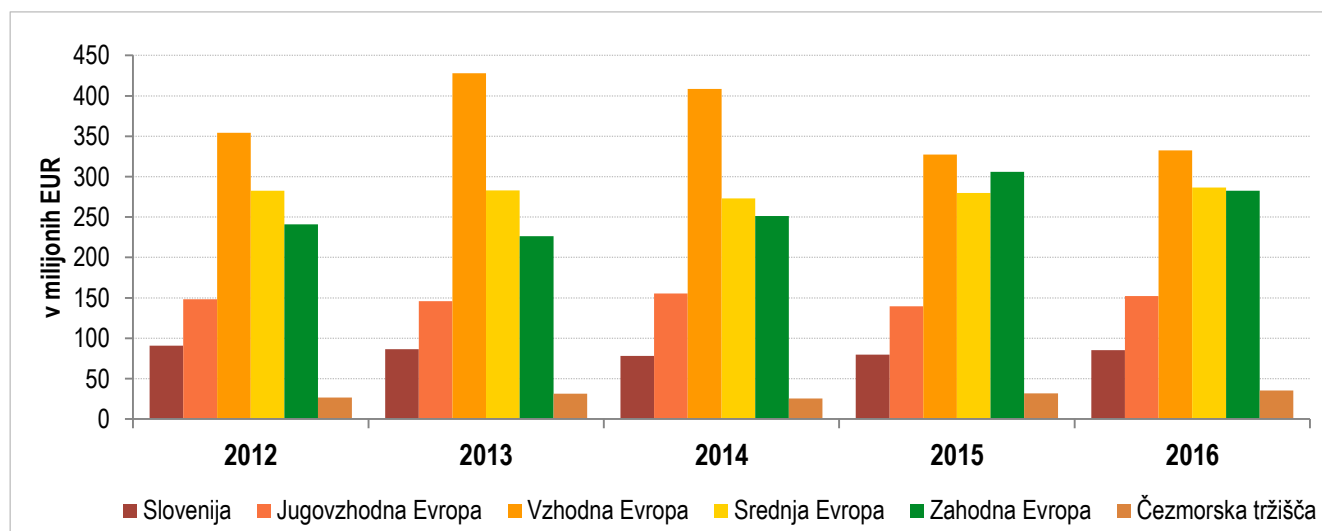
Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2016	2015	Indeks 2016/15	2016	2015	Indeks 2016/15
Slovenija	85.143	79.885	107	52.897	50.661	104
Jugovzhodna Evropa	152.374	139.620	109	159.181	143.536	111
Vzhodna Evropa	332.286	327.466	101	300.682	318.742	94
Srednja Evropa	286.693	279.867	102	293.454	282.278	104
Zahodna Evropa	282.412	306.064	92	232.818	263.169	89
Čezmorska tržišča	35.516	31.705	112	32.677	28.140	116
Skupaj	1.174.424	1.164.607	101	1.071.709	1.086.526	99

Prodaja skupine Krka po regijah po četrtletjih

v tisoč EUR	2016				2015			
	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje
Slovenija	20.151	21.010	22.734	21.248	19.204	19.530	20.230	20.921
Jugovzhodna Evropa	37.744	39.055	34.671	40.904	30.610	29.903	34.899	44.208
Vzhodna Evropa	80.117	95.425	54.454	102.290	81.484	104.458	56.337	85.187
Srednja Evropa	72.984	68.444	67.646	77.619	68.421	68.805	69.772	72.869
Zahodna Evropa	80.002	70.410	60.624	71.376	82.134	80.556	74.580	68.794
Čezmorska tržišča	9.894	8.567	8.453	8.602	7.451	7.294	7.634	9.326
Skupaj	300.892	302.911	248.582	322.039	289.304	310.546	263.452	301.305

Prodaja skupine Krka po regijah v zadnjih 5 letih

Slovenija

Na domačem trgu, ki je eden od Krkinih ključnih trgov, smo v letu 2016 prodali za 85,1 milijona EUR izdelkov in storitev. Prodaja izdelkov je znašala 48,5 milijona EUR, kar predstavlja 4-odstotno vrednostno rast v primerjavi z letom 2015. Količinska rast je znašala 6 %. Z 9,2-odstotnim tržnim deležem smo ohranili vodilno mesto med vsemi ponudniki zdravil na domačem trgu. Največji, 80-odstotni delež prodaje so prispevala zdravila na recept. Izdelki brez recepta so k skupni prodaji prinesli 16 %, veterinarski izdelki 4 %. Prodaja zdraviliško-turističnih storitev je dosegla 33,7 milijona EUR.

Posebno uspešni smo bili pri prodaji izdelkov iz ključnih terapevtskih skupin; pri zdravilih za zdravljenje hipertenzije, hiperlipidemij, zdravilih za zmanjšanje izločanja želodčne kisline in zdravilih za zdravljenje bolečine smo še okrepili vodilni tržni položaj, svoj tržni delež pa smo povečali tudi pri zdravilih za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. K celotni prodaji zdravil na recept so največ prispevala zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja in zdravila za zdravljenje bolezni prebavil in presnove.

Največ pozornosti smo namenili trženju zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja. Na trgu antihipertenzivov smo postali še bolj prepoznavni z blagovnimi znamkami Prenessa (perindopril), Renewel (perindopril in indapamid), Amlessa (perindopril in amlodipin) in Amlewell (perindopril, amlodipin in indapamid). Med statini smo utrdili položaj blagovne znamke Sorvasta (rosuvastatin) in trgu ponudili Rosmelo (rosuvastatin in amlodipin), ki uravnava krvni tlak in holesterol. Na področju analgetikov smo blagovni znamki Doreta (paracetamol in tramadol) dodali novo farmacevtsko obliko s podaljšanim sproščanjem Doreto SR. Na protimikrobnem področju izpostavljamo Moloxin (moksifloksacin) v obliki tablet in v parenteralni obliki ter Linezolid Krka (linezolid) v obliki tablet, ki smo ju uspešno uvedli na trg.

Med izdelki brez recepta smo krepili predvsem blagovno znamko Septabene (benzidamin in cetilpiridin). Veterinarsko ponudbo pa smo dopolnili z Ataxxo (permetrin in imidakloprid), ki je namenjena zatiranju zunanjih zajedavcev.

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji

Z 9,2-odstotnim tržnim deležem ohranjamo vodilno mesto med ponudniki zdravil. Skoraj vsako četrto prodano zdravilo na recept je Krkino.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini nesteroidnih protivnetnih in protirevmatičnih zdravil z več kot 65-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil z delovanjem na reninsko-angiotenzinski sistem z več kot 50-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 50-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov s 50-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antipsihotikov, antidementivov in antidepresivov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z alprazolamom, atorvastatinom, ciprofloksacinom, doksazosinom, enalaprilom, karvedilolom, kvetiapiinom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z memantinom, omeprazolom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s kombinacijama z amlodipinom in indapamidom, z ramiprilom, rosuvastatinom, sertralinom, simvastatinom in tramadolom v kombinaciji s paracetamolom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z gliklazidom, imatinibom, indapamidom, olanzapinom in sildenafilom.

Pri izdelkih brez recepta smo vodilni ponudnik nesteroidnih antirevmatikov in vitaminov skupine B.

Med najbolje prodajanimi zdravili so Nalgesin (naproksen), Nolpaza (pantoprazol), Prenewel (indapamid in perindopril) ter Prenessa (perindopril).

Jugovzhodna Evropa

Na trgih jugovzhodne Evrope smo v letu 2016 prodali za 152,4 milijona EUR izdelkov, kar je 9 % več kot v letu 2015. Količinska rast izdelkov v regiji se je povečala za več kot 5 %. Prodajno rast smo beležili na večini regijskih trgov, vrednostno pa je bila največja v Romuniji, kjer smo prodali za 8 milijonov EUR več izdelkov kot leto prej. Tako v Srbiji kot na Hrvaškem smo prodali za več kot 2 milijona EUR izdelkov več kot v letu 2015. Prodaja se je zmanjšala le v Bosni in Hercegovini ter Črni gori.

V **Romuniji**, največjem trgu v regiji, ki ga prištevamo tudi med ključne trge, smo prodali za 54,4 milijona EUR izdelkov, kar je 17 % več kot leto prej. S takšno dinamiko prodajne rasti smo z 2,5-odstotnim tržnim deležem drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil na romunskem trgu.

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji

Z 2,5-odstotnim tržnim deležem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini antidepresivov SNRI z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini analgetikov in antipiretikov na recept z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini možganskih in perifernih vazoterapevtikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil s ciprofloksacinom, enalaprilom, ginkom bilobo, karvedilolom, lansoprazolom, losartanom, naproksenom, norfloksacinom, pramipeksolom, ropinirolom, telmisartanom, tramadolom, vključno s kombinacijo s paracetamolom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z amlodipinom, aripiprazolom, atorvastatinom, duloksetinom, esomeprazolom, kandesartanom, pantoprazolom ter perindoprilom s kombinacijama z amlodipinom in indapamidom.

Največji delež so k doseženi prodaji prispevala zdravila na recept, s katerimi dosegamo 7,6-odstotni količinski tržni delež. Prodajno najpomembnejša so bila Atoris (atorvastatin), Karbis (kandesartan), Oprymea (pramipeksol), Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Roswera (rosuvastatin). V skupini izdelkov brez recepta smo povečali prodajo izdelkov blagovnih znamk Nalgesin/Naldorex (naproksen) in Septolette. Med veterinarskim izdelki smo posebno pozornost namenili izdelkom za zdravljenje malih živali in lansirali novo blagovno znamko Ataxxa (permetrin in imidakloprid).

Na **Hrvaškem**, ki jo prav tako uvrščamo med ključne trge, smo prodali za 27,9 milijona EUR izdelkov. S skoraj 8-odstotno vrednostno rastjo prodaje smo presegli dinamiko farmacevtskega trga in se uvrstili na četrto mesto med vsemi proizvajalci generičnih zdravil ter na drugo mesto med proizvajalci zdravil za veterinarsko uporabo. Prodajno rast smo beležili v vseh treh skupinah izdelkov.

Največ so k skupni prodaji prispevala zdravila na recept, med njimi Atoris (atorvastatin), Co-Perineva (perindopril in indapamid), Dalneva (perindopril in amlodipin), Doreta (paracetamol in tramadol), Emanera (esomeprazol). Prodajno vodilni zdravili brez recepta sta bili Nalgesin (naproksen) in Septotele. Pomembna pridobitev v programu je bila nova oblika oralnega antiseptika Septotele duo, ki je bil v letu 2016 prvi izdelek po prodaji na Hrvaškem iz te terapevtske skupine. Med veterinarskimi izdelki je bil prodajno najuspešnejši Fypriy (fipronil), rast prodaje pa dosegamo tudi z novjšim izdelkom za zdravljenje malih živali Ataxxa (permetrin in imidakloprid).

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem

S 4,3-odstotnim tržnim deležem smo drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

V letu 2016 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini anksiolitikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini sulfonamidnih antidiabetikov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov SSRI z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z alprazolamom, atorvastatinom, bromazepamom, butamiratom, deksametazonom, esomeprazolom, imatinibom, klaritromicinom, norfloksacinom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, rosuvastatinom in valsartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z desloratadinom, duloksetinom, escitalopramom, gliklazidom, perindoprilom v kombinaciji z amlodipinom, z ropinirolom, sertralinom in simvastatinom.

V **Bosni in Hercegovini** je na zmanjšanje prodaje glede na leto 2015 vplivalo omejevanje tujih proizvajalcev na različnih reimbursnih listah zdravil na recept in znižanje cen na trgu. Vrednost prodaje je tako dosegla nekaj več kot 17 milijonov EUR. S 7,4-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na drugo mesto med vsemi ponudniki generičnih zdravil na trgu. Med najbolj prodajanimi izdelki iz skupine zdravil na recept izpostavljamo Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Roswero (rosuvastatin), Lexaurin (bromazepam), Naklofen (diklofenak) in Lorigo (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom. Prodaja izdelkov brez recepta je vrednostno ostala na ravni predhodnega leta, ključni izdelki so bili Nalgesin (naproksen), Septotele in B-complex. Vrednostna rast prodaje veterinarskih izdelkov je znašala 5 %.

V **Srbiji** se je prodaja v vrednosti 13,7 milijona EUR glede na leto 2015 povečala za 19 %. Krkin vrednostni tržni delež je s tem dosegel 2,6 %. Največ smo prodali zdravil na recept in dosegli 26-odstotno vrednostno rast. Prodajno vodilni izdelki so bili Roxera (rosuvastatin), Nopaza (pantoprazol), Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Atoris (atorvastatin). Nopaza se je s količinsko prodajo več kot 2 milijonov pakiranj uvrstila med najbolj prodajana zdravila v Srbiji nasploh. Med izdelki brez recepta je vodilno vlogo obdržal Bilobil (ginko biloba), sledile so mu Septotele in Nalgesin (naproksen). Pri veterinarskih izdelkih smo bili najuspešnejši s Fypriyom (fipronil), Floronom (florfenikol) in Enroxilom (enrofloksacin).

V **Makedoniji**, kjer ostajamo vodilni tuji ponudnik generičnih zdravil, dosegamo prodajno rast že dvanajsto leto zapored. Vrednost prodaje je dosegla 16,4 milijona EUR, kar je 6 % več kot leta 2015. Vrednostno so k prodaji največ prispevala zdravila na recept, predvsem Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Roswera (rosuvastatin), Tanyz (tamsulozin), Lorigo (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Atoris (atorvastatin). Med izdelki brez recepta so bili prodajno najpomembnejši Bilobil (ginko biloba), Daleron (paracetamol), Herbion in Septanazol (ksilometazolin in dekspantenol). V skupini zdravil na recept smo na makedonskem trgu prvič predstavili Dulsevio (duloksetin), Furocef (cefuroksim), Lisinopril (lizinopril), dodatne jakosti Valsacombija (valsartan in hidroklorotiazid) ter veterinarski izdelek Ataxxa (permetrin in imidakloprid).

V **Bolgariji** smo prodali za 11,9 milijona EUR izdelkov, kar je 3 % več kot leta 2015. Še naprej so bila prodajno najpomembnejša zdravila na recept, med njimi Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Lorigo (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Roswera (rosuvastatin) in Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom. Največjo vrednostno rast med zdravili na recept smo beležili z Emanero (esomeprazol). Izpostaviti je treba veterinarske

izdelke, katerih prodaja se je povečala za 70 % in dosegla 0,9 milijona EUR. Ključna veterinarska izdelka sta bila Floron (florfenikol) in Fypryst (fipronil).

Na **Kosovu**, kjer Krka ostaja med vodilnimi ponudniki zdravil, je vrednost prodaje dosegla 6 milijonov EUR, kar je 10 % več kot leta 2015. V **Albaniji** smo ob 7-odstotni prodajni rasti glede na leto 2015 prodali za več kot 4 milijone EUR izdelkov. Pomemben je bil delež izdelkov, ki so bili trgu ponujeni prvič. V **Črni gori** smo glavnino prodaje ustvarili prek državnih razpisov. Količinsko smo prodali za 31 % več, vrednostno pa nekoliko manj kot leta 2015.

Vzhodna Evropa

V regiji Vzhodna Evropa smo ob več kot 12-odstotni količinski rasti prodali za 332,3 milijona EUR izdelkov, kar je 1 % več kot leta 2015. V evrih izražena prodajna rast na ključnem trgu, Ruski federaciji, je dosegla 1 %, 17-odstotno rast pa smo dosegli na drugem ključnem regijskem trgu, v Ukrajini. V Uzbekistanu, Kazahstanu, Belorusiji in Tadžikistanu je bila manjša prodaja kot v letu 2015 predvsem posledica padca kupne moči prebivalstva in s tem povezanega vrednostnega krčenja farmacevtskih trgov.

Ruska federacija ostaja Krkin ključni in največji posamični trg, na katerega smo prodali za 225,9 milijona EUR izdelkov. Na prodajo v letu 2016 je močno vplival nizek tečaj ruskega rublja, ki se je v zadnjem četrtletju zvišal. V rubljah izražena vrednost prodaje se je povečala za nekaj manj kot 13 %, količinska pa za 11 %. Z dinamiko prodajne rasti, ki je presegla povprečno rast na celotnem ruskem farmacevtskem trgu, smo okrepili tržni delež. K temu so največ prispevala zdravila na recept, predvsem zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, med katerimi izpostavljamo Krkin najboljše prodajani in vrednostno najhitreje rastoči izdelek Lorista (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom. Sledijo Atoris (atorvastatin), Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Perineva (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, ter zdravilo za zdravljenje bolezni prebavil in presnove Nolpaza (pantoprazol). Posebno uspešni smo bili pri uveljavljanju zdravil na recept, ki smo jih dali na trg v zadnjih dveh letih, predvsem z Dilaxo (celekoksib), Bravadinom (ivabradin), Vamlosetom (valsartan in amlodipin), Dalnevo (perindopril in amlodipin), Lortenzo (losartan in amlodipin) in Vizarsinom (sildenafil).

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji

Z 1,77-odstotnim tržnim deležem smo četrti med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

V letu 2016 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini ostalih multivitaminskih pripravkov brez mineralov z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev apetita, brez dietnih pripravkov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini atipičnih antipsihotikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, deksametazonom, enalaprilom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z naproksenom, norfloksacinom, olanzapinom, pantoprazolom, ramiprilom in simvastatinom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z esomeprazolom, klaritromicinom, klopidogetrom, kvetiapiinom, orlistatom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, z rabeprazolom, rosuvastatinom in risperidonom.

Med izdelki brez recepta sta se prodajno najvišje uvrstila Herbion in Septotele total (benzidamin in cetilpiridin). S Septoletami total smo dosegli najvišjo vrednostno rast v tej skupini izdelkov. Med uspešno prodajanimi izdelki, ki smo jih lansirali v zadnjih dveh letih, poleg Septolet total (benzidamin in cetilpiridin) izpostavljamo še Ulcavis (bizmut) in Septanazal (ksilometazolin in dekspantenol). Prodaja veterinarskih izdelkov je bila 10 % večja kot leta 2015. Najpomembnejši izdelek ostaja Floron (florfenikol).

Delež v tovarni Krka-Rus 2 proizvedenih in v Ruski federaciji prodanih izdelkov se je v letu 2016 povečal na 56 %, kar je še okrepilo Krkin status domačega proizvajalca.

V Ukrajini se je krčenje vrednosti farmacevtskega trga v letu 2016 zaustavilo in njegova vrednost je dosegla vrednost iz leta 2015. Ohranili smo položaj vodilnega tujega ponudnika generičnih zdravil na tem trgu. K 17-odstotni rasti in prodaji v

vrednosti 39,5 milijona EUR so največ prispevala zdravila na recept, ki smo jih prodali 12 % več kot leta 2015. Vrednostna prodajna rast v skupini zdravil brez recepta je bila 41-odstotna, v skupini veterinarskih izdelkov pa 9-odstotna. Naši najbolj prodajani izdelki v skupini zdravil na recept so bili Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Nalpaza (pantoprazol), med izdelki brez recepta pa Herbion, Bilobil (ginko biloba), Panzynom in Duovit.

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Z 2-odstotnim tržnim deležem smo prvi med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini parenteralnih kortikosteroidov z okoli 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, deksametazonom, enalaprilom s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z ginkom bilobo, karvedilolom, klaritromicinom, naproksenom, pantoprazolom in simvastatinom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z betametazonom in enalaprilom.

V **Uzbekistanu** smo kljub 6-odstotni količinski rasti vrednostno zabeležili 16 % manj kot v letu 2015 in prodali za 13,5 milijona EUR izdelkov. K padcu celotnega trga zdravil sta največ prispevala padec lokalne valute in posledično manjša kupna moč prebivalstva ter državna podpora prodaji zdravil lokalnih proizvajalcev. Največji delež prodaje smo ustvarili z zdravili na recept, med njimi z Loristo (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Enapom (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Amlesso (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom. Med izdelki brez recepta sta bila vodilna Pikovit in Septotele. Uspešno smo začeli tržiti Lortenzo (losartan in amlodipin), Prenesso (perindopril) in Septotele total (benzidamin in cetilpiridin).

V **Kazahstanu** smo prodali za 12,8 milijona EUR izdelkov, kar je 3 % manj kot leta 2015, ob tem pa dosegli skoraj 23-odstotno količinsko rast ter več kot 50-odstotno rast v lokalni valuti. Dogajanje na trgu zdravil je zaznamoval padec kupne moči prebivalstva, ki je bil posledica padca vrednosti lokalne valute v letu 2015, vendar smo neugodnim razmeram navkljub povečali tržni delež. Prodajno najpomembnejši izdelki iz skupine zdravil na recept so bili Enap (enalapril), Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Nalpaza (pantoprazol), med izdelki brez recepta pa Herbion in Duovit. Izpostavljamo uspešen začetek prodaje izdelkov Septotele total (benzidamin in cetilpiridin) in Pikovit Unique.

V **Belorusiji** se je nadaljevalo tako količinsko kot vrednostno krčenje farmacevtskega trga, čemur so bili posebej izpostavljeni tuji ponudniki zdravil. Prodaja je dosegla 9,1 milijona EUR oziroma 15 % manj kot leta 2015, vendar smo se kljub temu uvrstili na tretje mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Največji delež prodaje smo ustvarili z zdravili na recept, in sicer z Loristo (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Nalpazo (pantoprazol) in Amlesso (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom. Med izdelki brez recepta so bile vodilne Septotele in Pikovit.

V **Moldaviji** smo kljub pritiskom na zniževanje cen prodali za 7 milijonov EUR izdelkov, kar je 4 % več kot leta 2015. S skoraj 5-odstotnim vrednostnim tržnim deležem ohranjamo tretje mesto med vsemi na trgu prisotnimi proizvajalci zdravil. Prodajno najpomembnejša izdelka iz skupine zdravil na recept sta bila Ampril (ramipril) in Rawel (indapamid), med izdelki brez recepta pa Septotele in Septanazal (ksilometazolin in dekspantenol).

V **Mongoliji** ostajamo vodilni tuji ponudnik zdravil. Dosegli smo prodajo v vrednosti 6,1 milijona EUR, kar je 15 % več kot leta 2015. K 20-odstotni rasti v vodilni skupini zdravil na recept so največ prispevala reimbursirana zdravila, med njimi Lorista (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Fromilid (klaritromicin). V **Turkmenistanu** smo zabeležili 12-odstotno rast in prodajo v vrednosti 5,2 milijona EUR. Največji, 60-odstotni delež so prispevala zdravila na recept, predvsem Nalpaza (pantoprazol), Efloran (metronidazol) in Lorista (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom. **Azerbajdžanski** trg zdravil se je zaradi prilagoditve cen v skladu z določbami zakona o regulaciji cen v letu 2016 zelo skrčil, Krka pa je s 5-odstotno prodajno rastjo in prodajo v vrednosti 3,7 milijona EUR ohranila po rasti vodilno mesto med prvimi desetimi evropskimi ponudniki zdravil. Vrednostni tržni delež smo povečali na 2,6 % in se uvrstili na četrto mesto med vsemi ponudniki zdravil na trgu. V **Gruziji** se je prodaja v vrednosti 3,4 milijona EUR glede na leto 2015 povečala za 14 %. Največ sta prispevali zdravili na recept Enap (enalapril) in Lorista (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, ter

izdelek brez recepta Herbion. Uspešno smo začeli tržiti Septotele Total (benzidamin in cetilpiridin). V **Kirgiziji** smo dosegli 28-odstotno rast in prodajo v vrednosti 2,9 milijona EUR, povečali vrednostni tržni delež na 3,2 % ter zasedli peto mesto med ponudniki zdravil. V **Armeniji** je bila prodaja z 2,1 milijona EUR 13 % večja kot v letu 2015. Prodaja v **Tadžikistanu** se je glede na leto 2015 zmanjšala na 0,9 milijona EUR. Razloge najdemo v zmanjšanju kupne moči prebivalstva, znižanju prodajnih cen zdravil ter uvozu zdravil iz okoliških držav.

Srednja Evropa

V regiji Srednja Evropa smo v letu 2016 ob več kot 6-odstotni količinski rasti prodali za 286,7 milijona EUR izdelkov, kar je 2 % več kot leto prej. Največji, 90-odstotni je bil delež zdravil na recept, sledila so zdravila brez recepta in veterinarski izdelki. Rast prodaje smo beležili na vseh regijskih trgih razen v Litvi in na Madžarskem.

Na **Poljskem**, ključnem in največjem trgu v regiji, smo prodali za 140,6 milijona EUR izdelkov, kar je 3 % več kot v letu 2015. V naši ponudbi so bila ključna zdravila na recept, uvrščena na reimbursno listo. K prodajni rasti so pomembno prispevala tudi nova zdravila, uvedena v preteklih letih. Med prodajno najpomembnejšimi izdelki izpostavljamo skupino zdravil za zniževanje holesterola, med njimi Atoris (atorvastatin) in Rosvero (rosuvastatin). Prodajna rast v skupini je znašala 10 %, tržni delež pa smo povečali na 28 %. V skupini izdelkov za zniževanje krvnega tlaka so bili najbolj prodajani Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Tolura (telmisartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Karbis (kandesartan, vključno s kombinacijo z diuretikom). Znotraj skupine smo dosegli 10-odstotno rast in tržni delež povečali na 30 %. V skupini analgetikov smo z Doreto (tramadol in paracetamol) in Aclexo (celekoksib) dosegli 40-odstotno rast. Med novolansiranimi izdelki na recept izpostavljamo Dulsevio (duloksetin) in Bixebro (ivabradin), ki smo jo dali na trg kot prvi generik.

Ob koncu leta smo se uspešno uvrstili na novo reimbursno listino brezplačnih zdravil na recept za bolnike, starejše od 75 let, saj imamo med vsemi proizvajalci na omenjeni listi največ izdelkov.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem

Z 2,5-odstotnim tržnim deležem smo četrty med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

V letu 2016 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov SSRI in SNRI z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z več kot 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil s protivnetnim delovanjem v črevesju z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antiparkinsonikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, esomeprazolom, kandesartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z lansoprazolom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z ropinirolom, rosuvastatinom, sulfasalazinom, telmisartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, s tramadolom v kombinaciji s paracetamolom in z valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, gliklazidom, imatinibom in perindoprilom, vključno v kombinacijah z indapamidom in amlodipinom.

V skupini izdelkov brez recepta je bila prodaja zaradi slabe sezone nekoliko manjša kot leta 2015. Najbolje prodajanemu Bilobilu (ginko biloba) so sledile Septotele. Lansirali smo novost Septotele ultra (benzidamin in cetilpiridin).

Vrednost prodaje veterinarskih izdelkov je dosegla 5,8 milijona EUR in 28-odstotno rast. Vodilna izdelka sta bila Floron (florfenikol) in Entemulin (tiamulin).

Madžarska se kot ključni trg po prodaji uvršča na drugo mesto v regiji. Prodaja v višini 44 milijonov EUR je bila nekoliko manjša kot v letu 2015, a smo kljub temu ohranili tržni delež in se med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil utrdili na drugem mestu. Glavnino prodaje so predstavljala zdravila na recept, predvsem Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Roxera (rosuvastatin), Dalnessa (perindopril in amlodipin), vključno s

kombinacijo z diuretikom, Zyllt (klopidogrel), Nolpaza (pantoprazol), Lavestra (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Emozul (esomeprazol) in Fromilid (klaritromicin).

Tržna pozicija skupine Krka na Madžarskem

Z 2-odstotnim tržnim deležem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini zaviralcev agregacije trombocitov z okoli 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini enokomponentnih tiazidnih diuretikov in analogov z več kot 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z več kot 25-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini antidepresivov SNRI z več kot 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini sulfonamidnih antidiabetikov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z indapamidom, klaritromicinom in klopidogrelom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, duloksetinom in gliklazidom.

Prodaja izdelkov brez recepta v višini 2 milijonov EUR je bistveno presegla prodajo iz leta 2015. Najbolje prodajani izdelek je bil tudi v letu 2015 Bilobil (ginko biloba), sledile pa so mu v istem letu lansirane Septotele, Septanazol (ksilometazolin in dekspantenol), Analgesin (naproksen) in Herbion. Prodaja veterinarskih izdelkov se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 9 %. Vodilna izdelka sta bila ponovno Fypryst (fipronil) in Enroxil (enrofloxacin).

Na **Češkem**, ki je prav tako eden od Krkinih ključnih trgov, smo zabeležili 5-odstotno rast prodaje v višini 37,8 milijona EUR. S tem smo utrdili tretje mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil in dosegli 2,5-odstotni tržni delež.

Največji delež prodaje smo ustvarili z zdravili na recept, predvsem s Tonarso (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atorisom (atorvastatin), Lexaurinom (bromazepam), Tanyzom (tamsulozin), Prenesso (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Pragiolo (pregabalin) in Toluro (telmisartan), vključno s kombinacijo z diuretikom. Na češkem trgu ostajamo vodilni ponudnik zdravil s sertralinom, esomeprazolom in finasteridom.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem

Z 2,5-odstotnim tržnim deležem smo tretji med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini enokomponentnih pripravkov za zdravljenje benigne hipertrofije prostate z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini sulfonamidnih antidiabetikov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini anksiolitikov z okoli 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov SSRI z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini atipičnih antipsihotikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z esomeprazolom, finasteridom, gliklazidom, lansoprazolom, sertralinom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, atorvastatinom, escitalopramom, olanzapinom, pantoprazolom, perindoprilom vključno s kombinacijama z amlodipinom in indapamidom, s pregabalinom, tamsulozinom in telmisartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom.

Prodaja izdelkov brez recepta je bila bistveno večja kot v letu 2015, najbolje prodajana izdelka pa Nalgesin S (naproksen) in Septotele. Dosežena rast je bila predvsem posledica lansiranja novega izdelka Septabene (benzidamin in cetilpiridin) in izboljšane sodelovanja z večjim številom lekarniških verig. Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 35 %, vodilna izdelka pa sta bila Fypryst (fipronil) in Dehinel (febantel).

Na **Slovaškem** se je vrednost prodaje izdelkov glede na leto 2015 povečala za nekaj več kot 4 % in dosegla 31,6 milijona EUR. Največ so prispevala zdravila na recept, predvsem Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Nalpaza (pantoprazol), Amlessa (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom, Lexaurin (bromazepam) in Doreta (tramadol in paracetamol). Prodaja izdelkov brez recepta je bila 6 % večja kot v letu 2015. Vodilni je ostal Nalgesin S (naproksen), sledile so Septolete. Za 14 % smo povečali prodajo veterinarskih izdelkov.

V **Litvi** smo prodali za 16,1 milijona EUR izdelkov, kar je nekoliko manj kot v letu 2015, a smo se kljub temu uvrstili na drugo mesto med generičnimi ponudniki zdravil. Prodajno najpomembnejša zdravila na recept so bila Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Amlessa (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atoris (atorvastatin) in Nalpaza (pantoprazol). Prodaja izdelkov brez recepta je ostala na ravni leta 2015, prodajno vodilna izdelka pa Septolete in Daleron COLD3 (paracetamol, psevdoefedrin in dekstrometorfan).

V **Latviji** se je prodaja v višini 10,4 milijona EUR glede na leto 2015 povečala za 7 %, kar je nekoliko manj od rasti trga, ki je rasel predvsem po zaslugi dodatno reimbursiranih originatorskih zdravil. Krka je v Latviji prvi generični ponudnik zdravil. Naš vrednostni tržni delež dosega 3,4 %, količinski pa 5,6 %. Glavnino prodaje so prispevala zdravila na recept, predvsem Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Amlessa (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom, Nalpaza (pantoprazol), Sorvasta (rosuvastatin) in Tolura (telmisartan), vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom. K 3-odstotni rasti prodaje izdelkov brez recepta sta največ prispevala Septanazal (ksilometazolin in dekspantenol) in Daleron COLD3 (paracetamol, psevdoefedrin in dekstrometorfan).

V **Estoniji**, najmanjšem trgu regije Srednja Evropa, smo že tretje leto zapored dosegli najvišjo prodajno rast v regiji, ki je znašala 10 %. K skupni prodaji v vrednosti 6,2 milijona EUR so največ prispevala zdravila na recept, med katerimi izpostavljamo Prenesso (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Roswero (rosuvastatin) in Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom. Izdelki brez recepta so z vodilnimi Septoletami, ki so postale drugi najbolj prodajani izdelek v Krkini paleti v Estoniji, za 60 % presegli prodajo v letu 2015.

Zahodna Evropa

Prodaja izdelkov v regiji Zahodna Evropa je dosegla 282,4 milijona EUR. Količinska prodaja je bila glede na leto 2015 16 % višja, vrednostna pa 8 % manjša, kar je bila posledica padca cen. Največji padec prodaje smo zabeležili v Skandinaviji in Združenem kraljestvu, in sicer z izdelki z aripiprazolom in duloksetinom. Prodajno najbolj uspešni trgi so bili Nemčija, Španija in Francija.

V letu 2016 smo prek povezanih družb dosegli vrednostno raven prodaje iz leta 2015. Prodaja zdravil prek tako imenovanih tretjih partnerjev se je v primerjavi s prodajo v preteklem letu vrednostno znižala za 17 %. Delež prodaje prek tretjih partnerjev je tako predstavljal le še tretjino celotne prodaje regije.

Zdravila na recept so ob 11-odstotnem vrednostnem znižanju prodaje glede na preteklo leto k doseženi prodaji prispevala 89 %. Z 9-odstotnim deležem je sledila prodaja veterinarskih izdelkov, ki je bila v primerjavi s preteklim letom 32 % večja. Vrednost prodaje izdelkov brez recepta se je zmanjšala za 5 % in je predstavljala 2 % regijske prodaje. Prodajno najpomembnejši so bili izdelki z esomeprazolom, pantoprazolom, pregabalinom, duloksetinom, kandesartanom, vključno s kombinacijo z diuretikom, in klopidoogrelom. Veterinarskih izdelkov smo prodali za 9,5 milijona EUR. Glede na leto 2015 smo podvojili prodajo milbemicina v kombinaciji s prazikvantelom.

V **Nemčiji**, ki je naš najpomembnejši zahodnoevropski trg, smo prodali za 92,6 milijona EUR izdelkov, kar je 8 % več kot v letu 2015. Skoraj 90 % prodaje smo ustvarili prek odvisne družbe TAD Pharma. K rasti je ključno prispevala prodaja več izdelkov za zdravljenje bolezni srca in žilja ter bolezni prebavil in presnove, sledili so izdelki za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. Na nemškem trgu ostajamo količinsko vodilni ponudnik sartanov. Vodilni položaj na generičnem trgu smo ohranili tudi z zdravilom duloksetin, ki ga v Nemčiji tržimo pod blagovno znamko Duloxalta. Z izdelkoma Pantoprazol TAD (pantoprazol) in Esomeprazol TAD (esomeprazol) smo vodilni generik za zdravljenje težav z refluxom in ulkusom. V drugi polovici leta 2016 smo po poteku produktnega patenta lansirali imatinib in s tem še bolj intenzivno vstopili na trg onkoloških zdravil.

Drugo mesto med regijskimi trgi je s prodajo v višini 38,9 milijonov EUR zasedla **Španija**. Na 11-odstotni padec prodaje je vplival potek nekaterih javnih natečajev v Andaluziji. Prodajno najuspešnejši smo bili z zdravili z donepezilom, bisoprololom, duloksetinom in kandesartanom, vključno s kombinacijo z diuretikom. Delež lastnih blagovnih znamk v prodaji je dosegel 87 %.

V **Franciji** je prodaja dosegla 33,1 milijona EUR, kar je 1 % več kot leta 2015. Znatno padec prodaje prek tretjih partnerjev smo nadomestili s prodajo lastnih blagovnih znamk prek odvisne družbe Krka France, ki je v letu 2016 dosegla 2,4-krat večjo prodajo kot v letu 2015 in predstavlja že slabo tretjino celotne prodaje na trgu.

V **skandinavskih državah** je prodaja v letu 2016 dosegla 26,4 milijona EUR, kar je za tretjino manj kot v letu 2015. Padec prodaje je bil posledica velikega znižanja cen izdelkov z aripirazolom in duloksetinom za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. Največjo prodajo smo dosegli na **Švedskem**, sledili sta **Norveška** in **Danska**. Največjo rast smo dosegli na **Finskem**, kjer smo prodali za četrtno več. S prodajo v višini 20,3 milijona EUR je sledila **Italija**. Prodaja pod lastnimi blagovnimi znamkami se je povečala za 39 % in predstavlja že več kot polovico Krkine prodaje na tem trgu. Prodajno najuspešnejši izdelki odvisne družbe Krka Farmaceutici Milano so bila zdravila s pantoprazolom, gliklazidom, klopidogetrom in lansoprazolom. V **Združenem kraljestvu** smo prodali za 19,3 milijona EUR izdelkov, kar je dobrih 10 milijonov EUR manj kot leto prej. Manjša prodaja je bila posledica občutnega padca cen zdravil z aripirazolom in duloksetinom. Prodajno najbolj uspešni smo bili z izdelki s pregabalinom, esomeprazolom in pramipeksolom v obliki s podaljšanim sproščanjem. Na **Portugalskem** smo prodali za 17,7 milijona EUR izdelkov, kar je 14 % manj kot v letu 2015. Kljub velikim cenovnim pritiskom in posledično manjši vrednostni prodaji povečujemo količinsko prodajo in tržne deleže ter ostajamo najhitreje rastoči ponudnik zdravil na Portugalskem. V državah **Beneluksa** smo zaradi manjše prodaje prek tretjih partnerjev iztržili 3,9 milijona EUR manj. Skupna prodaja je znašala 9,3 milijona EUR. Prodajo prek povezane družbe Krka Belgium smo povečali za 3-krat in je k celotni prodaji prispevala šestino. Na **Irskem** smo prodajo, ki smo jo v letu 2015 dosegli prek odvisne družbe Krka Pharma Dublin, povečali za četrtno in na trgu skupno prodali za 8,1 milijona EUR izdelkov. V **Avstriji** smo prodali za 6,8 milijona EUR izdelkov oziroma 14 % več kot leta 2015. V **ostalih evropskih državah** smo prek tretjih partnerjev prodali za 10 milijonov EUR izdelkov, kar je 2 milijona več kot v letu 2015.

Čezmorska tržišča

V regiji Čezmorska tržišča smo v letu 2016 prodali za 35,5 milijona EUR izdelkov, kar je 12 % več kot leta 2015. Največ so prispevali posamezni trgi prodajnih pisarn Srednji vzhod ter Daljni vzhod in Afrika, med katerimi izpostavljamo Iran in Republiko Južno Afriko. Največje vrednostne rasti prodaje smo dosegli v Iranu, Vietnamu in Libanonu. Poseben izziv še naprej predstavljajo nestabilne razmere na Srednjem vzhodu, predvsem v Jemnu, Iraku in Siriji.

Na trgih **Srednjega vzhoda** smo prodali za 19,1 milijona EUR izdelkov, kar je 22 % več kot leta 2015. Največji posamični trg ostaja **Iran**, ki med srednjevzhodnimi trgi dosega 36-odstotno prodajno rast. Prodajno najpomembnejši izdelki so bili Asentra (sertralin), Nolpaza (pantoprazol), Letizen (cetirizin) in Zyllt (klopidogetrel). Prodaja v **Iraku** je bila osredotočena predvsem na severni del države, a se je zaradi težavnih razmer v preostalem delu države v primerjavi z letom 2015 zmanjšala za dobro polovico. V **Libanonu** smo lansirali nekaj novih izdelkov in prodali za 1,1 milijona EUR, kar je trikrat več kot leta 2015.

Na trgih **Dalnega vzhoda in Afrike** smo zabeležili prodajo v vrednosti 15,5 milijona EUR in skromno rast. V **Republiki Južni Afriki** se je prodaja zmanjšala za 9 %, kar je bila posledica dolgotrajnih postopkov za registracijo zdravil in zamika njihovega lansiranja. V **Vietnamu** smo še naprej širili prodajno ponudbo in dosegli kar 57-odstotno vrednostno rast prodaje. Prodaja se je povečevala tudi v **Gani**, na **Kitajskem** in **Singapurju**. Najbolje prodajani izdelki v prodajni pisarni so bili Lanzul (lansoprazol), Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Tenox (amlodipin).

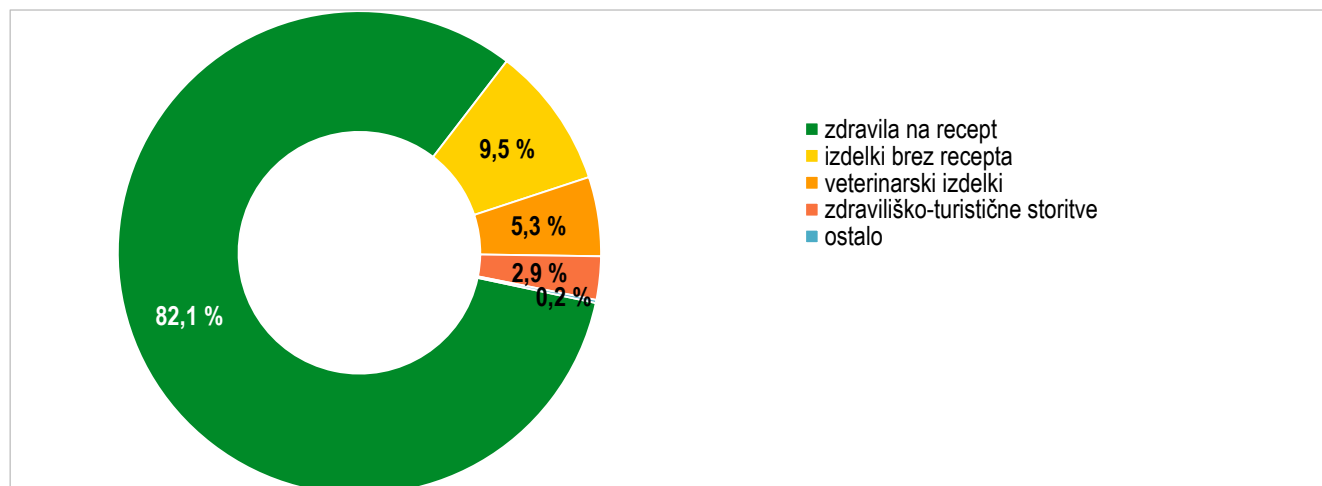
K prodaji v prodajni pisarni **Ameriki** so največ prispevali **srednjeameriški trgi**. Skupna vrednost prodaje je znašala 0,9 milijona EUR, kar je 30 % več kot leta 2015. Najbolje prodajani izdelki so bili Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Tolura (telmisartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Yasnal (donepezil).

Skupine izdelkov* in storitev

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Navajamo jih na koncu poglavja.

Prodaja zdravil na recept je v letu 2016 predstavljala 82,1 % prodaje, prodaja izdelkov brez recepta 9,5 %, prodaja veterinarskih izdelkov 5,3 % in prodaja zdraviliško-turističnih storitev 2,9 %. Prodaja skupine Krka se je v letu 2016 povečala za 1 %. Prodaja zdravil na recept se je vrednostno zmanjšala za 1 %, povečala pa se je prodaja izdelkov brez recepta (3 %), najbolj prodaja veterinarskih izdelkov (20 %) in tudi prodaja zdraviliško-turističnih storitev (9 %). Količinsko pa se je prodaja zdravil na recept povečala za 11 %, prodaja izdelkov brez recepta za 3 % in prodaja veterinarskih izdelkov za 24 %.

Delež posameznih skupin izdelkov v prodaji skupine Krka v letu 2016

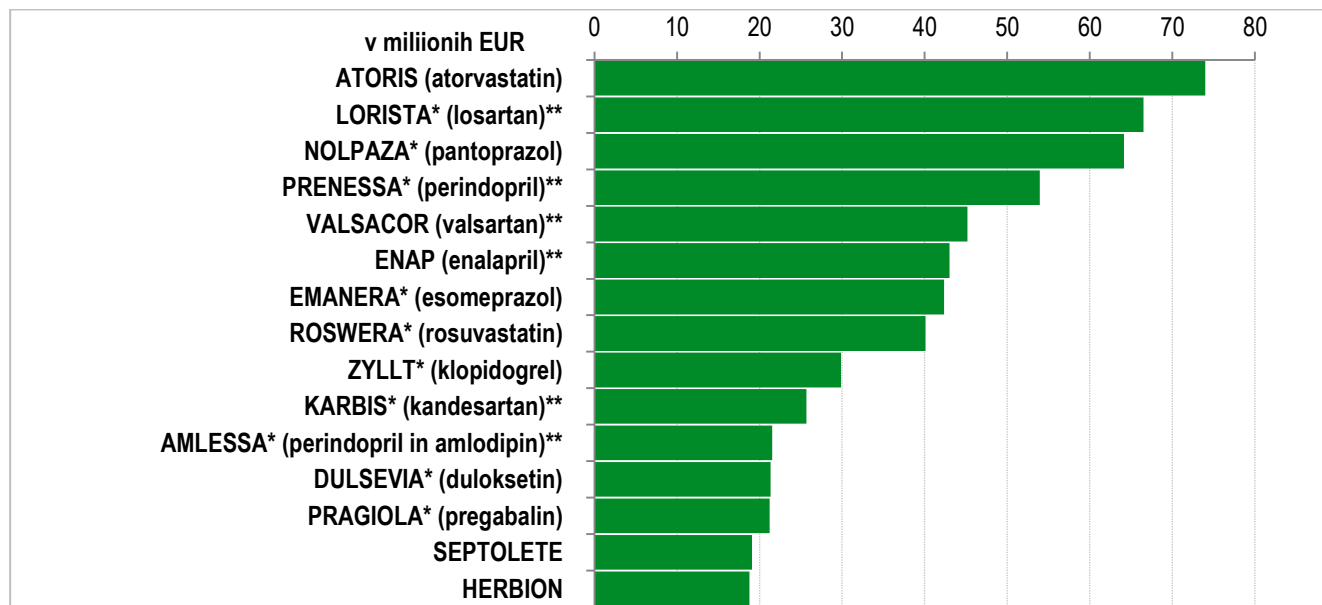
Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2016	2015	Indeks 2016/15	2016	2015	Indeks 2016/15
Izdelki za humano uporabo	1.074.954	1.079.365	100	1.005.442	1.030.779	98
– zdravila na recept	963.727	971.549	99	908.406	934.874	97
– izdelki brez recepta	111.227	107.816	103	97.036	95.905	101
Veterinarski izdelki	62.793	52.129	120	61.861	51.860	119
Zdraviliško-turistične storitve	33.708	31.046	109			
Ostalo	2.969	2.067	144	4.406	3.887	113
Skupaj	1.174.424	1.164.607	101	1.071.709	1.086.526	99

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev po četrtletjih

v tisoč EUR	Leto 2016				Leto 2015			
	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje
Izdelki za humano uporabo	271.204	278.504	224.899	300.347	270.391	288.389	240.937	279.648
– zdravila na recept	243.853	255.547	199.693	264.634	243.217	264.707	217.337	246.288
– izdelki brez recepta	27.351	22.957	25.206	35.713	27.174	23.682	23.600	33.360
Veterinarski izdelki	21.765	15.570	13.069	12.389	11.743	14.269	13.131	12.986
Zdraviliško-turistične storitve	7.154	8.271	9.752	8.531	6.456	7.550	9.077	7.963
Ostalo	769	566	862	772	714	338	307	708
Skupaj	300.892	302.911	248.582	321.980	289.304	310.546	263.452	301.305

Prodaja vodilnih izdelkov v letu 2016

** vključno s kombinacijo z diuretikom

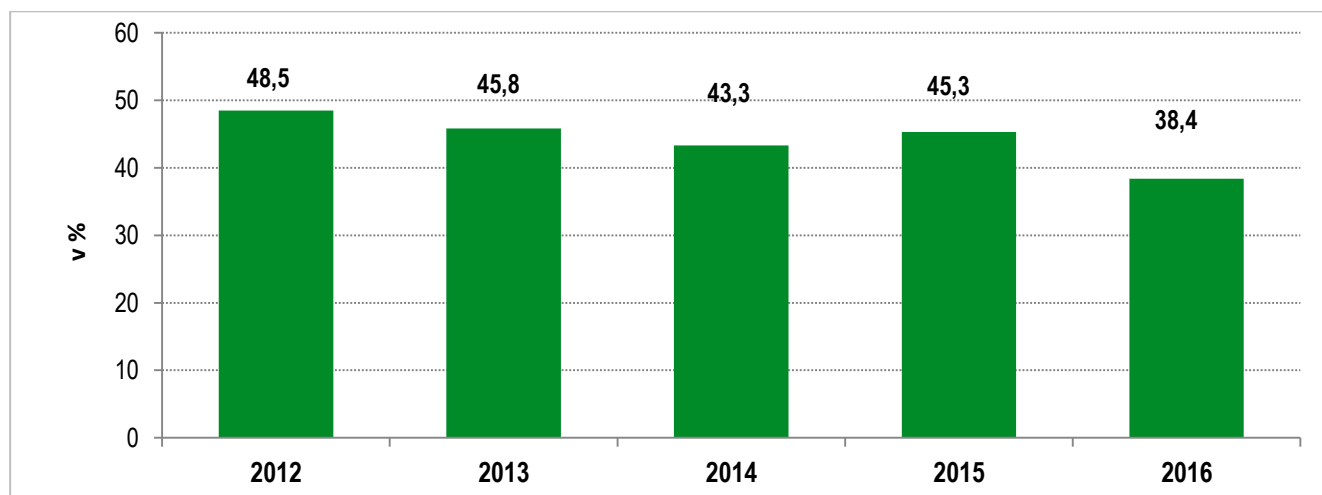
Novi izdelki

Prodaja novih izdelkov, torej tistih, ki smo jih na posameznih trgih začeli tržiti v zadnjih petih letih, v letu 2016 predstavlja 38,2 % prodaje skupine Krka. Njihov delež je nekoliko manjši kot v preteklih letih, saj se na velikih trgih med nove izdelke ne uvrščata več Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Roswera* (rosuvastatin), ki sta po prodaji med vodilnimi 10 Krkinimi izdelki. Ne glede na to sta oba izdelka še vedno med vodilnimi petimi izdelki glede na absolutno rast prodaje v letu 2016.

Med najnovejšimi izdelki sta najpomembnejši Pragiola* (pregabalin), ki smo jo začeli tržiti konec leta 2014, in Dulsevija* (duloksetin), ki smo jo začeli tržiti leta 2015. Uvrščata se med 15 vodilnih izdelkov po prodaji v letu 2016. Glede na absolutno rast prodaje pa so med vodilnimi Amlessa* (perindopril in amlodipin), vključno s kombinacijo z diuretikom, Bravadin* (ivabradin), Rasagea* (razagilin), izdelek brez recepta Septotele total* (benzidaminijev klorid in cetilpiridinijev klorid) in veterinarski izdelek Milprazon* (milbemicin oksim in prazikvantel).

V letu 2016 smo začeli tržiti nekaj novih izdelkov z novimi generičnimi učinkovinami in njihovimi kombinacijami, obstoječim pa smo dodali nove farmacevtske oblike ali pakiranja in številne začeli tržiti na novih trgih.

Delež novih izdelkov** v prodaji skupine Krka

** V deležu novih izdelkov so upoštevani izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Pomembnejši novi izdelki v letu 2016

Zdravila na recept

zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja	Rosudapin/Rosmela (rosuvastatin in amlodipin) Tenlisa (lizinopril in amlodipin) Bloxazoc/Metazero (metoprolol) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem
analgetiki	Doreta SR (tramadol in paracetamol) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem
zdravila za sistemsko zdravljenje okužb	Linezolid Krka
druga zdravila	Deksametazon Krka v obliki tablet z velikimi jakostmi

Izdelki brez recepta

izdelki z učinkom na prebavila in presnovo	Ulcavis (bizmutov subcitrat)
drugi izdelki	Flebaven (diosmin in hesperidin)

Veterinarski izdelki

antiparazitiki za ljubiteljske živali	Ataxxa (permetrin in imidakloprid)
---------------------------------------	------------------------------------

Zdravila na recept

Skupina Krka je v letu 2016 prodala za 963,7 milijona EUR zdravil na recept, kar je 1 % manj kot v letu 2015. Na zmanjšanje prodaje so vplivale izrazito nižje cene zdravil na posameznih trgih in manjša rast vrednostne prodaje zaradi neugodnih tečajev nekaterih valut na vzhodnoevropskih trgih. Količinsko se je prodaja zdravil na recept povečala za 11 %.

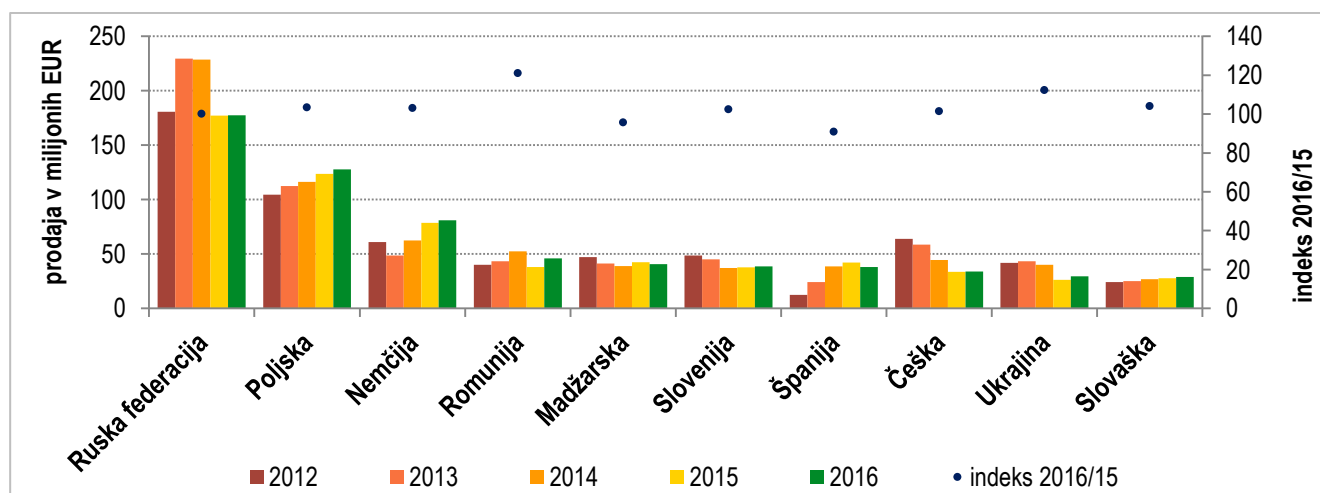
Med desetimi največjimi posamičnimi trgi se je prodaja zdravil na recept relativno najbolj povečala v Romuniji, Ukrajini in na Slovaškem, med ostalimi trgi pa v Kirgizistanu, Srbiji in na Irskem. Na Krkinem največjem posamičnem trgu, Ruski federaciji, je prodaja ostala na ravni leta 2015 kljub količinski rasti in vrednostni rasti v lokalni valuti.

Po prodaji najpomembnejša terapevtska skupina zdravil na recept so tudi v letu 2016 zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, sledila so zdravila za bolezni osrednjega živčevja ter zdravila za bolezni prebavil in presnove.

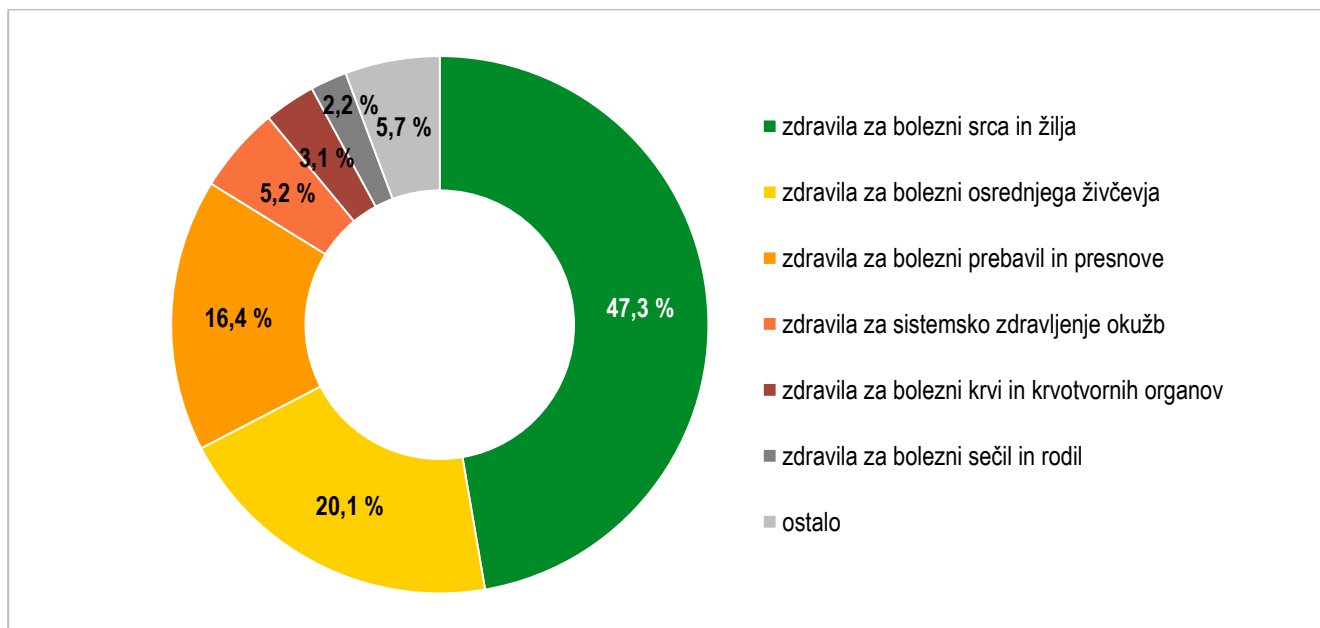
Atoris (atorvastatin) je tudi v letu 2016 po prodaji vodilni med zdravili na recept. Sledijo mu Lorista* (losartan), vključno s kombinacijo z diuretikom, Nolpaza* (pantoprazol), Prenessa* (perindopril), vključno s kombinacijo z diuretikom, in Valsacor (valsartan) vključno s kombinacijo z diuretikom. Med vodilnih 10 izdelkov so se uvrstili tudi Enap (enalapril), vključno s kombinacijo z diuretikom, Emanera* (esomeprazol), Roswera* (rosuvastatin), Zyllt* (klopidogrel) in Karbis* (kandesartan), vključno s kombinacijo z diuretikom.

Na večini evropskih trgov tržimo zdravila na recept pod svojimi blagovnimi znamkami in imamo svojo trženjsko-prodajno mrežo. V državah, v katerih smo že dolgo prisotni, imamo eno najmočnejših trženjsko-prodajnih mrež med farmacevtskimi podjetji. Krepimo jo predvsem na zahodnoevropskih trgih, ki jih večino že obvladujemo s svojo mrežo. Prek nje smo v stikih s strokovno javnostjo – zdravniki in/ali farmacevti.

Prodaja zdravil na recept na 10 največjih trgih

Prodaja zdravil na recept po terapevtskih skupinah

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Statini

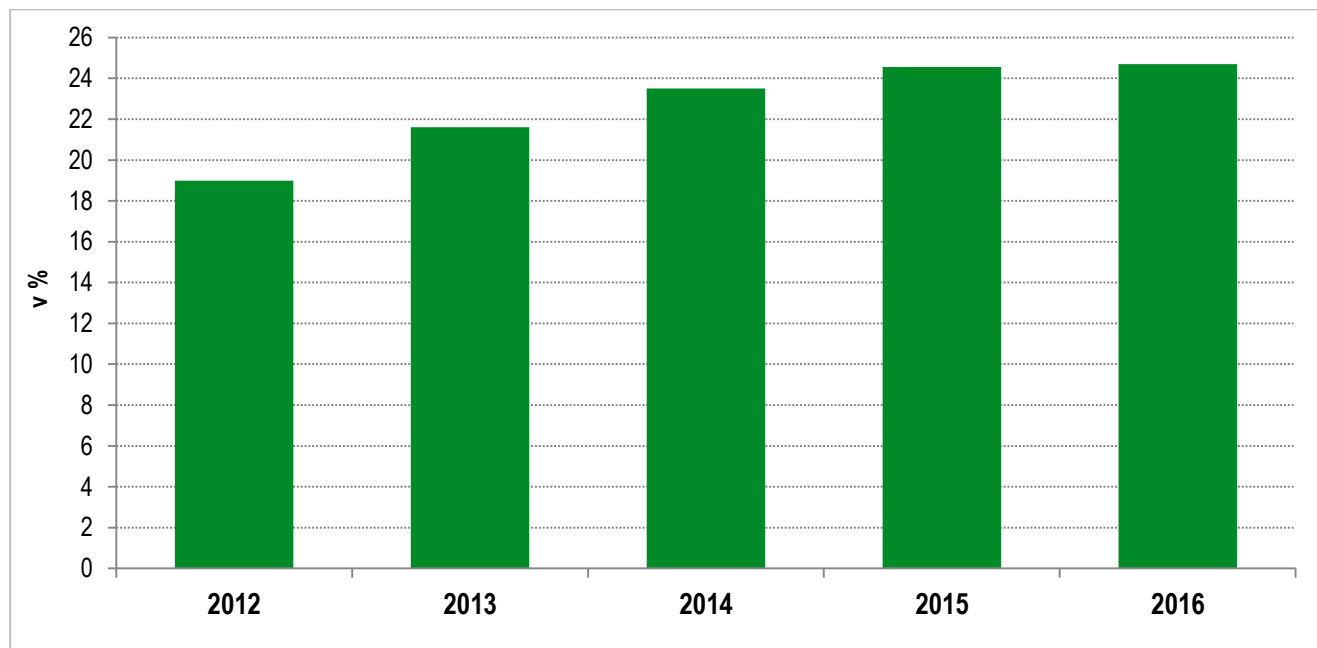
Krka je začela tržiti statine pred 20 leti. V letu 2016 smo bili tako kot že vrsto let vodilni proizvajalec statinov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tržni delež smo v primerjavi z letom 2015 še povečali in zdaj dosega skoraj 25 %, na številnih posameznih trgih pa je večji od 40 %. Naša najpomembnejša statina Atoris in Roswera* sta najpogostejše predpisane statine na tem območju.

Atoris (atorvastatin) je tudi v letu 2016 vodilni statin na omenjenem območju. Svoj tržni delež je še povečal in predstavlja 15 % prodaje statinov in več kot 30 % prodaje atorvastatina na tem območju. Krka ostaja na tem območju edina, ki trži vseh šest jakosti atorvastatina, saj kot edini proizvajalec ponujamo tudi tablete po 30 mg in 60 mg. V letu 2016 smo ti dve jakosti tržili že na 20 trgih.

Roswera* (rosuvastatin) je vodilni generični rosuvastatin na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope z več kot 20-odstotnim tržnim deležem. Glede na količinsko prodajo zaostaja le za Atorisom in je tako drugi najpogostejše prepisani statin. Na Poljskem, Hrvaškem, v Litvi in na več drugih trgih je Roswera* z več kot tretjinskim tržnim deležem vodilna med vsemi rosuvastatini. Krka je kot prvi proizvajalec začela tržiti 15 mg in 30 mg rosuvastatina. Ti dve jakosti smo v letu 2016 tržili že na 18 trgih.

Krino prvo tableto, ki združuje učinkovini za zdravljenje hiperlipidemije in zvišanega krvnega tlaka, smo začeli tržiti leta 2013 z imenom **Atordapin*** (atorvastatin in amlodipin). V letu 2016 smo dodali še fiksno kombinacijo amlodipina in našega najnovejšega statina in jo poimenovali **Rosudapin*** (rosuvastatin in amlodipin). Kot prvi in edini proizvajalec v Evropi smo kombinacijo rosuvastatina in amlodipina začeli tržiti na Poljskem, v Sloveniji in Latviji, v prihodnosti pa jo bomo širili tudi na druge trge.

Kljub uspešnemu trženju novejših statinov tudi **Vasilip** (simvastatin) že dolgo vrsto let ohranja vodilno mesto med generičnimi simvastatini.

Vrednostni tržni delež Krkinih zdravil med statini na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope**Vsak četrti bolnik jemlje Krkine statine****Krkini statini in njihove fiksne kombinacije**

rosuvastatin (Roswera/Roxera/Sorvasta)
rosuvastatin in amlodipin (Rosudapin/Rosmela)

atorvastatin (Atoris)
atorvastatin in amlodipin (Atordapin/Atorcombo/Amaloris)

simvastatin (Vasilip)

lovastatin (Holetar)

Zaviralci angiotenzinske konvertaze

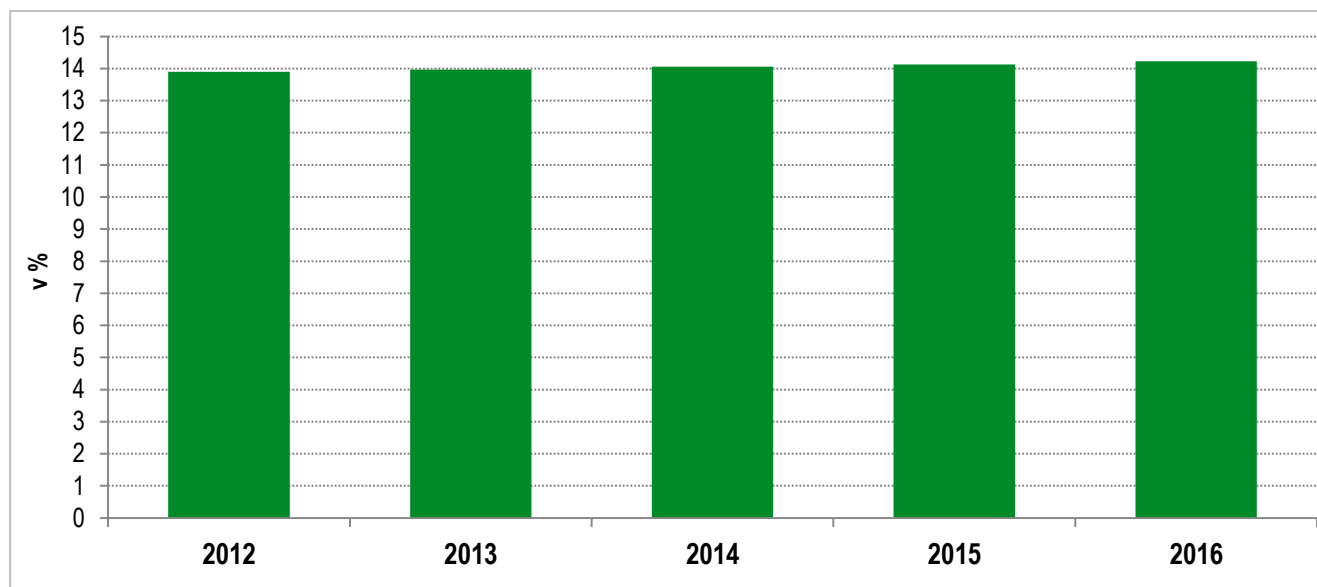
Krka je v letu 2016 utrdila mesto vodilnega generičnega proizvajalca zaviralcev angiotenzinske konvertaze na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, saj smo svoj tržni delež še povečali. Paleti zdravil iz te skupine smo dodali še dve fiksni kombinaciji z zaviralcem kalcijevih kanalčkov, in sicer ramipril in amlodipin ter lizinopril in amlodipin. Krka tako ponuja že 15 zdravil iz te skupine, med katerimi je pet fiksni kombinacij z diuretikom, štiri fiksne kombinacije z zaviralcem kalcijevih kanalčkov ter ena fiksna kombinacija učinkovin iz vseh treh skupin.

Med generičnimi proizvajalci v Evropi ponujamo najbogatejšo paleto izdelkov s perindoprilom. V njej so **Prenessa*** (perindopril), **Co-Prenessa*** (perindopril in indapamid), **Amlessa*** (perindopril in amlodipin) in trojna kombinacija z imenom **Co-Amlessa*** (perindopril, amlodipin in indapamid), ki smo jo kot prvi na svetu začeli tržiti v letu 2014. V letu 2016 smo to trojno kombinacijo začeli tržiti še v Romuniji, Ukrajini, Srbiji, Belorusiji in Azerbajdžanu. Tako kot v letu 2015 smo tudi v letu 2016 vodilni generični proizvajalec izdelkov s perindoprilom v Evropi.

Kljub osredotočanju promocije na novejša zaviralca angiotenzinske konvertaze ostaja **Enap** (enalapril), skupaj s fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom, z več kot 30-odstotnim tržnim deležem vodilni enalapril na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Krka je med vodilnimi generičnimi proizvajalci enalapрила tudi v Nemčiji. Poleg kombinacije enalapрила in hidroklorotiazida tržimo tudi fiksno kombinacijo z lerkandipinom **Elnap*** (enalapril in lerkandipin). Uspešno ga tržimo v zahodni Evropi, kjer smo vodilni generični proizvajalec te kombinacije, v letu 2016 pa smo ga kot prvi generik ponudili v Gruziji.

Ampril* (ramipril) in njegove fiksne kombinacije s hidroklorotiazidom so naše tretje najpomembnejše zdravilo iz te skupine. Najpomembnejši trg pa je Ruska federacija, kjer je Ampril* s 40-odstotnim tržnim deležem vodilni med ramiprili. V letu 2016 smo na tem trgu ponudili še kombinacijo lizinopрила in amlodipina pod imenom **Tenlisa**.

Vrednostni tržni delež Krkinih zdravil med zaviralci angiotenzinske konvertaze na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope

Krkini zaviralci angiotenzinske konvertaze in njihove fiksne kombinacije

perindopril (Prenessa/Perineva)
 perindopril in indapamid (Co-Prenessa/Co-Perineva/Prenewel)
 perindopril in amlodipin (Amlessa/Dalnessa/Tonarssa/Dalneva)
 perindopril, amlodipin in indapamid (Co-Amlessa/Co-Dalnessa/Co-Dalneva/Amlewell/Dalnecombi/Tonanda)

enalapril (Enap)
 enalapril in hidroklorotiazid (Enap-H, Enap-HL, Enap-HL 20)
 enalapril in lerkandipin (Elernap/Elyrno)

ramipril (Ampril/Amprilan)
 ramipril in hidroklorotiazid (Ampril HL/Amprilan HL, Ampril HD/Amprilan HD)

lizinopril (Laaven/Zonixem)
 lizinopril in hidroklorotiazid (Laaven-HL/Zonixem-HL, Laaven-HL 20/Zonixem-HL 20, Laaven-HD/Zonixem-HD)
 lizinopril in amlodipin (Tenlisa)

cilazapril (Cazaprol)
 cilazapril in hidroklorotiazid (Cazacombi)

Sartani (antagonisti receptorjev angiotenzina II)

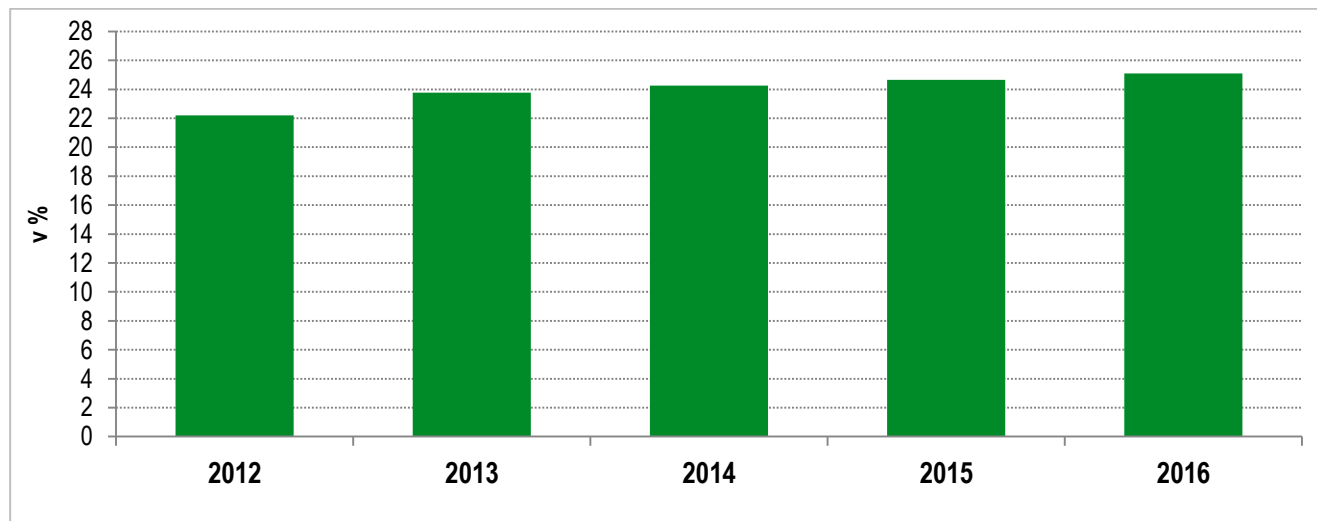
Krka je v letu 2016 utrdila položaj vodilnega proizvajalca sartanov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, saj smo svoj tržni delež povečali na več kot 25 %. Skoraj tretjina bolnikov, ki se na tem območju zdravi s sartani, jemlje Krkine sartane.

Lorista* (losartan) je naš najpomembnejši sartan, ki ga dopolnjujejo kombinacije s hidroklorotiazidom in amlodipinom. Skupaj z njimi je v letu 2016 s 40-odstotnim tržnim deležem postala vodilni losartan na omenjenem območju. V Nemčiji se Krka uvršča med vodilne generične proizvajalce losartana. **Tenloris*** (losartan in amlodipin) smo v letu 2016 kot prvi in edini proizvajalec začeli tržiti še v Nemčiji, Gruziji in Uzbekistanu.

Paleta naših izdelkov z valsartanom sestavljajo **Valsacor** (valsartan) in njegove fiksne kombinacije s hidroklorotiazidom ter fiksna kombinacija z zaviralcem kalcijevih kanalčkov, ki jo tržimo z imenom **Vamloset*** (valsartan in amlodipin). Skupaj s kombinacijami je Valsacor vodilni generični valsartan na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope z več kot 20-odstotnim tržnim deležem. Valsartan uspešno prodajamo tudi v zahodni Evropi, kjer se Krka uvršča med vodilne generične proizvajalce, v Nemčiji pa smo vodilni med vsemi generiki. V letu 2016 smo na številnih trgih začeli tržiti dodatne jakosti Valsacorja, Vamloset* pa smo kot prvi generik ponudili še v Armeniji in Azerbajdžanu.

Med našimi sartani sta tudi **Karbis*** (kandesartan) in **Tolura*** (telmisartan), ki sta skupaj s svojimi fiksni kombinacijami vodilna generika glede na učinkovino na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Krka je vodilni generični proizvajalec kandesartana v Nemčiji, med vodilne se uvršča tudi s telmisartanom. Kandesartan smo v letu 2016 začeli tržiti v Belgiji, Toluro* pa v Albaniji.

Vrednostni tržni delež Krkinih zdravil med sartani na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope

Vsak tretji bolnik jemlje Krkine sartane

Krkini sartani in njihove fiksne kombinacije

losartan (Lorista/Lavestra)

losartan in hidroklorotiazid (Lorista H/Lavestra H, Lorista HL/Lavestra HL, Lorista HD/Lavestra HD)

losartan in amlodipin (Tenloris/Alortia/Lortenza/Losamlo)

valsartan (Valsacor)

valsartan in hidroklorotiazid (Valsacombi/Co-Valsacor/Valsacor H, Valsacor HD/Valsaden/Janartan)

valsartan in amlodipin (Vamloset/Valodip)

telmisartan (Tolura/Telmista)

telmisartan in hidroklorotiazid (Tolucombi/Telmista H)

kandesartan (Karbis/Candecor/Canocord)

kandesartan in hidroklorotiazid (Karbicombi/Cancombino/Canocombi)

irbesartan (Ifirmasta/Irabel/Firmasta/Iracor/Irbecor)

irbesartan in hidroklorotiazid (Ifirmacombi/Co-Irabel/Firmasta H, Firmasta HD/Irbecor comp)

olmesartan (Olimestra)

olmesartan in hidroklorotiazid (Co-Olimestra)

Druga zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka

Našo paleto zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka poleg zaviralcev angiotenzinske konvertaze in sartanov sestavljajo tudi zdravila iz drugih skupin. Tržimo zaviralec kalcijevih kanalčkov **Tenox*** (amlodipin), diuretik **Rawel SR** (indapamid) in več zaviralcev adrenergičnih receptorjev, med katerimi so **Coryol** (karvedilol), **Niperten*** (bisoprolol), ki ga dopolnjuje fiksna kombinacija **Sobycombi*** (bisoprolol in amlodipin), ter najnovejši **Bloxazoc*** (metoprolol). Bloxazoc* v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem smo paleti dodali v letu 2016. Tržiti smo ga začeli v Španiji, na Poljskem, Češkem, Finskem in na več drugih trgih. Niperten* smo ponudili v Nemčiji, Gruziji in Turkmenistanu, Sobycombi* pa v Nemčiji in Gruziji.

Druga zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Bravadin* (ivabradin) upočasnjuje prehter srčni utrip in se uporablja za zdravljenje stabilne angine pectoris in kroničnega srčnega popuščanja. Kot prvi generik v Evropi smo ga začeli tržiti v letu 2015 v Ruski federaciji, kjer je v letu 2016 postal vodilni generik. Trženje smo širili na nove trge, kot prvi generik smo ga ponudili na Poljskem, Madžarskem, v Bolgariji in Belorusiji.

Zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

Antipsihotiki

Kot že več let smo tudi v letu 2016 vodilni generični proizvajalec antipsihotikov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tržimo pet atipičnih antipsihotikov, ki jih ponujamo v različnih farmacevtskih oblikah: kvetiapin v obliki tablet in tablet s podaljšanim sproščanjem, olanzapin in risperidon pa v obliki tablet in orodisperzibilnih tablet. Največ antipsihotikov prodamo v zahodni Evropi, kjer se uvrščamo med vodilne generične proizvajalce aripiprazola in olanzapina ter risperidona v obliki orodisperzibilnih tablet.

Aryzalera* (aripiprazol) je naš najnovejši antipsihotik, ki smo ga začeli tržiti leta 2014. V letu 2016 je bil vodilni generični aripiprazol na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2016 smo ga začeli tržiti na novih trgih – v Franciji ter Bosni in Hercegovini. Ponujamo ga že na več kot 25 trgih, Krka pa se uvršča med vodilne generične proizvajalce aripiprazola v Evropi.

V Evropi smo tudi med vodilnimi generičnimi proizvajalci olanzapina. Tržimo ga z imenom **Zalasta*** (olanzapin), ki je na Češkem in nekaterih manjših trgih vodilni generik, v Ruski federaciji in na nekaterih manjših trgih pa je vodilni med vsemi konkurenti. V Ruski federaciji ima Zalasta* skoraj 50-odstotni tržni delež. Kot edini generični olanzapin ga na tem trgu ponujamo v obliki orodisperzibilnih tablet.

Med našimi atipičnimi antipsihotiki je tudi **Kventiax*** (kvetiapin). Tržimo ga v obliki tablet in tablet s podaljšanim sproščanjem, ki smo jih trgu ponudili v letu 2015. V letu 2016 smo jih začeli tržiti tudi na Hrvaškem in Irskem. Kventiax* se na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope uvršča med vodilne generične kvetiapine. Tržimo tudi antipsihotika **Zypsilan*** (ziprazidon), ki je na tem območju vodilni generični ziprazidon, in **Torendo*** (risperidon), ki je vodilni risperidon v obliki orodisperzibilnih tablet.

Krkini atipični antipsihotiki

aripiprazol (Aryzalera/Aripipan/Arisppa/Zylaxera)

olanzapin (Zalasta/Zolrix)

kvetiapin (Kventiax/Quentiax)

risperidon (Torendo/Rorendo)

ziprazidon (Zypsilan/Zypsila/Ypsila)

Antidepresivi

Krka je že vrsto let vodilni generični proizvajalec antidepresivov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2016 smo med vsemi proizvajalci najbolj povečali prodajo in s skoraj 10-odstotnim tržnim deležem postali vodilni med vsemi konkurenti.

Dulsevia* (duloksetin) je naš najnovejši antidepresiv, ki smo ga na omenjenih trgih začeli tržiti v letu 2015, v letu 2016 pa še v Gruziji ter kot prvi generik na Poljskem in v Makedoniji. Krka se uvršča med vodilne generične proizvajalce duloksetina v Evropi. V Nemčiji smo vodilni med generiki, na Poljskem in Slovaškem pa vodilni med vsemi konkurenti.

Elicea* (escitalopram) je že vrsto let vodilni generični escitalopram na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2016 smo med vsemi konkurenti najbolj povečali prodajo in tržni delež povečali na skoraj 15 %. V Kazahstanu, Srbiji in Latviji je Elicea* vodilna med vsemi konkurenti. V Ruski federaciji smo prvi začeli tržiti escitalopram v obliki orodisperzibilnih tablet z imenom Elicea Q-Tab.

Med našimi antidepresivi je tudi **Alventa*** (venlafaksin), vodilni venlafaksin na Češkem, Madžarskem, Slovaškem, v Sloveniji in Estoniji. Na številnih trgih ima več kot tretjinski tržni delež. Venlafaksin uspešno prodajamo tudi v zahodni Evropi. Krka je že nekaj let med vodilnimi generičnimi proizvajalci venlafaksina v Evropi.

Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope sta uspešna tudi **Asentra** (sertralin), vodilni generični sertralin, in **Mirzaten** (mirtazapin), vodilni mirtazapin na tem območju. Tudi v Nemčiji je Krka med vodilnimi generičnimi proizvajalci mirtazapina.

Krkini antidepresivi

duloksetin (Dulsevia/Duloxalta)

escitalopram (Elicea/Ecytara/Escitalex/Anxila)

venlafaksin (Alventa/Olwexya)

sertralin (Asentra)

mirtazapin (Mirzaten)

Zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

Krka je že vrsto let vodilni generični proizvajalec zdravil za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, v letu 2016 pa smo svoj tržni delež še povečali. V naši paleti so vse štiri učinkovine, ki se v svetu uporabljajo za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni. Naši izdelki so **Marixino*** (memantin), **Yasnal*** (donepezil), **Galsya SR*** (galantamin) in **Nimvastid** (rivastigmin), ki ga kot edini proizvajalec na tem območju ponujamo v obliki orodisperzibilnih tablet.

Velik delež zdravil iz te skupine prodamo v zahodni Evropi, kjer je Krka vodilni generični proizvajalec galantamina, uvrščamo pa se tudi med vodilne generične proizvajalce memantina in donepezila. Na Portugalskem je Marixino* vodilni med vsemi konkurenti, na Slovaškem, Češkem, v Sloveniji in drugje pa so naši izdelki med vodilnimi generiki.

Krkina zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

memantin (Marixino/Memando/Maruxa/Memaxa/Mentixa/Maryzola)

galantamin (Galsya SR/Galnora)

donepezil (Yasnal/Yasnoro)

rivastigmin (Nimvastid)

Zdravila za zdravljenje Parkinsonove bolezni

Krka je v letu 2016 še povečala svoj tržni delež in tako utrdila svoje mesto med vodilnimi generičnimi proizvajalci zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Oprymea (pramipeksol) je vodilni generični pramipeksol v Litvi, na Slovaškem, Madžarskem in več drugih trgih, v Romuniji, na Portugalskem in Češkem pa je vodilni med vsemi konkurenti. Na Portugalskem Krka kot edini proizvajalec trži obliko s podaljšanim sproščanjem, ki smo jo v letu 2016 kot prvi generik začeli tržiti še na Poljskem in v Srbiji. Krka je bila tako v letu 2015 kot v letu 2016 vodilni generični proizvajalec pramipeksola s podaljšanim sproščanjem v Evropi.

Rolpryna SR* (ropinirol) je vodilni ropinirol med vsemi konkurenti na Poljskem, v Romuniji in Estoniji, v Nemčiji, Litvi, na Slovaškem in številnih drugih trgih pa je vodilni generični ropinirol. V letu 2016 smo jo začeli tržiti tudi v Bosni in Hercegovini. V Evropi je Krka tudi v letu 2016 ostala vodilni generični proizvajalec ropinirola s podaljšanim sproščanjem.

Rasagea* (razagilin) je naše najnovejšo zdravilo proti Parkinsonovi bolezni, ki smo ga začeli tržiti v letu 2015. Leta 2016 smo ga ponudili na več kot desetih novih trgih, in sicer v Španiji, Franciji, Italiji in na več drugih zahodnoevropskih trgih, medtem ko smo bili v Romuniji, Litvi, na Madžarskem in več drugih trgih kot ponudniki prvi med generiki. Krka se uvršča med vodilne generične proizvajalce razagilina v Evropi.

Analgetiki

Doreta* (tramadol in paracetamol) je naš najpomembnejši analgetik. Krka je med vodilnimi generičnimi proizvajalci fiksne kombinacije tramadola in paracetamola v Evropi. V Nemčiji smo vodilni generik, na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope pa je Doreta* z več kot 40-odstotnim tržnim deležem vodilna med vsemi konkurenti. V letu 2016 smo jo začeli tržiti tudi v Belgiji. Kot prvi v Evropi smo na trgu ponudili inovativno farmacevtsko obliko s podaljšanim sproščanjem, ki omogoča lajšanje bolečine le z dvema tabletama na dan. Z imenom Doreta SR* smo jo začeli tržiti na Poljskem, Češkem, Portugalskem, Slovaškem, v Sloveniji in Bolgariji.

Aclexa* (celekoksib), ki smo jo začeli tržiti v letu 2014, je povečala svoj tržni delež na več kot 30 % in utrdila mesto vodilnega generičnega celekoksiba na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Na Poljskem, Češkem,

v Litvi in Estoniji je z več kot 40-odstotnim deležem vodilna med vsemi konkurenti. Celekoksib uspešno prodajamo tudi v zahodni Evropi, kjer se uvrščamo med vodilne generične proizvajalce. V letu 2016 smo Aclexo začeli tržiti v Belgiji in kot prvi generik v Ruski federaciji.

Med našimi analgetiki sta tudi **Naklofen duo** (diklofenak) in **Nalgesin*** (naproksen), ki ga tržimo tudi kot izdelek brez recepta in smo ga v letu 2016 ponudili še na Češkem, Finskem in v Azerbajdžanu.

Druga zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

Pragiola* (pregabalin) iz skupine antiepileptikov spada med naša novejša zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. Tržiti smo ga začeli v letu 2014, v letu 2016 pa smo se že uvrstili med vodilne generične proizvajalce pregabalina v Evropi. V Nemčiji, Avstriji in na nekaterih drugih trgih je Pragiola* vodilna med vsemi generiki. Trženje pregabalina smo širili na nove trge, ponudili smo ga v Italiji in Franciji.

Zdravila za zdravljenje bolezni prebavil in presnove

Zaviralci protonske črpalke

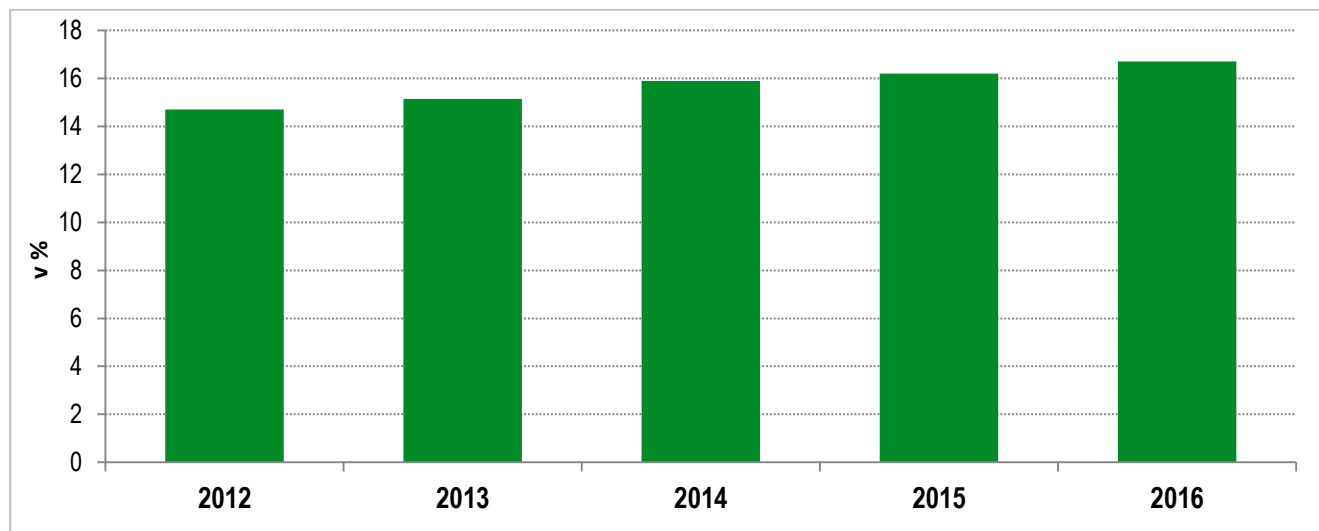
Krka je že od leta 2009 vodilni proizvajalec zaviralcev protonske črpalke na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2016 smo povečali tržni delež in svoje mesto tako še utrdili. V Nemčiji, Sloveniji, na Slovaškem in več drugih trgih smo vodilni med vsemi proizvajalci teh zdravil. V Nemčiji skoraj četrtina bolnikov, ki jemlje zaviralce protonske črpalke, jemlje Krkina zdravila, v Sloveniji pa je ta delež 50-odstoten.

Nolpaza* (pantoprazol) je v letu 2016 na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope povečala svoj tržni delež na skoraj 30 % in tako utrdila mesto vodilnega generičnega pantoprazola. Na številnih trgih, tudi na velikih, kot sta Nemčija in Ruska federacija, je Krka vodilna med vsemi proizvajalci pantoprazola. Nolpazo* v obliki praška za pripravo raztopine za injekcije smo v letu 2016 začeli tržiti še v Ruski federaciji in Azerbajdžanu ter na nekaterih manjših trgih.

Emanera* (esomeprazol) je naš drugi najpomembnejši zaviralec protonske črpalke. Krka je že več let zapored vodilni generični proizvajalec esomeprazola v Evropi. Na Poljskem, Češkem, Hrvaškem in več drugih trgih je z več kot tretjinskim tržnim deležem vodilna med vsemi konkurenti. V Ruski federaciji, Nemčiji, Romuniji in na drugih trgih smo vodilni generični proizvajalec esomeprazola, med vodilnimi smo tudi v Združenem kraljestvu. V Nemčiji zdravniki med esomeprazoli najpogosteje izberejo Krkinega.

Lanzul* (lansoprazol) in **Gelbra*** (rabeprazol) dopolnjujeta paleto naših zaviralcev protonske črpalke. Krka je med vodilnimi generičnimi proizvajalci lansoprazola in rabeprazola v Evropi.

Vrednostni tržni delež Krkinih zdravil med zaviralci protonske črpalke na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope

Krkini zaviralci protonске črpalke

esomeprazol (Emanera/Emozul/Escadra)

pantoprazol (Nolpaza/Appryo)

rabeprazol (Gelbra/Zulbex)

lansoprazol (Lanzul/Lansoptol)

omeprazol (Ultop)

Peroralni antidiabetiki

Gliclada* (gliklazid) spada v skupino sulfonilsečnin in je naš najpomembnejši peroralni antidiabetik. Krka se uvršča med vodilne generične proizvajalce gliklazida v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v Evropi. Na Slovaškem, v Sloveniji in Estoniji ima Gliclada* več kot 30-odstotni tržni delež, na Češkem pa je s 40-odstotnim deležem vodilna med vsemi konkurenti.

Med našimi antidiabetiki sta tudi **Meglimid** (glimepirid) in **Enyglid*** (repaglinid). Krka spada med vodilne generične proizvajalce repaglinida v Nemčiji.

Zdravila za zdravljenje debelosti

V to skupino zdravil spada naš **Orsoten** (orlistat). Z imenom Orsoten slim ga tržimo kot izdelek brez recepta s 60 mg orlistata. Največ orlistata prodamo v Ruski federaciji, kjer je Orsoten vodilni generični orlistat s skoraj 40-odstotnim tržnim deležem. Orsoten se tako uvršča tudi med vodilna zdravila za zdravljenje debelosti na tem trgu.

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

Krka se uvršča med vodilne proizvajalce makrolidov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Med proizvajalci fluorokinolonov pa smo že vrsto let vodilni med vsemi konkurenti in smo v letu 2016 svoj tržni delež še povečali.

Fromilid (klaritromicin) je že več let vodilni generični makrolid na tem območju. Je vodilni klaritromicin z več kot 50-odstotnim tržnim deležem na Madžarskem, Hrvaškem, v Ukrajini in na številnih drugih trgih. V Ruski federaciji, na Češkem in drugje je Fromilid vodilni generik. Naš drugi makrolidni antibiotik **Azibiot** (azitromicin) smo v letu 2016 začeli tržiti na novih trgih, v Armeniji, Mongoliji ter Bosni in Hercegovini. Od začetka trženja se je z Azibiotom zdravilo že več kot 6 milijonov bolnikov, z našim klaritromicinom pa že več kot 40 milijonov.

Tržimo štiri fluorokinolonske antibiotike. Najnovejši je **Levalox*** (levofloksacin), ki smo ga začeli tržiti v letu 2015, v letu 2016 pa smo ga ponudili na številnih novih trgih – v Franciji, Italiji, Avstriji, Skandinaviji, na Irskem in drugje. Na novih trgih smo ponudili tudi **Moloxin*** (moksifloksacin), ki smo ga v obliki tablet v letu 2016 začeli tržiti v Bosni in Hercegovini, v obliki raztopine za injiciranje pa v Sloveniji ter kot prvi generični izdelek tudi na Poljskem in Slovaškem. Uspešno ga prodajamo v zahodni Evropi, kjer se uvrščamo med vodilne generične proizvajalce moksifloksacina. Med fluorokinoloni sta tudi **Nolicin** (norfloksacin), ki je vodilni fluorokinolon na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope in ima med norfloksacini več kot 70-odstotni tržni delež, ter **Ciprinol** (ciprofloksacin), ki prav tako spada med vodilne na tem območju.

V naši paleti je tudi cefalosporinski antibiotik **Furocef*** (cefuroksim), ki smo ga v letu 2016 začeli tržiti še v Španiji, Litvi in na več manjših trgih. Paleta zdravil za sistemsko zdravljenje okužb smo v letu 2016 dopolnili z antibiotikom iz skupine oksazolidinonov. **Linezolid Krka** (linezolid) smo med prvimi generiki začeli tržiti v Nemčiji, Avstriji, Sloveniji, na Finskem in več drugih trgih.

Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov

Med temi zdravili je najpomembnejši **Zyllt*** (klopidogrel). Krka se uvršča med vodilne generične proizvajalce klopidogrela v Evropi. Na Madžarskem je Zyllt vodilni klopidogrel z več kot 30-odstotnim tržnim deležem, več kot 20-odstotnega pa ima v Ruski federaciji, Kazahstanu in na nekaterih manjših trgih.

Zdravila za zdravljenje bolezni sečil

Vizarsin* (sildenafil) je naše najpomembnejše zdravilo za zdravljenje bolezni sečil. Tržimo ga v obliki tablet in orodisperzibilnih tablet, ki smo jih v letu 2016 začeli tržiti še v Ukrajini in Moldaviji. V Ruski federaciji smo edini proizvajalec, ki ponuja sildenafil v obliki orodisperzibilnih tablet.

Dulovesic* (duloksetin) je naše najnovejše zdravilo za zdravljenje bolezni sečil, ki smo ga začeli tržiti v letu 2015. Krka je vodilni generični proizvajalec duloksetina za zdravljenje stresne urinske inkontinence v Nemčiji in med vodilnimi v zahodni Evropi. Paleto naših zdravil za zdravljenje bolezni sečil dopolnjujejo **Asolfena** (solifenacin), **Finpros** (finasterid) in **Tanyz/Tanyz ERAS** (tamsulozin), s katerimi smo vodilni generik v Sloveniji in na Češkem.

Zdravila za zdravljenje bolezni dihal

Naša novejša zdravila za zdravljenje bolezni dihal so **Monkasta*** (montelukast), **Dasselta*** (desloratadin) in **Cezera*** (levocetirizin). Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope se uvrščajo med vodilne generike. Krka je med vodilnimi generičnimi proizvajalci desloratadina tudi v zahodni Evropi. Dasselta je vodilni generični desloratadin na Češkem, Hrvaškem in na nekaterih drugih trgih, v Litvi pa je vodilna med vsemi konkurenti. Tudi Monkasta* je v Litvi vodilna med vsemi, Cezera* pa je vodilni generični levocetirizin na tem trgu, v Sloveniji, Estoniji in na Irskem.

Onkološka zdravila

Meaxin* (imatinib) je naše najpomembnejše onkološko zdravilo. Na Poljskem, Slovaškem, v Sloveniji in na nekaterih drugih trgih je vodilni generični imatinib, na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini pa je vodilni med vsemi konkurenti. V letu 2016 smo ga ponudili še v Srbiji, med prvimi generiki pa smo ga začeli tržiti v zahodni Evropi – v Nemčiji, Franciji, Španiji in na več drugih trgih.

Ecansya* (kapecitabin) je vodilni generični kapecitabin v Sloveniji in Kazahstanu ter vodilni med vsemi konkurenti v Bosni in Hercegovini. Na tem trgu sta vodilna tudi **Escepran*** (eksemestan) in **Tolnexa** (docetaksel). Našo onkološko paleto dopolnjujeta tudi **Lortanda*** (letrozol) in **Tezalom** (temozolomid).

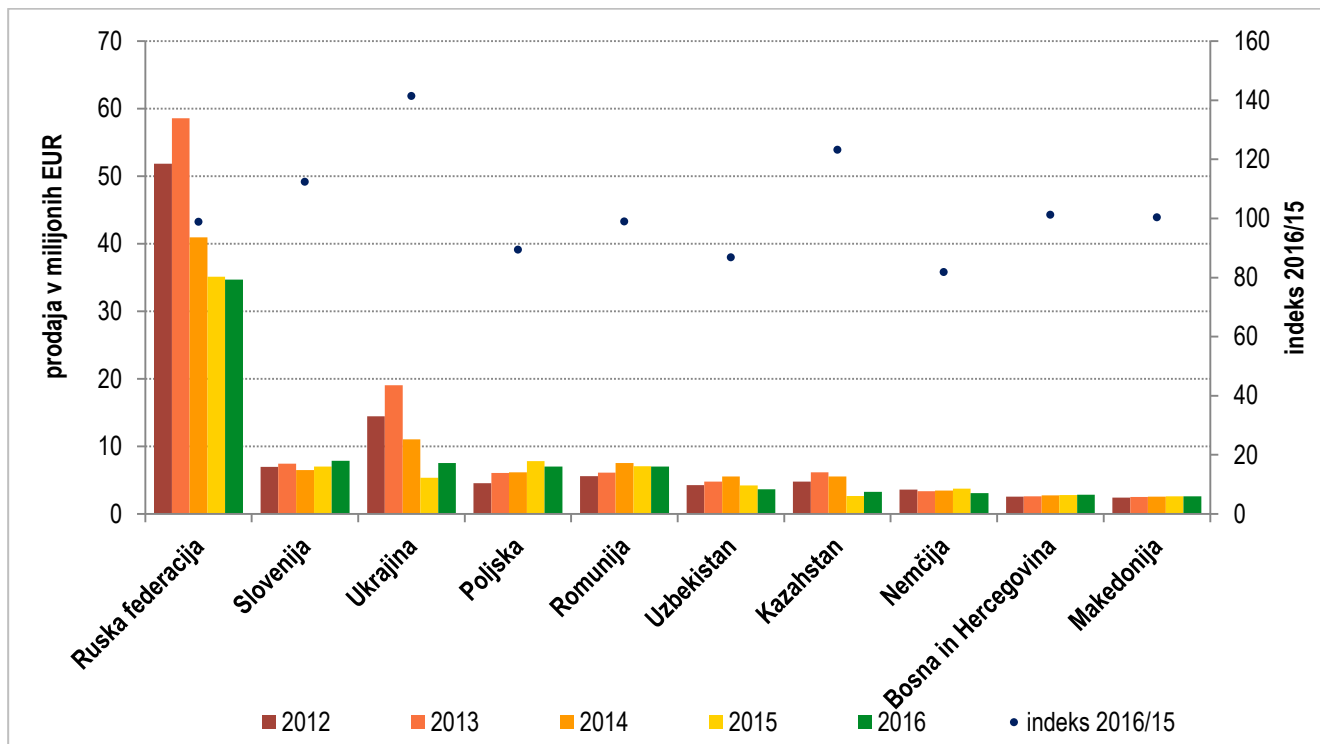
V letu 2016 smo kot edini proizvajalec na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ponudili **deksametazon** v tabletah po 20 mg. Uporabljajo se predvsem v onkologiji in hematologiji, pa tudi na drugih področjih. V letu 2016 smo 20-miligramske in tudi 4-miligramske tablete deksametazona začeli tržiti v Sloveniji, v prihodnosti pa jih bomo ponudili tudi na drugih trgih.

Izdelki brez recepta

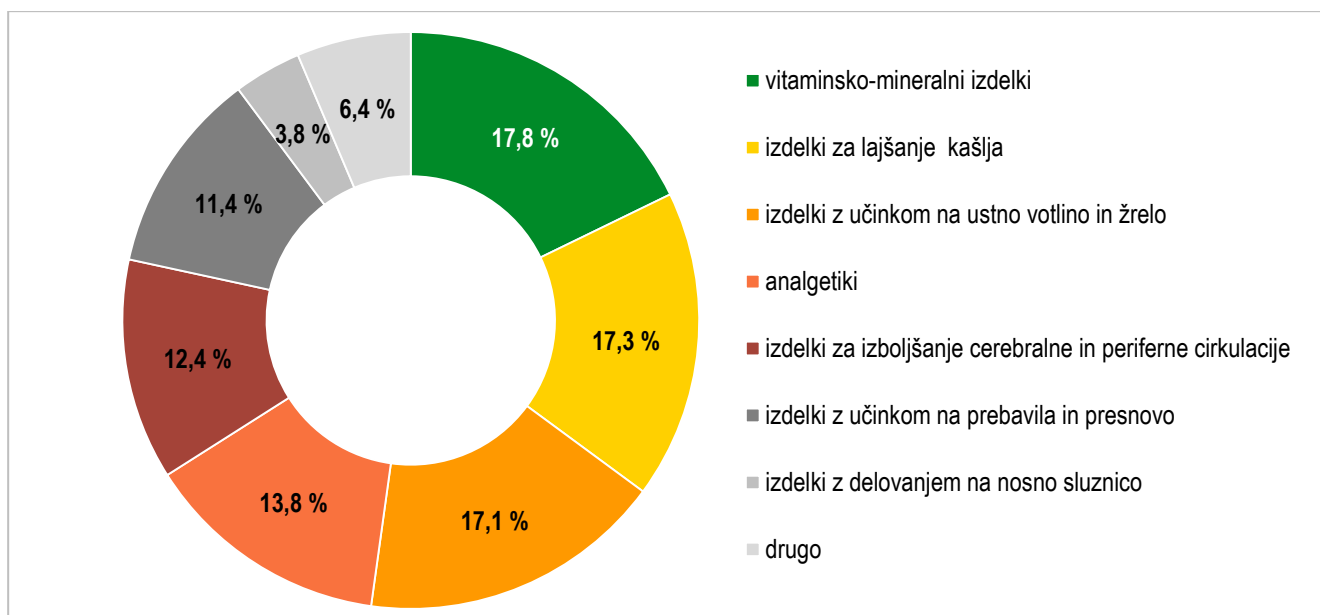
Skupina Krka je v letu 2016 prodala za 111,2 milijona EUR izdelkov brez recepta, kar je 3 % več kot v letu 2015. Med desetimi največjimi trgi se je prodaja relativno najbolj povečala v Ukrajini, Kazahstanu in Sloveniji, med ostalimi trgi pa na Irskem, Češkem in v Estoniji. Količinsko se je prodaja izdelkov brez recepta povečala za 3 %.

V večini držav srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope izdelke brez recepta tržimo prek svoje trženjsko-prodajne mreže. Krkine najpomembnejše blagovne znamke izdelkov brez recepta so Septotele, Herbion in Bilobil, sledijo Nalgesin S*, Pikovit in Panzynom.

Prodaja izdelkov brez recepta na 10 največjih trgih

Prodaja izdelkov brez recepta po terapevtskih skupinah v letu 2016

Blagovna znamka **Septotele** je v letu 2016 vodilna med Krkinimi izdelki brez recepta in je najbolj rastla tudi glede na absolutno prodajo. Pod blagovno znamko Septotele tržimo izdelke za zdravljenje težav, povezanih z vnetim žrelom. Že v

letu 2015 smo začeli tržiti povsem nov izdelek **Septotele total*** (benzidaminijev klorid in cetilpiridinijev klorid) v obliki pastil in pršila. Septotele total* lajšajo bolečine, zdravijo znake vnetja in delujejo tudi na vzrok okužbe. V letu 2016 smo jih začeli tržiti na 15 novih trgih, med drugim v Italiji, Srbiji, na Portugalskem, Finskem in številnih vzhodnoevropskih trgih. Septotele total* predstavljajo večino prodaje blagovne znamke Septotele in pomembno prispevajo k povečanju tržnega deleža te blagovne znamke na večini trgov.

Naša druga najpomembnejša blagovna znamka je **Herbion**, ki združuje izdelke rastlinskega izvora, namenjene različnim vrstam kašlja. **Herbion jegličev sirup** in **Herbion bršljanov sirup** olajšata izkašljevanje, **Herbion trpotčev sirup** pomirja suh, dražeč kašelj, sirup **Herbion islandski lišaj*** pa poleg tega pomirja vneto grlo in lajša hripavost. V letu 2016 smo širili trženje teh izdelkov na nove trge, predvsem na zahodnoevropske trge. Herbion bršljanov sirup smo začeli tržiti v Nemčiji, sirup Herbion islandski lišaj* pa v Nemčiji, na Portugalskem in v Mongoliji. V Romuniji je prodaja izdelkov Herbion rastla najhitreje med rastlinskimi izdelki za kašelj, v Estoniji pa je sirup Herbion islandski lišaj* vodilni med naravnimi sirupi. V Ukrajini je Herbion med vsemi zdravili za kašelj na tretjem mestu, farmacevti pa so med temi zdravili najpogosteje priporočali izdelke te blagovne znamke.

Naša tretja najpomembnejša blagovna znamka izdelkov brez recepta je **Bilobil**. Vsebuje izvleček ginka in je namenjen izboljšanju koncentracije in spomina. Tržimo ga na 28 trgih v Evropi in na Bližnjem vzhodu. Med izdelki z ginkom je Bilobil vodilni na Madžarskem, v Sloveniji, Romuniji, Ukrajini in Belorusiji, med vodilnimi pa na Poljskem in v Srbiji. Glede na količinsko prodajo je s skoraj 15-odstotnim tržnim deležem vodilni med vsemi konkurenti na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2016 smo Bilobil Intense s 120 mg ginka začeli tržiti tudi v Kirgizistanu.

Nalgesin S* (naproksen) je eden od vodilnih Krkinih izdelkov brez recepta. V letu 2016 je bil tudi med vodilnimi glede na absolutno rast prodaje. Na trgu je tudi zdravilo na recept z isto učinkovino. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope smo vodilni proizvajalec naproksena z največjo rastjo prodaje v letu 2016, saj smo tržni delež povečali na več kot 55 %. V Sloveniji farmacevti za določene vrste bolečine med vsemi razpoložljivimi izdelki najpogosteje priporočajo Nalgesin S*.

Pikovit* in **Duovit** sta blagovni znamki z vitaminsko-mineralnimi izdelki. Duovit vsebuje izdelke za odrasle, ki so prilagojeni potrebam ženskega in moškega telesa, Pikovit* pa izdelke za otroke. V Ukrajini, Kazahstanu in na več drugih vzhodnoevropskih trgih je Pikovit* vodilni vitaminsko-mineralni izdelek za otroke.

Nosni dekongestiv **Septanazal** (ksilometazolin in deksipantenol) je na voljo v obliki pršila za odrasle in otroke. Odmaši zamašen nos ter zdravi in varuje poškodovano in razdraženo nosno sluznico. V letu 2016 smo ga začeli tržiti v Albaniji, Azerbajdžanu, Tadžikistanu, Armeniji in Kirgizistanu. Tržimo ga že na 26 trgih.

V letu 2016 smo izdelkom brez recepta z učinkom na prebavila dodali **Ulcavis** (bizmutov subcitrát). Uporablja se za zdravljenje gastritisa, v kombinaciji z antibiotiki in zaviralci protonске črpalke pa tudi za odstranitev bakterije *Helicobacter pylori*. Tržiti smo ga začeli v Ruski federaciji, v prihodnosti pa ga bomo še na drugih trgih. Ulcavis je eden od Krkinih vodilnih izdelkov brez recepta glede na absolutno rast prodaje.

V letu 2016 smo začeli tržiti tudi nov izdelek brez recepta **Flebaven** (diosmin in hesperidin), ki vsebuje 500 mg mikronizirane prečiščene flavonoidne frakcije. Ta ustreza 450 mg diosmina in 50 mg flavonoidov, izraženih kot hesperidin. Uporablja se za zdravljenje simptomov kronične bolezni ven in akutnega hemoroidalnega sindroma. Tržiti smo ga začeli v Ruski federaciji.

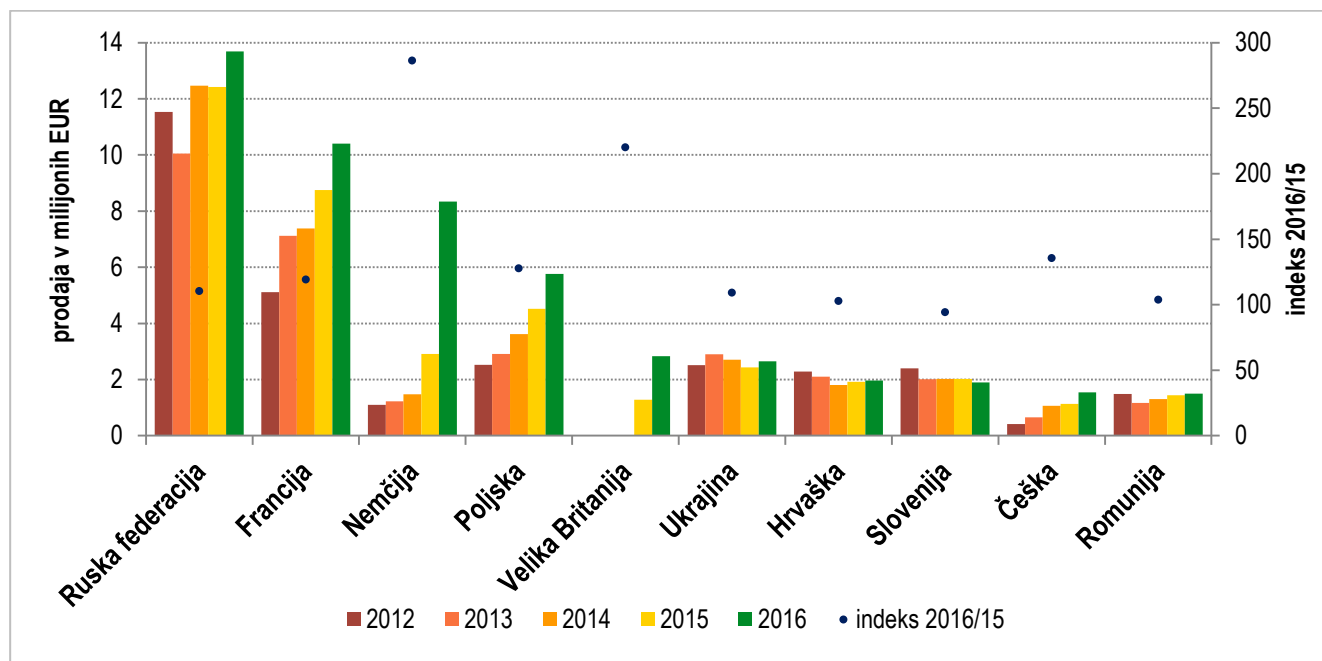
Veterinarski izdelki

Skupina Krka je v letu 2016 prodala za 62,8 milijona EUR veterinarskih izdelkov, kar je 20 % več kot v letu 2015. Med desetimi vodilnimi trgi se je prodaja relativno najbolj povečala v Nemčiji, Združenem kraljestvu in na Češkem, med ostalimi pa v Italiji in na Portugalskem. Med vodilne trge glede na absolutno rast prodaje se uvrščajo tudi Francija, Ruska federacija in Poljska. Količinsko se je prodaja veterinarskih izdelkov povečala za 24 %. Približno polovico prodaje predstavljajo izdelki za rejne živali, polovico pa izdelki za ljubiteljske živali.

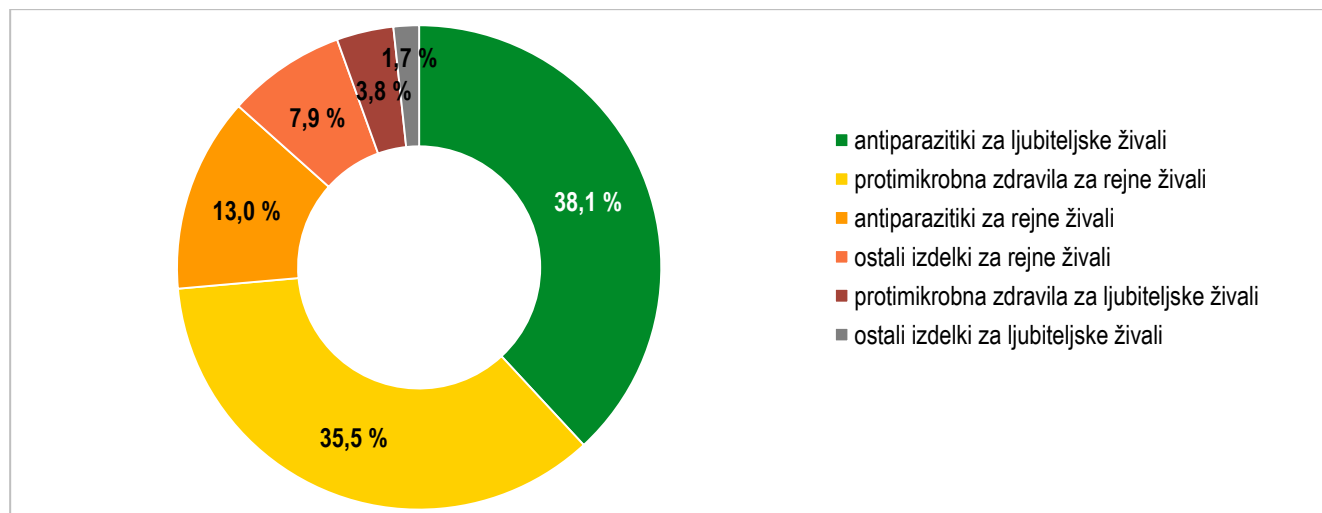
V Sloveniji, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi tržimo veterinarske izdelke prek svoje trženjsko-prodajne mreže, ki jo vse bolj širimo tudi v zahodni Evropi, kjer že deluje v Nemčiji, Združenem kraljestvu in Belgiji. Na drugih zahodnoevropskih in čezmorskih trgih veterinarske izdelke tržimo prek partnerjev.

Milprazon* (milbemycin oksim in prazikvantel) je bil v letu 2016 po prodaji na vodilnem mestu med Krkinimi veterinarskimi izdelki, sledili so Floron (florfenikol), Fypryst* (fipronil), Enroxil* (enrofloksacin) in Dehinel Plus* (febantel, prazikvantel in piranteljev embonat).

Prodaja veterinarskih izdelkov na 10 največjih trgih

Prodaja veterinarskih izdelkov po terapevtskih skupinah v letu 2016

V letu 2016 je bil Krkin najpomembnejši veterinarski izdelek **Milprazon*** (milbemicin oksim in prazikvantel), ki se uporablja za odpravljanje notranjih zajedavcev pri psih in mačkah. Tržiti smo ga začeli v letu 2014, v tretjem letu trženja pa je postal Krkin vodilni veterinarski izdelek in tudi vodilni glede na absolutno rast prodaje. V letu 2016 smo ga ponudili še v Ukrajini in tako Milprazon* tržimo že na 25 trgih.

Za zdravljenje ljubiteljskih živali se uporablja tudi **Fypyrst*** (fipronil), eden od Krkinih vodilnih veterinarskih izdelkov. Dopolnjuje ga **Fypyrst* Combo** (fipronil in S-metopren). Fypyrst tržimo v obliki kožnih kapljic in dermalnega pršila, ki smo ga v letu 2016 začeli tržiti še na Portugalskem in Češkem. Fypyrst* Combo smo ponudili tudi v Združenem kraljestvu in Ruski federaciji, kjer ima Fypyrst med izdelki s fipronilom več kot 50-odstotni tržni delež.

V letu 2016 smo ponudili nov antiparazitik **Ataxxa** (permetrin in imidakloprid), ki je namenjen zdravljenju ljubiteljskih živali. Združuje dve učinkovini, ki učinkovito odpravljata zunanje zajedavce pri psih. Na voljo je v obliki raztopine za kožni nanos v štirih jakostih. Izdelek smo začeli tržiti na več trgih, med drugim v Sloveniji, Romuniji, na Poljskem, Češkem in Hrvaškem.

Med pet vodilnih Krkinih veterinarskih izdelkov spada tudi antiparazitik **Dehinel Plus*** (febantel, prazikvantel in pirantelijev embonat) za zdravljenje ljubiteljskih živali. Na voljo je v obliki tablet in tablet z okusom **Dehinel Plus* Flavour**, večjim psom pa je namenjen **Dehinel Plus* XL**. Dehinel Plus* smo v letu 2016 začeli tržiti na novih zahodnoevropskih trgih – v Združenem kraljestvu, Italiji in na Portugalskem.

Za zdravljenje ljubiteljskih živali se uporablja tudi nesteroidni antirevmatik **Rycarfa** (karprofen). Karprofen v obliki tablet smo v letu 2016 začeli tržiti na novih zahodnoevropskih trgih – v Italiji in na Portugalskem.

Floron* (florfenikol) je naš najpomembnejši izdelek za rejne živali in tudi eden od naših vodilnih veterinarskih izdelkov. Tržimo ga v štirih farmacevtskih oblikah, in sicer v obliki injekcij, peroralne raztopine ter praška in predmešanice za pripravo zdravilne krmne mešanice. Floron* v obliki predmešanice smo v letu 2016 začeli tržiti tudi v Ruski federaciji, kjer ima 85-odstotni tržni delež med uvoženimi izdelki na osnovi florfenikola. Na Poljskem peroralna raztopina Floron* predstavlja polovico trga oralnih florfenikolov. Krka je tako vodilni ponudnik v tem segmentu.

Med izdelke za rejne živali spada tudi fluorokinolon **Enroxil*** (enrofloksacin), ki je po prodaji Krkin četrti veterinarski izdelek. Na voljo je v več farmacevtskih oblikah: Enroxil* v obliki injekcijske raztopine, **Enroxil* Max** v obliki injekcijske raztopine za enkratno dajanje in **Enroxil* Flavour** v obliki tablet z okusom za ljubiteljske živali. V letu 2016 smo te izdelke tržili na novih trgih. Enroxil* Max smo med prvimi generiki začeli tržiti v Romuniji, Sloveniji, na Češkem in več drugih trgih, Enroxil* v obliki tablet v Italiji in na Irskem, Enroxil* v več farmacevtskih oblikah pa tudi v Združenem kraljestvu in Nemčiji.

Med fluorokinolonske antibiotike spada tudi **Marfloxin*** (marbofloksacin). Na voljo je v obliki tablet in injekcij, med katerimi so tudi 2-odstotna raztopina za injiciranje za pse in mačke. V letu 2016 smo jih začeli tržiti še v Ruski federaciji in na Portugalskem ter kot prvi generik na Hrvaškem.

Med Krkinimi vodilnimi veterinarskimi izdelki za rejne živali so kombinirani kemoterapevtik širokega protimikrobnega spektra **Trisulfon** (trimetoprim in sulfamonometoksin) ter antiparazitika **Flimabend** (flubendazol) in **Toltarox*** (toltrazuril). Med antibiotiki za zdravljenje rejnih živali tržimo **Amatib** (amoksicilin), v letu 2016 pa smo ponudbi dodali **Doxatib** (doksiciklin). Na voljo je v obliki praška za uporabo v pitni vodi in se kot izbirno zdravilo uporablja za zdravljenje dihalnih okužb pri prašičih in piščancih. Tržiti smo ga začeli v Sloveniji, na Češkem in Madžarskem.

V ponudbi veterinarskih izdelkov sta tudi razkužilo **Ecocid* S** in **Ecocid Advanced** s periocetno kislino.

Zdraviliško-turistične storitve

Prihodki od prodaje zdraviliško-turističnih storitev so v letu 2016 znašali 34,6 milijona EUR, s čimer smo dosegli 9-odstotno rast.

Terme Krka so leta 2016 v Šmarjeških Toplicah, Dolenjskih Toplicah, Strunjanu, na Otočcu in v Novem mestu ustvarile 354.779 nočitev, kar je 4 % več kot v letu 2015. Skoraj 30 % vseh nočitev je bilo ustvarjenih s tujimi gosti, okoli 70 % z domačimi. Med tujimi gosti so s 30.000 nočitvami prevladovali Italijani. Nočitev gostov iz Ruske federacije je bilo skoraj 10.000, kar pomeni 9-odstotno rast.

Talaso Strunjan je bil na letni ravni 84-odstotno zaseden, kar je največ med poslovnimi enotami. Terme Dolenjske Toplice so s 6 odstotnimi točkami več dosegle 72-odstotno zasedenost, Šmarješke Toplice pa s 3 odstotnimi točkami več 69-odstotno. Hoteli Otočec so bili s 45 % nekoliko bolje zasedeni kot v letu 2015.

Izdelki, ki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami

Učinkovina	Blagovne znamke
Zdravila na recept	
amlodipin	Tenox, Hipres, Amlonor, Alneta
aripiprazol	Aryzalera, Aripipan, Arisppa, Zylaxera
atorvastatin in amlodipin	Atordapin, Atorcombo, Amaloris
bisoprolol	Niperten, Sobyacor, Soby
bisoprolol in amlodipin	Sobycombi, Niperten Combi, Bisodipin
cefuroksim	Furocef, Ricefan, Ceferoxan
celekoksib	Aclexa, Dilaxa
desloratadin	Dasselta, Esradin, Desradin
donepezil	Yansal, Yasnoro
duloksetin	Dulsevia, Duloxalta, Dulovesic, Loxentia, Duloxenta
eksemestan	Escepran, Etadron
enalapril in lerkandipin	Elernap, Elyrno
escitalopram	Elicea, Ecytara, Escitalex, Anxila
esomeprazol	Emanera, Emozul, Escadra
galantamin	Galsya SR, Galnora
gliklazid	Gliclada, Glyclada, Laaglyda
imatinib	Meaxin, Neopax, Meapax, Itivas
ivabradin	Bravadin, Bixebra, Brivecor
kandesartan	Karbis, Candecor, Canocord
kandesartan in hidroklorotiazid	Karbicombi, Cancombino, Canocombi, Candecombi, Candecor H, Candecor HD
kapecitabin	Ecansya, Cansata
klopidogrel	Zyllt, Kardogrel
kvetiapin	Kventiax, Quentiax
lansoprazol	Lanzul, Lansoptol
letrozol	Lortanda, Likarda
levocetirizin	Cezera, Lertazin
levofloksacin	Levalox, Levnibiot, Leviaben, Levaxela
losartan	Lorista, Lavestra
losartan in amlodipin	Tenloris, Alortia, Lortenza, Losamlo
memantin	Marixino, Memando, Maruxa, Memaxa, Mentixa, Maryzola
metoprolol	Bloxazoc, Metazero
moksifloksacin	Moloxin, Moflaxa, Moxibiot, Moflaxya
montelukast	Monkasta, Monalux
naproksen	Nalgesin, Analgesin, Naldorex
olanzapin	Zalasta, Zolrix
pantoprazol	Nolpaza, Appryo
perindopril	Prenessa, Perineva
perindopril in amlodipin	Amlessa, Dalnessa, Tonarssa, Dalneva
perindopril in indapamid	Co-Prenessa, Co-Perineva, Prenewel
perindopril, amlodipin in indapamid	Co-Amlessa, Co-Dalnessa, Co-Dalneva, Amlewell, Dalnecombi, Tonanda
pregabalin	Pragiola, Pregabador, Pregabio
rabeprazol	Gelbra, Zulfex
ramipril	Ampril, Amprilan
razagilin	Ralago, Rasagea, Raglysa
repaglinid	Enyglid, Repodiab
risperidon	Torendo, Rorendo
ropinirol	Rolpryna SR, Ralnea SR
rosuvastatin	Roswera, Roxera, Sorvasta
rosuvastatin in amlodipin	Rosudapin, Rosmela
sildenafil	Vizarsin, Sildegra
telmisartan	Tolura, Telmista
telmisartan in hidroklorotiazid	Tolucombi, Telmista H, Telmista HD
tramadol in paracetamol	Doreta, Doreta SR, Tramabian

valsartan in amlodipin	Vamloset, Valodip, Wamlox, Amlo-Valsacor
valsartan in hidroklorotiazid	Valsacombi, Co-Valsacor, Valsacor H, Valsacor HD, Valsaden, Janartan
venlafaksin	Alventa, Olwexya
ziprazidon	Zypsilan, Zypsila, Ypsila
Izdelki brez recepta	
cetilpiridinijev klorid in benzidaminijev klorid	Septotele total, Septabene, Septotele extra, Septotele omni, Septotele ultra, Septotele duo
izvlečki islandskega lišaja	Herbion islandski lišaj, Herbisland, Herbihelix
naproksen	Nalgesin S, Analgesin, Nalgedol, Ilgesin
vitamini za otroke	Pikovit, Divakid
Veterinarski izdelki	
enrofloksacin	Enroxil, Xacin, Enrox
febantel, prazikvantel in pirantelijev embonat	Dehinel Plus, Anthelmin Plus
florfenikol	Floron, Fenflor
fipronil	Fypryst, Fypryst Combo, Amflee, Fyperix
flubendazol	Flimabend, Flimabo
marbofloksacin	Marfloxin, Quiflox, Quiflor
milbemicin oksim in prazikvantel	Milprazon, Milquantel
biocid	Ecocid, Oxicid
toltrazuril	Toltarox, Tolzesya, Bovicox

Razvoj in raziskave

Razvojno-raziskovalna dejavnost je del Krkinega vertikalno integriranega poslovnega modela, s katerim obvladujemo celoten proces razvoja od surovin do končnih izdelkov. Vertikalno integrirani pristop omogoča razvoj novih izdelkov in zagotavlja ohranjanje njihovih konkurenčnih prednosti.

Spremljanje trendov in znanstvenih dosežkov na terapevtskih področjih nam omogoča hitro odzivanje na tržne priložnosti. Za razvoj sodobnih zdravil pa so potrebna tudi pravilna in pravočasno pripravljena razvojno-raziskovalna in patentna izhodišča. Znanje in uporaba najzahtevnejših sodobnih metod nam omogočata obvladovanje procesov pri pripravi vhodnih materialov, učinkovin in končnih izdelkov ter pri njihovem neprestanem vrednotenju.

Vertikalno integracijo, ki je ena od ključnih prednosti Krkinega razvoja, uresničujemo že v začetnih fazah, pri razvoju učinkovin. Načrtujemo in obvladujemo procese za pripravo in vrednotenje vhodnih materialov in učinkovin. Razvijamo in izvajamo tehnološko zelo zahtevne metode za pripravo in vrednotenje lastnih kakovostnih učinkovin, ki jih vgrajujemo v končne izdelke. Lasten razvoj in proizvodnja večine ključnih zdravilnih učinkovin nam zagotavlja kakovostne, učinkovite in varne izdelke. Med razvojem končnih izdelkov izvajamo tudi obsežne in zahtevne predklinične, klinične in farmakokinetične oziroma bioekvivalenčne raziskave, ki so pomembne zlasti pri razvoju izdelkov za nova terapevtska področja in pri inovativnih farmacevtskih oblikah zdravil na uveljavljenih terapevtskih področjih. To nam omogoča, da na izbranih ključnih trgih prvi ali med prvimi lansiramo generična zdravila in se hitro odzivamo na zahteve različnih tržnih okolij.

Razvojne rezultate vključujemo v pripravo registracijske dokumentacije, ki je ključna za pravočasno registracijo in pridobivanje dovoljenj za promet ter vstop izdelkov na številne trge. S kakovostno registracijsko dokumentacijo, poznavanjem in spremljanjem registracijske zakonodaje, ustrezno registracijsko strategijo in uspešnim vodenjem registracijskih postopkov vpeljujemo izdelke in jih ohranjamo na več kot 70 svetovnih trgih. Z učinkovitimi in pravočasnimi razvojnimi rezultati in registracijskimi postopki hitro vstopamo na trg z novimi izdelki. Spremljamo in upoštevamo vedno višje regulatorne zahteve ter z dodatnimi razvojnimi aktivnostmi nenehno izboljšujemo in preoblikujemo tudi uveljavljene izdelke.

V skladu z razvojno strategijo za obdobje 2016–2020 izdelkom posvečamo pozornost v vseh fazah od razvoja naprej. Aktivnosti smo usmerili v večje povezovanje razvojno-raziskovalnih in proizvodnih procesov na področju učinkovin in končnih izdelkov, da bi tako lažje dosegli postavljene cilje. Razvojno-raziskovalni rezultati v povezavi s proizvodnimi postopki zagotavljajo uspešno uvajanje in proizvodnjo novih in uveljavljenih izdelkov. S celovito obravnavo izdelkov v vseh fazah življenjskega cikla in upoštevanjem regulatornih zahtev zagotavljamo nemoteno oskrbo trgov s konkurenčnimi, regulatorno skladnimi in kakovostnimi izdelki.

Pri vstopanju na področje podobnih bioloških zdravil predvidevamo povezovanje z drugimi podjetji, kar je značilno za ta zdravila. Posebna skupina visokousposobljenih strokovnjakov s področja rekombinantnih tehnologij in izdelkov aktivno spremlja izdelke in tehnologije, ki so pri potencialnih partnerjih v različnih razvojnih fazah. Vrednotimo zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, avtoimunskih bolezni ter onkološka zdravila. Vrednotimo tudi projekte, na več kot desetih izdelkih pa izvajamo skrbne strokovne preglede. V projektih bomo predvidoma sodelovali zlasti na regulatornem področju in z vidika vrednotenja kakovosti, varnosti in predvsem učinkovitosti izdelkov. V teh segmentih projektov so za potencialne specializirane partnerje s proizvodnimi biotehnološkimi zmogljivostmi je ključno Krkino znanje s področja pridobivanja dovoljenj za promet v Evropski uniji in na tradicionalnih trgih. Komplementarno je tudi načrtovanje in izvajanje kliničnih raziskav, kar je pri podobnih bioloških zdravilih odločilni del registracijske dokumentacije o varnosti in učinkovitosti.

Vlaganja in dosežki

Vlaganje v razvoj in raziskave je ključno za inovativne pristope in s tem za doseganje in ohranjanje konkurenčnosti izdelkov. Zaradi hitrega napredka znanstvenih in tehnoloških dognanj in čedalje večje zahtevnosti trgov je neprekinjeno vlaganje v opremo in znanje pogoj za pravočasen vstop sodobnih novih izdelkov na trg ter ohranjanje najvišje kakovosti naše ponudbe.

Vsako leto razvijemo več novih izdelkov, ki temeljijo na lastnih razvojno-raziskovalnih rešitvah. Med njimi so sodobne učinkovine v inovativnih farmacevtskih oblikah, predvsem v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem, ki omogočajo zmanjšanje števila odmerkov zdravila na dan, hkrati pa zagotavljajo uravnoteženo in dolgotrajno sproščanje zdravilne učinkovine. Pomemben dosežek so orodisperzibilne tablete, ki omogočajo enostavno jemanje, saj se lahko jemljejo brez

tekočine, v ustih pa se raztopijo v nekaj sekundah. Razvili smo več kot 70 izdelkov s fiksnimi kombinacijami različnih zdravilnih učinkovin v farmacevtskih oblikah različnih jakostih. Številne smo na trg vpeljali kot prvo generično podjetje.

Zahtevno interdisciplinarno razvojno delo strokovnjakov s področij farmacije, kemije, medicine, biologije in fizike izvajamo v razvojno-kontrolnih centrih, opremljenih z visoko tehnologijo. Za zagotavljanje visokokakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil v sodobnih farmacevtskih oblikah povečujemo razvojno-raziskovalne zmogljivosti in vpeljujemo najsodobnejše razvojne in tehnološke procese.

Dopolnjujemo tehnološke postopke in vpeljujemo nove, povečujemo pa tudi zmogljivosti za razvoj in proizvodnjo učinkovin in končnih izdelkov. V zadnjem času povečujemo zmogljivosti za razvoj onkoloških zdravil. Vpeljali smo novi procesni tehnologiji, s katerima smo nadgradili tehnološko pripravo pelet, kapsul in tablet z različnimi učinkovinami.

Sodelujemo tudi z zunanjimi razvojno-raziskovalnimi inštitucijami ter tako vzajemno dopolnjujemo in nadgrajujemo znanje in razvojne rezultate. Z inovativnimi razvojno-raziskovalnimi procesi dosegamo svoje inovacije, ki jih ščitimo s patentnimi prijavi.

Dosežki Krkinih raziskovalcev so bili opaženi tudi širše. V preteklem letu smo prejeli najvišja priznanja za inovativne dosežke na področju sinteze učinkovin in na področju končnih farmacevtskih oblik. Nagrajeni smo bili za inovativne postopke priprave učinkovin tapentadol in tulatromicin. Z inventivnimi rešitvami smo oplemenitili kvetiapin v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem, veterinarsko fiksno kombinacijo imidakloprida in permetrina v obliki raztopine za kožni nanos, novo farmacevtsko obliko in nov tehnološki proces za Septabene, paracetamol in tramadol v obliki dvoplastnih tablet z optimalnim sproščanjem obeh učinkovin. Uspešno smo rešili tudi stabilnostne izzive kombinacije rosuvastatina in amlodipina v enoslojni tableti ter to združili s prav tako uspešno strategijo pridobitve dovoljenja za promet.

Na najvišji državni ravni smo priznanja prejeli od Gospodarske zbornice Slovenije. Zlato priznanje so nam podelili za inovacijo *Razvoj zdravilne učinkovine in njena uporaba v formulacijah s podaljšanim sproščanjem za zdravljenje shizofrenije in bipolarnе motnje*. Temelj inovacije je ogrodje tablet s kvetiapihom, ki ponovljivo v industrijskem merilu zagotavlja sproščanje učinkovine čez ves dan. Inovativna struktura tablet omogoča manj nihanja v plazemskih koncentracijah zdravilne učinkovine in zmanjša tveganje za neželene učinke. To omogoča boljši nadzor simptomov in znakov, kar izboljša kakovost življenja bolnikov. Razvoj takšnega izdelka je kompleksen proces, v katerem se povezujejo znanja kemijske sinteze zdravilne učinkovine ter razvoja in proizvodnje končne farmacevtske oblike kot tudi poznavanje zahtev patentne in registracijske zakonodaje.

Srebrno priznanje smo prejeli za inovacijo *Razvoj nove sintezne poti in novih kristaliničnih oblik makrolidnega antibiotika za veterinarsko uporabo*. Nova sintezna pot zdravilne učinkovine tulatromicin je krajša, vsebuje manj stopenj čiščenja in omogoča izvedbo zadnje stopnje brez topil, kar povzroči manj odpadkov, hkrati pa je v primerjavi z znanimi postopki hitrejša, ne da bi se ob tem spremenila kakovost. Inovacija je pomembna tudi z okoljevarstvenega vidika. Zaradi krajšega postopka, manjše količine odpadkov in enostavne regeneracije uporabljenih reagentov zmanjša vpliv na okolje in spada v tako imenovano zeleno oziroma za okolje neškodljivo kemijo.

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

V letu 2016 smo vložili patentne prijave za tri izume, na osnovi prioriteten prijav iz leta 2015 pa smo vložili dve mednarodni patentni prijavi.

V Sloveniji smo v letu 2016 prijavili 84 blagovnih znamk, vložili pa smo tudi 38 mednarodnih in 61 nacionalnih prijav blagovnih znamk ter eno prijavo evropske znamke.

Novi izdelki in registracije v skupini Krka

V letu 2016 smo registrirali **19** novih izdelkov v **41** farmacevtskih oblikah in jakostih.

Na področju izdelkov za humano uporabo smo registrirali izdelke z novimi učinkovinami in novimi fiksnimi kombinacijami: **Ravalsyo/Valarox/Ravalsya** (valsartan in rosuvastatin), **Teldipin/Telassmo** (telmisartan in amlodipin), **Ramipril in amlodipin**, **Emtricitabin in dizoproksiltenofovirat Krka** (emtricitabin in tenofovir dizoproksil),

Roticox/Etoxib/Etoriax/Itorox/Bericox (etorikoksib), **Bartal/Abrea** (acetilsalicilna kislina), **Dutrys** (dutasterid) in **Flebaven** (diosmin in hesperidin). Registrirali smo več izdelkov v novih farmacevtskih oblikah in jakostih: **Moloxin/Moflaxa/Moxibiot** (moksifloksacin), **Linezolid Krka** (linezolid), **Azibiot** (azitromicin) v obliki praška za peroralno suspenzijo, **Dexamethason Krka** (deksametazon), **Atoris Kombi** (atorvastatin in amlodipin) v obliki filmsko obloženih tablet po 20 mg/5 mg in 20 mg/10 mg, **Lorista** (losartan) v obliki filmsko obloženih tablet po 150 mg. Poleg tega smo registrirali tudi izdelke v novih formulacijah: **Bixebra/Bravadin** (ivabradin), **Ramipril in hidroklorotiazid Krka** in **Klaritromicin Krka**.

Na področju veterinarskih zdravil smo registrirali **Doxatib** (doksiciklin) in **Otoxolan** (marbofloksacin, klotrimazol in deksametazon acetat).

Za zdravila na recept, izdelke brez recepta in veterinarske izdelke smo po različnih registracijskih postopkih v različnih državah na novo pridobili **546** registracij.

Zdravila na recept

V letu 2016 smo registrirali 16 novih zdravil na recept v 38 farmacevtskih oblikah in jakostih.

Ključno skupino zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja smo dopolnili z osmimi novimi zdravili. Po decentraliziranem evropskem postopku smo prvi v Evropi registrirali fiksno kombinacijo **Ravalsyo/Valarox/Ravalsya** (valsartan in rosuvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet po 80 mg/10 mg, 80 mg/20 mg, 160 mg/10 mg in 160 mg/20 mg. Gre za edinstveno kombinacijo dveh uveljavljenih učinkovin, valsartana, ki znižuje zvišani krvni tlak, in rosuvastatina, ki znižuje zvišani holesterol. Zdravilo, ki je prva tovrstna kombinacija, omogoča doseganje optimalnih koncentracij obeh učinkovin z jemanjem manjšega števila tablet, s tem pa učinkovito in celostno obvladovanje bolezni srca in žilja.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo v osmih državah registrirali novo fiksno kombinacijo **Teldipin/Telassmo** (telmisartan in amlodipin) v obliki tablet po 40 mg/5 mg, 40 mg/10 mg, 80 mg/5 mg in 80 mg/10 mg. Vsebuje telmisartan, ki je antagonist receptorjev angiotenzina II, in amlodipin, ki je zaviralec kalcijevih kanalčkov. Fiksna kombinacija telmisartana in amlodipina po različnih mehanizmi delovanja znižuje zvišani krvni tlak. Uporablja se kot nadomestno zdravljenje pri bolnikih, ki enaka odmerka obeh učinkovin že jemljejo v ločenih tabletah. Zaradi dopolnjevanja v delovanju učinkovin zdravilo omogoča učinkovito in varno zdravljenje in zmanjša pojav nekaterih neželenih učinkov, na primer perifernega edema, zato ga bolniki bolje prenašajo. Ker vzamejo manj tablet na dan, tudi bolje sodelujejo pri zdravljenju.

Po decentraliziranih evropskih postopkih smo v 21 državah kot prvi generik registrirali zdravilo **Bixebra/Bravadin** (ivabradin) v obliki filmsko obloženih tablet po 5 mg in 7,5 mg. Ivabradin je zdravilo za zniževanje srčne frekvenca, ki s takojšnjimi in dolgotrajnimi učinki na kontraktilnost srca dolgoročno izboljša srčno funkcijo. Pri bolnikih s srčnim popuščanjem in/ali angino pectoris dodatek ivabradina optimizira standardno zdravljenje, zmanjša potrebo po hospitalizacijah in tveganje za srčno-žilne zaplete ter s tem izboljša kakovost življenja.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo registrirali novo fiksno kombinacijo **ramiprila** in **amlodipina** v obliki trdih kapsul po 5 mg/5 mg, 5 mg/10 mg, 10 mg/5 mg in 10 mg/10 mg. Učinkovini delujeta po različnih mehanizmi. Ramipril spada v skupino zaviralcev angiotenzinske konvertaze z neposrednim učinkom na gladko mišičje v perifernih arterijah, amlodipin pa v skupino zaviralcev kalcijevih kanalčkov. Zdravilo se uporablja za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, kot nadomestno zdravljenje pri bolnikih, ki enaka odmerka obeh učinkovin že jemljejo v ločenih tabletah. Fiksna kombinacija učinkovin olajša zdravljenje in nadzor krvnega tlaka.

V Ruski federaciji smo registrirali fiksno kombinacijo **Atoris Kombi** (atorvastatin in amlodipin) v obliki filmsko obloženih tablet po 20 mg/5 mg in 20 mg/10 mg. Zdravilo vsebuje uveljavljeni učinkovini, ki se uporabljata za uravnavanje zvišanega krvnega tlaka in zvišanega holesterola. Novi jakosti omogočata boljši nadzor srčno-žilnih dejavnikov in učinkovitejše zmanjševanje tveganja za nastanek srčno-žilnih zapletov.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo registrirali **Ramipril in hidroklorotiazid Krka** (ramipril in hidroklorotiazid) v obliki tablet po 2,5 mg/12,5 mg in 5 mg/25 mg. Nova formulacija fiksne kombinacije vsebuje ramipril, ki je zaviralec angiotenzinske konvertaze, in diuretik hidroklorotiazid.

Končali smo decentralizirani evropski postopek za zdravilo **Bartal/Abrea** (acetilsalicilna kislina) v obliki gastrozistentnih tablet po 75 mg, 100 mg in 160 mg. Acetilsalicilna kislina je z znanstvenimi dokazi dobro podprto, varno in učinkovito zdravilo, ki se uporablja za zmanjševanje ponovitev srčno-žilnih dogodkov pri bolnikih s kronarno arterijsko boleznijo. Namenjeno je preprečevanju ponovitev srčnega infarkta, zdravljenju bolnikov s stabilno in nestabilno angino pectoris, preprečevanju tromboemboličnih zapletov po srčno-žilnih posegih in preprečevanju ishemičnih srčno-žilnih dogodkov.

V Ruski federaciji smo ponudbo zdravil z losartanom razširili z registracijo **Loriste** (losartan) v obliki filmsko obloženih tablet po 150 mg. Nova jakost olajša zdravljenje kroničnega srčnega popuščanja, saj je največji dnevni odmerek dosežen že z eno tableto.

Po centraliziranem postopku smo v vseh evropskih državah registrirali fiksno kombinacijo dveh novih učinkovin **Emtricitabin in dizoproksiltenofovir** **Krka** (emtricitabin in tenofovir dizoproksil) v obliki filmsko obloženih tablet po 200 mg/245 mg. Učinkovini spadata med nukleozidne zaviralce reverzne transkriptaze. Z zdravilom smo vstopili na novo terapevtsko področje zdravljenja bolnikov, okuženih s HIV.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo prvi registrirali **Dexamethason Krka** (deksametazon) v obliki tablet po 4 mg, 8 mg, 20 mg in 40 mg. Kortikosteroid deksametazon ima širok spekter delovanja. Edinstvena ponudba tablet različnih jakosti omogoča, da je optimalno odmerjanje doseženo z manjšim številom tablet. Veliki odmerki se uporabljajo pri zdravljenju onkoloških bolnikov, zato je novo zdravilo tudi podpora Krkinim drugim onkološkim zdravilom.

S štirimi novimi izdelki smo dopolnili Krkino ponudbo antibiotikov. Po decentraliziranem evropskem postopku smo v 14 državah registrirali zdravilo **Moloxin/Moflaxa/Moxibiot** (moksifloksacin) v obliki raztopine za infundiranje s koncentracijo 400 mg/250 ml, ki ima široko protimikrobno delovanje in se uporablja za zdravljenje pljučnice ter okužb kože in tkiv. Skupaj z Moloxinom v obliki tablet dopolnjuje Krkino ponudbo protimikrobnih zdravil z moksifloksacinom.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo registrirali **Linezolid Krka** (linezolid) v obliki raztopine za infundiranje. Linezolid je oksazolidinonski antibiotik, ki z edinstvenim mehanizmom delovanja zavira sintezo bakterijskih beljakovin. Učinkuje na po Gramu pozitivne bakterije, vključno s streptokoki, bakterijo MRSA in na proti vankomicinu odporne enterokoke. Preprečuje tudi možnost navzkrižne odpornosti z drugimi antibiotiki. Uporablja se za zdravljenje hudih pljučnic ter hudih okužb kože in podkožnih tkiv.

Ponudbo makrolidnih antibiotikov smo dopolnili s **Klaritromicinom Krka** (klaritromicin) v obliki filmsko obloženih tablet po 250 mg in 500 mg. Zdravilo je namenjeno zdravljenju okužb dihal, kože in podkožja ter za odstranjevanje bakterije *Helicobacter pylori*. Po decentraliziranem evropskem postopku smo ga registrirali v 11 državah.

Po nacionalnem postopku smo na Madžarskem registrirali makrolidni antibiotik **Azibiot** (azitromicin) v obliki praška za pripravo peroralne suspenzije s koncentracijo 100 mg/5 ml in 200 mg/5 ml. Namenjen je uporabi v pediatrični in geriatrični praksi, za zdravljenje okužb dihal, kože in mehkih tkiv ter nekaterih genitalnih okužb.

V skupini nesteroidnih antirevmatikov in protivnetnih zdravil smo po decentraliziranem evropskem postopku registrirali novo zdravilo **Roticox/Etoxib/Etorix/Ilorox/Bericox** (etorikoksib) v obliki filmsko obloženih tablet po 30 mg, 60 mg, 90 mg in 120 mg. Namenjeno je zdravljenju simptomov degenerativnega in vnetnega revmatizma in kratkotrajnemu zdravljenju zmerne bolečine po zobozdravstvenih kirurških posegih. Njegova prednost je majhna pojavnost neželenih učinkov v zgornjih prebavilih. Ker ne vsebuje laktoze, je primerno tudi za bolnike z laktozno intoleranco.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo registrirali **Dutrys** (dutasterid) v obliki mehkih kapsul po 0,5 mg, ki dopolnjuje Krkino ponudbo zdravil za zdravljenje uroloških bolezni. Prek zaviranja encima 5-alfareduktaze zmanjšuje tvorbo dihidrotestosterona in tako učinkuje pri bolezni povečane prostate. Za zdravljenje zmernih do hudih simptomov benigne hiperplazije prostate (BHP), za zmanjševanje tveganja za nenadni zastoj urina in po kirurškem posegu pri bolnikih z BHP se uporablja samostojno in v kombinaciji z alfablokatorji.

Na evropskih trgih smo tržne možnosti širili z registracijami Krkinih ključnih zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja, bolezni osrednjega živčevja in analgetikov. Med zdravili za zniževanje zvišanega krvnega tlaka so pomembne registracije za inovativno kombinacijo **Alortya/Tenloris/LosAmlo** (losartan in amlodipin) v obliki filmsko obloženih tablet v štirih jakostih. Zdravilo smo po decentraliziranem postopku prvi registrirali na Madžarskem, v Sloveniji, Nemčiji in na Češkem. Zaradi komplementarnega delovanja učinkovin zmanjša možnost pojavljanja neželenih učinkov in tako izboljša prenašanje

zdravila. Na dodatnih evropskih trgih smo po decentraliziranem postopku registrirali fiksno kombinacijo **Lercanidipin/Enalapril Krka** v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih. Po decentraliziranih evropskih postopkih smo registrirali zdravilo **Olimesta/Olmeacor/Olimestra** (olmesartan) v obliki filmsko obloženih tablet v treh jakostih in fiksno kombinacijo **Olimesta Comp/Olimesta Combi/Olmeacor HCT/Co-Olimestra** (olmesartan in hidroklorotiazid) v obliki filmsko obloženih tablet v štirih jakostih.

Na nove evropske trge smo vstopali tudi z zdravili, ki uravnavajo holesterol v krvi. Po decentraliziranih evropskih postopkih smo registrirali **Rosuvastatin Krka** v obliki filmsko obloženih tablet v šestih jakostih, **Ezetimib Krka** (ezetimib) v obliki tablet in fiksno kombinacijo **Ezetimib in simvastatin Krka** (ezetimib in simvastatin) v obliki tablet v treh jakostih.

V skupini zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni smo po decentraliziranem evropskem postopku registrirali zdravilo **Ralago/Rasagea** (razagilin) v obliki tablet po 1 mg. Po nacionalnem postopku smo na Portugalskem registrirali analgetično fiksno kombinacijo **Tramadol in paracetamol Krka** v obliki filmsko obloženih tablet po 75 mg/650 mg.

V različnih vzhodnoevropskih državah smo pridobili nove registracije za Krkina ključna zdravila iz različnih terapevtskih skupin. Iz skupine zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja smo registrirali **Atoris** (atorvastatin) in **Roswera** (rosuvastatin), **Bravadin** (ivabradin) in **Metazero/Metoprolol Krka** (metoprolol sokcinat) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v štirih jakostih ter fiksne kombinacije **Co-Amlessa** (perindopril, amlodipin in indapamid), **Atoris Combi** (atorvastatin in amlodipin), **Roxera Combi** (amlodipin in rosuvastatin), **Co-Prenessa** (perindopril in indapamid), **Tenlisa** (lizinopril in amlodipin) in **Sobycombi/Niperten combi** (bisoprolol in amlodipin). Iz skupine santonov in fiksni kombinacij z njimi smo registrirali zdravila **Lortenza** (losartan in amlodipin), **Vamloset** (valsartan in amlodipin), **Telmista H** in **Telmista HD** (telmisartan in hidroklorotiazid), **Lorista H 100** (losartan in hidroklorotiazid), **Firmasta H150**, **Firmasta H300**, **Firmasta HD300** (irbesartan in hidroklorotiazid) in **Valsacor** (valsartan). Pridobili smo tudi registracije za protimikrobna zdravila **Linezolid Krka** (linezolid) v obliki filmsko obloženih tablet, **Azibiot** (azitromicin) v obliki tablet po 250 mg in 500 mg, **Moflaxya** (moksifloksacin) v obliki tablet ter **Levaxela/Levnibiot** (levofloksacin) v obliki filmsko obloženih tablet in raztopine za infundiranje. Iz skupine zdravil za zdravljenje raka smo registrirali **Neopax** (imatinib) in **Letrozol Krka** (letrozol). Z dodatnimi registracijami smo razširili tržne možnosti za uveljavljena zdravila **Pregabia** (pregabalin), **Kventiax SR** (kvetiapin) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem in **Kventiax** (kvetiapin) v obliki filmsko obloženih tablet, **Zalasta** (olanzapin), **Elicea** (escitalopram), **Dulsevia** (duloksetin), **Maruxa** (memantin), **Nolpaza** (pantoprazol) v obliki praška za pripravo raztopine za injiciranje, **Cezera** (levocetirizin) ter **Vizarsin QTab** (sildenafil) v obliki orodisperzibilnih tablet. Na novih trgih smo registrirali tudi analgetika **Doreta** (tramadol in paracetamol) ter **Naklofen** v obliki gela in injekcij.

Na trgih jugovzhodne Evrope smo povečali število registracij za antibiotike. Registrirali smo **Moloxin** (moksifloksacin) v obliki raztopine za infundiranje, **Levalox** (levofloksacin) v obliki filmsko obloženih tablet in raztopine za infundiranje, **Azibiot** (azitromicin) in **Furocef** (cefuroksim) v obliki filmsko obloženih tablet. Na novo smo registrirali tudi zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, in sicer **Bloxazoc** (metoprolol sukcinat) ter fiksni kombinaciji **Rosudapin** (rosuvastatin in amlodipin) in **Tenloris** (losartan in amlodipin). Iz skupine zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja smo registrirali **Dulsevio** (duloksetin), **Pragiolo** (pregabalin), **Aryzalero/Zylaxero** (aripiprazol) in **Oprymeo** (pramipeksol). Na novih trgih smo registrirali tudi citostatik **Ecansya** (kapecitabin) in analgetik **Tramadol Krka** v obliki raztopine za injiciranje.

Na čezmorskih trgih smo v različnih državah na novo registrirali zdravila **Emanera** (esomeprazol), **Ezoleta** (ezetimib) in **Marixino** (memantin).

Izdelki brez recepta

V Ruski federaciji in Moldaviji smo registrirali **Flebaven** v obliki filmsko obloženih tablet. Vsebuje 500 mg prečiščene flavonoidne frakcije, ki ustreza 450 mg diosmina in 50 mg flavonoidov, izraženih kot hesperidin. Uporablja se za zdravljenje simptomov kroničnega venskega popuščanja, limfedema in akutnega hemoroidalnega sindroma.

Širili smo tržne možnosti za ključne izdelke, ki lajšajo težave pri prehladu in gripi. Po decentraliziranem evropskem postopku smo na Češkem, Portugalskem in Irskem ter v Nemčiji registrirali **Septanazal nosno pršilo za odrasle** in **Septanazal nosno pršilo za otroke**. Izdelka smo registrirali tudi na različnih vzhodnoevropskih trgih.

Z dodatnimi registracijami smo utrjevali že uveljavljeno blagovno znamko **Septolete**. **Septolete total/Septolete extra** v obliki pršila smo registrirali v Ruski federaciji, Belorusiji, Kirgizistanu, Kazahstanu, Ukrajini, Turkmenistanu, Uzbekistanu in

Moldaviji, **Septolete total/Septolete extra** v obliki pastil pa v Armeniji, Azerbajdžanu, Belorusiji, Gruziji, Kirgizistanu, Kazahstanu, Moldaviji, Mongoliji, Tadžikistanu, Ukrajini in Uzbekistanu.

Septolete Apple, Septolete Cherry in Septolete Lemon (cetipiridinjev klorid) smo registrirali v Republiki Južni Afriki.

Iz skupine zeliščnih izdelkov smo po decentraliziranem postopku v treh evropskih državah registrirali **Herbion** bršljanov sirup, sirup **Herbion islandski lišaj** pa smo registrirali v Mongoliji in Armeniji.

Uveljavljeni izdelek **Desradin** (desloratadin) smo registrirali v Ukrajini, zdravilo za zdravljenje bolezni prebavil **Ulcavis** (bizmutov subcitrat) v obliki filmsko obloženih tablet pa v Turkmenistanu in Mongoliji.

Veterinarski izdelki

V letu 2016 smo registrirali dva nova izdelka, **Doxatib** (doksiciklin) in **Otoxolan** (marbofloksacin, klotrimazol in deksametazon acetat).

Po decentraliziranem evropskem postopku smo v 19 državah registrirali **Doxatib** (doksiciklin) v obliki praška za uporabo v pitni vodi. Dopolnjuje ponudbo protimikrobnih izdelkov za rejne živali in se kot zdravilo izbire uporablja za zdravljenje dihalnih okužb pri prašičih in piščancih. Registrirali smo ga tudi v velikem pakiranju po 5 kg, ki je primerno za uporabo na velikih farmah.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo v 22 državah registrirali novo fiksno kombinacijo **Otoxolan** (marbofloksacin, klotrimazol in deksametazon acetat) v obliki suspenzije, ušesnih kapljic za pse. Kombinacija dveh protimikrobnih učinkovin in kortikosteroida se pri psih uporablja za zdravljenje vnetij zunanjega ušesa, ki jih povzročajo bakterije in glive. Izdelek zaokrožuje Krkino ponudbo protimikrobnih zdravil za ljubiteljske živali. Na voljo je v vsebnikih s kapalkami.

Povečevali smo število registracij uveljavljenih blagovnih znamk. Po decentraliziranem evropskem postopku v 15 državah ter po nacionalnem postopku v Ruski federaciji in Kazahstanu smo kot prvi generik registrirali **Fypryst Combo/Fyperix Combo/Amflee Combo** (fipronil in S-metopren) v obliki raztopine za kožni nanos v petih jakostih. Uporablja se za preprečevanje in odpravljanje invazij s klopi, bolhami in ušmi pri psih, mačkah in dihurjih. Omogoča celovito odpravljanje zunanjih zajedavcev, saj deluje tudi na razvojne oblike bolh.

V skupini zdravil za rejne živali smo po nacionalnem postopku v Belgiji registrirali **Enrox Classic** (enrofloksacin) v obliki injekcijske raztopine, na Hrvaškem pa **Floron Minidose** (florfenikol) v obliki injekcijske raztopine. V Srbiji, Ukrajini in Moldaviji smo registrirali **Amatib** (amoksicilin) v obliki peroralnega praška za zdravljenje dihalnih okužb, v Bosni in Hercegovini pa **Deheman** (levamizol) v obliki peroralnega praška za odpravljanje želodčno-črevesnih in pljučnih zajedavcev. Na vzhodnoevropskih trgih smo registrirali **Gentamicin** v obliki raztopine za injiciranje, **Giraxo** (kolistin) v obliki peroralnega praška in **Entemulin** (tiamulin) v obliki granulata za uporabo v pitni vodi.

Na različnih trgih smo povečali tudi ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali. V Bosni in Hercegovini ter v Makedoniji smo registrirali fiksno kombinacijo **Ataxxa** (imidaklopid in permetrin) v obliki raztopine za kožni nanos v štirih jakostih za pse, v Ukrajini, Kazahstanu in Makedoniji pa **Marfloxin** (marbofloksacin) v obliki raztopine za injiciranje za zdravljenje okužb pri psih in mačkah. V Srbiji smo registrirali fiksno kombinacijo **Milprazon** (milbemycin oksim in prazikvantel) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih za mačke. Zdravilo je namenjeno odpravljanju in preprečevanju invazij z notranjimi zajedavci. V Moldaviji smo pridobili registracije za izdelke **Enroxil** (enrofloksacin) v obliki tablet z okusom za zdravljenje mešanih okužb pri psih in mačkah, **Dehinel Plus Flavour** in **Dehinel Plus XL** (febantel, pirantel in prazikvantel) za odpravljanje želodčno-črevesnih zajedavcev pri psih, **Fypryst** (fipronil) v obliki kožnega pršila za odpravljanje zunanjih zajedavcev ter **Rycarfa** (karprofen) v obliki tablet z okusom za lajšanje bolečine.

Zdraviliško-turistične storitve

V Termah Krka smo na zdravstvenem področju uvedli več novosti. Ponudbo Talasa Strunjan smo obogatili z diagnostičnim ultrazvokom dojk, v Termah Dolenjske Toplice pa smo v fizioterapiji vpeljali novo tehniko mobilizacije živčevja in izboljšali tehnike limfnih drenaž. V Termah Šmarješke Toplice smo v kardiološki ambulanti uvedli spiroergometrijo. To je diagnostična metoda, s katero natančno določimo porabo kisika med obremenitvijo, anaerobni prag, ocenimo telesno okvaro pri srčnih bolnikih in opredelimo možni srčni vzrok zadihanosti pri naporu.

V ponudbo Term Šmarješke Toplice smo vključili nova programa za razstrupljanje in hujšanje – Vitadetox Senior in Slimfit Senior. Prilagojena sta za starejše od 60 let.

V vseh poslovnih enotah smo uvedli nov postopek priprave hrane – kuhanje v vakuumu (sous-vide). Tako pripravljena hrana ima boljši okus, živila pa ohranijo pomembna hranila, ki se pri drugih postopkih izgubijo v tekočini ali v zraku.

Proizvodnja in oskrbna veriga

Ključni cilj proizvodnje in oskrbne verige je pravočasno in stroškovno učinkovito zagotavljanje zadostnih količin kakovostnih izdelkov v skladu s potrebami trgov. To nam uspeva zaradi hitre odzivnosti naših procesov na spreminjajoče se zahteve trgov, stalne optimizacije stroškovne učinkovitosti izdelkov in tehnologij, nenehnega izboljševanja procesov, s katerimi skrajšujemo pretočne čase v celotni oskrbovalni verigi, ter integracije oskrbnih procesov v vseh podjetjih skupine Krka in na drugih pogodbenih proizvodnih mestih.

Z intenzivnim uvajanjem naprednih tehnoloških procesov v proizvodnjo učinkovin in končnih izdelkov sledimo zahtevam za proizvodnjo novih izdelkov in zakonodaji s tega področja. Povečujemo proizvodne zmogljivosti in izboljšujemo stroškovno učinkovitost procesov v Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah. Z obvladovanjem vseh faz življenjskega cikla izdelkov se lažje in učinkoviteje prilagajamo vse zahtevnejšim pogojem na posameznih prodajnih trgih.

Nadaljujemo uvajanje kakovostno enakovrednih in cenovno sprejemljivejših alternativnih virov zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalaže. S tem zmanjšujemo tveganja zaradi spremenljivih razmer na trgu dobaviteljev surovin, ki spremljajo dobavo.

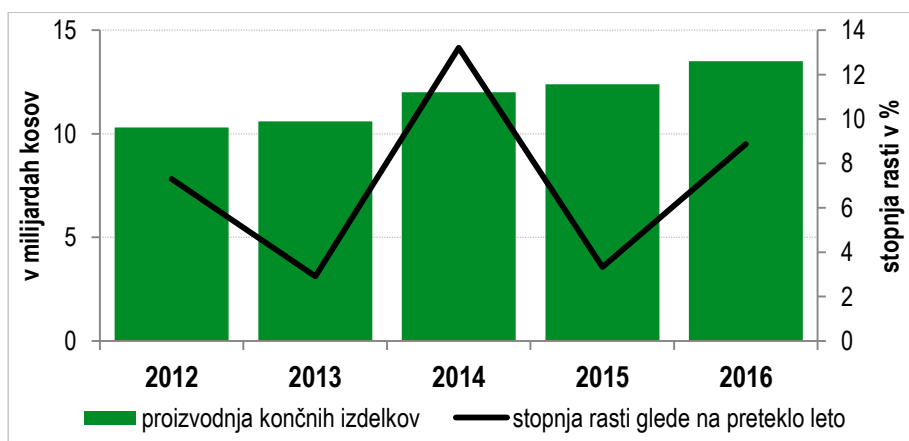
Z nenehnimi procesnimi izboljšavami smo občutno skrajšali povprečni čas od naročila do dobave kupcu ter tako povečali svojo odzivnost in fleksibilnost procesov v oskrbovalni verigi. Nadaljujemo z optimizacijo zalog surovin in končnih izdelkov. V letu 2016 smo na osnovi zakonodaje Evropske unije proti ponarejanju zdravil (FMD) pripravili tehnične in sistemske rešitve, ki so potrebne ob implementaciji nove direktive o zagotavljanju originalnosti zapiranja sekundarne embalaže in uvedbi edinstvene oznake vsakega končnega pakiranja.

Proizvodnja učinkovin

Veliko dodano vrednost predstavlja visoka stopnja vertikalne integracije v proizvodnem procesu. To pomeni, da velik delež učinkovin, ki jih vgrajujemo v končne izdelke, proizvajamo in tehnološko nadzorujemo sami na različnih proizvodnih mestih v Sloveniji in tujini. Tako v ključnem segmentu preskrbovalne verige zmanjšujemo odvisnost od zunanjih dobaviteljev.

Cenovno učinkovitost proizvodnje ključnih intermediatov in surovin izboljšujemo z optimizacijo proizvodnih procesov na vseh proizvodnih mestih. S prenosom dodatnih tehnologij (izdelkov) smo povečali zmogljivost Sinteze 1 v Krškem, s tem pa smo bistveno povečali zmogljivosti za proizvodnjo učinkovin za vertikalno integrirane izdelke. Nadaljujemo intenzivno proizvodnjo učinkovin in intermediatov v lastnih obratih v Novem mestu in Krškem. V letu 2016 smo proizvedene količine povečali za 9 %.

Proizvodnja farmacevtskih izdelkov

Ključni cilj proizvodnje zdravil je pravočasno zagotavljati zadostno količino kakovostnih izdelkov za potrebe trga ob optimalni uporabi razpoložljivih virov v obvladujoči družbi, v odvisnih družbah in v sodelovanju s pogodbenimi partnerji. V letu 2016 smo proizvedli in zapakirali rekordno količino, to je 13,5 milijarde izdelkov, kar je 9 % več kot v letu 2015. Ponovno smo proizvedli največjo mesečno in četrtno količino izdelkov doslej.

Ob upoštevanju vedno zahtevnejših standardov kakovosti v farmacevtski proizvodnji (tudi zakonodaje, povezane s ponarejanjem zdravil, originalnostjo zapiranja sekundarne embalaže in uvedbo edinstvene oznake vsakega končnega pakiranja), intenzivnih naložbah v proizvodno opremo, povečanju ponudbe in količinski rasti izdelkov smo uspešno nadaljevali optimizacijo proizvodnih procesov. K temu so največ prispevali povečevanje velikosti serij, prenosi izdelkov na novo opremo in izboljševanje izkoristkov. Rezultat sta boljša stroškovna učinkovitost proizvodnih procesov in optimalnejše izkoriščenje proizvodnih zmogljivosti. Nadgradili smo tudi tehnološke in proizvodne pogoje za zagotavljanje večje ponudbe sterilnih farmacevtskih oblik.

V letu 2016 smo revidirali povezovalne procese med razvojem in raziskavami ter proizvodnjo učinkovin in zdravil, da bi omogočili še hitrejši prenos izdelkov iz razvoja v proizvodnjo. Tako bomo zagotavljali učinkovito lansiranje novih izdelkov in izboljšali vertikalno integracijo vseh vključenih področij.

Pomemben delež proizvodnih zmogljivosti predstavlja konec leta 2015 odprt obrat Notol 2. Vgradnja dodatne opreme se nadaljuje, kar bo omogočilo pomembno večjo količinsko rast proizvodnje.

Bistveno povečano realizacijo proizvodnje smo v letu 2016 dosegali tudi v dograjenem in dodatno opremljenem proizvodno-distribucijskem centru v Ruski federaciji, kamor smo prenesli nove tehnologije in izdelke, ki so za ruski trg ključnega pomena. S tem smo še bolj utrdili položaj lokalnega proizvajalca. V tovarni v Ruski federaciji proizvedemo okoli polovico potrebnih izdelkov za ruski trg.

Da bi se še hitreje odzivali na vse večje količinske potrebe po naših izdelkih ter dosegli večjo internacionalizacijo in zmanjšali tveganje v proizvodnem procesu, smo povečali aktivnosti, povezane s prenosom proizvodnih tehnologij k pogodbenim partnerjem in s širitvijo mreže pogodbenih proizvajalcev izdelkov.

Nenehno izboljšujemo informacijsko podporo za vodenje, spremljanje in nadziranje procesov, standardizacijo proizvodnih procesov ter optimizacijo sistema proizvodne dokumentacije in procesnih kontrol. Širimo tudi uporabo elektronske proizvodne dokumentacije in povečujemo stopnjo avtomatizacije procesov.

Nabavni proces

Krka za svoje izdelke uporablja surovine, ki jih večinoma proizvede sama, kupuje pa jih tudi na trgu. V letu 2016 se je predvsem zaradi ekoloških in finančnih razlogov ter razlogov, povezanih z dobro proizvodno prakso, nadaljevalo zmanjševanje števila proizvajalcev surovin. Kljub nestabilni situaciji na trgu dobaviteljev surovin nam je uspelo zagotoviti zadostno količino surovin za nemoteno proizvodnjo končnih izdelkov. Pravočasno smo zagotavljali tudi končne izdelke, ki jih proizvajajo pogodbeni partnerji. Povečali smo transparentnost nabavnega procesa surovin in embalaže ter nadgradili sistem obvladovanja nabavnih pogodb in usklajevanja specifikacij surovin z dobavitelji.

Nadaljevali smo ustvarjanje prihrankov ob upoštevanju nespremenjenih valutnih tečajev. Povečali smo integracijo in optimizirali nabavne procese s Krkinimi odvisnimi družbami. Še naprej smo izboljševali strategije partnerskih odnosov z dobavitelji.

Priprava tehnoloških podlag

Nenehno izboljšujemo izvajanje poregistracijskih postopkov za pripravo embalažnega materiala in tehnološke dokumentacije za proizvodnjo v Sloveniji, v podjetjih v tujini in pri pogodbenih proizvajalcih, da bi tako zagotovili pravočasno realizacijo in odziv na prodajne potrebe.

Povečevanje števila izdelkov in proizvodnih mest, spreminjanje zahtev trgov ter zahteve po embalaži v lokalnih jezikih itd. se kažejo v naraščajočem številu končnih izdelkov in polizdelkov.

Skladiščenje in transport

Z optimizacijo procesov, uvedbo novih funkcionalnosti na računalniških sistemih in optimizacijo zalog v sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami smo izboljšali izkoriščenost skladiščnih zmogljivosti.

Z boljšo izkoriščenostjo vozil smo zmanjšali stroške transportnih storitev. V pomorskem transportu smo poenostavili postopek carinjenja, kar dodatno pripomore k izboljšanju pretoka materiala znotraj oskrbovalne verige.

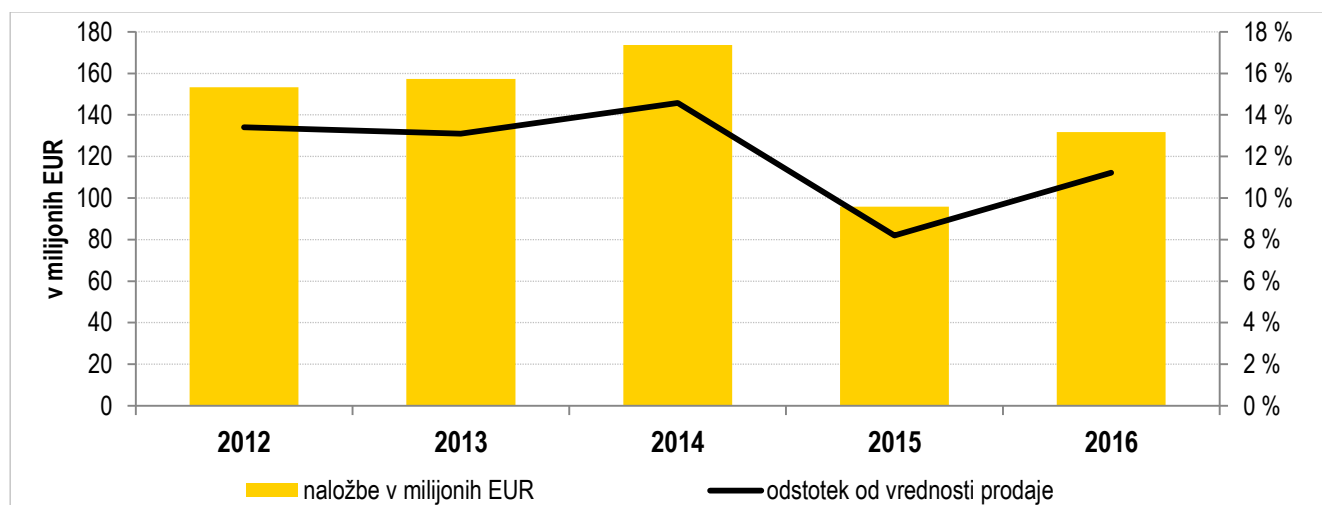
Vlaganja in naložbe

V skupini Krka smo v letu 2016 za naložbe porabili 132 milijonov EUR, od tega 78 milijonov EUR v obvladujoči družbi in 54 milijonov EUR v odvisnih družbah. Naložbe so namenjene predvsem povečanju in tehnološki posodobitvi proizvodnih zmogljivosti. Strateško usmeritev v razvoj lastnih generičnih zdravil uresničujemo tudi z vlaganjem v razvojno-raziskovalne zmogljivosti in z lastnimi proizvodno-distribucijskimi centri po svetu.

V Sloveniji, na Hrvaškem, v Ruski federaciji in Nemčiji poteka več kot dvajset naložbenih projektov, s katerimi bomo proizvodne zmogljivosti povečali za tretjino. Letni količinski obseg proizvodnje tablet in kapsul se bo tako s 13,5 milijarde tablet in kapsul povečal na več kot 17 milijard.

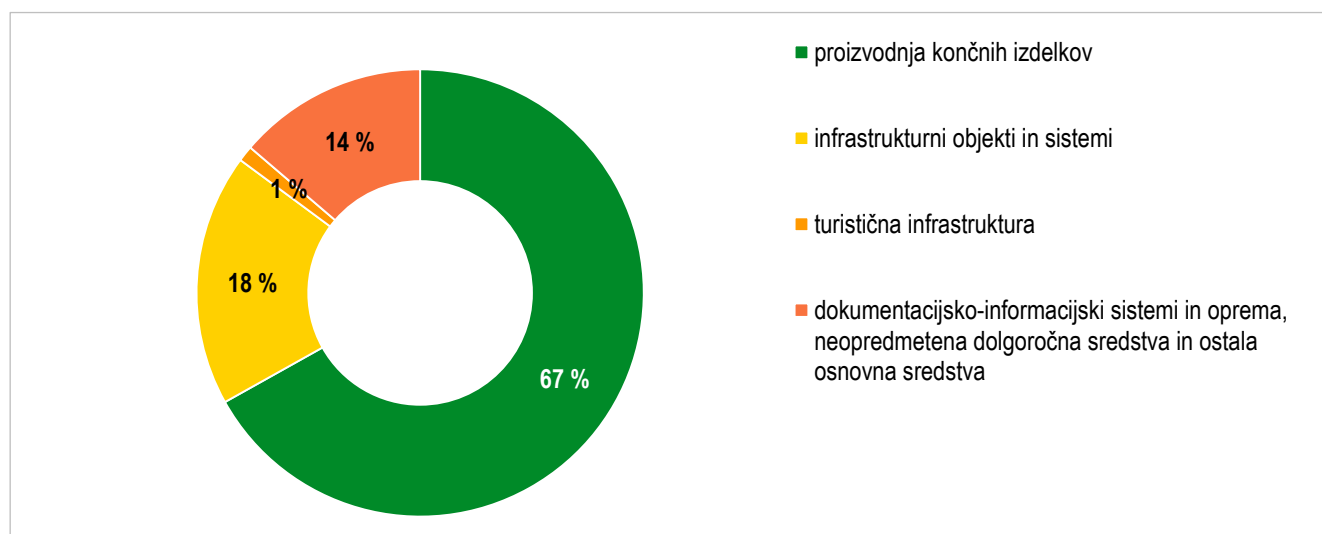
Pri vseh projektih upoštevamo okoljske standarde. Tudi izbrana oprema ustreza najboljši razpoložljivi tehnologiji s področja varstva okolja in energetske učinkovitosti, hkrati pa zagotavlja varno in učinkovito delovanje.

Naložbe skupine Krka v obdobju 2012–2016

V letu 2016 je bil največji delež naložb namenjen proizvodnji končnih izdelkov ter posodobitvi razvojne in energetske infrastrukture. Infrastrukturni objekti in sistemi, med katerimi je tudi gradnja Razvojno-kontrolnega centra 4, bodo kakovostno podpirali poslovne funkcije celotne skupine Krka. Delež naložb v ustvarjenih prihodkih od prodaje je v letu 2016 znašal 11 %.

Struktura investicijske porabe skupine Krka v letu 2016

Nove zmogljivosti za potrebe razvojne dejavnosti

Krkina ključna naložba za potrebe razvojne dejavnosti in zagotavljanja kakovosti v naslednjih letih je Razvojno-kontrolni center 4 (RKC 4) v proizvodnem kompleksu v Novem mestu. Objekt gradimo v neposredni bližini ostalih treh razvojno-kontrolnih centrov in bo povezan z RKC 2 in RKC 3. Pripravljalna dela za gradnjo 54 milijonov EUR vrednega objekta so stekla konec junija 2015, jeseni 2016 pa je bil zgrajen in v celoti zaprt. Zgrajen je bil tudi povezovalni objekt med RKC 3 in RKC 4. Spomladi 2017 bo RKC 4 inštalacijsko pripravljen za vgrajevanje laboratorijske in tehnološke opreme. Objekt s skupno površino 18.000 m² bo opremljen in pripravljen za uporabo v drugi polovici leta 2017.

Notol 2

Na Krkini osrednji lokaciji v Ločni v Novem mestu imamo obrat za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol 2. Naložba v vrednosti 210 milijonov EUR Krki zagotavlja zmogljivosti za uresničevanje vertikalno integriranega poslovnega modela. Njegova prednost je visoka stopnja avtomatizacije in računalniške podpore s poudarkom na računalniško vodeni proizvodnji in avtomatiziranem računalniško vodenem sistemu pretoka materialov.

Januarja 2015 smo zagnali proizvodnjo in novembra istega leta obrat uradno odprli. Delo po več kot dveh letih poteka utečeno, zmogljivost proizvodnje pa se vztrajno povečuje.

V Notolu 2 smo tako vse bliže cilju, to je proizvodnji 4,5 milijarde tablet, filmsko obloženih tablet in kapsul na leto. Začetek proizvodnje januarja 2015 je zaznamovala prva serija izdelka Rawel SR v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Vsi naslednji prenosi izdelkov v redno proizvodnjo so potekali hitro in na podlagi predhodno kvalificirane in validirane nove tehnološke opreme.

V Notolu 2 smo do konca leta 2016 proizvedli nekaj več kot 2 milijardi končnih izdelkov. Zaradi vse večjih potreb trga in proizvodnje novih izdelkov že nabavljamo tehnološko opremo, s čimer bomo zagotovili končno opremljenost obrata in proizvodnjo v načrtovanem obsegu.

Povečujemo in posodabljammo proizvodne zmogljivosti

V letu 2016 smo končali 8 milijonov EUR vredno naložbo v povečanje proizvodnje pršil v Obratu za proizvodnjo sterilnih izdelkov. Redna proizvodnja na novih linijah je stekla jeseni 2016.

Poteka tudi 11 milijonov EUR vredna naložba v povečanje zmogljivosti za oblaganje pelet v Obratu trdnih oblik. Za proizvodnjo bodo pripravljene do konca junija 2017.

Z zamenjavo dveh visokoregalnih dvigal smo povečali hitrost in zanesljivost logističnega sistema v obratu Notol.

Z novo naložbo v Krškem, objektom Hidrogeniranje 2, bomo zagotovili zmogljivosti za izvajanje tehnologij, ki zahtevajo hidrogeniranje, ter tako povečali lastne zmogljivosti za neodvisno proizvodnjo farmacevtskih učinkovin.

Nadaljujemo opremljanje nove tovarne v Ruski federaciji

Med najpomembnejšimi naložbami v odvisnih družbah je Krka-Rus 2 v Istri v Ruski federaciji. V prvi fazi smo zgradili novo tovarno in logistični center, v letu 2015 pa smo začeli vgrajevati dodatno tehnološko in logistično opremo. S tem smo zmogljivost tovarne povečali na dve tretjini predvidene končne zmogljivosti, to je 2,5 milijarde tablet in kapsul na leto. Z vgradnjo preostale logistične opreme smo dosegli polno zmogljivost skladišča in logističnega sistema. Vrednost dodatno vgrajene opreme do konca leta 2016 je nekaj več kot 20 milijonov EUR.

Širimo proizvodni program na Hrvaškem

Zaradi širitve proizvodnega programa preurejamo skladiščno-distribucijski del v distribucijsko-proizvodnem centru v Jastrebarskem na Hrvaškem. Tako bomo pridobili nove proizvodne in laboratorijske zmogljivosti za trdne oblike onkoloških zdravil. Vgradnja in montaža opreme sta potekali do konca leta 2016, zagon proizvodnje in postopen prenos tehnologij na novo tehnološko opremo pa načrtujemo v drugem četrtletju 2017. Naložba je ocenjena na 34 milijonov EUR.

Rekonstrukcija proizvodnih prostorov v TAD Pharmi

V odvisni družbi TAD Pharma v Nemčiji smo končali 0,6 milijona EUR vredno naložbo, s katero smo posodobili klimatske pogoje v proizvodnih prostorih in laboratorijih.

Projekti za energetske oskrbo

Zaradi gradnje novih proizvodnih zmogljivosti v Novem mestu se povečujejo potrebe po električni energiji. Z zagonom vseh naprav v Notolu 2 in dokončanjem RKC 4 pričakujemo končni odjem okoli 20 MW. V letu 2016 smo zgradili novo transformatorsko postajo. Končujemo gradnjo dveh kabelskih kanalizacij za povezavo razdelilne transformatorske postaje (RTP) Ločna s Krkinim elektroenergetskim omrežjem. S projektom bomo zagotovili oskrbo z električno energijo prek 20-kilovoltnih dovodov iz RTP Ločna za trajni skupni odjem približno 25 MW. Naložba v povečanje in posodobitev energetske infrastrukture na proizvodni lokaciji v Novem mestu je vredna več kot 3 milijone EUR.

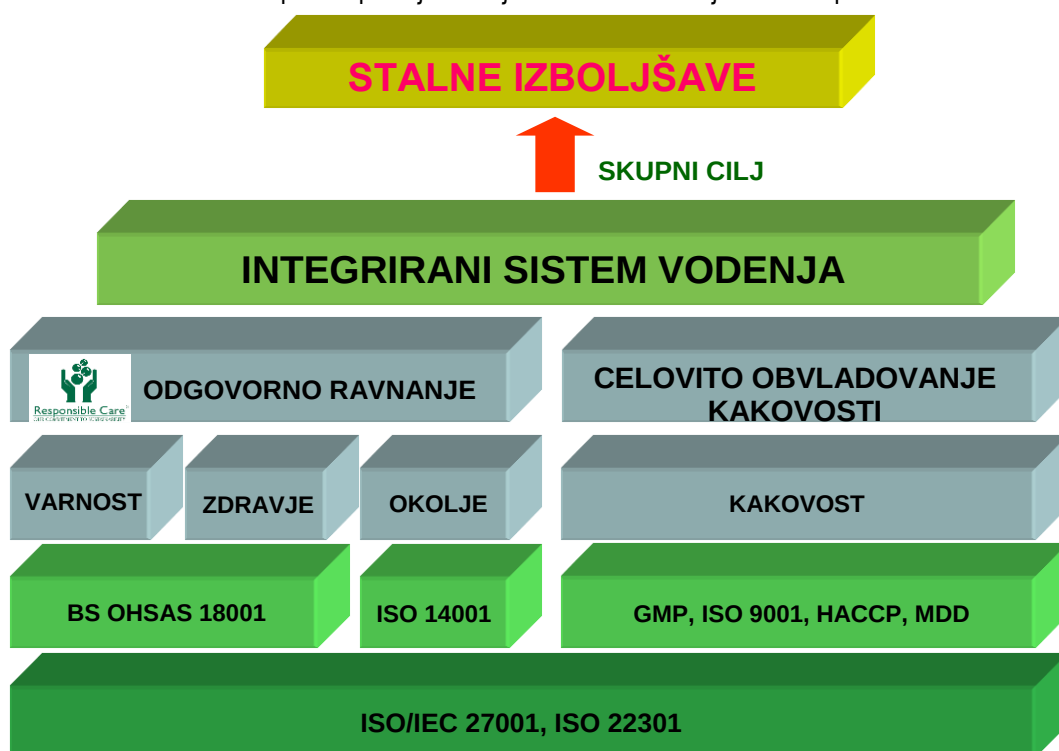
Integrirani sistem vodenja in kakovost

Osnovna strateška usmeritev na področju kakovosti je zagotavljanje konkurenčne kakovosti z nenehnim izboljševanjem izdelkov, procesov in storitev. Z naprednimi sistemi dela in ustreznimi metodami nadzora izpolnjujemo zahteve različnih odjemalcev ter dokazujemo stalno ustreznost procesov za doseganje načrtovanih ciljev. Zato v vseh procesih sistematično obravnavamo tveganja in priložnosti, povezane s kakovostjo. Napredek v razvoju procesov nam omogoča učinkovito zadovoljevanje zahtev naših odjemalcev in odpira nove priložnosti za izboljšave.

Sistem vodenja in kakovost

Različne vidike poslovanja (kakovost, okolje, varnost in zdravje pri delu, varnost živil, medicinske pripomočke, skladnost poslovanja, varovanje informacij in upravljanje neprekinjenega poslovanja) na enovit način obvladujemo z integriranim sistemom vodenja (ISV), ki je podlaga za učinkovito delovanje procesov. Z ISV opredeljujemo svoj odnos do kakovosti, okolja, varnosti in zdravja pri delu, varnosti živil, medicinskih pripomočkov ter varovanja informacij in neprekinjenega poslovanja podjetja. Vsebina ISV temelji na zahtevah standarda ISO 9001, načel GXP in HACCP, Direktive Sveta 93/42/EGS (Medical Device Directive, MDD) ter standardov ISO 14001, BS OHSAS 18001, ISO/IEC 27001 in ISO 22301. V letu 2015 in 2016 smo nadgradili, v letu 2016 pa certificirali sistem vodenja kakovosti in sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami standardov ISO 9001:2015 in 14001:2015.

Delovanje ISV podpira centraliziran dokumentacijski sistem, ki ga nenehno izboljšujemo s krajšanjem časa od priprave dokumenta do začetka njegove veljavnosti, boljše dostopnostjo in zaščito dokumentov in podobnimi ukrepi. Da bi lahko zagotovili kredibilnost ISV in utrjevali zaupanje svojih partnerjev, ISV redno certificiramo pri zunanjih neodvisnih inštitucijah ter s tujimi in domačimi inšpekcijami in presojami partnerjev potrjujemo njegovo skladnost z zakonskimi in drugimi zahtevami. Novosti dobrih praks spremljamo in jih sistematično uvajamo v vse procese in sisteme vodenja.

Nenehne izboljšave, ki nam jih narekujejo standardi in smernice kakovosti ter pristop PDCA (plan/planiraj, do/izvedi, check/preveri in act/ukrepaj), so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja skupine Krka. Sistematično in skladno obvladujemo procese od nabave, razvoja in raziskav, proizvodnje izdelkov, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Zadovoljstvo naših kupcev in stalno doseganje poslovnih uspehov bosta naša ključna cilja tudi v prihodnje.

Inšpekcije in presoje sistema vodenja in kakovosti

Sistem vodenja in kakovosti nadzorujejo certifikacijski organi ter domače in tuje inšpekcije, preverjamo pa ga tudi z internimi presojami in presojami naših partnerjev.

ISV vsako leto redno certificira Slovenski institut za kakovost in meroslovje (SIQ). Hkrati pa nas SIQ, ki je priglašeni organ za ugotavljanje skladnosti medicinskih pripomočkov, vsako leto redno preverja na podlagi certifikata ES, izdanega za medicinski pripomoček Septoqua.

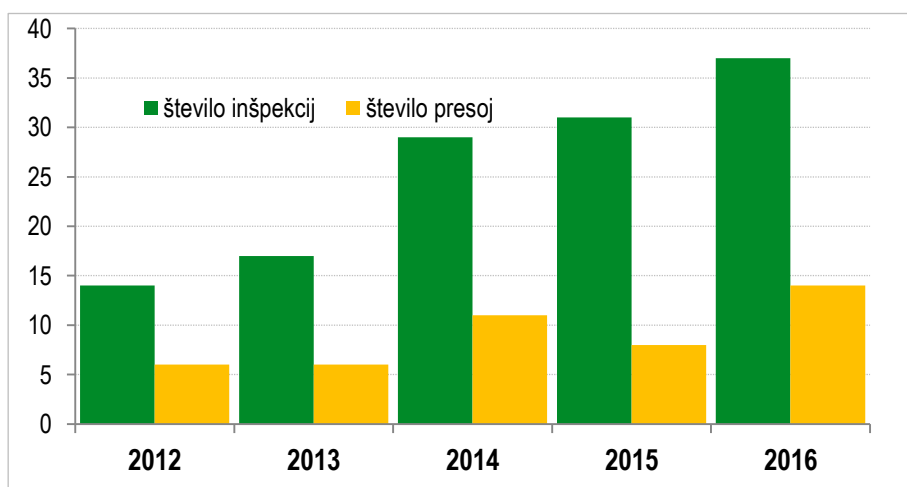
Glede na različne izdelke, ki jih proizvajamo, nas v Sloveniji nadzoruje več pristojnih organov oziroma inšpektoratov. Področje zdravil in medicinskih pripomočkov nadzoruje Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP). Področje izdelkov za samozdravljenje in prehranskih dopolnil nadzoruje Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije (ZIRS). Biocidne izdelke nadzira Inšpekcija za kemikalije iz Urada Republike Slovenije za kemikalije, krmni dodatki in prehrana pa so pod nadzorom Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR). Urad Republike Slovenije za meroslovje preverja merila v uporabi in v prometu ter predpakirane izdelke.

V letu 2016 se je število inšpekcij in presoj še vedno povečevalo. To je posledica dodatnih zahtev, ki izhajajo iz novih zakonodaj v številnih državah oziroma iz novih smernic in višjih zahtev partnerjev. JAZMP, ki redno preverja proces proizvodnje zdravil in zdravilnih učinkovin ter izvajanje kliničnih študij in farmakovigilance, je v letu 2016 izvedla deset inšpekcij. V dveh primerih je verificirala širitev laboratorijskih zmogljivosti in proizvodnje učinkovin. V sedmih primerih so potekali redni nadzori, na podlagi katerih smo obnovili potrdila o dobri proizvodni praksi (GMP), ki potrjujejo, da proizvodnja zdravil poteka v skladu z načeli in smernicami dobrih praks za zdravila in učinkovine. Uspešno smo končali tudi tretjo farmakovigilanco inšpekcijo, ki jo je JAZMP izvedla v imenu Evropske agencije za zdravila (EMA). Poleg tega smo z uspešno opravljenim nadzorom Urada za kemikalije (MNZ) obnovili Potrdilo o skladnosti z dobro laboratorijsko prakso (DLP) preizkuševalnega laboratorija na Farmakokinetiki in predkliniki. Vse inšpekcije in presoje so bile uspešne. Inšpektorji so potrdili ustreznost in skladnost sistema vodenja kakovosti z regulativnimi zahtevami za proizvodnjo zdravil.

Področje zdravil zaradi trženja naših zdravil zunaj Evropske unije nadzorujejo tudi tuje inšpekcije. Zaradi spremembe v zakonodaji Ruske federacije smo oddali vlogo za inšpekcijo, jo uspešno opravili in pridobili ruske certifikate dobre proizvodne prakse, ki so pogoj za obnove registracij in nove registracije na ruskem trgu.

Zaradi novih izdelkov, ki smo jih uvrstili na sezname zdravil, smo v skladu z Zakonom o zdravilih (ZZdr-2) in določili o dejavnosti prometa na debelo z zdravili obnovili dovoljenja za produktno omejen obseg opravljanja dejavnosti prometa z zdravili na debelo. Pri UVHVVR smo se v register vpisali kot veletrgovec za veterinarska zdravila.

Število inšpekcij in presoj v skupini Krka

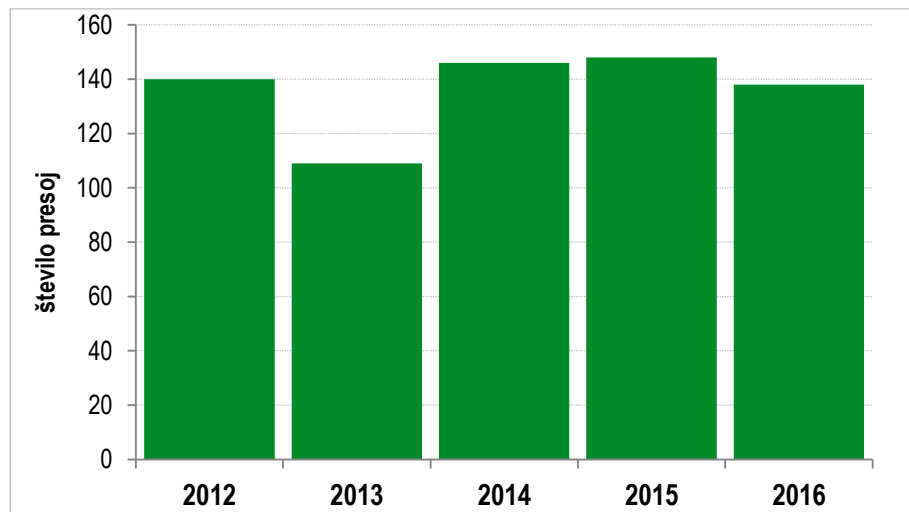
UVHVVR je v proizvodnji krmnih dodatkov opravil dva nadzora, v obratih Družbene prehrane pa šest rednih inšpekcijskih nadzorov in potrdil skladnost delovanja s HACCP.

ZIRS je opravil redni inšpekcijski nadzor proizvodnje, označevanja in zagotavljanja sledljivosti v celotnem postopku proizvodnje prehranskih dopolnil v skladu s Pravilnikom o prehranskih dopolnilih ter izvajanja zahtev Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živil. Potrdil je dobro delovanje sistema zagotavljanja ustreznosti živil.

V Krki vsako leto potekajo presoje. Naši partnerji presojo izpolnjevanje pogodbenih zahtev, skladnost z dobro proizvodno prakso in ustreznost farmakovigilančnega sistema. V letu 2016 je bilo štirinajst takih presoj in vse so se končale uspešno. Njihove ugotovitve potrjujejo, da Krka izpolnjuje zahteve vseh partnerjev.

Presojevalci iz skupine Krka presojo sisteme vodenja kakovosti naših dobaviteljev in pogodbenih partnerjev v mednarodnem okolju, da bi bolje obvladovali kakovost izdelkov in procesov ter omogočali nadaljnjo rast podjetja. Pozorni smo na zakonodajne zahteve glede dobre proizvodne prakse ter na varovanje okolja, ravnanje s človeškimi viri in družbeno odgovornost. Zato na področju kakovosti izdelkov in surovin, proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih, uvajamo potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven. Ustrezna kakovost izdelkov in surovin, proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih znotraj dogovorjenih dobavnih rokov, omogoča optimalno načrtovanje proizvodnih procesov.

Vsako leto izvedemo številne presoje pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih

Procesi zagotavljanja kakovosti

Za izvajanje politik in doseganje strateških ciljev družbe imamo v Krki šest ključnih procesov: vodenje družbe, razvoj in proizvodnja zdravil, razvoj in proizvodnja učinkovin z oskrbo, marketing, prodaja ter inženiring in tehnične storitve. Procesi s področja kakovosti so integrirani v procese vodenja in omogočajo izvajanje osnovnih pravil delovanja procesov družbe. Stalna naloga je nadgradnja sistemov kakovosti, s čimer izboljšujemo učinkovitost procesov ter kakovost in konkurenčnost izdelkov in storitev. Ključni pogoj je, da se vsi zaposleni stalno usposablajo in izpopolnjujejo znanje s področja kakovosti. V sodelovanju s strokovnjaki z različnih področij prepoznavamo priložnosti za izboljšave in uvajamo novosti v procese družbe.

Skrbimo za visoko raven zavedanja o pomenu kakovosti v procesih družbe. Prek pobud in objav v publikacijah in na spletni strani družbe nenehno iščemo nove, inovativne pristope in jih uvajamo v delovne postopke.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vgrajena v najzgodnejše faze razvoja in raziskav. Z uvajanjem novega znanja in orodij, poglobljanjem razumevanja procesov in ustreznimi viri zagotavljamo, da kakovost izdelkov in procesov ustreza najnovejšim standardom in zahtevam mednarodne zakonodaje.

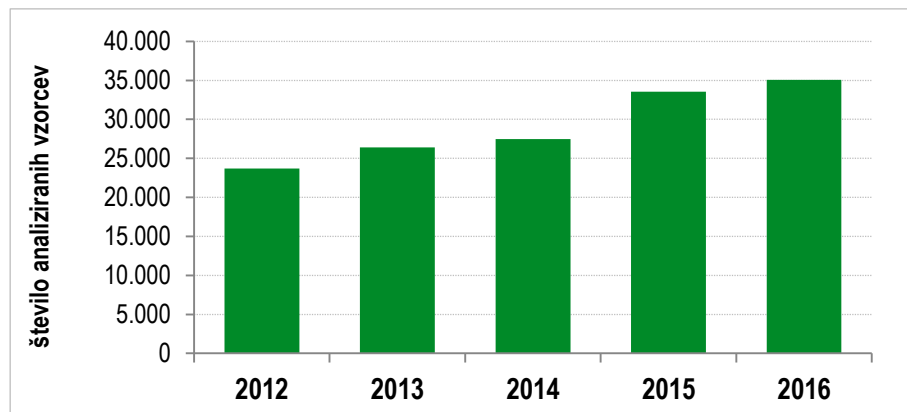
Na področju zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalažnih materialov je vzpostavljen sistem kakovosti, ki v skladu s standardi dobre proizvodne prakse in registracijsko dokumentacijo za kemijsko proizvodnjo ter proizvodnjo končnih izdelkov za humano uporabo in veterinarskih izdelkov zagotavlja sproščanje materialov ustrezne kakovosti. Sistem kakovosti na tem področju nadgrajujemo tudi v Krkinih odvisnih družbah. Za določene izdelke uporabljamo zdravilne učinkovine, ki so

rezultat našega razvojno-raziskovalnega dela ter so po naši tehnologiji proizvedene pri pogodbenih partnerjih in so prav tako vključene v procese zagotavljanja kakovosti.

S kvalifikacijami in validacijami investicijskih in računalniških projektov, proizvodne in laboratorijske opreme, medijev, klimatizacijskih sistemov, tehnoloških postopkov, procesov čiščenja, s kalibracijami ter postopki vzdrževanja zagotavljamo ustrezne pogoje za proizvodne in kontrolne procese. S procesnimi validacijami in validacijami pakiranja zagotavljamo ustreznost tehnoloških postopkov za polizdelke in postopkov pakiranja končnih izdelkov. Z validacijo potrjujemo tudi ustrezne pogoje med transportom.

Z laboratorijsko kontrolo kakovosti preverjamo kakovost izdelkov, polizdelkov in medizdelkov, zdravilnih učinkovin, vhodnih materialov, proizvodnega okolja in opreme ter proizvodnih procesov na vseh proizvodnih lokacijah, obvladujemo pa tudi tveganja na vseh področjih delovanja. S pravočasnim ukrepanjem zmanjšujemo tveganja pri zagotavljanju pravočasne oskrbe z izdelki, s preverjanjem kakovosti izdelkov na trgu pa zagotavljamo njihovo kakovost v celotnem roku uporabe. Naši procesi, ki jih redno optimiziramo, sledijo tako poslovnim ciljem kot zakonodajnim zahtevam. Kakovost dela zagotavljamo z nenehnim izpopolnjevanjem znanja zaposlenih, s prenosom znanja in analiznih metod pa zagotavljamo enako kakovost dela in strokovnosti na ravni skupine Krka in pri pogodbenih partnerjih.

Laboratorijska kontrola kakovosti

Nadzorujemo proizvodne procese, učinkovine in končne farmacevtske izdelke. Z nadzorom kritičnih faz proizvodnega procesa ter s pregledom in oceno dokumentacije vsake serije izdelka potrjujemo, da so naši izdelki proizvedeni v skladu s predpisanimi postopki in smernicami dobre proizvodne prakse, ki veljajo v Evropski uniji.

V skladu s procesnimi zahtevami nenehno nadgrajujemo dokumentacijski in informacijski sistem, kar nam omogoča pregledno in učinkovito uporabo informacij. Dokumentacija, s katero dokazujemo kakovost svojih izdelkov, je sistematično urejena in pripravljena za inšpekcijske preglede oziroma presojo naših partnerjev.

Glede na potrebe prodaje in proizvodnje načrtujemo in usklajujemo dejavnosti za pravočasno sproščanje vhodnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov. Število na trg sproščenih serij je odvisno od prodajnih potreb in realizacije proizvodnih dejavnosti. Pri sproščanju serij nenehno spremljamo odzivni čas in skrbimo, da so izdelki pravočasno na voljo za prodajo. Dejavnosti, ki so ključne za sprostitev serij na trg, so rezultat aktivnosti v celotnem ciklu proizvodnje, kontrole in ocenjevanja kakovosti izdelka. Vse proizvedene serije so ocenjene v skladu s standardi dobre proizvodne prakse in so skladne z registracijsko dokumentacijo. Končno oceno posamezne serije zdravila izvedejo odgovorne osebe za sproščanje serij zdravil, kot je predpisano v Zakonu o zdravilih in zakonodaji Evropske unije na področju zdravil, nato sledita izdaja certifikata in priprava dokumentacije serije za kupca. Poglobljena komunikacija in določene odgovornosti znotraj partnerskih odnosov so rezultat dejavnosti v daljšem obdobju. V skladu s smernicami dobre proizvodne prakse, ki veljajo v Evropski uniji, redno posodabljam certifikate o kakovosti končnega izdelka.

Kakovost izdelkov na trgu spremljamo v njihovem celotnem življenjskem ciklu, poleg tega pa smo v spremljanje varnosti zdravil vključeni v okviru farmakovigilančnega sistema. Podatke o varnosti zdravila zbiramo in vrednotimo v celotnem življenjskem ciklu zdravila, v obdobju pred registracijo zdravila in po registraciji oziroma pri vsakodnevni uporabi zdravil. V okviru farmakovigilančnega sistema ocenjujemo tudi tveganja in koristi zdravila, izvajamo ukrepe za obvladovanje tveganj in zagotavljamo ustrezne informacije za zdravnike in uporabnike.

Usmeritve sistema kakovosti

Zadovoljstvo odjemalcev s Krkinimi izdelki in storitvami je eden od ključnih ciljev ISV. Usmeritve sistema kakovosti usklajujemo z zahtevami in pričakovanji svojih odjemalcev znotraj zakonodajnih okvirov in smernic dobre proizvodne prakse. Informacije o zadovoljstvu odjemalcev z našimi izdelki stalno spremljamo prek posrednih kazalcev, katerih namen je izboljševanje procesov. Zadovoljstvo partnerjev z našimi izdelki in storitvami zagotavljamo s pogodбами o zagotavljanju kakovosti, ki jih redno dopolnjujemo, in z letnimi pregledi kakovosti. Zadovoljstvo partnerjev se kaže tudi v uspešno opravljenih inšpekcijah in presojah ustreznosti proizvodnje izdelkov glede na zahteve standardov dobre proizvodne prakse in glede na registracijsko dokumentacijo.

Delovanje vseh najpomembnejših procesov z vidika ISV in v skladu z merili uspešnosti periodično pregleduje Odbor za kakovost ter predlaga strateške usmeritve za nadaljnji razvoj. Redno izvajamo mesečne preglede kazalnikov kakovosti, ki obravnavajo ključne procese v Krki in vplivajo na kakovost, varnost in učinkovitost izdelkov.

Velik poudarek dajemo varovanju okolja, varnosti in zdravju pri delu (ISO 14001, BS OHSAS 18001) ter odkritim in korektnim odnosom z javnostjo, ki ji redno poročamo in jo obveščamo o izboljšavah. Rezultat teh aktivnosti je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe logotipa odgovorno ravnanje (Responsible Care).

Skrb za kakovost se začne pri vsakdanjem delu v vsaki organizacijski enoti, pri vseh procesih in izdelkih ter pri vsakem posamezniku. Ker vedno obstajajo možnosti za izboljšave, redno poteka promocija kakovosti (ki poteka še na področjih učinkovitosti, varčnosti, znanja, koristnih predlogov in okolja), ki smo jo poimenovali Vaša kakovost šteje. Za spodbujanje zavezanosti h kakovosti v internem glasilu Utrip izdajamo serijo strokovno-motivacijskih člankov. Visoko zavezanost sistemom vodenja kažejo tudi dobri rezultati periodičnih meritev organizacijske klime.

Naša stalna usmeritev sta integracija in poenotenje sistemov vodenja in kakovosti v procesih znotraj celotne skupine Krka. V skladu s tem skrbimo za nadgradnjo sistemov in optimizacijo. V letu 2016 so se nadaljevale aktivnosti odgovornih oseb iz posameznih poslovnih funkcij družbe Krka, iz katerih izhajajo potrebna nadgradnja, poenotenje in optimizacija dela v odvisnih družbah. Skrbimo za obveščanje in uvajanje novosti ter za strokovno pomoč odvisnim družbam, v katerih s presojami redno preverjamo sisteme kakovosti. Internacionalizacija procesov sistema kakovosti vodi v koherentno in celostno obvladovanje kakovosti ter optimizacijo in učinkovitost procesov.

Sistem varovanja informacij

Sistem vodenja varovanja informacij (SVVI) je certificiran v skladu z ISO/IEC 27001:2013. Redno ocenjujemo tveganja informacijskih virov. V letu 2016 smo se posvetili predvsem tveganjem dokumentacije, ki jo v Krki hranimo samo v enem izvodu. Notranja pravila arhiviranja dokumentarnega gradiva v Krki so skladna z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA). SVVI se redno preverja z notranjimi presojami, revizijskimi pregledi in inšpekcijami. Tudi v letu 2016 smo opravili zunanji varnostni pregled. Politiko varovanja informacij so na osnovi usmeritev sprejele tudi vse Krkine odvisne družbe.

Osnova za uspešno izvajanje SVVI je usposabljanje in ozaveščanje zaposlenih, ki je vključeno v redna in stalna usposabljanja.

V skladu z direktivami Evropske unije in lokalnimi zakonodajami držav, v katerih poslujejo Krkine odvisne družbe, v svoje nove odvisne družbe dosledno uvajamo politiko varovanja osebnih podatkov in tako na ravni skupine Krka zagotavljamo celovito varovanje osebnih podatkov. Družba Krka ima z vsemi svojimi odvisnimi družbami sklenjene pogodbe o obdelavi osebnih podatkov.

S poglobljeno uporabo najsodobnejših orodij za nadzor in dvigovanje ravni informacijske varnosti, kot so sistem za odkrivanje in preprečevanje neželenega prometa (IDS/IPS), sistem za centralno zbiranje in upravljanje varnostnih dogodkov (SIEM), sistem za odkrivanje in upravljanje ranljivosti, sistem varnega prehoda v splet, ter z uvajanjem orodij za nadzor mobilnih naprav preverjamo informacijsko varnost in zagotavljamo, da ostaja na visoki ravni. Uporabo vseh orodij širimo tudi v vse svoje enote v tujini.

Prav tako zagotavljamo visoko raven razpoložljivosti kritičnih sistemov, kot so poslovni sistem, proizvodni sistem, dokumentacijski sistem, elektronska pošta, nadzorni sistemi in drugi. Pričakovana minimalna razpoložljivost kritičnih

sistemov je 99,5-odstotna. Na lokaciji v Novem mestu deluje podvojen podatkovni center, ki skupaj z osnovnim podatkovnim centrom zagotavlja visoko raven redundantnosti v skladu z zahtevami po visoki razpoložljivosti in varnosti podatkov. Vsem računalniškim sistemom, aplikacijam in podatkom zagotavljamo varnostno kopijo v realnem času na oddaljeni lokaciji zunaj Novega mesta.

Sistem	Letna razpoložljivost (v %)				
	2016	2015	2014	2013	2012
poslovni sistem	99,9	99,9	99,8	99,8	99,9
proizvodni sistem	99,9	99,9	99,7	99,9	99,8
dokumentacijski sistem	99,8	99,7	99,9	99,8	99,1
elektronska pošta	99,8	99,9	99,8	99,8	99,9

Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja

V letu 2015 smo sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP) posodobili v skladu s standardom ISO 22301:2013 (Business continuity management systems). SUNP sestavljajo postopki za optimizacijo odpornosti Krke proti neželenim incidentom, ob incidentih pa postopki za obvladovanje kriznih situacij. SUNP je sestavni del celovitega obvladovanja tveganj v Krki. Ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. V letu 2015 smo obnovili analizo vplivov na poslovanje in sprejeli novo strategijo upravljanja neprekinjenega poslovanja, v letu 2016 pa smo posodobili načrte neprekinjenega poslovanja z ukrepi za delovanje v kriznih razmerah.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Krkino poslanstvo je omogočiti ljudem zdravo in kakovostno življenje. To lahko dosežemo le z uravnoveženim, sonaravnim in trajnostnim razvojem, ki zagotavlja ohranitev zdravega in čistega okolja sedanjim in prihodnjim rodovom.

Zavedamo se, da mora gospodarstvo prispevati k izboljševanju stanja v okolju. Zato si prizadevamo, da bi bili vplivi na okolje, varnost in zdravje čim manjši. To je naše vodilo pri raziskovalnem delu, izboljševanju proizvodnih procesov, izobraževanju ljudi, vlaganju v tehnologije za zmanjševanje vplivov na okolje in zaposlene ter skrbi za prijetno delovno okolje.

Zavzemamo se za uravnovežen razvoj panoge, posebno pozornost pa namenjamo varovanju zdravja in okolja ter odkritemu in korektnemu odnosu z javnostjo. Vlaganj v varstvo okolja, varnost in zdravje zaposlenih ter razvoj družbenega okolja zato ne obravnavamo kot strošek, ampak kot dolgoročno naložbo, ki omogoča ohranitev ali celo izboljšanje kakovosti življenjskega prostora.

Trajnostni razvoj za nas ni naključje, ampak obveza in odgovornost. Zato v okviru letnih načrtov, ciljev in programov dopolnjujemo dejavnosti in se lotevamo novih projektov za trajnostno izboljšanje stanja. Trajnostno poročanje razumemo kot račun, ki vsebuje postavke o ekonomskih, socialnih in okoljskih učinkih in smo ga dolžni pojasniti zaposlenim in javnosti.

Odgovornost do zaposlenih

Krkino delovanje temelji na dobrih medsebojnih odnosih, kar vodi k zavzetosti zaposlenih. Naše vrednote – hitrost in fleksibilnost, partnerstvo in zaupanje, učinkovitost in kreativnost – nas usmerjajo pri postavljanju ciljev, doseganju rezultatov, sodelovanju in delu z zaposlenimi. K rezultatom največ prispevajo prav zaposleni. Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Prizadevamo si, da bi vse naše delovanje odražalo odgovornost do zaposlenih in vrednote, za katere se zavzemamo.

Dinamično mednarodno okolje ponuja veliko izzivov in priložnosti za rast in razvoj. Z delom v različnih kulturnih okoljih si zaposleni širimo pogled in razumevanje. Posebno pozornost namenjamo privabljanju, prepoznavanju in razvoju talentov in tako zagotavljamo, da bo podjetje uspešno tudi v prihodnosti.

Skrb za dobre medsebojne odnose, kakovost življenja in dela, optimalni delovni pogoji, zanimivi delovni izzivi, mednarodno okolje, socialna varnost in skrb za varno delo so temelji spodbudnega delovnega okolja, v katerem lahko cilje in potrebe posameznika povezujemo s cilji podjetja.

Temelj našega delovanja so enake možnosti za vse ter spoštovanje zakonskih norm in etičnega odnosa do soljudi in širšega družbenega okolja. Spoštujemo človekove pravice, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah, vključno z deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah. Upoštevamo vse zakonske predpise in standarde s področja človekovih pravic v vseh državah, v katerih delujemo. Vsi zaposleni se načrtno izobražujejo o vsebinah Krkinega Etičnega kodeksa, ki nas zavezuje k spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, narodno pripadnost ali druge kulturne razlike. Svoje mnenje o tem lahko predstavijo tudi pri merjenju organizacijske klime. Ker cenimo kakovost, pri izbiri novih sodelavcev nismo pozorni le na znanje in veščine, ampak tudi na visoke delovne in etične standarde.

Zaposlenim omogočamo zanimivo delo v mednarodnem okolju, v katerem se lahko poslovno, profesionalno in osebno razvijajo, napredujejo prek izzivov, ki jim jih prinašajo delovne naloge, in organiziranega izobraževanja o vodenju, osebnem razvoju in stroki ter učenja tujih jezikov. Verjamemo, da uspeh posameznika temelji na želji po doseganju odličnosti pri delu ter na nenehnem strokovnem izpopolnjevanju, osebnem razvoju in razvoju medsebojnih odnosov.

Načrtujemo dolgoročno, zato o bodočih sodelavcih razmišljamo, še preden vstopijo na trg dela. Študentom in dijakom, ki že med izobraževanjem kažejo določene talente in sposobnosti, omogočimo pridobitev štipendije. Naši štipendisti so med študijem povezani s Krko. Z njimi sistematično delamo, da bi jim tako omogočili kar najboljši stik s podjetjem in pridobitev izkušenj. Na organiziranih srečanjih in med opravljanjem strokovne prakse se bolje seznanijo s podjetjem in delovnimi procesi, hkrati pa lahko razvijejo in pokažejo svoje znanje in sposobnosti. Študentom in mladim raziskovalcem z različnimi temami in strokovnim znanjem pomagamo pri zaključnih nalogah, kot predavatelji pa soustvarjamo študijske programe na

dodiplomski in magistrski stopnji. V letu 2016 smo imeli 47 štipendistov, od teh jih je 10 končalo študij. S srednjimi šolami in fakultetami sodelujemo tudi pri omogočanju obvezne delovne prakse dijakov in študentov. V letu 2016 je v našem podjetju pridobivalo izkušnje in spoznavalo delo 271 dijakov in študentov.

Naš cilj je, da smo v konkurenčnem mednarodnem okolju uspešni, kar lahko dosežemo le z motiviranimi in zavzetimi zaposlenimi. To pa smo lahko le, če organizacijska klima zaposlenim omogoča, da delajo učinkovito in z zadovoljstvom. Z rednim merjenjem organizacijske klime skrbimo, da imajo zaposleni priložnost povedati svoje mnenje, analize ugotovitev pa so dobro orodje za pripravo izboljšav, ki prispevajo k ustvarjanju učinkovitega in kreativnega okolja ter k zavzetosti zaposlenih. Spodbujamo zavedanje, da vsi zaposleni soustvarjajo delovno okolje, organizacijsko klimo in s tem poslovne rezultate.

Konkurenčnost in uspešnost skupine Krka ohranjamo tudi z nenehnim izboljševanjem notranjih procesov in hitro odzivnostjo na potrebe trga. Ob intenzivni rasti in širjenju na nove trge postaja to še bolj pomembno, saj smo s svojimi izdelki prisotni na različnih koncih sveta. Skupina Krka postaja vse bolj kompleksna, zato posebno pozornost namenjamo organizacijski učinkovitosti. Nenehno iskanje novih rešitev v procesih in strukturi ter reorganizacija in prestrukturiranje enot v Sloveniji in v tujini nam omogočajo fleksibilnost in hitrost v odgovorih na zahteve konkurenčnega okolja, izmenjava izkušenj v mednarodnem okolju pa sinergično prepletanje različnih kulturnih vzorcev in vrednot.

Ključni podatki o zaposlenih za leto 2016

število zaposlenih	10.889, od tega 45,5 % v Sloveniji
povprečna starost	39,65 leta
delež zaposlenih žensk	64,14 %
delež žensk na vodilnih mestih	45,6 %
delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo	56,6 %
delež zaposlenih za nedoločen čas	88 % (87,2 % žensk, 90 % moških)
sprememba števila zaposlenih v letu 2016	+325

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2016

	2016	2015	2014	2013	2012	Indeks 2016/15
družba Krka v Sloveniji	4343	4292	4256	4190	4085	101
predstavništva družbe Krka zunaj Slovenije	546	506	482	438	410	107
družba Krka	4889	4798	4738	4628	4495	102
odvisne družbe zunaj Slovenije	5388	5151	5130	4764	4287	105
skupina Terme Krka	576	578	585	605	627	100
družba Farma GRS*	36	37	46	51	52	97
skupina Krka	10889	10564	10499	10048	9461	103

* Vključno z mikrodružbami, katerih ustanoviteljica je Farma GRS.

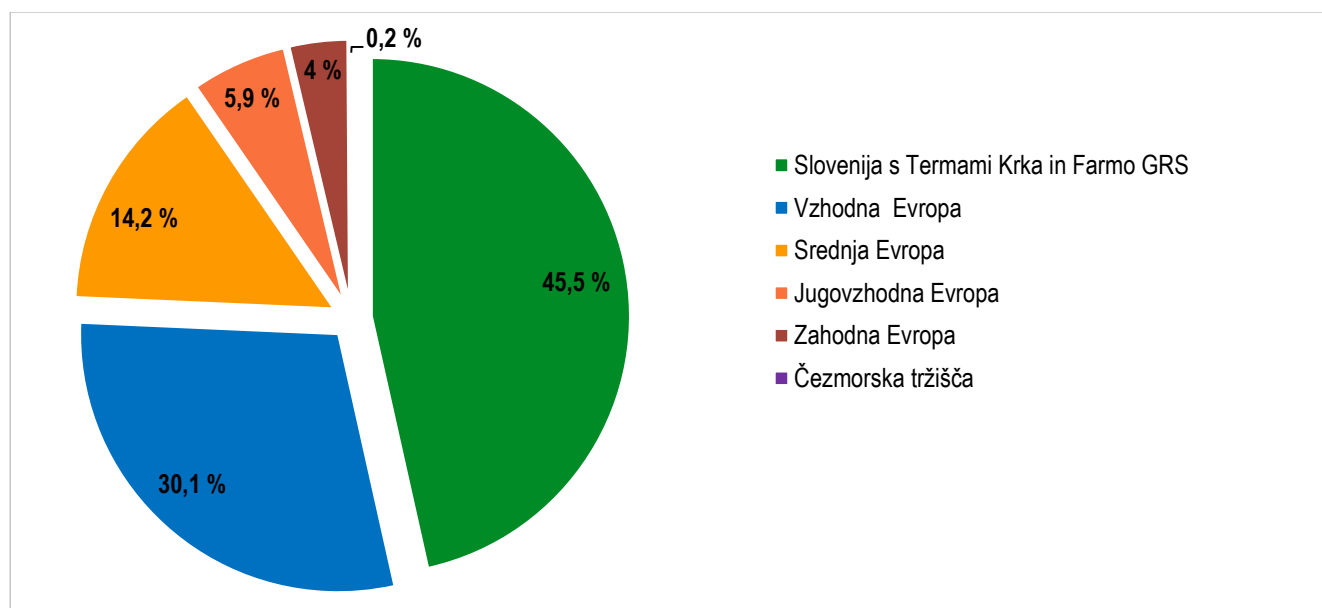
Izobrazbena struktura

Eden od stebrov Krkine kadrovske politike je nenehno izboljševanje izobrazbene strukture zaposlenih, saj se zavedamo, da se lahko le z intenzivnim vlaganjem v razvoj, zahtevno tehnologijo in visoko usposobljenimi strokovnjaki hitro in učinkovito odzivamo na zahteve izjemno konkurenčnega trga. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo v skupini Krka predstavlja že 56,6 %, to je 6159 zaposlenih. Med njimi je 169 doktorjev znanosti ter 396 magistrov znanosti in specialistov.

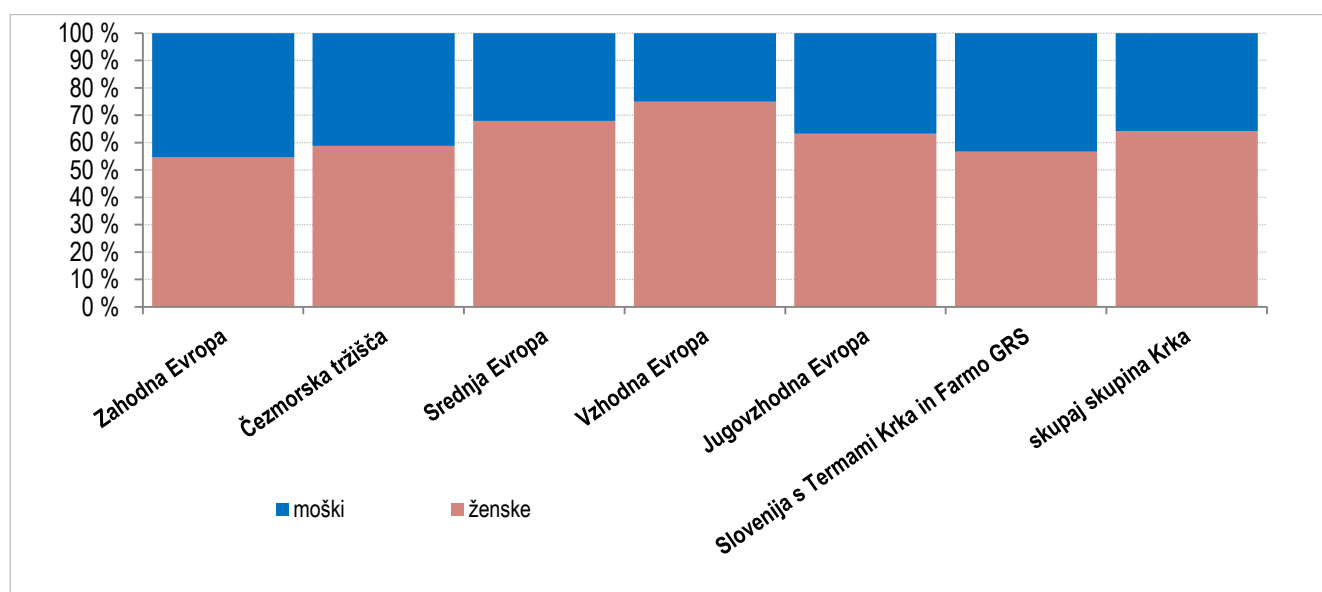
Stopnja izobrazbe zaposlenih v skupini Krka na dan 31. 12. 2016

	2016	2015	2014	2013	2012
doktorji znanosti	169	152	126	111	106
magistri znanosti	396	349	339	323	281
univerzitetna izobrazba	5594	5291	5306	4927	4522
visokostrokovna izobrazba	1422	1385	1282	1200	1072
višješolska izobrazba	265	304	271	272	263
srednješolska izobrazba, V. stopnja	1868	1844	1891	1889	1864
ostalo	1175	1239	1284	1326	1353
skupina Krka	10889	10564	10499	10048	9461

Struktura zaposlenih po regijah na dan 31. 12. 2016

Struktura zaposlenih po regijah in spolu na dan 31. 12. 2016

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Vlaganje v znanje in razvoj vseh zaposlenih je ključ uspeha Krke in krkašev. Razvoj zaposlenih sistematično načrtujemo in jim z nenehnim izobraževanjem, ki spodbuja **strokovni in osebni razvoj**, omogočamo pridobivanje uporabnega znanja in izkušenj na različnih področjih.

Poseben poudarek dajemo zgodnjemu odkrivanju in sistematičnemu razvoju **ključnih in perspektivnih zaposlenih**, ki jih prek izobraževanja, mentorstva in coachinga pripravljamo za prevzemanje najzahtevnejših in najodgovornejših nalog.

Ker se zavedamo, da je zgodnje odkrivanje talentov ključnega pomena, smo uvedli projekt, ki je osredotočen na odkrivanje potenciala zaposlenih že v prvem letu zaposlitve. Zaposlene, ki že v izbirnem postopku ali na začetku zaposlitve izstopajo s svojo motiviranostjo, vpogledom, sposobnostjo povezovanja za doseganje ciljev, povabimo na delavnico, kjer se lahko preizkusijo v različnih individualnih in skupinskih nalogah. Ponudimo jim možnost zaključnega srečanja, na katerem se pogovorimo o njihovih močnih točkah in o tem, kje bi se lahko razvijali. Vse, pri katerih zaznamo potencial, spremljamo in jih vključujemo v zahtevnejše naloge.

Tak način odkrivanja talentov občasno uporabimo tudi, ko iščemo kandidate za zahtevnejša delovna mesta in pri nekaterih internih premestitvah zaposlenih. Omogoča nam bolj poglobljeno poznavanje kandidatov ter vpogled v njihove kvalitete in razvojne možnosti. Udeleženci delavnic pa lahko dobijo veliko informacij o sebi in svojih razvojnih priložnostih.

Leta 2016 je bilo med ključne in perspektivne kadre vključenih 1221 zaposlenih ali 11,3 % vseh zaposlenih v skupini Krka.

Zaradi potreb po razvoju ključnih in perspektivnih kadrov in primerni usposobljenosti vodij smo razvili lastno šolo vodenja. Izvajamo tri programe, prilagojene za različne nivoje vodenja: Krkino mednarodno šolo vodenja, šolo za operativni nivo vodenja in program za osnovni nivo vodenja. Vsebinsko programov pomembno dopolnjujeta coaching in akcijsko učenje in tako prispevata k razvoju vodij. V mednarodnem okolju izvajamo tudi program za strokovne in projektne time, ki je namenjen razvoju strokovnjakov s poudarkom na komunikacijskih veščinah, timskem in projektne delu, spoznavanju in izmenjavi Krkinih dobrih praks, povezovanju zaposlenih iz različnih okolij ter osebnem razvoju zaposlenih. Pridobivanje znanja s področja vodenja in menedžmenta poteka tudi v obliki kolegijskih izobraževanj in študija na uglednih poslovnih šolah.

Mentorstvo, ki je ciljno usmerjen in načrtovan proces, s katerim omogočamo izmenjavo izkušenj in razvoj potencialov zaposlenih, uporabljamo pri novo zaposlenih, ki se uvajajo v delo, in pri zaposlenih, ki prevzemajo nove, odgovornejše naloge. Posebno obliko mentorstva na mednarodni ravni pa uporabljamo za sistematičen razvoj perspektivnih zaposlenih, lahko tudi iz različnih držav. Perspektivni zaposleni se srečujejo s priznanimi in uveljavljenimi krkaši, obravnavajo konkretne probleme in ciljno razvijajo svoje potenciale in kompetence.

Pomembno orodje za učinkovito vodenje, motivacijo in razvoj zaposlenih je Krkin pogovor. Vodja in zaposleni v njem opredelita cilje ter se pogovorita o prednostnih nalogah in pričakovanjih tako glede dela kot razvoja zaposlenega, nato pa na osnovi tega načrtujeta njegovo izobraževanje. V Krkin pogovor so vključeni vsi zaposleni v skupini Krka.

Sistem kompetenc za različna delovna področja nam omogoča, da ugotavljamo potrebe glede razvoja, nadgrajevanja znanja in izpopolnjevanja veščin zaposlenih. Kompetence so dobra osnova za izbiro novih zaposlenih, za oblikovanje programov izobraževanja in usposabljanja ter za njihovo evalvacijo.

Nenehno izpopolnjevanje in usposabljanje poteka na različnih strokovnih področjih, na področju vodenja in osebnega razvoja, učenja tujih jezikov, predvsem angleščine in ruščine, ter področju kakovosti in uporabe sodobne informacijske tehnologije.

Najzahtevnejše in najnovejše znanje zaposleni pridobivajo na fakultetah, inštitutih in v drugih ustanovah doma in v tujini. V letu 2016 jih je ob delu študiralo 310, od tega 41 na podiplomskem študiju za pridobitev specializacije, magisterija ali doktorata. Krka jih podpira s sofinanciranjem šolnin in študijskim dopustom.

Med prvimi v državi smo razvili programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije. Zaposlenim omogočamo pridobivanje praktičnega znanja neposredno v delovnem procesu. Edini v državi izvajamo šest programov nacionalne poklicne kvalifikacije na področju farmacevtske industrije. Vanje se vključujejo tudi zaposleni v lekarnah in drugih

farmacevtskih podjetjih. V letu 2016 smo podelili **99 certifikatov za 3 poklicne kvalifikacije** (IV. stopnja izobrazbe). Od leta 2004 smo podelili že 1404 certifikate – 1262 zaposlenim v Krki in 42 zaposlenim v drugih podjetjih in lekarnah.

Za uspešno izobraževanje zaposlenih in njihovih vodij ter za uspešno implementacijo Krkine strategije na trgih imamo v marketinško-prodajni mreži zaposlenih že več kot 85 internih trenerjev, s čimer zagotavljamo prenašanje dobrih praks na trgu in tudi širše, v mednarodnem merilu. Trenerji zaposlenim in vodjem pomagajo na rednih izobraževanjih in treningih ter z redno individualno podporo na terenu.

Klasične oblike izobraževanja dopolnjujemo s spletnim učenjem in spletnim preverjanjem znanja, ki je zaradi Krkine razvejanosti postalo zelo pomembna oblika izobraževanja. Spletno učenje in testiranje uporabljamo tudi kot pripravo na seminarje in srečanja, kar zagotavlja višjo raven znanja in sodelovanja na izobraževanjih.

Ker menimo, da skrb za zaposlene in dobri odnosi vodijo k rezultatom, smo dali v letu 2016 velik poudarek pripravi izobraževalnih vsebin, povezanih z delom z ljudmi, reševanjem konfliktov ter učinkovito in spoštljivo komunikacijo. Temelj dobrega sodelovanja je poznavanje sebe, lastnih prednosti in pomanjkljivosti ter spoštovanje razlik med ljudmi, kar je bilo tudi glavno sporočilo teh izobraževanj.

Vsak zaposleni v skupini Krka se je v letu 2016 povprečno desetkrat udeležil različnih oblik izobraževanja. V povprečju je svoje znanje izpopolnjeval 43 ur. Za izobraževanje namenimo 0,7 % poslovnih prihodkov. Dodatno se zaposleni redno usposablja tudi prek elektronskega izobraževanja.

Zaradi povezovanja zaposlenih iz različnih okolij in sinergičnega delovanja pri uresničevanju ciljev organiziramo mednarodne konference z različno vsebino: marketinške, prodajne, tehnološke, kadrovske, regulatorne itd. Na njih se srečujejo zaposleni iz družbe Krka in iz njenih podjetij in predstavništev v tujini, izmenjujejo izkušnje, analizirajo aktualne izzive, se dogovarjajo o uresničevanju skupnih strateških usmeritev in ciljev ter prenosu dobrih praks, s tem pa skupaj gradijo uspeh in prihodnost podjetja.

Nagrajevanje in motiviranje zaposlenih

Pri zaposlenih prepoznavamo dobro opravljeno delo in uspešnost ter jih za nadaljnje delo motiviramo z različnimi sistemi nagrajevanja. S tem želimo spodbuditi zavzetost in lojalnost, hkrati pa nagraditi odličnost in zvestobo.

Najboljšim zaposlenim podeljujemo priznanja in nagrade za uspešno delo. Izbiramo in nagrajujemo najboljše sodelavce in najboljše vodje na ravni organizacijskih enot in na ravni celotne skupine Krka, najboljše sodelavce po posameznih funkcijah v marketinško-prodajni mreži ter najuspešnejše sodelavce na področju registracij.

Najzvestejšim zaposlenim že desetletja podeljujemo jubilejne nagrade in posebna priznanja, ki jih vsako leto slovesno podelimo na prireditvi Dan Krkinih priznanj.

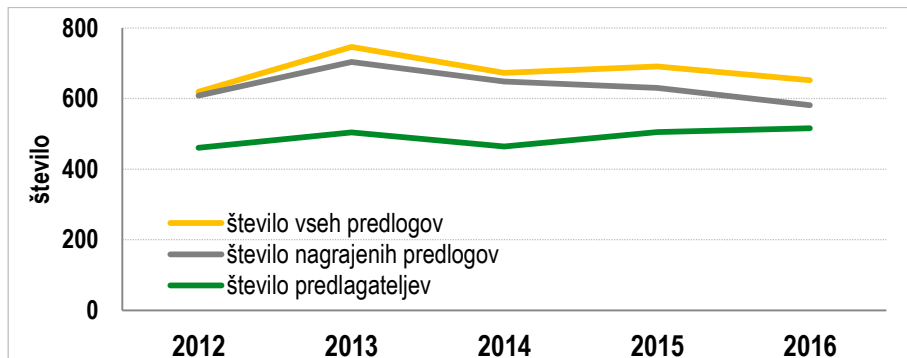
Množična inventivna dejavnost

Sistem množične inventivne dejavnosti, ki je v Krki uveljavljen od leta 2003, vsem zaposlenim omogoča vključitev v sistem stalnih izboljšav v sistemu kakovosti in s tem v integrirani sistem vodenja. Zaposlene spodbujamo, da pri opravljanju vsakodnevnih nalog nenehno iščejo načine za boljše in kakovostnejše opravljanje dela. Aktivnosti na področju množične inventivne dejavnosti so zato usmerjene predvsem k reševanju problematike na gospodarskem, proizvodnem, logističnem, tehnološkem, tehničnem, administrativnem, okoljevarstvenem, poslovnem in informacijskem področju, na področju kakovosti ter varnosti in zdravja pri delu. Pomembni so tako koristni predlogi, ki jih je preprosto izvesti, kot izboljšave, katerih izvedba je zahtevnejša, vendar imajo večji učinek. Pri vseh zaposlenih želimo uzavestiti dejstvo, da je vsak predlog pomemben in vreden obravnave. Za vsakega predlagatelja koristnega predloga ali izboljšave je največja nagrada ravno to, da se zaradi njegovega predloga stvari spremenijo na bolje.

Množično inventivno dejavnost spodbujamo z nagradami ob četrletjih, simbolično nagrado z zahvalnim pismom predsednika uprave in generalnega direktorja, objavami predlagateljev na Krkanetu in v interni reviji Utrip, objavami intervjujev s posameznimi predlagatelji v interni reviji Utrip, vsakoletnim srečanjem predlagateljev ter nagradami in priznanji, ki jih najboljši sodelavci na področju množične inventivne dejavnosti prejmejo na prireditvi Dan Krkinih priznanj.

S predlogi v okviru množične inventivne dejavnosti smo ustvarili kar nekaj prihrankov. To je tudi namen korporativne akcije, ki poteka pod sloganom Vaša učinkovitost šteje in v katero se zaposleni vključujejo s koristnimi predlogi in izboljšavami.

Število predlogov in izboljšav zaposlenih

Kakovost življenja

V Krki skrbimo za zdravje in dobro počutje zaposlenih. Aktivno sodelujemo na področjih, ki prispevajo h kakovosti življenja tudi zunaj delovnega okolja.

Za dobro počutje in dobre medsebojne odnose že desetletja skrbimo z raznovrstnimi športnimi in kulturnimi dogodki. Opozarjamo na pomen zdrave prehrane, zato na vseh lokacijah podjetja zagotavljamo kakovostno prehrano, ki vključuje pestro ponudbo hladnih in toplih obrokov.

Druženje zaposlenih je pomemben del Krkine kulture. Vsako leto organiziramo Krkin dan, družabni in športni dan vseh zaposlenih, in prireditve Dan Krkinih priznanj, kjer nagradimo jubilarce ter najboljše sodelavce, najboljše vodje in najboljše predlagatelje inovacij in koristnih predlogov. Ljubitelji smučanja se družimo na zimskem športnem dnevu. Srečujemo se tudi na srečanjih invalidov, krvodajalcev, gasilcev, športnikov, na čistilnih akcijah, ob otvoritvah novih obratov, na kulturnih in drugih dogodkih.

Zaposleni imajo na voljo bogato ponudbo rekreacije. Trim klub Krka organizira različne športne dejavnosti, ki se jih vsak teden udeleži okoli tisoč zaposlenih. Kulturno umetniško društvo Krka bogati kulturno življenje. Združuje galerijsko dejavnost, pevski zbor, gledališki klub in ustvarjalne delavnice ter organizira obiske kulturnih prireditev.

Tradicionalno organiziramo novoletno srečanje upokojenih krkašev, ki se lahko vključijo tudi v Krkino društvo upokojencev, prek katerega ohranjajo stike z nekdanjimi zaposlenimi in Krko.

Varnost in zdravje pri delu

Zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje. V vse nove projekte in tehnologije vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer.

Skrb za zdravje zaposlenih je skupna odgovornost vseh zaposlenih, njihovih vodij, strokovnih služb in izvajalcev medicine dela. V aktivnosti so vključeni tudi Svet delavcev in oba sindikata.

Dobro psihofizično počutje in ugodno psihosocialno klimo zagotavljamo z odprto komunikacijo med zaposlenimi, ničelno toleranco do vsakršnega nasilja, redno tedensko rekreacijo, preventivno zdravstveno rekreacijo, športnimi, kulturnimi in družabnimi prireditvami, delavnicami o zdravem načinu življenja in vplivu psihoaktivnih snovi, ki jih vodijo zdravniki, zdravo prehrano v lastnih restavracijah in podobnimi aktivnostmi. V letu 2016 smo nadgradili sistem promocije zdravja in povečevali zavest zaposlenih o pomembnosti krepitve zdravja za kakovostno življenje, tudi s spodbujanjem predlogov in pobud. Zadovoljstvo zaposlenih z varnostjo in zdravjem pri delu je na lestvici od 1 do 5 (1 je najmanj) ocenjeno s 4,39.

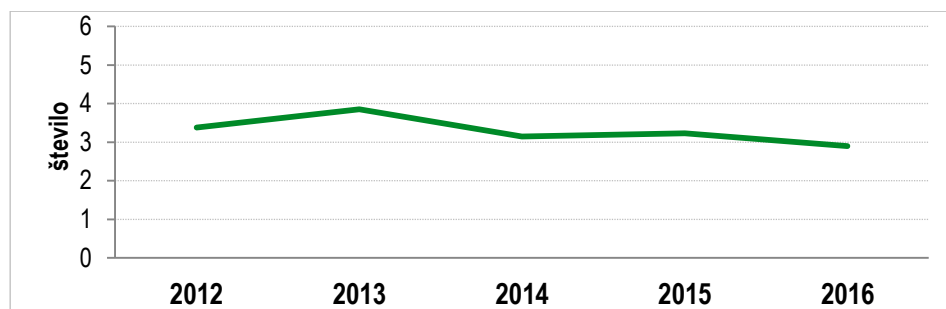
Že več let poteka projekt Medsebojni odnosi in bolniška odsotnost, ki prispeva k zmanjševanju bolniške odsotnosti. V letu 2016 je bilo v skupini Krka na bolniškem dopustu 4,7 % zaposlenih, na porodniškem dopustu pa 6,7 %.

Med zaposlenimi v družbi Krka je 5,1 % invalidov, ki imajo v skladu z zakonodajo in predpisi ter omejitvami iz naslova invalidnosti ustrezno delo. Z različnimi preventivnimi ukrepi zmanjšujemo možnosti za nastanek novih invalidskih ali zdravstvenih omejitev. Poleg preventivne in kurativne skrbi za zdravje zaposlenih zagotavljamo, da lahko svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim. Poskrbimo tudi za ustrezno prekvalifikacijo delavcev, ki svojega dela ne morejo več opravljati.

Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je usklajen s standardom BS OHSAS 18001:2007 in vključen v Krkin integrirani sistem vodenja. V organizacijskih enotah delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v katerih sodeluje tudi strokovni delavec, pooblaščen za to področje. Na ravni družbe deluje tim za varnost in zdravje pri delu in pripravlja ključne cilje in programe, ki jih potrjuje uprava.

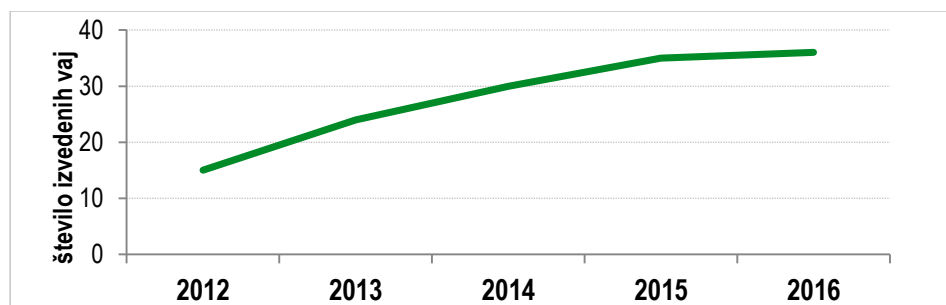
Sproti spremljamo podatke o nezgodah na delovnem mestu. Kazalnik LTAR v grafu prikazuje, koliko delovnih nezgod, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, se je pripetilo na en milijon opravljenih ur. V letu 2016 je dosegel vrednost 2,90, kar je 10 % boljši rezultat kot v letu 2015. Vse nezgode so bile lažje. Od vseh poškodovanih je bilo 70 % moških, nobena starostna skupina ni odstopala.

Delovne nezgode, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, na milijon opravljenih ur (LTAR)

Izrednih dogodkov, na primer večjih požarov in večjih razlitij nevarnih kemikalij, ni bilo. Za ustrezen odziv na izredni dogodek poskrbita Oddelek za varstvo pred požarom in Industrijska gasilska enota. V letu 2016 smo izvedli 36 vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke, od tega pet večjih, pri katerih smo sodelovali z Gasilsko-reševalnim centrom Novo mesto, lokalnimi gasilskimi društvami in ekipami nujne medicinske pomoči. Prikazali smo, kakšne so realne možnosti za nastanek izrednih dogodkov, poleg tega pa smo preverili usklajenost delovanja notranjih in zunanjih reševalcev ter Krkine ekipe za prvo pomoč in zdravstvene službe.

Število izvedenih vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke

Komuniciranje z zaposlenimi

Odprto in redno komuniciranje med zaposlenimi in vodstvom podjetja ter med samimi zaposlenimi je ključnega pomena v procesih internacionalizacije podjetja, za optimizacijo procesov, pri obvladovanju sprememb in tveganj ter pri odločanju.

Skrbimo za odgovorno in etično komuniciranje ter spodbujamo komunikacijo na vseh ravneh. Tako ustvarjamo produktivno delovno ozračje, povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela.

Zaposlene prek različnih internih komunikacijskih orodij sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju.

Svet delavcev je povezovalni člen med zaposlenimi in upravo. Člani zastopajo vse organizacijske enote družbe. Zaposleni lahko svoje pobude in vprašanja posredujejo v obravnavo prek članov ali predsednika sveta ter prek delavske direktorice.

Pomemben vir informacij so tudi vsakoletni zbori delavcev, na katerih predsednik in člani uprave zaposlene seznajajo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja skupine in drugimi aktualnimi informacijami. Zaposleni lahko ob tej priložnosti postavljajo vprašanja in posredujejo svoje predloge.

Vsak zaposleni se lahko kadarkoli obrne na predsednika uprave prek elektronske pošte, dogovori se lahko tudi za osebni pogovor.

Redno obveščanje zaposlenih poteka prek internega glasila Bilten, ki praviloma izhaja enkrat na teden v elektronski in tiskani obliki, in prek mesečne revije Utrip, ki pomembno prispeva k razumevanju vizije, poslanstva in vrednot ter strategije in politike skupine Krka. Lokalne izdaje Utripa (Puls) in Biltena (Bulletin) v tujini prinašajo novice s trgov in najpomembnejše korporacijske novice.

Za interno komuniciranje, centralno objavo dokumentov ter podporo poslovnim procesom in projektnemu delu uporabljamo interne spletne strani Krkanet. Javne vsebine so dvojezične in dostopne vsem zaposlenim v skupini Krka, na ključnih trgih pa imajo zaposleni tudi portale v lokalnih jezikih.

Obveščanje poteka še prek sporočil z elektronskega naslova Krkaš.si, oglasnih tabel in informacijskih zaslonov, o pomembnejših usmeritvah podjetja pa tudi prek internih komunikacijskih kampanj. V elektronski obliki izhaja glasilo M-Bulletin, namenjeno obveščanju sodelavcev v marketinško-prodajni mreži v tujini.

Zadovoljstvo zaposlenih z internim komuniciranjem redno spremljamo prek anket, na podlagi katerih nenehno izboljšujemo in optimiziramo uporabo medijev in orodij internega komuniciranja.

Odgovornost do vlagateljev

Osnovni cilj družbe Krka je maksimiranje vrednosti družbe in delovanje v korist vseh deležnikov, med drugim tudi v korist delničarjev oziroma vlagateljev. Odgovorno ravnanje se odraža v doseganju ciljev poslovanja, ustrezni transparentnosti poslovanja in komuniciranju z vlagatelji.

Transparentnost poslovanja je v skladu s sprejetimi dobrimi praksami korporativnega upravljanja, kot jih opredeljujejo kodeksi upravljanja.

Za doseganje osnovnega cilja družbe je pomembno kakovostno komuniciranje z vlagatelji in analitiki, kar omogoča razumevanje Krkine poslovne zgodbe. V letu 2016 smo od poslovnega dnevnika Finance prejeli nagrado za letno poročilo, in sicer za najboljše poročilo o analizi poslovanja in načrtih.

Pri komuniciranju z vlagatelji si prizadevamo za čim večjo odprtost, ažurnost in konsistentnost. Informacije, ki jih posredujemo vlagateljem, se nanašajo zlasti na dosežene poslovne rezultate in na strategijo skupine v prihodnosti, pri tem pa upoštevamo politiko razkrivanja informacij.

Glavni cilji komuniciranja so:

- doseganje poštene vrednosti Krke na trgu,
- lažji in ugodnejši dostop do virov financiranja in
- zadovoljiva likvidnost trgovanja s Krkinimi delnicami.

Navedene cilje uresničujemo:

- s srečanji z vlagatelji na sedežu družbe,
- z organizacijo srečanj vodstva družbe s finančnimi analitiki na sedežu družbe,
- z udeležbo na različnih konferencah za vlagatelje,
- z organizacijo predstavitev sestankov v finančnih središčih po svetu,
- z organizacijo konferenčnih ključev s finančnimi analitiki ob objavah poslovnih rezultatov,
- z izdajanjem publikacij za vlagatelje (časopis Utrip prihodnosti, predstavitevno in promocijsko gradivo),
- z rednimi skupščinami delničarjev,
- z novinarskimi konferencami ob objavi poslovnih rezultatov in
- s komuniciranjem s finančnimi mediji.

Poslovni rezultati so v slovenskem in angleškem jeziku na voljo na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>), na Varšavski borzi prek sistema ESPI ter na Krkinih spletnih straneh.

Delničarji se za informacije lahko obrnejo na Finančni sektor, in sicer prek telefonske številke (07) 331 7591 ali elektronskega naslova finance@krka.biz.

Odgovornost do odjemalcev

Glede na naravo naše dejavnosti odjemalce razvrščamo v štiri skupine:

1. inštitucije (zdravstvene, regulatorne, za področje industrijske lastnine, zdravstvene zavarovalnice itd.),
2. neposredni kupci (distributerji, druga farmacevtska podjetja),
3. posredni kupci (lekarnice, bolnišnice, farmacevti, zdravniki, veterinarji) in
4. končni uporabniki (bolniki, kupci).

Odgovornost do inštitucij

V fazah razvoja, proizvodnje, prodaje in trženja svojih izdelkov sodelujemo s številnimi inštitucijami, zdravstvenimi zavarovalnicami in drugimi organi, ki se ukvarjajo z zdravili in drugimi našimi izdelki. Pri sodelovanju z njimi sledimo predpisanim postopkom, pri čemer je v ospredju ažurno zagotavljanje verodostojne dokumentacije. Verodostojnost in ažurnost dokumentacije dosegamo z ustrezno vodenimi postopki ter sistematično urejeno, pregledno in celovito dokumentacijo. Z inštitucijami razvijamo dolgoročno sodelovanje, v komunikaciji z njimi smo hitri in odzivni.

V vseh fazah delovanja zagotavljamo skladnost z vpeljanimi sistemi kakovosti. Stalno posodablamo in nadgrajujemo vse omenjene sisteme ter izboljšujemo postopke in prakse, kar potrjujejo uspešno opravljene presoje in inšpekcije, s katerimi pristojni organi redno preverjajo skladnost našega poslovanja in modela integriranega vodenja z zahtevami standardov.

Za uspešno doseganje razvojno-raziskovalnih ciljev svoje ideje in znanje povezujemo s specializiranimi razvojnimi ustanovami in podjetji. Poseben pomen ima sodelovanje z univerzami in inštituti ter drugimi inštitucijami na področju šolstva in znanosti, ki poteka projektno, vključeno pa je tudi v vsakodnevne stike. Pomemben del sodelovanja z mladimi v izobraževalnih procesih so Krkine nagrade in štipendiranje. Naši strokovnjaki pridobivajo in nadgrajujejo svoje znanje tudi prek uspešnega sodelovanja z omenjenimi inštitucijami ter sodelovanja v pedagoško-znanstvenem procesu.

Pri spremembah strokovnega, znanstvenega in regulatornega okolja aktivno sodelujemo z delovanjem v različnih strokovnih in industrijskih združenjih v Sloveniji, na ravni Evropske unije in na drugih trgih.

Odgovornost do neposrednih kupcev

Neposredni kupci naših izdelkov so distributerji, lekarniške mreže, bolnišnice in druga farmacevtska podjetja. Več kot 90 % naših kupcev je naših stalnih poslovnih partnerjev. Njihova mnenja in predloge cenimo in si hkrati stalno prizadevamo za njihovo zadovoljstvo z našimi prodajnimi in poprodajnimi storitvami. Zato v rednih letnih raziskavah preverjamo njihovo zadovoljstvo z izdelki, prodajnim osebjem, obravnavo in izpolnjevanjem naročil, obravnavo reklamacij in pritožb ter splošno zadovoljstvo.

V letu 2016 smo raziskavo prvič izvedli s spletno anketo, na katero je odgovorilo 82 % anketirancev. Tudi tokrat smo posebno pozornost namenili prepoznavanju ključnih področij zadovoljstva in potreb kupcev. Uspešnost naših prizadevanj

pri zagotavljanju njihovega zadovoljstva poleg visokega, 89-odstotnega skupnega indeksa zadovoljstva kupcev dokazujeta tudi njihova zvestoba in rastoč obseg poslovanja z njimi.

Odgovornost do posrednih kupcev

Ena najštevilčnejših in tudi najpomembnejših skupin naših odjemalcev so posredni kupci naših izdelkov, t. i. strokovna javnost. To so zdravniki, veterinarji in farmacevti, ki naše izdelke predpisujejo, priporočajo in izdajajo ter tako predstavljajo vez s končnimi potrošniki, ki so jim izdelki namenjeni.

Redno jih seznanjamo z vsemi potrebnimi informacijami o svojih izdelkih in jim tako omogočamo strokovno odločitev o najprimernejšem izdelku za njihove bolnike in potrošnike. Prek strokovnih sodelavcev smo v neposrednih stikih z njimi v kar 40 državah, z informacijami pa jih seznanjamo tudi v tiskani in elektronski obliki. S posebno skrbnostjo zagotavljamo, da so vse informacije, ki so osnova za pravilno in varno uporabo naših izdelkov, ažurne.

Prispevamo tudi k strokovnemu usposabljanju zdravnikov, farmacevtov in veterinarjev. Vsako leto organiziramo ali podpremo številna strokovna in izobraževalna srečanja, na katerih imajo priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj ter navezovanje stikov. Srečanja potekajo v različnih državah, v katerih je Krka prisotna. V letu 2016 smo poleg številnih lokalnih dogodkov organizirali tudi več mednarodnih simpozijev, ki so se odvijali v času večjih mednarodnih kongresov. Udeležilo se jih je več kot 350 udeležencev iz 20 držav. Ob mednarodnih strokovnih dogodkih v Sloveniji, ki se jih je udeležilo več kot 1350 udeležencev iz 14 držav, je bil organiziran strokovni program.

V vseh stikih s strokovno javnostjo ravnamo odgovorno in po veljavnih zakonskih in drugih predpisih, ki urejajo poslovanje, vključno s predpisi glede trženja izdelkov in zagotavljanja varstva osebnih podatkov, ter spoštujemo dobro poslovno prakso in etični kodeks promocije. Oglaševanje farmacevtskih izdelkov je zelo strogo regulirano in nadzorovano.

Strokovne sodelavce redno strokovno usposabljam, da lahko strokovno javnost informirajo o najnovejših smernicah zdravljenja ter posredujejo točne in ažurne informacije o terapevtskih skupinah in naših izdelkih. Skrbimo, da obvladajo ustrezne komunikacijske veščine in da poznajo zakonske in druge predpise in standarde dela. Uporaba sodobnih metod učenja in preverjanja znanja pri usposabljanju in izobraževanju je že utečena. V letu 2016 smo izpopolnjevali predvsem oblike in vsebine za elektronsko izobraževanje in usposabljanje.

Sledimo sodobnim tehnološkim gibanjem povečane uporabe digitalnih medijev, kot so pametni telefoni in tablični računalniki. V letu 2016 smo nadaljevali z opremljanjem strokovnih sodelavcev s tabličnimi računalniki in konec leta jih je za predstavitev naših izdelkov, za načrtovanje in beleženje svojega dela ter za ažurno in hitro komunikacijo uporabljalo že okrog 80 %.

Novost leta 2016 so mobilne spletne aplikacije z dodano vrednostjo za uporabnika. Za strokovno javnost smo pripravili tri. Aplikacija Krkina zdravila omogoča enostavnejši pregled terapevtskih skupin s seznamom Krkinih zdravil. KrkaStatinCalc zdravnikom pomaga izračunati najustreznejši odmerek statina za posameznega bolnika. Veterinarjem pa je namenjen KrkaVetExpert, ki olajša izračun odmerkov zdravil za farmske živali. Prednost teh aplikacij je, da po namestitvi na mobilno napravo delujejo tudi brez povezave s spletom.

Pomembne so tudi povratne informacije in mnenja, ki jih dobivamo v vsakodnevnih stikih in neodvisnih tržnih raziskavah. Tako smo v Ruski federaciji, ki je naš največji trg, po raziskavi Com-con med vodilnimi po poznavanju pri farmacevtih in obiskanosti lekarn ter med vodilnimi po oceni dela strokovnih sodelavcev in obiskanosti zdravnikov z desetih področij medicine. Na Poljskem, našem drugem največjem trgu, pa smo po podatkih Cegedima glede zadovoljstva strokovne javnosti s ponudniki zdravil vodilni tuji ponudnik pri splošnih zdravnikih in psihiatrih ter med vodilnimi pri kardiologih, splošnih internistih in gastroenterologih.

Smo eno od redkih generičnih farmacevtskih podjetij, ki imajo klinično učinkovitost svojih izdelkov potrjeno s številnimi mednarodnimi kliničnimi raziskavami. V letu 2016 so bili rezultati dveh nedavno končanih mednarodnih raziskav predstavljeni na dveh najpomembnejših evropskih kongresih. Na kongresu Evropskega kardiološkega združenja v Rimu sta bila predstavljena plakata z rezultati raziskave Rosu-path, v katero je bil vključen rosuvastatin. Gre za prvo klinično raziskavo v svetu, ki je potrdila učinkovitost in varnost dodatnih odmerkov rosuvastatina (15 mg in 30 mg). Na kongresu Evropskega združenja za hipertenzijo pa so bili predstavljeni rezultati klinične raziskave Victory z valsartanom. Rezultati

nekaterih kliničnih raziskav s Krkinimi zdravili so objavljeni tudi na PubMedu, eni največjih elektronskih biomedicinskih knjižnic za strokovno javnost na svetu.

Odgovornost do končnih uporabnikov

S kakovostnimi, varnimi in učinkovitimi izdelki skrbimo za zdravje uporabnikov naših izdelkov. Z bogato paleto izdelkov zdravimo in preprečujemo najbolj razširjene bolezni sodobnega človeka.

Naša odgovornost do končnih uporabnikov je velika, zato si prizadevamo, da z vsemi aktivnostmi zagotavljamo visoko kakovost svojih izdelkov in storitev. Kakovost učinkovin, pomožnih snovi in vseh vstopnih materialov pa vse do končnih izdelkov preverjamo s številnimi laboratorijskimi testiranj z najsodobnejšimi in validiranimi analitskimi metodami, napravami in postopki. Vsa naša zdravila na recept in vsi izdelki brez recepta so preverjeni in skladni z vsemi predpisanimi postopki. Tržimo samo izdelke, ki so odobreni in skladni z zahtevami in predpisi.

Sisteme varovanja zdravja, varnosti in varstva potrošnikov, torej končnih uporabnikov, uveljavljamo s pomočjo jasnih smernic, vgrajenih v naše delovanje. Podlaga našega sistema upravljanja s tveganji zdravja, varnosti in varstva potrošnikov je izpolnjevanje zakonskih predpisov.

Naš sistem zbiranja informacij o tveganjih za zdravje bolnikov ali javno zdravje zaradi zdravil na recept in izdelkov brez recepta, znanstveno vrednotenje vseh informacij, proučitev možnosti za zmanjšanje in preprečevanje tveganj in sprejemanje primernih ukrepov, ki so potrebni za varno jemanje zdravil, so usklajeni z evropsko zakonodajo in predpisi v drugih državah, v katerih imamo dovoljenje za promet z zdravili.

Zaupanje je posledica dolgoročnega odnosa, tega pa ustvarjamo in negujemo z ustrezno komunikacijo. S končnimi uporabniki komuniciramo odgovorno in profesionalno, pri tem pa upoštevamo ustrezne zakonske predpise. Trudimo se, da uporabniki dobijo vse potrebne informacije o naših izdelkih.

Izdelke in z njimi povezane vsebine predstavljamo na izdelčnih, korporativnih in tematskih spletnih straneh v 26 jezikovnih različicah na skupaj več kot 100 spletnih straneh. Prikaz spletnih strani se v skladu z novimi standardi prilagaja napravi, saj vse več uporabnikov do spleta dostopa prek različnih mobilnih naprav, ne samo prek računalnikov. Promocijske in izobraževalne videovsebine o izdelkih, ki so v prodaji brez recepta, so v različnih jezikovnih različicah predstavljene tudi na kanalu Youtube.

Raznolike spletne vsebine in kanali, ki jih razvijamo v skladu s potrebami uporabnikov in digitalnimi trendi, omogočajo hiter dostop do aktualnih podatkov o Krkinih izdelkih.

Prispevek k napredku družbe

Za zdravje in kakovostno življenje ljudi skrbimo s proizvodnjo kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil, že od ustanovitve dalje pa se povezujemo tudi z družbeno skupnostjo.

V letu 2016 je skupina Krka za sponzorstva in donacije namenila 0,31 % celotne prodaje. Svojo družbeno odgovornost udeležimo s podpiranjem zdravstva in športa, humanitarnih dejavnosti, znanosti, izobraževanja in kulture, podpiramo pa tudi tiste, ki s svojim delovanjem pripomorejo k varovanju naravnega okolja.

Spodbujamo neprofitne dejavnosti na lokalni in državni ravni, v Sloveniji in tujini. Pomagamo predvsem skupinam in posameznikom, ki so s svojimi projekti in dejavnostmi usmerjeni v napredek družbe. S podpiranjem mednarodnih društev krepimo tudi mednarodno sodelovanje.

Prednost dajemo dolgoročnim projektom, ki lahko pripomorejo k boljšemu življenju čim večjega števila ljudi, in projektom, ki izpostavljajo delo z mladimi. V letu 2016 smo v družbi Krka pri uresničevanju ciljev pomagali več kot 700 ustanovam, društvom in organizacijam.

V skrbi za zdravo družbo

Svoje poslanstvo udeležimo tudi s podporo športnim dejavnostim. S sodelovanjem in partnerskim odnosom spodbujamo razvoj številnih športov. Podpiramo zlasti amaterske klube na širši lokalni ravni, ki omogočajo vključevanje v rekreativni in

tekmovalni šport. Mladi športniki so s svojim pozitivnim zgledom pomembni ambasadorji Krke. Prav zato podpiramo projekte, klube in društva, ki v ospredje postavljajo delo z mladimi, s čimer bomo nadaljevali tudi v prihodnosti.

S številnimi športnimi organizacijami prek sponzorstev in donacij ustvarjamo partnerske odnose. Vsako leto organiziramo srečanja s klubi in društvi, ki nosijo Krkino ime, in jim podrobneje predstavimo strategijo pojavljanja Krke, delovanje in načrte podjetja, pretehtamo skupne dosežke in predstavimo nove usmeritve in možnosti sodelovanja. Lani smo se z njimi srečali že desetič zapored. Srečanja se je udeležilo 148 predstavnikov klubov in društev, med njimi 89 mladih športnikov, glasbenikov in drugih ustvarjalcev. Na srečanju smo prvič podelili priznanja za najboljše predstavljane sponzorja, za delo z mladimi in za športne dosežke.

V vseh klubih in društvih je več kot 7200 članov, kar 2300 jih je mlajših od 18 let. Zanje skrbi prek 250 strokovnih delavcev. V pretekli sezoni so 3380-krat nastopili na državnih tekmovanjih in 660-krat na evropskih, mednarodnih in svetovnih tekmovanjih v 43 državah po vsem svetu. Klubom in društvom pomagamo tudi pri organizaciji, krkaši pa sodelujejo v posameznih projektih ter organizacijskih in upravnih odborih.

Pri razvijanju športne dejavnosti zaposlenih ima glavno vlogo Trim klub Krka, ustanovljen leta 1971. Tudi v letu 2016 so bile njegove dejavnosti usmerjene v skrb za športnorekreativno dejavnost zaposlenih, organizacijo tekmovanj in srečanj ter organizacijo nastopov Krkinih športnikov na prireditvah zunaj podjetja. Aktivnosti se je redno udeleževalo več kot 2200 članov.

Eden od vidnejših projektov, ki smo ga začeli leta 2009, je družbenoodgovorna akcija V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove, v okviru katere smo skupaj s Planinsko zvezo Slovenije uredili in označili 15 pohodniških poti po Sloveniji. Z akcijo želimo prispevati k ozaveščanju Slovencev o pomenu lastne skrbi za zdravje in jih spodbuditi k hoji, ki je najpreprostejša vadba za izboljšanje telesnega in duševnega počutja. Po poteh, na katere vodi Krkin znak, je hodilo že več kot 11.000 pohodnikov, skoraj toliko, kot nas je v Krki zaposlenih. Veseli smo vsakega, ki smo ga z akcijo spodbudili, da je naredil nov korak za svoje zdravje.

Od leta 2000 deluje tudi Društvo upokojencev Krke. Povezuje jih skrb za ohranjanje zdravja in kakovosti življenja ter spodbujanje vseživljenjskega učenja. Organizirajo izlete, pohode, obiske kulturnih prireditev in predavanj, nedeljska druženja in obiske podeželja, športnorekreativna srečanja, letna srečanja članov društva, socialni program, ustvarjalne delavnice in tečaje. Sodelujejo tudi s Trim klubom Krka.

V skladu s svojim poslanstvom *živeti zdravo življenje* namenjamo sredstva tudi za posodobitev in boljšo opremljenost zdravstvenih ustanov in za izobraževanje zdravstvenih delavcev, kolikor o dopušča zakonodaja. S tem želimo omogočiti čim bolj kakovostno zdravstveno oskrbo čim večjemu številu ljudi. Smo podporniki in soustanovitelji društev in združenj.

Podpora kulturni ustvarjalnosti

Zavedamo se, da je kultura posebno zavetje duha, ki prispeva k večji vrednosti življenja in je izjemno pomembna za narod. Zato v ožjem in širšem okolju podpiramo različne kulturne zvrsti in dejavnosti, ki s svojim delovanjem plemenitijo družbo.

Kulturno umetniško društvo Krka je leta 2016 praznovalo 45 let delovanja. Pomemben del društva je Mešani pevski zbor Krka, ki je od ustanovitve nastopil že več kot 500-krat. Dobro zastopana je tudi galerijska dejavnost. V Galeriji Krka v Novem mestu in Ljubljani vsak mesec odprejo novo likovno razstavo, skupaj so pripravili že več kot 700 razstav. Krkini poslovni prostori v Ljubljani so že več kot 25 let prizorišče pogovornih večerov Gledališkega kluba Krka, novembra 2016 je bilo že 200. srečanje. Člani društva se lahko vsak mesec udeležijo tudi ustvarjalnih delavnic. Vidno mesto med ponudniki literarno-kulturnih vsebin si je društvo utrdilo z vsakoletno pripravo odmevnega Dolenjskega knjižnega sejma, ki seznanja s slovenskimi knjižnimi novostmi in spodbuja bralno kulturo. V letu 2017 bodo organizirali že 40. sejem. Kulturno umetniško društvo Krka je leta 2016 za dolgoletne pomembne dosežke in bogat prispevek k promociji kulturnih dejavnosti prejelo grb Mestne občine Novo mesto.

Omogočamo tudi delovanje simfoničnega orkestra Glasbene šole Marjana Kozine, Dolenjskega muzeja, Galerije Božidarja Jakca v Kostanjevici in Pihalnega orkestra Krka. Novomeško gledališče Anton Podbevšek Teater podpiramo že od njegove ustanovitve.

V Krkini knjižni zbirki je februarja 2016 izšla peta knjiga, pesniška zbirka Kot kaplja se pesem utrne. Pesmi smo izbrali v okviru Krkinega mednarodnega natečaja, ki je bil razpisan v vseh državah, kjer ima Krka svoja podjetja in predstavništva.

Podprli smo še številne druge kulturne projekte v lokalnem okolju in zunaj državnih meja.

Od leta 2008 organiziramo Krkine kulturne večere. V letu 2016 smo poletni kulturni utrip na Dolenjskem popestrili že z deseto prireditvijo.

Dobrodelna dejanja

V letu 2016 smo v skupini Krka za donacije namenili 0,17 % prodaje oziroma približno polovico sredstev za sponzorstva in donacije.

Vrsto let smo največji donator Osnovne šole Dragotina Ketteja, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Pomagamo varstveno-delovnim centrom in domovom starejših občanov, sodelujemo pri novoletnem obdarovanju otrok. Tudi v letu 2016 smo se odzvali na pobude Rdečega križa in Karitasa. Pomagali smo ob naravnih nesrečah v Sloveniji in tujini, posameznikom v stiski in invalidom. Donirali smo Skladu za pomoč ljudem v stiski in številnim šolskim skladom, ki omogočajo dodatne dejavnosti in pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin. Podpirali smo delovanje številnih neprofitnih, nevladnih in nepolitičnih organizacij.

Prostovoljstvo je del organizacijske kulture že vse od ustanovitve podjetja, od leta 2012 pa svoje dobrodelne dejavnosti združujemo v družbenoodgovorni akciji Krkin teden humanosti in prostovoljstva, ki poteka pod sloganom Tudi dobrodelnost je del nas. V petih letih je v akciji sodelovalo več kot 4800 krkašev. Lani se je na povabilo odzvalo 1361 zaposlenih, kar je 25 % zaposlenih v Krki in Termah Krka v Sloveniji. Od tega se jih je 100 akciji pridružilo prvič. Kar 261 zaposlenih je darovalo kri. Na različnih Krkinih lokacijah po Sloveniji smo prispevali oblačila, igrače, obutev, živila, knjige in druge potrebščine za odrasle in otroke ter skupaj zbrali 3,1 tone potrebščin. Zbrali smo tudi 260 kilogramov hrane za male živali, poleg tega pa smo pomagali v dveh zavetiščih. Družili smo se s stanovalci 37 domov starejših občanov in z varovanci 8 delovnih centrov in šol za učence s posebnimi potrebami ter zanje pripravili različne delavnice. Dobrodelni teden smo zaokrožili z dnevom odprtih vrat in Krko predstavili skoraj 4000 zaposlenim in njihovim bližnjim.

Posamezniki s prostovoljnimi dejanji k razvoju družbe prispevamo vse leto. V podjetju je več kot 1300 krvodajalcev, številni zaposleni pa smo včlanjeni v različna nepridobitna združenja in organizacije. Pomagamo tudi ljudem, ki jih prizadenejo nesreče ali družbene stiske. Prek Sveta delavcev zbiramo prispevke za sodelavce, ki so jih doletele večje nesreče.

Številni zaposleni že vrsto let prostovoljno sodelujemo v pokroviteljskih odborih ali pa smo člani različnih zvez in društev, prostovoljci v domovih starejših občanov, v šolah s prilagojenim programom in drugih ustanovah, ki jim namenjamo posebno pozornost.

Na podlagi predlogov zaposlenih za Krkinega naj prostovoljca, ki opravlja delo na enem ali več dobrodelnih področjih, njegovo delo in rezultati pa lepšajo življenje številnih ljudi v okolju, na koncu leta izberemo dva in jima podelimo priznanji.

Podpora novim znanstvenim spoznanjem

Znanost in tehnologija se spreminjata z izjemno hitrostjo. V Krki se tega dobro zavedamo, zato s Skladom Krkinih nagrad že od leta 1971 mlade usmerjamo k ustvarjalnosti in odličnosti v raziskovalnem delu. Tako tlakujemo pot novim spoznanjem, ki bodo prispevala k izdelkom prihajajočih generacij. Temeljno vodilo Krkinih nagrad je popularizacija raziskovalnega dela med študenti, dijaki in mentorji na izobraževalnih ustanovah.

Mladi raziskovalci dobijo priložnost, da bodo njihovi razvojno-raziskovalni potenciali prepoznani, s čimer se jim odpirajo tudi zaposlitvene možnosti v industriji. Ključno pa je, da pri svojem raziskovanju iščejo uporabne rešitve, s katerimi bodo prispevali k zdravljenju bolezni današnjega časa. Prav tako pomembna je vloga mentorjev, saj z vzgojo mladih in novim znanjem pomembno prispevajo k stalnemu napredku.

Leta 2016 smo podelili 5 Krkinih nagrad za posebne dosežke na področju raziskovalnega dela in 25 Krkinih nagrad študentom dodiplomskega in podiplomskega študija, 23 srednješolcem pa smo podelili 12 Krkinih nagrad za njihove skupinske projekte. Z nagradami želimo srednješolce spodbuditi k prepoznavanju raziskovalnih izzivov in priložnosti, ki jih vodijo k iskanju znanstveno podprtih rešitev.

Glavni cilj Sklada Krkinih nagrad je sodelovanje raziskovalnih in izobraževalnih ustanov s podjetjem, saj je le tako omogočen pretok znanja. Rezultat prepletenosti temeljnih in aplikativnih raziskav so številni uspešni raziskovalni projekti na različnih področjih farmacije in sorodnih ved, usmerjeni na področja, ki bodo v prihodnosti še učinkoviteje prispevala k zdravju bolnikov.

Skrbno varujemo okolje

Naše temeljno vodilo pri poslovnih odločitvah je skrb za kakovostno življenje, zato v ospredje postavljamo tudi skrb za varovanje naravnega okolja. Zavedamo se, da je naše delovanje prepleteno z družbenim in gospodarskim okoljem, odgovornost do naravnega okolja pa je postala del Krkinih vsakodnevnih poslovnih aktivnosti na vseh ravneh in področjih.

K skrbi za okolje od jeseni 2010 prispevamo z izkoriščanjem obnovljivih virov energije. Na streho in fasado embalažnega skladišča smo namestili sončno elektrarno, s katero pridobivamo tako imenovano zeleno energijo. Del odgovornega ravnanja so tudi električna vozila. Ker sledimo svetovnim trendom, ki kažejo na izjemno hiter razvoj električnih vozil, smo na Krkini osrednji lokaciji postavili polnilno postajo za električna vozila. Uporabljajo jo lahko zaposleni, poslovni partnerji in Krkini obiskovalci.

Varovanje okolja je ena od naših ključnih strateških usmeritev in je vključeno v vse procese od razvoja do končnega izdelka. Da bi zmanjšali škodljive vplive na okolje, je nadzor nad svojimi vsakodnevnimi dejanji prevzel prav vsak krkaš. Zaposlene prek interne komunikacijske kampanje Vaša skrb za okolje šteje! spodbujamo k varčevanju z energijo, varčnemu tiskanju, ločevanju odpadkov ipd.

Vključili smo se tudi v aktivnosti za izboljšanje kakovosti zraka in razvoj trajnostne mobilnosti. Zapisali smo jih v Mobilnostni načrt Krke, s katerim spodbujamo uporabo alternativnih in okolju manj škodljivih načinov prihoda na delo. Zaposlene ozaveščamo tudi z objavami prispevkov v interni reviji ter prek spletnega mesta Mobilnost na interni spletni strani. Septembra 2016 smo v okviru evropskega tedna mobilnosti izpeljali Krkin dan brez avtomobila. Zaposlene smo spodbudili, da so na delo prišli peš, s kolesom ali javnim prevozom. Tako smo prispevali k trajnostni mobilnosti in zdravju, hkrati pa občinam pomagali uresničevati programe, usmerjene v trajnostni razvoj.

Za varstvo pred požarom zaposlenih in okoliških prebivalcev že štiri desetletja skrbijo člani Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Krka.

Odgovornost do naravnega okolja

Živeti in delovati moramo v mejah, ki jih določa naše naravno okolje. To pomeni trajnostno rabo vseh naravnih virov, zmanjševanje emisij na najmanjšo možno mero, varovanje biotske raznovrstnosti in zavedanje, da moramo naravno dediščino varovati tudi za naslednje rodove in za vsa živa bitja. Slogan sedmega okoljskega akcijskega programa Evropske unije »Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta« nas vodi tudi v Krki, zato je varovanje okolja pomemben del naše poslovne strategije. Z izvajanjem svoje dejavnosti vplivamo na ljudi, lokalno skupnost in naravno okolje, vendar si prizadevamo, da vplive na okolje nenehno zmanjšujemo ter zagotavljamo čisto in zdravo življenjsko okolje za zaposlene in širšo okolico. Naš odnos do okolja je vse pomembnejši tudi za naše kupce in vso zainteresirano javnost, zato je v Krki del vsakodnevnega poslovnega življenja. Leta 2001 vzpostavljeni sistem ravnanja z okoljem ISO 14001 redno posodabljam. Pri nadgradnji v letu 2016 smo upoštevali zahteve nove izdaje standarda ISO 14001:2015. Tako smo skrb za okolje še v večji meri vključili v najzgodnejše razvojne aktivnosti in projekte ter v celotni življenjski cikel izdelkov.

S celovitim pristopom k varovanju okolja želimo pri vseh zaposlenih razvijati pozitiven in odgovoren odnos do okolja, na operativni ravni pa naloge izvajamo zaposleni v Službi varstva okolja. Natančno spremljamo tudi kazalnike trajnostnega razvoja, ki nam pomagajo pridobiti jasno sliko o našem delovanju na okoljskem področju, so osnova za prepoznavanje okoljskih vidikov in postavljanje ciljev, ne nazadnje pa tudi eden od pomembnih načinov, s katerimi pri vseh zaposlenih povečujemo okoljsko zavest.

Jasno definicijo odgovornosti do naravnega okolja smo zapisali v okoljsko politiko, s katero se zavezujemo, da bomo tudi v prihodnje:

- skrb za okolje vključevali v najzgodnejše razvojne aktivnosti in projekte;
- skrbeli za učinkovito rabo vode, energentov, surovin in ostalih virov;

- z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami in drugimi ukrepi v največji možni meri preprečevali oziroma zmanjševali vplive na okolje v celotnem življenjskem ciklu izdelkov;
- v tehnologijah, kjer je to možno, nevarne snovi zamenjali z manj nevarnimi;
- zmanjševali tveganje za nastanek izrednih dogodkov in izboljševali postopke za ukrepanje v takih primerih;
- redno nadzorovali vplive na okolje;
- z izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih povečevali njihovo zavest o varstvu okolja;
- zaposlene in ostale zainteresirane obveščali o stanju in dosežkih pri ravnanju z okoljem;
- dosledno zagotavljali skladnost z zakonskimi in drugimi zahtevami, ki jih je Krka sprejela;
- vplivali na odgovoren odnos do okolja pri pogodbenih partnerjih, kolikor bo to mogoče;
- s sistematičnim postavljanjem okoljskih ciljev in programov izboljševali stanje v okolju;
- širili okoljsko politiko v Krkina podjetja v tujini.

Skladnost z okoljevarstveno zakonodajo in okoljevarstvenimi dovoljenji preverjamo z rednimi monitoringi emisij v zrak in vode, z monitoringom hrupa in ocenami odpadkov. Redno pregledujemo rezervoarje in opremo, ki vsebujejo ozonu škodljive snovi. V letu 2016 smo zabeležili manjše, posamezne odstopke od zakonsko dovoljenih koncentracij na iztokih odpadnih vod. V vseh primerih smo izvedli ustrezne korektivne ukrepe, s katerimi smo zagotovili skladnost delovanja z zakonodajo. V letu 2016 pri inšpekcijskih pregledih, ki jih izvaja Inšpekcija za okolje in naravo, ter okoljevarstvenih presojah, ki jih izvajajo SIQ in pogodbeniki, niso ugotovili neskladnosti in niso izrekli finančnih ali nefinančnih sankcij.

Najpomembnejši dosežki pri varovanju okolja v letu 2016

- Zmanjšanje porabe pitne vode za pripravo farmacevtskih vod za 3 %.
- Zmanjšanje porabe rečne vode za potrebe energetike za 8 %.
- Prevezava odpadnega zraka, onesnaženega s hlapnimi organskimi snovmi iz vodnega pralnika, na termično oksidacijo, s čimer se je zmanjšala obremenitev odpadnih vod na vtoku v čistilno napravo.
- Povečanje količine zbranih reciklrinih in uporabnih odpadkov za 27 %.
- Zamenjava parnega kotla v Ljutomeru.
- Postavitev čistilne naprave za čiščenje odpadnih vod z naprednim oksidacijskim postopkom v obratu v Jastrebarskem na Hrvaškem.
- Zmanjšanje povprečne porabe goriva pri prevozu za 1,8 %.

Stroški varovanja okolja

Za varovanje okolja smo v letu 2016 namenili 6 milijonov EUR. Neposredni stroški varovanja okolja so znašali 4,5 milijonov EUR in vključujejo stroške odvajanja in čiščenja odpadnih vod, ravnanja z odpadki, čiščenja odpadnega zraka, obvladovanja hrupa, monitoringov, okoljskih dajatev ter druge neposredne stroške varstva okolja. Za naložbe v varovanje okolja smo namenili 1,5 milijona EUR. Z naložbami v opremo in tehnologijo zagotavljamo nenehno izboljševanje na vseh področjih varovanja okolja.

Raba naravnih virov

Voda

Voda je prinašalka zlata, dokazuje zgodovina. Vendar je tudi prinašalka kruha, zdravja, sreče, dobre letine in blaginje, dodaja stara ljudska pripoved. Čeprav je Slovenija z vodo bogata država, so vodni viri ranljivi in neenakomerno porazdeljeni. V Krki rabo vode, ki jo obravnavamo kot zelo pomemben okoljski vidik, dosledno načrtujemo, spremljamo in nadzorujemo, veliko aktivnosti pa usmerjamo v ohranjanje kakovosti reke Krke. Sisteme vseh vod obvladujemo v skladu z dobro proizvodno prakso in sistemom HACCP.

Raba pitne in rečne vode

Kot glavne vire vode uporabljamo:

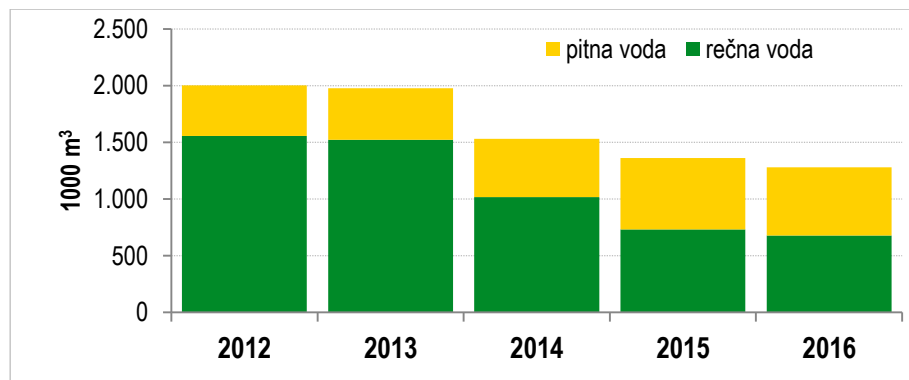
- pitno vodo iz komunalne oskrbe,
- rečno vodo.

Rabo večjih porabnikov pitne vode natančno spremljamo z računalniškim nadzorom, s pravilnim načrtovanjem in izvedbo ter preventivnim vzdrževanjem cevovodov pa preprečujemo okvare in nenadzorovano iztekanje. Dosegli smo, da raba pitne vode narašča počasneje od obsega proizvodnje.

Več kot 80 % pitne vode se porabi za tehnološke namene, pitna voda je tudi surovina za pripravo visokokakovostnih prečiščenih vod, ki se uporabljajo v proizvodnji farmacevtskih izdelkov. Uporabljamo membranske tehnologije priprave vod, ki zaradi manjše porabe kemikalij manj obremenjujejo okolje. Z ustreznim preventivnim vzdrževanjem, spremljanjem delovanja naprav in tehnološkimi izboljšavami zagotavljamo stalno kakovost vod, podaljšujemo življenjsko dobo naprav, zmanjšujemo porabo vode in kemikalij ter količino nastalih odpadkov. V letu 2016 smo porabo rečne vode zmanjšali za 8 %, porabo pitne vode za pripravo farmacevtskih vod pa za 3 %.

Več kot 62 % rečne vode porabimo za hlajenje prek različnih toplotnih prenosnikov, zlasti pri proizvodnji učinkovin, preostalih 38 % pa za pripravo različnih tehnoloških vod za potrebe energetike in proizvodnje.

Raba pitne in rečne vode

Raba pitne in rečne vode		2016	2015	2014	2013	2012
porabljena voda (skupaj)	m³	1.279.065	1.362.297	1.531.957	1.978.658	2.001.988
pitna voda	m³	600.781	628.770	513.375	455.403	447.268
rečna voda	m³	678.284	733.527	1.018.582	1.523.255	1.554.720

Energija

Kot glavne vire energije uporabljamo:

- zemeljski plin,
- utekočinjen naftni plin,
- električno energijo in
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Raba energije v GJ	2016	2015	2014	2013	2012
energija (skupaj)	910.031	889.239	836.284	801.631	792.221
električna energija	313.560	308.585	292.895	309.765	317.064
zemeljski plin	569.831	559.010	523.837	469.241	447.338
utekočinjen naftni plin	22.975	20.083	19.395	19.372	19.303
ekstra lahko kurilno olje	3.665	1.561	157	3.293	8.516

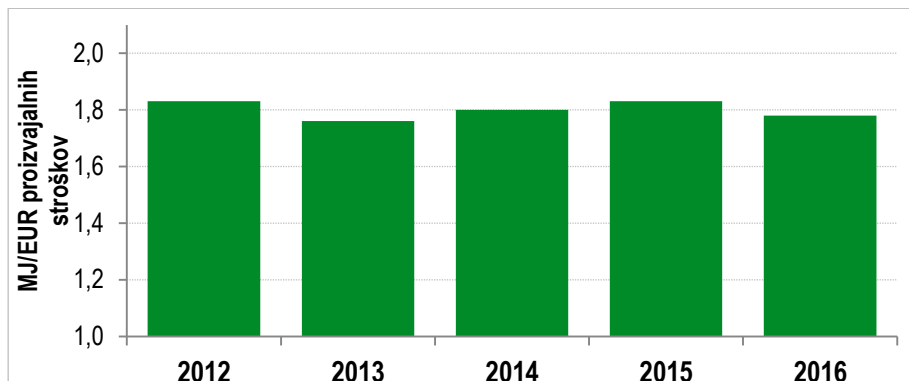
Z električno energijo se oskrbujemo iz javnega elektroenergetskega omrežja, z lastno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, kot je sončna elektrarna, ter iz soproizvodnje toplotne in električne energije na zemeljski plin.

Električna energija – alternativni viri v GJ	2016	2015	2014	2013	2012
sončna elektrarna	238	241	223	243	289
soproizvodnja	49.617	48.180	48.989	13.238	0

Specifična raba energije

Specifična raba energije v zadnjih letih ostaja na podobni ravni, kar je posledica številnih ukrepov za učinkovito rabo energije. V letu 2015 smo v novih obratih Notol 2 in Sinteza 1 začeli proizvodnjo, vendar zmogljivosti še niso polno zasedene. Hkrati smo klimatske pogoje vzpostavili v celoti, kar neugodno vpliva na specifično rabo energije. Kljub zagonu novih obratov je specifična raba energije ostala na podobni ravni kot lani.

Specifična raba energije

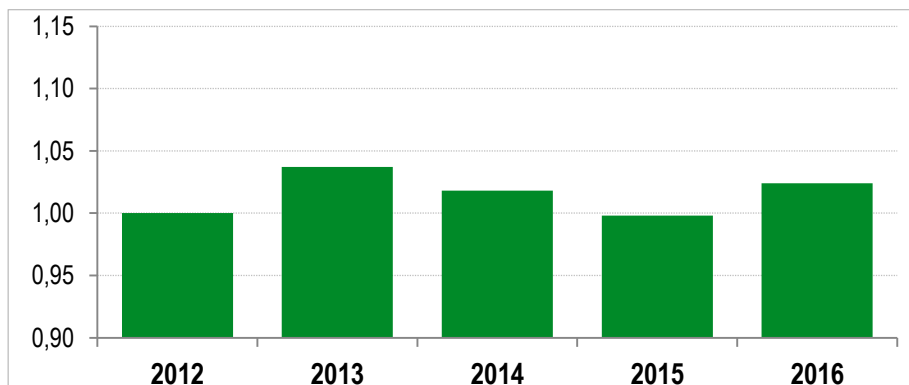

		2016	2015	2014	2013	2012
specifična raba energije	MJ/EUR	1,78	1,83	1,80	1,76	1,83

Indeks energetske učinkovitosti

Energetska učinkovitost pomeni, da za isto storitev porabimo manj energije. V zadnjih letih nenehno zmanjšujemo specifično rabo energije in povečujemo indeks energetske učinkovitosti. V letu 2016 sta specifična raba energije in indeks energetske učinkovitosti ostala na podobni ravni kot v letu 2015.

Indeks energetske učinkovitosti

		2016	2015	2014	2013	2012
indeks energetske učinkovitosti		1,024	0,998	1,018	1,037	1,000

Indeks energetske učinkovitosti je določen v skladu z referenčnim dokumentom Energetska učinkovitost, poglavje 1.3.1: Kazalniki energetske učinkovitosti in izboljševanje energetske učinkovitosti.

Zamenjava parnega kotla

V kotlovnici Ljutomer sta dva parna kotla. Starejšega smo zamenjali z novim, ki je ustrežnejše velikosti in je energijsko učinkovitejši. Velikost smo izbrali na podlagi dosedanje porabe tehnološke pare. Oba kotla skupaj bosta dosegala največji možni letni energijski izkoristek. Izbrali smo najboljšo tehnologijo, ki vsebuje opremo za prvo in drugo stopnjo izkoriščanja

odpadne toplote s kondenzacijo dimnih plinov ter gorilnik, pri katerem so emisije NO_x manjše od 100 mg/m³, kar je manj, kot so zakonske zahteve.

Z izbrano tehnologijo smo skupni energijski izkoristek kotlovnice z 89 % povečali na več kot 96 %.

Centralni glikolski hladilni sistem –1 °C

V Krki pri vseh novih projektih za potrebe priprave suhega zraka uporabljamo tehnologijo razvlaževanja z glikolskimi hladilniki, ki omogoča tudi koristno izrabo odpadne toplote hladilnih agregatov. V letu 2017 načrtujemo nove investicije in rekonstrukcije v sedmih obratih, ki prav tako potrebujejo hladilno energijo glikola. Da bi se izognili razpršeni gradnji več manjših glikolskih hladilnih postaj po posameznih obratih, smo z interno študijo potrdili upravičenost gradnje centralnega glikolskega hladilnega sistema z razvodom hladu po energetskega mostu in naprej do končnih porabnikov. V letu 2016 smo pripravili projektno dokumentacijo in začeli gradnjo, ki jo bomo končali v prvi polovici leta 2017. S centralnim sistemom bomo prihranili več kot 15 % pri investiciji in 22 % pri rednih letnih stroških obratovanja in vzdrževanja.

Upravljanje z energijo

Del sistema upravljanja z energijo so tudi redni energetske pregledi podjetja. V preteklosti smo že izvajali celostne preglede, specialistične preglede posameznih sistemov in interne energetske preglede.

Na podlagi pozitivnih izkušenj iz preteklih pregledov smo v letu 2016 začeli celostni energetske pregled vseh industrijskih lokacij v Sloveniji. Za naše podjetje je značilno stalno povečevanje proizvodnih zmogljivosti in obsega poslovanja. To prinaša tudi velike spremembe na energetskega področju, saj se z novimi objekti povečuje število energetske naprav in sistemov, zato je postopna optimizacija obstoječih sistemov in procesov na osnovi dobrih praks in izkušenj še pomembnejša.

Biotska raznovrstnost*

Slovenija spada med območja z nadpovprečno biotsko raznovrstnostjo. Na našem ozemlju živi okoli 26.000 vrst živih bitij, od tega je 800 živalskih in 66 rastlinskih vrst endemičnih, kar predstavlja več kot 1 % vseh znanih živečih vrst bitij na Zemlji. Tako veliko število vrst na tako majhnem prostoru našo državo uvršča med naravno najbogatejša območja v Evropi in celo na svetu.

Območje reke Krke je pomemben prostor številnih vodnih in obvodnih rastlinskih in živalskih vrst, zlasti rib, dvoživk in ptic, zato je ekološko pomembno območje (EPO) in varstveno območje Natura 2000. EPO je po Zakonu o ohranjanju narave območje habitata ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, razglašeni v državah članicah Evropske unije. V Sloveniji je bila prvič vzpostavljena leta 2004, dopolnjena pa leta 2013. Osnovni cilj omrežja, ki danes v Sloveniji predstavlja 37,9 % ozemlja, je trajnostno ohranjanje biotske raznovrstnosti. Posebna pozornost je namenjena ogroženim vrstam. Na območju reke Krke so to ribe bolen, sulec in platnica, školjka navadni škrdžek, človeška ribica ter vidra in bober, ki sta pogosto opažena ob celotnem rečnem toku.

Vsi Krkini industrijski objekti so strnjeni in ne posegajo v ekološko občutljiva območja, tako pri obstoječih objektih kot pri gradnji novih pa upoštevamo najstrožje okoljevarstvene zahteve. Zajem rečne vode in izpust očiščenih odpadnih vod iz naše čistilne naprave ne ogrožata pogojev za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter pogojev, ki biotop povezujejo. S pozitivno naravnostjo do varstva okolja zagotavljamo ekološko, biotsko in krajinsko ohranitev naravnih vrednot.

Območji, kjer sta obrata Ljutomer in Krško, nista del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000, vendar vse odpadne vode ustrezno čistimo na komunalni čistilni napravi Ljutomer in čistilni napravi Vipav Krško, tako da s svojimi emisijami ne ogrožamo biotske raznovrstnosti.

* Biotska raznovrstnost pomeni raznolikost živih organizmov iz vseh virov in med drugim vključuje kopenske, morske in druge vodne ekosisteme ter ekološke komplekse, katerih del so. To vključuje raznovrstnost znotraj vrst in med vrstami ter raznovrstnost ekosistemov.

Prevoz

Uporabljamo vse vrste prevoza, organiziramo pa ga prek lastnega transportnega oddelka z lastnimi vozili in prek pogodbenih prevoznikov. Svoje izdelke večinoma dostavljamo na evropske in azijske trge.

Za dostavo s cestnim prevozom uporabljamo najsodobnejša vozila z ekološko ustreznimi motorji. Za bolj oddaljene trge uporabljamo ladijski, letalski in železniški prevoz. Nekatere azijske trge oskrbujemo tudi s kombiniranim ladijskim in železniškim prevozom.

V letu 2016 smo organizirali 9556 prevozov končnih izdelkov, surovin in embalaže. Z lastnimi vozili smo prevozili več kot 1,8 milijona km. S posodobitvijo voznega parka in izobraževanjem voznikov smo povprečno porabo goriva zmanjšali za 1,8 %.

V letu 2016 nismo imeli nobenih izrednih dogodkov oziroma nesreč, ki bi ogrožale okolje, premoženje ali varnost ljudi. Pristojni državni organi za nadzor prevoza niso ugotovili nobenih zakonodajnih kršitev. Naši vozniki in ostali, ki sodelujejo pri prevozu, se redno udeležujejo letnih usposabljanj. V letu 2016 smo za voznike tovornih vozil organizirali šolo varčne vožnje. Skrbimo, da so tudi vsi pogodbeni prevozniki in njihovi vozniki seznanjeni z zahtevami in posebnostmi prevoza zdravil.

Krkin vozni park sestavlja 19 vozil, posodabljam ga sproti. Vsa vozila zagotavljajo ustrezne pogoje za voznike in so varnostno in okoljsko izpopolnjena. Procese odpreme in prevoza smo posodobili z novo programsko opremo, ki omogoča boljše načrtovanje prevoza in nadzor nad izvedbo. Nadaljevali smo širitev dvonivojskega nakladanja in s tem povečali izkoriščenost nakladalnega prostora ter zmanjšali število potrebnih prevozov.

Emisije

Odpadne vode

Čiščenje odpadnih vod varuje površinske in podzemne vode pred organskim in mikrobiološkim onesnaženjem ter vnosom dušikovih in fosforjevih snovi, zato je skrb za čim bolj učinkovito čiščenje ena od prednostnih nalog varovanja okolja v Krki. S številnimi aktivnostmi in strokovnim delom stremimo k temu, da na vseh proizvodnih lokacijah dolgoročno ohranjamo kakovost vod. Odpadne vode v Ločni čistimo na lastni, sodobni industrijski čistilni napravi, ki sledi zahtevam, določenim na podlagi najboljših razpoložljivih tehnologij (best available techniques, BAT) na tem področju, odpadne vode dislociranih obratov pa čistimo na visokoučinkovitih skupnih komunalnih čistilnih napravah.

Na lokaciji v Ločni nastajajo industrijske, komunalne in hladilne odpadne vode. Industrijske in komunalne odpadne vode čistimo na lastni biološki čistilni napravi. V letu 2016 smo prečistili 705.741 m³ vod, kar je 10.219 m³ manj kot leto prej. Hladilne odpadne vode, teh je bilo 315.987 m³, niso onesnažene in po hladilno-meteorni kanalizaciji odtekajo v reko Krko.

V obratu Bršljin nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odtekajo v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Novem mestu. V letu 2016 je bila skupna količina odpadnih vod 17.673 m³.

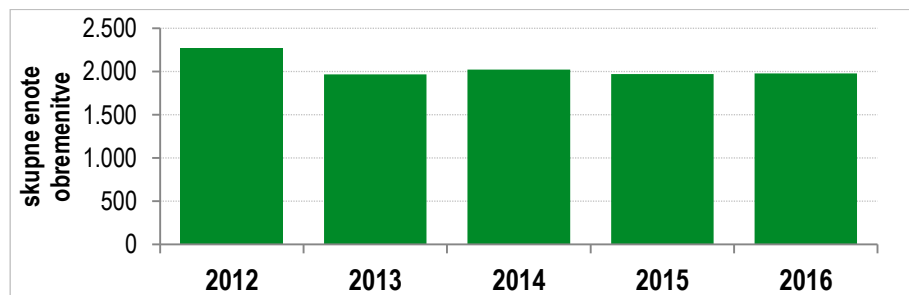
V obratu Šentjernej nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odtekajo v javno kanalizacijo in se čistijo na novi skupni komunalni čistilni napravi v Šentjerneju. V letu 2016 je bila skupna količina odpadnih vod 19.315 m³.

V obratu Ljutomer nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odtekajo v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Ljutomeru. V letu 2016 je bila skupna količina odpadnih vod 30.600 m³.

V obratu Krško nastajajo industrijske, komunalne in odpadne vode iz energetske oskrbe, ki odtekajo v javno kanalizacijo in se čistijo na čistilni napravi Vipav v Krškem. V letu 2016 je bila skupna količina odpadnih vod 34.689 m³.

Skupno količino enot obremenitve (EO) smo v primerjavi z letom 2015 ohranili skoraj na isti ravni. Dobro obvladovano področje čiščenja odpadnih vod smo nadgradili z ocenami nevarnosti posameznih učinkovin za vodno okolje, kar nam omogoča, da emisije v vodno okolje in morebitna tveganja zmanjšamo na sprejemljivo raven. Ocena nevarnosti za vodno okolje je del širše ocene tveganja (risk assessment). Na osnovi izračunane nevarnosti, ki temelji na ekotoksikoloških in toksikoloških podatkih za posamezno učinkovino in podatkih o znanem vodnem okolju, opredelimo načine ravnanja z odpadnimi vodami, potrebne dodatne ukrepe in postopek ravnanja z odpadki.

Ravnanje z odpadnimi vodami

Skupne enote obremenitve predstavljajo predpisani matematični izračun onesnaženja na vseh iztokih odpadnih vod (Ločna, Šentjemej, Bršljin in Ljutomer). Pri tem izračunu se upoštevajo letni pretok odpadnih vod, organsko onesnaženje, obremenitve z dušikom, fosforjem in neraztopljenimi snovmi ter učinek čiščenja čistilne naprave.

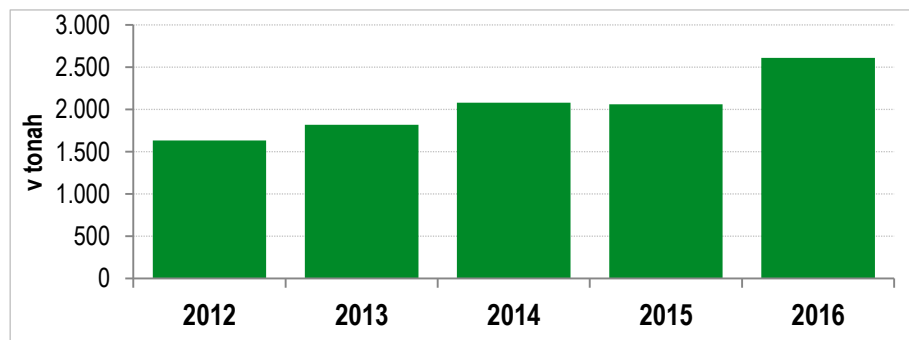
Odpadki

Z odpadki ravnamo odgovorno in v skladu z zakonodajnimi usmeritvami in zahtevami. Odpadki so pomemben vir surovin in energije, zato posebno pozornost namenimo ločenemu zbiranju od izvora naprej, torej od točke, kjer odpadek nastane. V ta namen smo vzpostavili sistem ravnanja z odpadki, ki vključuje sodobno opremo za ločeno zbiranje, stiskanje in prevoz odpadkov, pri njem pa sodelujejo vsi zaposleni.

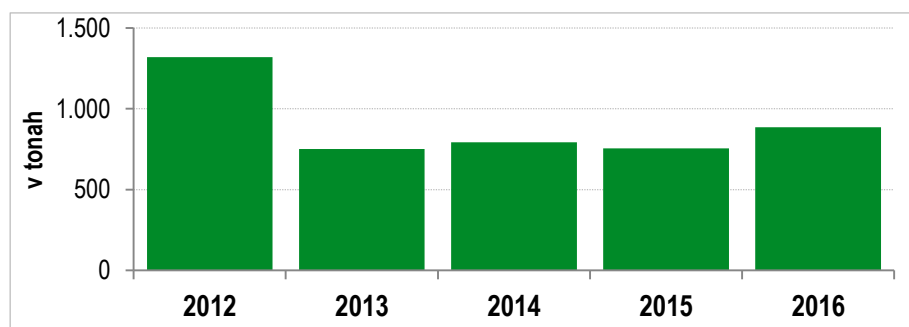
Na trgu predstavlja največji del odpadkov embalaža, zato optimiziramo velikost embalaže posameznih izdelkov.

Naš ključni cilj na področju ravnanja z odpadki je nenehno izboljševanje razmerja med ločeno zbranimi odpadki za reciklažo in predelavo ter odloženimi odpadki. V letu 2016 smo nadaljevali pozitivni trend in povečali količino ločeno zbranih recikliranih odpadkov za 27 %. Na odlagališče smo odložili le 7,7 % vseh odpadkov. Z uvedbo aerobne stabilizacije odpadnega blata na čistilni napravi smo tudi v letu 2016 količino odpadnega blata zmanjšali za 3 %, čeprav je bila čistilna naprava zelo obremenjena. Takšne rezultate lahko dosegamo le z odgovornim delom vseh zaposlenih, zato je pomemben del naših aktivnosti tudi redno izobraževanje o ravnanju z odpadki.

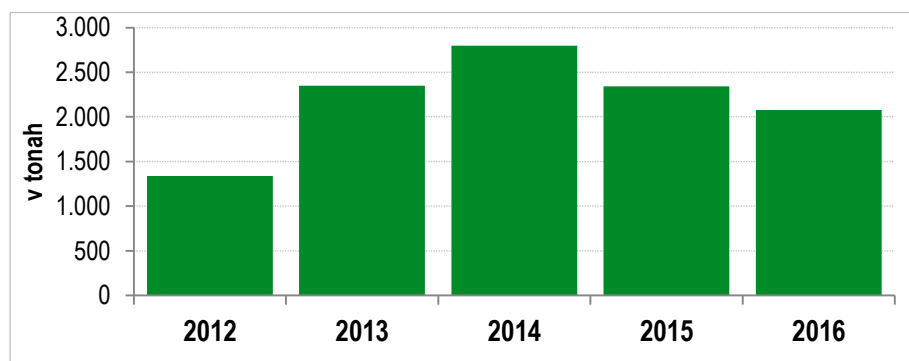
Odpadki, predani v reciklažo

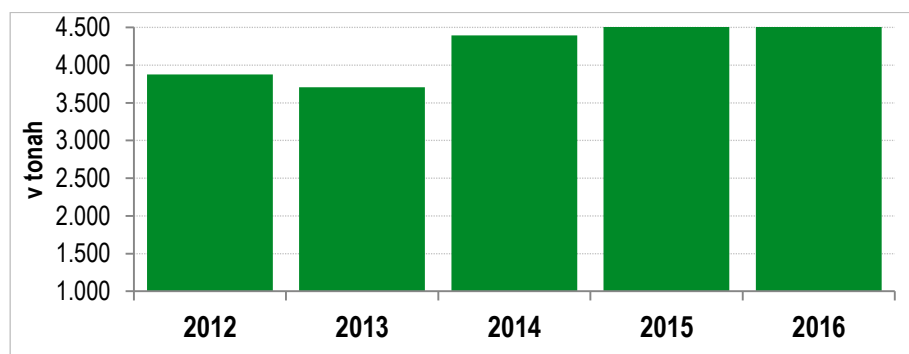
Odpadki, odloženi na odlagališče

Odpadki, predani v biološko obdelavo in predelavo

Odpadki, predani v sežig

Hrup

Z opremo s čim manjšimi emisijami hrupa, postavitvijo protihrupnih zaščit in ureditvijo električnega napajanja agregatov za hlajenje tovornih vozil zagotavljamo minimalne emisije hrupa v okolje. Vsi rezultati meritev so v skladu z zakonodajo.

Emisije v zrak

Kakovost zraka, ki ga dihamo, vpliva na naše zdravje in kakovost življenja, zato v Krki emisije v zrak zmanjšujemo s čistilnimi napravami na vseh izpustih, ki so potencialni vir onesnaževanja. Z učinkovitimi odpraševalnimi sistemi, filtri, vodnimi pralniki, kondenzacijskimi kolonami in napravami za termično oksidacijo odpadnih plinov zmanjšujemo emisije snovi v zrak pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi oziroma do stopnje, ki jo omogoča najboljša razpoložljiva tehnika. Z napravami za termično oksidacijo odpadnega zraka zagotavljamo visoko učinkovitost pri odstranjevanju organskih snovi in najmanjše možne emisije teh snovi v zrak. Velik problem v Sloveniji predstavlja onesnaženje z delci PM₁₀. Delci so zdravju nevarni predvsem zaradi vstopa v dihalni sistem, v katerem povzročajo številne zdravstvene težave, slabo vplivajo na okolje in povzročajo poškodbe materialov. V Krki s filtracijo vstopnega zraka in z absolutno filtracijo zraka na vseh prašnih izpustih v zrak zagotavljamo popolno oziroma več kot 99,7-odstotno odstranitev vseh prašnih delcev. To pomeni, da v okolje spuščamo zrak z manj prašnimi delci, kot jih je v zraku, ki nas obdaja.

		2016	2015	2014	2013	2012
Emisije v zrak						
energijsko povezan CO ₂ – neposredno	t CO ₂ ek	33.227	32.288	30.147	27.367	26.542
energijsko povezan CO ₂ – posredno	t CO ₂ ek	43.115	42.430	40.273	42.593	43.596
SKUPAJ CO₂	t CO₂ ek	76.342	74.718	70.420	69.960	70.138

Neposredne emisije CO₂ povzročamo z rabo goriv in izpusti ozonu škodljivih snovi iz hladilnih naprav, posredne emisije pa z rabo električne energije iz javnega omrežja, ki se proizvaja iz fosilnih goriv v elektrarnah. Neposredne emisije CO₂ smo na lokaciji v Ločni zaradi soproizvodnje električne energije sicer povečali, vendar smo zmanjšali posredne emisije, saj tega

dela električne energije nismo prevzeli iz javnega omrežja, ki ima pri proizvodnji električne energije praviloma večje emisije CO₂. Skupne emisije CO₂ so se kljub temu nekoliko povečale, saj smo začeli proizvodnjo v obratu Notol 2.

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah

Delujemo na globalnem trgu, zato odgovornost do naravnega okolja v največji možni meri vključujemo tudi v dejavnosti odvisnih družb zunaj Slovenije. S stalnim sodelovanjem, izmenjavo informacij in investiranjem prenašamo dobre prakse na področju varovanja okolja v vse odvisne družbe, pri čemer upoštevamo zahteve lokalnih zakonodaj. Med drugim smo vzpostavili učinkovite sisteme ločenega zbiranja odpadkov, odpadke pa predajamo samo preverjenim pooblaščenim zbiralcem odpadkov. Odpadne vode zbiramo, analiziramo in odvajamo na komunalne čistilne naprave. V obratu v Jastrebarskem na Hrvaškem smo namestili napredno tehnologijo čiščenja odpadnih vod z oksidacijskim postopkom. Prav tako načrtujemo postavitev lastne čistilne naprave za čiščenje odpadnih vod v Krki-Rus v Ruski federaciji. Na virih emisij prašnih delcev vgrajujemo visokoučinkovite, absolutne filtracijske naprave. V odvisne družbe prenašamo tudi dobre prakse s področja racionalne rabe energije in vode.

V sistem upravljanja z energijo smo aktivno vključili tudi našo odvisno družbo Terme Krka. Začeli smo izmenjavo dobrih praks in interno izobraževanje o učinkoviti rabi energije, izvedli pa smo že energetske pregled dveh hotelskih kompleksov. Samo z organizacijskimi in manjšimi investicijskimi ukrepi smo zmanjšali porabo energije in stroške zanjo ter tako prej kot v letu in pol povrnili investicijo v pregled.

Okoljsko komuniciranje

V Krki so okoljske vrednote vpete v poslovno strategijo, zato je tudi odgovorno in verodostojno okoljsko komuniciranje del našega vsakdana. Vsebine o odgovornem okoljskem ravnanju so vključene v program uvajalnega seminarja za nove zaposlene in v programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije. Krkin katalog izobraževalnih programov smo dopolnili tudi z vsebinami, povezanimi z okoljem. V letu 2016 se je izobraževanja o ravnanju z odpadki udeležilo 385 zaposlenih. Članke o varstvu okolja objavljamo v internem časopisu, krajša obvestila in nasvete, povezane z okoljem, pa na internih spletnih straneh. Tako zaposlene ves čas spodbujamo k odgovornemu ravnanju z okoljem in še bolj krepimo zavest o okoljski problematiki, saj je najbolje, če ukrepamo že pri izvoru in s tem v največji možni meri zmanjšamo vplive na okolje.

Javnost o svojih dejavnostih za varstvo okolja seznanjamo z objavami v medijih ter na različnih seminarjih, posvetovanjih in okroglih mizah. Dejavno se vključujemo v pripravo okoljske zakonodaje, poleg tega smo soustanovitelji in aktivni člani Sekcije za okolje in energijo pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine (GZDBK).

Sodelujemo tudi s strokovnimi in znanstvenimi organizacijami doma in v tujini. Izobraževalnim ustanovam na vseh stopnjah izobraževanja omogočamo ogled najsodobnejše tehnologije za varovanje okolja. Kot vabljeni predavatelji soustvarjamo študijske programe na dodiplomski in magistrski stopnji.

Trajnostno izboljšanje stanja okolja je odvisno tudi od kakovostnih odnosov s predstavniki družbenega okolja, še posebno s prvimi sosedi, saj s svojim delovanjem vplivamo na njihov življenjski prostor in kakovost življenja. Do lokalne skupnosti, s katero v tem prostoru sobivamo, čutimo veliko odgovornost. Na tradicionalnem srečanju, ki ga organiziramo vsako drugo leto (zadnje je bilo v letu 2015), okoliške prebivalce seznanimo z dejavnostmi, rezultati in načrti, povezanimi z varstvom okolja. Tovrstna srečanja so priložnost za odprt dialog in izmenjavo mnenj, pridobljene informacije o pogledih krajanov in naši vlogi pri varovanju okolja pa upoštevamo pri načrtovanju okoljskih ciljev in programov.

Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka za leto 2016

OKOLJSKI PODATKI		2016	2015	2014	2013	2012
Porabljena voda (skupaj)	m ³	1.279.065	1.362.297	1.429.239	1.978.658	2.001.988
pitna voda	m ³	600.781	628.770	513.375	455.403	447.268
rečna voda	m ³	678.284	733.527	1.018.582	1.523.255	1.554.720
Porabljena energija (skupaj)	GJ ¹	910.031	889.239	836.284	802.293	792.221
električna energija	GJ	313.560	308.585	292.895	310.387	317.064
zemeljski plin	GJ	569.831	559.010	523.837	469.241	447.338
utekočinjen naftni plin	GJ	22.975	20.083	19.395	19.372	19.303
ekstra lahko kurilno olje	GJ	3.665	1.561	157	3.293	8.516
Pridobljena električna energija – alternativni vir (skupaj)	GJ	49.855	49.212	48.421	49.212	13.481
iz sončne elektrarne	GJ	238	241	223	243	289
električna energija iz soproizvodnje	GJ	49.617	48.180	48.989	13.238	0
Energetska intenzivnost						
specifična raba energije	MJ/EUR	1,78	1,83	1,80	1,76	1,83
indeks energetske učinkovitosti ²		1,024	0,998	1,018	1,037	1,000
Odpadna voda (skupaj)	m ³	1.123.735	1.277.944	1.320.903	1.632.795	1.721.739
hladilna voda	m ³	315.987	458.522	558.862	930.988	894.236
tehnološka odpadna voda	m ³	807.748	819.422	762.041	701.807	827.503
– neraztopljene snovi	t	25,9	15,8	21,7	20,62	22,1
– biokemijska potreba po kisiku	t	3,7	4,7	5,3	7,0	20,8
– kemijska potreba po kisiku	t	67,4	74,1	80,8	66,7	88,5
– dušik	t	4,1	3,7	3,1	3,8	3,8
– fosfor	t	0,7	0,3	0,3	0,3	
enote obremenitve ³	EO	1.977	1.969	2.024	1.967	2.271
Odpadki (skupaj)	t	11.472	10.640	10.303	8881	8397
nevarni odpadki (skupaj)	t	5611	5198	4394	3705	3878
– trdni odpadki	t	735	704	608	508	518
– tekoči odpadki	t	4876	4494	3786	3197	3360
nenevarni odpadki (skupaj)	t	5816	5442	5909	5176	4519
odlaganje (skupaj)	t	886	755	792	751	1.319
– mešani odpadki (odlaganje)	t	886	755	792	751	665
– biomasa (odlaganje)	t	0	0	0	0	654
mešani odpadki (energetska izraba)	t	228	272	233	244	229
biomasa (kompostiranje)	t	2077	2341	2797	2351	1338
reciklrni odpadki (skupaj)	t	2610	2063	2079	1819	1633
– papir	t	1038	1018	1021	953	790
– plastika	t	295	273	301	237	221
– steklo	t	118	86	119	104	105
– kovine	t	436	159	126	121	129
– les	t	723	527	512	404	382
električna in elektronska oprema	t	15	11	8	11	6

Emisije v zrak						
energijsko povezan CO ₂ – neposredno	t CO ₂ ek ⁴	33.227	32.288	30.147	27.367	26.542
energijsko povezan CO ₂ – posredno	t CO ₂ ek	43.115	42.430	40.273	42.593	43.596
energijsko povezan SO ₂	t	1	1	1	1	1
energijsko povezan NO _x	t	28	26	24	23	23
ozonu škodljive snovi in fluorirani toplogredni plini	t CO ₂ ek	2366	1298	1421	903	2203
Skladnost						
izredni dogodki		0	0	0	0	0
Varstvo okolja (skupaj)						
	v tisoč EUR	6.004	7.010	6.531	5.950	6.545
stroški varstva okolja	v tisoč EUR	4.540	4.361	4.154	4.103	4.220
vlaganja v okoljske programe	v tisoč EUR	1.464	2.649	2.377	1.874	2.325
SOCIALNI PODATKI						
Število zaposlenih						
		4889	4798	4738	4627	4495
Slovenija		4343	4292	4256	4189	4085
predstavništva v tujini		546	506	482	438	410
Zdravje in varnost						
stopnja bolniške odsotnosti	%	5,8	5,6	5,1	4,8	4,7
število nezgod		21	23	22	28	22
število nezgod, ki imajo za posledico 3 ali več dni bolniške odsotnosti, na 1 milijon opravljenih delovnih ur		2,9	3,14	3,23	3,14	3,85
delež delovnih invalidov	%	5,1	5,0	5,1	4,9	5
Izobraževanje in usposabljanje						
ure izobraževanja in usposabljanja	ure/zaposlenega	36,8	60	42	40,6	40
stroški izobraževanja in usposabljanja	EUR/zaposlenega	854	745	741	750	822

¹ Za preračun v GJ smo uporabili značilne neto kalorične vrednosti, objavljene na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje.

² Indeks energetske učinkovitosti je določen v skladu z referenčnim dokumentom Energetska učinkovitost, poglavje 1.3.1 Kazalniki energetske učinkovitosti in izboljševanje energetske učinkovitosti.

³ Enotne obremenitve (EO) predstavljajo letno obremenitev zaradi odvajanja odpadnih vod za vir onesnaževanja. Izračunajo se po enačbi, ki upošteva povprečno letno vrednost za posamezni parameter, ki mu je dodeljen ustrezen faktor, in letno količino odpadnih vod na posameznem iztoku (Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod, UL RS št. 94/14, spremembe in dopolnitve, UL RS št. 98/15).

⁴ Za preračun ton CO₂ smo uporabili emisijske faktorje, objavljene na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje.

Kdo je kdo v Krki

Jože Colarič

predsednik uprave in generalni direktor

Vinko Zupančič

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje učinkovin z oskrbo

Aleš Rotar

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje zdravil

David Bratož

član uprave

Milena Kastelic

članica uprave – delavska direktorica, vodja Proizvodnje poltrdnih, tekočih in ostalih oblik in vodja Obrata Bršljin

Borut Lekše

namestnik generalnega direktorja za pravno področje in vodja Pravne službe

Dušan Dular

višji strokovni svetovalec generalnega direktorja

Mojca Vidmar Berus

direktorica Korporativne ekonomike

Marko Lampret

tehnični direktor

Ljubica Mikša

pomočnica generalnega direktorja za področje kakovosti

Elizabeta Suhadolc

direktorica Marketinga in direktorica programa Farmacevtika

Alenka Jerman

namestnica direktorice Marketinga in direktorice programa Farmacevtika

Breda Barbič Žagar

medicinska direktorica in direktorica Strateškega marketinga

Samo Komel

direktor programa Izdelki brez recepta

Jože Primc

direktor programa Veterina

Damjan Možina

direktor Prodaje in direktor Regije Vzhodna Evropa

Tomaž Sever

namestnik direktorja Prodaje in direktor Regije Srednja Evropa

Miran Bevec

namestnik direktorja Prodaje za Rusko federacijo in
direktor ključnega trga Ruska federacija

Mojca Prah Klemenčič

direktorica Regije Slovenija in ključnega trga Slovenija

Andrej Klobučar

direktor Regije Jugovzhodna Evropa

Boštjan Korošec

direktor Regije Zahodna Evropa in ključnega trga Zahodna Evropa

Matjaž Zavolovšek

direktor Regije Čezmorska tržišča

Zdravko Čuk

direktor ključnega trga Hrvaška

Tomaž Indihar

direktor ključnega trga Poljska

Jan Gala

direktor ključnega trga Češka

Katalin Hubay

direktorica ključnega trga Madžarska

Amelia Tataru

direktorica ključnega trga Romunija

Vadim Kolesnikov

direktor ključnega trga Ukrajina

Suzana Kolenc

direktorica Sektorja za nove izdelke

Zvone Simončič

direktor Razvoja in raziskav zdravil

Valentina Zaletel Mišmaš

direktorica Proizvodnje zdravil

Marko Herga

direktor Razvoja in proizvodnje učinkovin

Andrej Bavdek

direktor Proizvodnje učinkovin

Brane Kastelec

direktor Finančnega sektorja

Mateja Vrečer

direktorica Sektorja za upravljanje kakovosti

Boris Dular

direktor Kadrovskega sektorja

Miran Kapš

direktor Sektorja za informacijske tehnologije in telekomunikacije

Elvira Medved

vodja Službe za odnose z javnostmi

Mihael Florjanič

vodja Službe za industrijsko lastnino

Andrej Škulj

vodja Službe za varnost in zdravje pri delu

Darja Colarič

vodja Službe za družbeni standard

Mira Rataj Siročić

vodja Službe notranje revizije

Živeti zdravo življenje.

Računovodsko poročilo 2016

www.krka.si

VSEBINA

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	141
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE.....	141
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA.....	142
Konsolidirani izkaz finančnega položaja	142
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	143
Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	144
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala.....	145
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	147
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	148
Poročilo neodvisnega revizorja	197
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	200
Izkaz finančnega položaja	200
Izkaz poslovnega izida.....	201
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	201
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	202
Izkaz denarnih tokov.....	204
Pojasnila k računovodskim izkazom	205
Poročilo neodvisnega revizorja	255
PRILOGA 1	258
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2016 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	260

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Krka, drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Krka, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju družba Krka). Po sklepu 11. skupščine delničarjev družbe Krka, d. d., Novo mesto z dne 6. 7. 2006 so vsi izkazi pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju *MSRP*), kot jih je sprejela Evropska unija.

Računovodski izkazi družbe Krka in skupine Krka so sestavljeni v evrih in so zaokroženi na tisoč enot. So sestavni del Letnega poročila 2016, ki je objavljeno prek sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, prek sistema ESPI na Varšavski borzi in na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/financna-porocila/>).

Revizijska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, ki je objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka.

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava družbe Krka, d. d., Novo mesto je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe Krka in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2016.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljeni ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti;
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah;
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja;
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo Krka in skupino Krka pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z *MSRP*, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe Krka in skupine Krka ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Davčne oblasti lahko v petih letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Uprava družbe
Krka, d. d., Novo mesto

Novo mesto, 17. marec 2017

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	874.100	826.192
Neopredmetena sredstva	13	113.511	116.940
Dana posojila	14	8.801	7.696
Finančne naložbe	15	10.138	7.580
Odložene terjatve za davek	16	31.260	27.949
Druga nekratkoročna sredstva		257	241
Nekratkoročna sredstva skupaj		1.038.067	986.598
Sredstva, namenjena prodaji		467	41
Zaloge	17	280.653	272.878
Terjatve do kupcev	18	510.406	433.133
Druge terjatve	18	33.777	31.540
Dana posojila	14	9.441	37.380
Finančne naložbe	15	77	11.808
Denar in denarni ustrezniki	19	38.630	35.826
Kratkoročna sredstva skupaj		873.451	822.606
Sredstva skupaj		1.911.518	1.809.204
Kapital			
Osnovni kapital	20	54.732	54.732
Lastne delnice	20	-29.690	-20.071
Rezerve	20	109.678	73.387
Zadržani dobički	20	1.308.668	1.296.688
Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj		1.443.388	1.404.736
Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	20	1.056	1.248
Kapital skupaj		1.444.444	1.405.984
Obveznosti			
Rezervacije	22	90.807	84.865
Odloženi prihodki	23	12.158	13.381
Odložene obveznosti za davek	16	12.348	12.736
Nekratkoročne obveznosti skupaj		115.313	110.982
Poslovne obveznosti	24	128.437	103.871
Obveznosti za davek iz dobička		1.666	8.030
Druge kratkoročne obveznosti	25	221.658	180.337
Kratkoročne obveznosti skupaj		351.761	292.238
Obveznosti skupaj		467.074	403.220
Kapital in obveznosti skupaj		1.911.518	1.809.204

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
Prihodki od prodaje	5	1.174.424	1.164.607
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	7	-547.669	-489.648
Bruto dobiček		626.755	674.959
Drugi poslovni prihodki	6	7.863	26.576
Stroški prodajanja	7	-317.418	-310.568
Stroški razvijanja	7	-117.994	-115.393
Stroški splošnih dejavnosti	7	-76.771	-76.140
Dobiček iz poslovanja		122.435	199.434
Finančni prihodki	10	65.679	25.561
Finančni odhodki	10	-71.816	-44.283
Neto finančni izid		-6.137	-18.722
Dobiček pred davkom		116.298	180.712
Davek iz dobička	11	-7.842	-22.527
Čisti dobiček		108.456	158.185
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		108.452	158.245
– neobvladujoči deleži		4	-60
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	21	3,35	4,86
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	21	3,35	4,86

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
Čisti dobiček		108.456	158.185
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida			
Prevedbena rezerva	20	26.021	-9.826
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	20	2.558	192
Vpliv odloženih davkov	20	-581	-33
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida	20	27.998	-9.667
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida			
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	22	-2.961	-3.946
Vpliv odloženih davkov	22	559	315
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		-2.402	-3.631
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		25.596	-13.298
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		134.052	144.887
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		134.048	144.947
– neobvladujoči deleži		4	-60

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

	Rezerve								Zadržani dobički			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, deleži skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu			
v tisoč EUR														
Stanje 1. 1. 2016	54.732	−20.071	20.071	105.897	14.990	30.000	−12.453	−85.118	1.051.677	96.160	148.851	1.404.736	1.248	1.405.984
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108.452	108.452	4	108.456
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	651	26.021	0	−1.076	0	25.596	0	25.596
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	651	26.021	0	−1.076	108.452	134.048	4	134.052
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	50.488	−50.488	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	148.851	−148.851	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	−9.619	0	0	0	0	0	0	0	0	0	−9.619	0	−9.619
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	9.619	0	0	0	0	0	0	0	−9.619	0	0	0
Nakup deleža v družbi Golf Grad Otočec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156	0	156	−196	−40
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	−85.933	0	−85.933	0	−85.933
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	−9.619	9.619	0	0	0	0	0	50.488	12.586	−158.470	−95.396	−196	−95.592
Stanje 31. 12. 2016	54.732	−29.690	29.690	105.897	14.990	30.000	−11.802	−59.097	1.102.165	107.670	98.833	1.443.388	1.056	1.444.444

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Rezerve								Zadržani dobički			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, deleži v okviru kapitala		
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj	Kapital skupaj
Stanje 1. 1. 2015	54.732	-10.677	10.677	105.897	14.990	30.000	-8.981	-75.292	1.001.636	79.528	148.081	1.350.591	1.308	1.351.899
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	158.245	158.245	-60	158.185
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.472	-9.826	0	0	0	-13.298	0	-13.298
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.472	-9.826	0	0	158.245	144.947	-60	144.887
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	50.041	-50.041	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	148.081	-148.081	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-9.394	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-9.394	0	-9.394
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	9.394	0	0	0	0	0	0	0	-9.394	0	0	0
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-81.408	0	-81.408	0	-81.408
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-9.394	9.394	0	0	0	0	0	50.041	16.632	-157.475	-90.802	0	-90.802
Stanje 31. 12. 2015	54.732	-20.071	20.071	105.897	14.990	30.000	-12.453	-85.118	1.051.677	96.160	148.851	1.404.736	1.248	1.405.984

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček		108.456	158.185
Prilagoditve za:		166.828	116.835
– amortizacijo	12, 13	105.803	107.308
– tečajne razlike		4.506	1.364
– prihodke od naložbenja		–23.844	–26.087
– odhodke od naložbenja		70.748	9.392
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		1.756	2.331
– finančni prihodki		17	0
– davek iz dobička	11	7.842	22.527
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		275.284	275.020
Sprememba stanja poslovnih terjatev		–73.529	31.250
Sprememba stanja zalog		–7.775	–26.618
Sprememba stanja poslovnih dolgov		14.034	476
Sprememba stanja rezervacij		1.519	–18.226
Sprememba stanja odloženih prihodkov		–1.223	–1.524
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		28.703	16.114
Plačani davek iz dobička		–23.521	1.449
Čisti denarni tok iz poslovanja		213.492	277.941
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		919	878
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		0	24
Prejete dividende		835	1.288
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		1.197	3.193
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	–4.414	–5.807
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	–116.996	–103.053
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		–40	0
Dana nekratkoročna posojila		–2.662	–2.092
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		1.345	1.086
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		–82	–100
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		68	35
Prejemki/Izdatki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil		28.430	–35.575
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		–45.041	–6.919
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		21.292	11.639
Čisti denarni tok iz naložbenja		–115.149	–135.403
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		–296	–672
Izdatki iz naslova kratkoročnih posojil		0	–38.000
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		–86.001	–81.208
Nakup lastnih delnic		–9.619	–9.394
Čisti denarni tok iz financiranja		–95.916	–129.274
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		2.427	13.264
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		35.826	23.585
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		377	–1.023
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		38.630	35.826

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2016, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini.

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija, v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP, v nadaljevanju Odbor) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Uprava družbe Krka je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 17. marca 2017.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih inštrumentih, finančnih inštrumentih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in finančnih inštrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu 3.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah uprave obvladujoče družbe, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluži zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter predpostavke in ocene za oslabitev dobrega imena in blagovne znamke TAD Pharma. Ne glede na to, da uprava obvladujoče družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Blagovno znamko TAD Pharma je skupina do vključno 31. 12. 2012 obravnavala kot neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti in je zanjo vsako leto izračunavala oceno nadomestljive vrednosti. Od 1. 1. 2013 dalje obravnava blagovno znamko TAD Pharma kot neopredmeteno sredstvo z določeno dobo koristnosti, pri

čemer letno preverja potrebo po oslabitvi, skupaj z dobrim imenom, ki je nastalo pri prevzemu družbe TAD Pharma.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava obvladujoče družbe pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 2 *Preizkus oslabitve nefinančnih sredstev*

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja, ali obstajajo indikatorji za oslabitev za posamezne denar ustvarjajoče enote, pri čemer se nadomestljiva vrednost nefinančnih sredstev ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje.

- v pojasnilu 13 *Preizkus oslabitve blagovne znamke TAD Pharma in z njo povezanega dobrega imena*

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja kriterije oslabitve dobrega imena. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov zahteva od uprave obvladujoče družbe oceno pričakovanih denarnih tokov denar ustvarjajočih enot, na katere je bilo alocirano dobro ime kot tudi določitev primerne diskontne stopnje, in druge pomembne predpostavke, kot so navedene v pojasnilu 13. Družba je ugotovila, da ne obstajajo znamenja oslabitve dobrega imena. Neodpisana vrednost dobrega imena znaša 42.644 tisoč EUR in se v letu 2016 ni spremenila. V tem okviru je preverjena tudi potreba po oslabitvi blagovne znamke TAD Pharma. Neodpisana vrednost blagovne znamke je 31. 12. 2016 znašala 39.011 tisoč EUR (31. 12. 2015: 39.859 tisoč EUR).

- v pojasnilu 18 *Preizkus oslabitev terjatev*

Ob izdelavi računovodskih izkazov (četrtletno in letno) posamezne družbe skupine Krka oblikujejo popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za skupino Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Metodologija vključuje kvantitativna in kvalitativna merila, združena v štiri sklope, ki so: analiza dosedanjega poslovanja s kupcem, analiza računovodskih izkazov kupca, kvalitativne ocene kupca s strani sodelavcev, zadolženih za prodajo, in ocena deželnega tveganja kupca. Na osnovi algoritma, ki vključuje vsa merila, se izračuna vrednost popravka terjatev za posameznega kupca.

- v pojasnilu 22 *Pozaposlitveni zasluži zaposlenih*

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluge zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava obvladujoče družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 22 *Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti*

Zoper skupino Krka je vloženih več tožb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi

obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati. Uprava obvladujoče družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

- v pojasnilu 25 *Druge kratkoročne obveznosti*

Skupina Krka ob izdelavi letnih računovodskih izkazov vračuna pogodbene popuste v primerih, ko kupci pravico do priznanja popusta na doseženo prodajo v tekočem letu pridobijo šele v prihodnjem letu, to je takrat, ko so izpolnjeni pogodbeno dogovorjeni pogoji za pridobitev popusta. Osnova za oceno višine teh popustov so dejstva, znana ob pripravi letnih računovodskih izkazov, izkušnje preteklega poslovanja s posameznimi kupci in druga relevantna dejstva.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina Krka uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Družbe v skupini Krka uporabljajo enotne računovodske usmeritve, ki so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so na novo sprejeti standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če so družbe v skupini imele navedene dogodke za poročano obdobje.

Novi standardi in pojasnila, ki so začeli veljati 1. januarja 2016

Dopolnitve MSRP 11 – Skupni aranžmaji: Obračunavanje pridobitev deležev v skupnih dejavnostih

V skladu z dopolnitvami MSRP 11 mora podjetje, ki je stranka v skupnem obvladovanju, pri obračunu nakupa deleža v skupaj obvladovanem podjetju, katerega dejavnost predstavlja poslovanje, uporabiti ustrezne računovodske usmeritve standarda MSRP 3 – *Poslovne združitve*, ki veljajo za obračunavanje poslovnih združitvev. Dopolnitve dodatno pojasnjujejo, da podjetje ob nakupu dodatnih deležev v istem skupaj obvladovanem podjetju svojih obstoječih deležev ne sme ponovno izmeriti, vse dokler obstaja skupno obvladovanje. Poleg tega je Odbor v standard MSRP 11 vključil izjeme, ki določajo, da dopolnitve ne veljajo, če stranke, ki so udeležene v skupnem obvladovanju (vključno s podjetjem, ki poroča), obvladuje isto matično podjetje.

Dopolnitve veljajo za obračunavanje nakupa prvotnih deležev v skupaj obvladovanem podjetju in vseh dodatnih deležev v istem skupaj obvladovanem podjetju. Dopolnila veljajo za prihodnja obdobja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka, saj v obravnavanem obdobju ni izvedla nobenih pridobitev v skupnem delovanju.

Dopolnitve standardov MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva in MRS 38 – Neopredmetena dolgoročna sredstva: Pojasnilo o sprejemljivih metodah amortizacije

S temi dopolnitvami Odbor pojasnjuje računovodske usmeritve standardov MRS 16 in MRS 38, ki določajo, da prihodki odražajo vzorec ekonomskih koristi, ki jih podjetje ustvarja pri poslovanju (katerega del je tudi sredstvo), in ne ekonomske koristi, ki jih podjetje izkoristi z uporabo sredstva. Glede na to podjetje za obračun amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev ne more uporabiti prihodkovne metode, lahko pa jo v zelo omejenih okoliščinah uporabi za obračun amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Dopolnitve, ki veljajo za prihodnja letna obdobja, ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka, saj za amortizacijo sredstev ne uporablja prihodkovne metode.

Dopolnitve standardov MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva in MRS 41 – Kmetijstvo: Rodovitne rastline (bearer plants)

Dopolnitve standardov spreminjajo zahteve pri obračunavanju bioloških sredstev, ki izpolnjujejo opredelitev rodovitnih rastlin. V skladu s temi dopolnitvami biološka sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev rodovitnih rastlin, ne spadajo več v okvir zahtev MRS 41, temveč MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva. Tako mora podjetje v skladu z zahtevami MRS 16 po prvotnem pripoznanju rodovitnih rastlin te izmeriti po skupnih stroških (pred zapadlostjo) in z uporabo bodisi stroškovnega modela ali modela prevrednotenja (po zapadlosti). Poleg tega dopolnitve zahtevajo, da podjetja pridelek, ki raste na rodovitnih rastlinah, izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje v skladu z določili MRS 41. Vladne subvencije za rodovitne rastline morajo podjetja obračunati v skladu z MRS 20 – Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka, saj ne deluje v kmetijski panogi in med svojimi sredstvi nima rodovitnih rastlin.

Dopolnitve MRS 27 – Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi: Uporaba kapitalske metode v ločenih računovodskih izkazih

Dopolnitve MRS 27 podjetjem omogočajo, da v svojih ločenih računovodskih izkazih naložbe v odvisne družbe, skupaj obvladovana in pridružena podjetja pripoznajo po kapitalski metodi. Podjetja, ki svoje računovodske izkaze že pripravljajo v skladu z MSRP in želijo preiti na kapitalsko metodo, morajo te dopolnitve upoštevati tudi v ločenih računovodskih izkazih predhodnega obdobja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka.

Dopolnitve MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Pobuda za razkritja

Dopolnitve MRS 1 pojasnjujejo, ne pa pomembno spreminjajo obstoječe zahteve standarda. Med drugim pojasnjujejo:

- zahteve MRS 1 v zvezi s pomembnostjo,
- da lahko podjetje razčleni posamezne postavke v izkazu poslovnega izida, izkazu drugega vseobsegajočega donosa in izkazu finančnega položaja,
- da lahko podjetje izbere vrstni red predstavitve pojasnil k računovodskim izkazom in
- da mora podjetje pripoznanje deleža v drugem vseobsegajočem donosu pridruženega ali skupaj obvladovanega podjetja po kapitalski metodi prikazati v skupnem znesku v eni postavki in ga razporediti med postavke, ki ne bodo naknadno preračunane v izkaz poslovnega izida.

Poleg tega dopolnitve pojasnjujejo zahteve pri dodatni predstavitvi vmesnih zneskov v izkazu poslovnega izida, izkazu drugega vseobsegajočega donosa in izkazu finančnega položaja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka.

Dopolnitve standardov MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 12 – Davek iz dobička in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena in skupaj obvladovana podjetja: Uporaba izjeme od zahtev konsolidacije

Dopolnitve pojasnjujejo vprašanja, s katerimi se podjetja srečujejo pri uporabi izjeme od konsolidacije pri naložbenih podjetjih na podlagi določil MSRP 10. Pojasnjujejo, da izjeme od predstavitve konsolidiranih računovodskih izkazov veljajo za matično družbo, ki je odvisna družba investicijskega podjetja, kadar investicijsko podjetje svoje deleže v vseh svojih odvisnih družbah izmeri po pošteni vrednosti. Poleg tega pojasnjujejo, da je v konsolidacijo vključena samo odvisna družba, ki ni investicijsko podjetje, ampak investicijskemu podjetju ponuja podpirne storitve. Vse ostale odvisne družbe investicijskega podjetja se izmerijo po pošteni vrednosti. Dopolnitve standarda MRS 28 investitorju omogočajo, da pri uporabi kapitalske metode ohrani metodo poštene vrednosti, ki jo pridružena in skupaj obvladovana podjetja investicijskega podjetja uporabljajo pri merjenju svojih deležev v odvisnih družbah.

Dopolnitve, ki jih morajo podjetja upoštevati za pretekla obdobja, ne vplivajo na računovodske izkaze skupine Krka, saj ne uporablja izjem od zahtev konsolidacije.

Letne izboljšave standardov in pojasnil v obdobju 2012–2014

MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje

Podjetje sredstva (ali skupine za odtujitev) običajno odsvoji s prodajo ali pa jih razdeli med lastnike. Dopolnitev pojasnjuje, da sprememba metode odsvojitve sredstev (s prodajo ali razdelitvijo med lastnike) ne pomeni novega načrta prodaje, ampak nadaljevanje prvotnega načrta, in da tako ne pride do prekinitve izpolnjevanja zahtev MSRP 5. Podjetja morajo dopolnitev uporabiti za prihodnja obdobja.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja

Dopolnitev pojasnjuje, da lahko storitvena pogodba, v kateri je določena cena storitev, predstavlja neprestano udeležbo v finančnem sredstvu. Da bi podjetje lahko ugotovilo, ali je razkritje potrebno, mora oceniti vrsto in ceno pogodbe ter na podlagi tega določiti, ali gre za neprestano udeležbo v finančnem sredstvu v skladu z MSRP 7 ali ne. Oceno, katera storitvena pogodba predstavlja neprestano udeležbo v finančnem sredstvu, mora podjetje pripraviti za pretekla obdobja. Razkritje ni potrebno za obdobja pred letnim obdobjem, v katerem podjetje prvič upošteva dopolnitev standarda.

MRS 19 – Zaslužki zaposlenih

Dopolnitev pojasnjuje, da mora podjetje globino trga visoko kakovostnih podjetniških obveznic oceniti na podlagi valute, v kateri je izražena obveznost, in ne z upoštevanjem valute države, v kateri se obveznost nahaja. Če globina trga visoko kakovostnih podjetniških obveznic v določeni valuti ne obstaja, mora podjetje uporabiti stopnjo donosa državnih obveznic. Podjetja morajo dopolnitev uporabiti za prihodnja obdobja.

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima obvladujoča družba možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek morebitnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno mogoče uveljaviti oziroma zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvzeti iz konsolidacije

Iz konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ni dokaza o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, merjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družb v tujini se preračunajo v evre po povprečnem letnem tečaju, ki glede na dinamiko poslov najbolj ustreza tečaju na dan posla. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi družbe v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo od prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi poštene vrednosti. Vrednost instrumenta, ki ni pripoznana po poštene vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje instrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga skupina ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, le če ima skupina pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe skupine Krka v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po poštene vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslavitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih, na razpolago za prodajo, so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštene vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po poštene vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po poštene vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je skupina zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški

posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Drugi neizvedeni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih skupine pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v skupini izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Skupina Krka v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteva tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si skupina izposodi sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Tako izračunani sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju; to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Blagovna znamka

Blagovno znamko TAD Pharma je skupina od prevzema odvisne družbe do vključno 31. 12. 2012 obravnavala kot neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti in je zanjo vsako leto izračunavala oceno nadomestljive vrednosti. Od 1. 1. 2013 dalje obravnava blagovno znamko TAD Pharma kot neopredmeteno sredstvo z dobo koristnosti z dobo koristnosti 50 let, pri čemer letno preverja potrebo po oslabitvi, skupaj z dobrim imenom, ki je nastalo pri prevzemu družbe TAD Pharma.

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v skupini, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški, vključno s stroški, ki nastanejo v zvezi z znotraj skupine ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let, za blagovno znamko TAD Pharma pa 50 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotnemu vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanem po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo in so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo oslabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo in so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabilve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabilve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslabilve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabilve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlenih

Skupina Krka je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacije za tožbe

Skupina izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča skupine.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki od prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Skupina Krka izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice skupine Krka pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del skupine Krka, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranem gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine Krka po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga uprava obvladujoče družbe uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki skupine Krka so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Srbija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

Novi standardi in pojasnila, ki jih je sprejela Evropska unija, a še ne veljajo

V nadaljevanju sta predstavljena standarda, ki ju je sprejela Evropska unija, vendar do priprave računovodskih izkazov skupine Krka še nista začela veljati. Skupina Krka ju bo upoštevala pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njuni uveljavitvi. Skupina Krka ni sprejela nobenega od navedenih standardov pred začetkom njune uveljavitve.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je julija 2014 objavil končno različico *MSRP 9 – Finančni instrumenti*, ki vsebuje zahteve vseh posameznih faz projekta prenove *MSRP 9* in nadomešča standard *MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje* ter vse predhodne različice *MSRP 9*. Prenovljeni standard uvaja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev in obveznosti, pripoznavanja njihove oslabitve in računovodskega varovanja pred tveganjem. Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Podjetja morajo prenovljeni standard uporabiti za pretekla obdobja, pri čemer razkritje primerjalnih podatkov ni obvezno.

Sprejem prenovljenega standarda *MSRP 9* vpliva na razporeditev in merjenje finančnih sredstev skupine Krka, ne vpliva pa na razvrstitev in merjenje njenih finančnih obveznosti.

Skupina Krka bo novi standard uporabila, ko bo začel veljati.

MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s strankami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je maja 2014 objavil *MSRP 15*, ki vzpostavlja petstopenjski model pripoznanja prihodkov, ki jih podjetje pričakuje iz pogodb s strankami. V skladu z njim podjetje pripozna prihodke v znesku, ki predstavlja plačilo, ki ga pričakuje v zameno za prenos blaga ali storitev na stranko. Obenem *MSRP 15* zagotavlja bolj strukturiran pristop k merjenju in pripoznavanju prihodkov. Novi standard nadomešča vse sedanje zahteve pripoznavanja prihodkov v skladu z *MSRP*. Podjetje ga mora uporabiti ali v celoti za pretekla obdobja ali pa v prilagojeni obliki za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba standarda je dovoljena.

Skupina Krka trenutno ocenjuje vpliv novega standarda, ki ga bo uporabila, ko bo začel veljati.

Novi standardi in pojasnila, ki jih Evropska unija še ni sprejela

MSRP 16 – Najemi

Januarja 2016 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde objavil *MSRP 16*, ki nadomešča *MRS 17 – Najemi*, pojasnilo *OPMSRP 4 – Določanje, ali dogovor vsebuje najem* ter pojasnili strokovnega odbora za pojasnjevanje *SOP-15 – Poslovni najemi-spodbude* in *SOP-27 – Ocenjevanje vsebine poslov*, ki vključujejo pravno obliko najema. *MSRP 16* določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema. Standard od najemnika zahteva, da pripozna vse najeme v okviru enotnega modela bilance stanja, podobno kot pri obračunu finančnega najema v skladu z *MRS 17*. Vključuje dve izjemi glede pripoznanja, ki ju pričakuje od najemnika, in sicer pri najemu sredstev majhne vrednosti (npr. osebnih računalnikov) in pri kratkoročnih zakupih (kadar traja najem 12 mesecev ali manj). Na dan začetka najema mora tako najemnik pripoznati obveznost za plačilo najemnine (obveznost iz naslova zakupa) in sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva med trajanjem najema (pravica do uporabe sredstva). Obenem mora ločeno pripoznati stroške obresti najema in stroške amortizacije pravice do uporabe sredstva.

Novi standard tudi določa, da mora najemnik ob določenih dogodkih (npr. sprememba najemne dobe, sprememba višine prihodnjih najemnin zaradi sprememb indeksa ali stopnje, ki se uporablja za določanje teh plačil) ponovno izmeriti obveznost iz naslova najema. Praviloma mora najemnik pripoznati znesek prevrednotenja najemne obveznosti kot prilagoditev pravice do uporabe sredstva.

V *MSRP 16* je računovodska obravnava najema za najemodajalca v bistvu enaka kot je v *MRS 17*. Najemodajalec bo tudi v prihodnje vse zakupe razvrstil po enakem načelu, kot je določeno v *MRS 17*, in ločil med dvema vrstama najema: operativnim in finančnim.

MSRP 16 zahteva tako od najemnika kot od najemodajalca obsežnejša razkritja kot *MRS 17*.

MSRP 16 stopi v veljavo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba standarda je dovoljena, če skupina že poroča v skladu z zahtevami *MSRP 15*. Pri uporabi standarda se lahko najemnik odloči za popoln ali prilagojen pristop za pretekla obdobja. Obenem prehodne določbe standarda podjetjem dovoljujejo uporabo določenih olajšav.

Skupina Krka bo v poslovnem letu 2017 ocenila morebitni vpliv *MSRP 16* na njene računovodske izkaze.

MSRP 14 – Razmejitev, ki izhajajo iz reguliranih storitev

MSRP 14 je neobvezen standard, ki podjetjem omogoča, da ob prvi uporabi *MSRP* v večji meri nadaljujejo z obračunavanjem razmejitev, ki izhajajo iz reguliranih storitev, v skladu s splošno sprejetimi računovodskimi usmeritvami. Podjetja, ki se odločijo za uporabo novega standarda, morajo regulirane postavke časovnih razmejitev pripoznati ločeno v izkazu finančnega položaja, v ločenih postavkah v izkazu uspeha in v izkazu drugega vseobsegajočega dobička pa razkriti vse spremembe na teh kontih. Standard od podjetij zahteva razkritje značilnosti reguliranja in s tem povezanih tveganj ter njegov vpliv na računovodske izkaze podjetij.

Dopolnitve MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnitve obravnavajo navzkrižje med MSRP 10 in MRS 28 pri obračunavanju izgube obvladovanja odvisnega podjetja zaradi njegove prodaje ali prispevka k pridruženi družbi ali skupnemu podvigu. Dopolnitve pojasnjujejo, da mora podjetje v celoti pripoznati dobiček ali izgubo iz prodaje ali prispevka sredstev, ki predstavljajo poslovanje, kot je opredeljeno v MSRP 3, med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Dobiček ali izgubo iz prodaje ali prispevka sredstev, ki ne predstavljajo poslovanja, mora podjetje pripoznati le do višine deleža nepovezanih naložbenikov v pridruženi družbi ali skupnem podvigu. Odbor za mednarodne računovodske standarde je datum začetka veljavnosti odložil za nedoločen čas. Podjetje, ki se odloči za zgodnjo uporabo teh dopolnitev, jih mora uporabiti za prihodnja obdobja.

Skupina Krka ocenjuje, da dopolnitve ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MRS 12 – Davek iz dobička: Pripoznavanje odloženih davkov za nerealizirane izgube

Dopolnitve pojasnjujejo, da mora podjetje proučiti, ali davčna zakonodaja omejuje vire obdavčljivega dobička, v dobro katerega lahko odpravi odbitne začasne razlike. Poleg tega pojasnjujejo, kako naj podjetje določi prihodnje obdavčljive dobičke, in opisujejo okoliščine, v katerih lahko podjetje dobiček pri izterjavi nekaterih sredstev nad njihovo neodpisano vrednostjo vključi v postavko obdavčljivi dobiček.

Podjetje mora te dopolnitve uporabiti za nazaj, pri čemer lahko ob začetku njihove uporabe spremembe začetnega stanja kapitala prvega primerjalnega obdobja pripozna v začetnem stanju zadržanega dobička (ali drugih ustreznih sestavinah kapitala) brez porazdelitve učinka spremembe med začetnim stanjem zadržanega dobička in drugimi sestavinami kapitala. Podjetje mora razkriti uporabo te olajšave.

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Če podjetje uporabi dopolnila za zgodnejše obdobje, mora to dejstvo razkriti.

Skupina Krka ocenjuje, da dopolnitve ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MRS 7 – Izkaz denarnih tokov: Spodbuda razkritja

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je dopolnitve MRS 7 objavil v okviru svojih prizadevanj za spodbujanje razkritij. Dopolnitve od podjetja zahtevajo, da v svoje računovodske izkaze vključi razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo oceno višine sprememb obveznosti podjetja iz naslova financiranja in vključujejo spremembe, ki so posledica denarnih tokov in negotovinskih sprememb. Pri začetni uporabi dopolnil standarda podjetju ni treba predložiti primerjalnih podatkov za prejšnja obdobja.

Dopolnila veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

V skladu z dopolnili bo skupina Krka v svoje poročilo vključila dodatna razkritja.

Pojasnila k MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s strankami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je aprila 2016 objavil dopolnitve MSRP 15, ki obravnavajo več zadev, ki so bile predmet presoje strokovne skupine.

Dopolnitve pojasnjujejo:

- kdaj obljubljeni blago ali storitev ni v skladu z vsebino pogodbe;
- kako naj podjetje uporabi usmeritev in ne navodil za uporabo sredstva, vključno z obračunsko enoto ocene;
- kako lahko podjetje uporabi načelo nadzora pri storitvenih transakcijah in preoblikuje kazalnike;
- kdaj dejavnosti podjetja pomembno vplivajo na intelektualno lastnino, do katere ima pravico kupec, kateri je dejavnik presoje pri odločanju o tem, ali podjetje pripozna prihodke iz naslova licenčnih v daljšem časovnem obdobju ali v točno določenem trenutku;

- področje uporabe izjeme za avtorske honorarje iz naslova prodaje ali uporabe licenc za intelektualno lastnino (omejitev avtorskih honorarjev) v zvezi z drugim obljubljenim blagom ali storitvijo iz pogodbe.

Poleg tega dopolnitve vsebujejo dva praktična pripomočka za izpolnjevanje prehodnih določb *MSRP 15* za:

- zaključene pogodbe v okviru pristopa polnega prehoda in pripoznanja za pretekla obdobja in
- prilagoditev pogodb ob prehodu na novi standard.

Dopolnitve začnejo veljati 1. januarja 2018, ki je datum začetka veljavnosti *MSRP 15*. Dopolnitve dodatno pojasnjujejo zahteve *MSRP 15*, jih pa ne spreminjajo. Podjetje mora ta dopolnila uporabiti za nazaj. Predčasna uporaba je dovoljena in jo mora podjetje razkriti.

Skupina Krka trenutno ocenjuje vpliv pojasnil, ki jih bo upoštevala od datuma začetka njihove veljavnosti.

Dopolnitve MSRP 2 – Plačilo z delnicami: Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je v okviru dopolnil *MSRP 2* obravnaval tri glavna področja, in sicer:

- vpliv odmernih pogojev pri merjenju z denarjem poravnane plačilne transakcije z delnicami,
- razvrstitev plačilnih transakcij z delnicami na podlagi sodil za neto poravnavo davčnega odtegljaja in
- računovodsko obravnavo sprememb pogojev plačilne transakcije z delnicami, ki imajo za posledico prerazvrstitev postavke v kapital.

Dopolnitve mora podjetje uporabiti brez preračuna postavk preteklih obdobj, pri čemer je uporaba za nazaj dovoljena le, če upošteva vsa tri dopolnila in če so izpolnjeni vsi drugi kriteriji. Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe: Uporaba MSRP 9 – Finančni instrumenti v povezavi z MSRP 4

Dopolnitve obravnavajo pomisleke, ki izhajajo iz uporabe novega *MSRP 9*, pred uvedbo novega standarda, ki je trenutno v pripravi in obravnava zavarovalne pogodbe. Novi standard bo nadomestil *MSRP 4*. Dopolnitve uvajajo dve možnosti, med katerima lahko izbirajo podjetja, ki izdajajo zavarovalne pogodbe: začasno izjemo glede uporabe *MSRP 9* in prekrivni pristop.

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Letne izboljšave MSRP v obdobju 2014-2016

Izboljšave vključujejo dopolnila treh standardov:

- *MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Dopolnitve pojasnjujejo obseg standarda in določajo, da zahteve v zvezi z razkritji (razen tistih iz odstavkov B10-B16) veljajo za deleže podjetja iz 5. odstavka, ki so razvrščena med sredstva za prodajo in sredstva za razdelitev ali so pripoznana kot ustavljeno poslovanje v skladu z *MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje*.
- *MSRP 1 – Prva uporaba MSRP* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Dopolnitve odpravljajo kratkoročne izjeme standarda *MSRP 1* iz odstavkov E3-E7, ker niso več potrebne.
- *MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Dopolnila pojasnjujejo, da lahko podjetje ob začetnem pripoznanju naložbe vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupno podjetje v lasti podjetja, ki je kapitalska organizacija ali druga kvalificirana oseba, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Pojasnilo OPMSRP 22 – Transakcije v tuji valuti in predplačilo kupnine

Pojasnilo obravnava uporabo menjalnega tečaja pri poslih, ki vključujejo plačilo ali prejem predplačila v tuji valuti.

Pojasnilo zadeva transakcije v tuji valuti, kadar podjetje pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost iz naslova plačila ali prejema predplačila pred pripoznanjem s tem povezanih sredstev, odhodkov ali prihodkov. To pa ne velja, če podjetje pri prvotnem pripoznanju nedenarnega sredstva ali nedenarne obveznosti s tem povezana sredstva, odhodke ali prihodke izmeri po pošteni vrednosti ali po pošteni vrednosti prejete ali plačane kupnine na datum, ki ni datum začetnega pripoznanja teh nedenarnih sredstev ali nedenarnih obveznosti. Pojasnilo prav tako ne velja za obračun davka od dobička, za zavarovalne pogodbe ali pozavarovalne pogodbe.

OPMSRP 22 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Podjetja lahko pojasnilo uporabijo za prihodnja obdobja za vsa sredstva, odhodke in prihodke v tuji valuti, ki so, v skladu s pojasnilom, pri začetnem merjenju pripoznana na dan začetka obdobja poročanja ali kasneje, ko podjetje prvič uporabi pojasnilo, ali na začetku predhodnega obdobja poročanja, in te podatke predstavi v okviru primerjalnih informacij.

Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Spremembe MRS 40 – Prenos naložbenih nepremičnin

Dopolnitve pojasnjujejo zahteve ob prenosu na naložbene nepremičnine ali z njih in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

Nanašajo se na spremembe v uporabi, ki se pojavijo na začetku ali po začetku letnega obdobja poročanja, v katerem podjetje prvič uporabi ta pojasnila. Uporaba za nazaj je dovoljena, vendar brez upoštevanja okoliščin ali posledic dogodka po njegovem nastanku.

Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine Krka in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine Krka.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani prihodnji vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Poročanje po odsekih

Skupina poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Izločitve		Skupaj	
v tisoč EUR	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Prihodki od prodaje zunaj skupine	738.381	741.495	58.262	55.775	332.286	327.466	45.495	39.871	0	0	1.174.424	1.164.607
Prodaja znotraj skupine	210.500	219.216	29.614	22.632	164.744	188.245	0	0	-404.858	-430.093	0	0
Drugi poslovni prihodki	5.114	24.332	776	102	1.973	2.142	0	0	0	0	7.863	26.576
Stroški poslovanja	-666.180	-627.380	-46.573	-45.754	-318.017	-293.260	-29.082	-25.355	0	0	-1.059.852	-991.749
Stroški poslovanja znotraj skupine	-366.106	-403.104	-32.396	-26.900	-340.858	-352.696	-8	-9	739.368	782.709	0	0
Dobiček iz poslovanja	77.315	138.447	12.465	10.123	16.242	36.348	16.413	14.516	0	0	122.435	199.434
Prihodki od obresti	392	492	210	4	314	385	0	0	0	0	916	881
Prihodki od obresti znotraj skupine	929	1.117	0	0	9	0	0	0	-938	-1.117	0	0
Odhodki za obresti	-641	-324	0	0	9	-6	0	0	0	0	-632	-330
Odhodki za obresti znotraj skupine	-282	-542	0	0	-779	-650	0	0	1.061	1.192	0	0
Neto finančni izid	-3.241	-823	-548	-106	-576	-16.814	-1.772	-979	0	0	-6.137	-18.722
Davek iz dobička	-5.698	-17.266	-154	-885	-1.793	-3.577	-197	-799	0	0	-7.842	-22.527
Čisti dobiček	68.376	120.358	11.763	9.132	13.873	15.957	14.444	12.738	0	0	108.456	158.185
Naložbe	115.718	78.313	192	142	15.907	17.434	0	0	0	0	131.817	95.889
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	67.781	71.515	1.943	1.923	28.213	25.807	367	282	0	0	98.304	99.527
Amortizacija neopredmetenih sredstev	4.838	5.114	322	291	2.117	2.193	222	183	0	0	7.499	7.781
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Sredstva skupaj	1.394.236	1.394.853	40.107	38.680	467.293	368.309	9.882	7.362	0	0	1.911.518	1.809.204
Dobro ime	42.644	42.644	0	0	0	0	0	0	0	0	42.644	42.644
Blagovna znamka	39.011	39.859	0	0	0	0	0	0	0	0	39.011	39.859
Obveznosti skupaj	364.038	309.305	9.251	8.231	67.764	64.079	26.021	21.605	0	0	467.074	403.220

5. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje proizvodov	1.086.198	1.079.207
Prihodki od prodaje storitev	42.526	35.038
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	45.700	50.362
Prihodki od prodaje skupaj	1.174.424	1.164.607

Za leto 2015 smo zaradi bolj ustreznega vsebinskega prikaza naredili prerazporeditev prihodkov od prodaje. Za 18.263 tisoč EUR smo povečali prihodke od prodaje proizvodov in za enako vrednost zmanjšali prihodke od prodaje materiala in trgovskega blaga. Zaradi tega primerjalni podatki za 2015 niso enaki podatkom, ki so bili revidirani in objavljeni v računovodskem poročilu za 2015.

6. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Odprava nekratkoročnih rezervacij	384	20.243
Odprava odloženih prihodkov	1.491	1.984
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	793	526
Odprava popravka vrednosti terjatev	1.401	1.711
Izterjane odpisane terjatve	358	4
Ostali poslovni prihodki	3.436	2.108
Drugi poslovni prihodki skupaj	7.863	26.576

Več o odpravi nekratkoročnih rezervacij je razloženo v pojasnilu 22.

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški blaga in materiala	341.908	313.140
Stroški storitev	237.201	225.197
Stroški dela	336.616	323.419
Amortizacija	105.803	107.308
Odpisi in popravki vrednosti zalog	14.793	12.843
Slabitve in odpisi terjatev	750	4.610
Oblikovanje rezervacij za tožbe	3	165
Drugi poslovni odhodki	33.220	35.443
Stroški skupaj	1.070.294	1.022.125
Sprememba vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	-10.442	-30.376
Skupaj	1.059.852	991.749

8. Stroški dela

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški bruto plač in nadomestil	260.739	249.848
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	21.058	20.431
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	35.667	34.259
Davek na izplačane plače	1.266	1.080
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluški	5.069	5.231
Drugi stroški dela	12.817	12.570
Stroški dela skupaj	336.616	323.419

Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluški so podrobneje razloženi v pojasnilu 23. Drugi stroški dela v letu 2016 vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

9. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.557	1.997
Izdatki za varstvo okolja	3.559	3.392
Druge dajatve	21.837	23.833
Izguba pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	1.298	2.396
Ostali poslovni odhodki	4.969	3.825
Drugi poslovni odhodki skupaj	33.220	35.443

Med drugimi dajatvami je za 17.544 tisoč EUR (19.044 tisoč EUR v letu 2015) različnih davkov na zdravila in strokovne sodelavce, ki jih skupina Krka plačuje v posameznih državah.

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Neto tečajne razlike	42.628	0
Prihodki od obresti	916	881
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	8	0
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	21.292	23.368
– prilivi	21.292	11.639
– sprememba poštene vrednosti	0	11.729
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	835	1.288
Drugi finančni prihodki	0	24
Finančni prihodki skupaj	65.679	25.561
Neto tečajne razlike	0	-34.956
Odhodki za obresti	-632	-330
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-10	-78
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov	-69.440	-6.919
– odlivi	-45.041	-6.919
– sprememba poštene vrednosti	-24.399	0
Drugi finančni odhodki	-1.734	-2.000
Finančni odhodki skupaj	-71.816	-44.283
Neto finančni izid	-6.137	-18.722

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2016	2015
Odmerjeni davek	11.167	23.317
Odloženi davek	-3.325	-790
Davek iz dobička skupaj	7.842	22.527
Dobiček pred davkom	116.298	180.712
Davek, obračunan po 17-odstotni davčni stopnji	19.771	30.721
Davek od povečanja odhodkov	-859	-1.403
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.416	7.859
Davek od davčnih olajšav	-15.410	-15.770
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	211	218
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	121	42
Vpliv davčne stopnje na odložene davke po spremembi s 17 % na 19 %	-1.524	0
Vpliv različnih davčnih stopenj	1.291	1.156
Drugo	2.825	-296
Davek iz dobička skupaj	7.842	22.527
Efektivna davčna stopnja	6,7 %	12,5 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za naložbe.

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zemljišča	36.575	35.227
Zgradbe	403.257	408.238
Oprema	343.390	352.005
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	84.635	24.180
Predujmi za nepremičnine, naprave in opremo	6.243	6.542
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	874.100	826.192

V letu 2016 smo v obvladujoči družbi največ namenili za gradnjo obrata Notol 2, in sicer 25.550 tisoč EUR (16.589 tisoč EUR v letu 2015). Za gradnjo Razvojno-kontrolnega centra 4 (RKC 4) je bilo namenjenih 11.657 tisoč EUR (2.496 tisoč EUR v letu 2015), za povečanje zmogljivosti za oblaganje pelet v Obratu trdnih oblik (OTO) 8.412 tisoč EUR (nov projekt v letu 2016, zato v letu 2015 ni bilo izdatkov), za povečanje proizvodnje pršil 3.963 tisoč EUR (2.393 tisoč EUR v letu 2015) in za gradnjo večnamenskega skladišča 1.273 tisoč EUR (nov projekt v letu 2016, zato v letu 2015 ni bilo izdatkov). Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 3.571 tisoč EUR (2.555 tisoč EUR v letu 2015).

Med odvisnimi družbami smo za naložbe največ namenili v odvisni družbi Krka-Farma Zagreb, in sicer 30.077 tisoč EUR (659 tisoč EUR v letu 2015). V odvisni družbi Krka-Rus v Ruski federaciji smo za naložbe namenili 13.781 tisoč EUR (8.941 tisoč EUR v letu 2015), v skupini Terme Krka pa 1.125 tisoč EUR (940 tisoč EUR v letu 2015).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Predujmi za NNO	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2015	34.760	737.241	907.859	25.954	3.908	1.709.722
Nabava	0	0	0	87.485	2.868	90.353
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	544	26.171	61.480	-88.195	0	0
Odtujitve, manki, viški	-3	-2.707	-14.117	-7	0	-16.834
Prevedbena razlika	-74	-7.042	-4.973	-1.057	-234	-13.380
Prenosi, prekvalifikacije	0	-215	294	0	0	79
Stanje 31. 12. 2015	35.227	753.448	950.543	24.180	6.542	1.769.940
Stanje 1. 1. 2016	35.227	753.448	950.543	24.180	6.542	1.769.940
Nabava	0	0	0	127.853	-486	127.367
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	1.184	10.696	57.699	-69.579	0	0
Odtujitve, manki, viški	-5	-2.209	-18.573	0	-4	-20.791
Prevedbena razlika	169	14.743	10.511	2.394	0	27.817
Prenosi, prekvalifikacije	0	-370	53	-213	191	-339
Stanje 31. 12. 2016	36.575	776.308	1.000.233	84.635	6.243	1.903.994
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2015	0	-321.265	-541.979	0	0	-863.244
Amortizacija	0	-27.077	-72.450	0	0	-99.527
Odtujitve, manki, viški	0	1.888	13.106	0	0	14.994
Prenosi, prekvalifikacije	0	9	-57	0	0	-48
Prevedbena razlika	0	1.235	2.842	0	0	4.077
Stanje 31. 12. 2015	0	-345.210	-598.538	0	0	-943.748
Stanje 1. 1. 2016	0	-345.210	-598.538	0	0	-943.748
Amortizacija	0	-26.479	-71.825	0	0	-98.304
Odtujitve, manki, viški	0	1.183	18.415	0	0	19.598
Prenosi, prekvalifikacije	0	185	112	0	0	297
Prevedbena razlika	0	-2.730	-5.007	0	0	-7.737
Stanje 31. 12. 2016	0	-373.051	-656.843	0	0	-1.029.894
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2015	34.760	415.976	365.880	25.954	3.908	846.478
Stanje 31. 12. 2015	35.227	408.238	352.005	24.180	6.542	826.192
Stanje 1. 1. 2016	35.227	408.238	352.005	24.180	6.542	826.192
Stanje 31. 12. 2016	36.575	403.257	343.390	84.635	6.243	874.100

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2016 niso bili pripisani stroški izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno niso v uporabi, je bila 31. 12. 2016 756 tisoč EUR (31. 12. 2015 pa 719 tisoč EUR).

27 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2016, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2015 pa 23 %). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme, izvzeta so zemljišča.

13. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dobro ime	42.644	42.644
Blagovna znamka	39.011	39.859
Premoženjske pravice	28.184	30.506
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	3.672	3.931
Neopredmetena sredstva skupaj	113.511	116.940

Dobro ime v celoti izhaja iz naslova nakupa odvisne družbe TAD Pharma. Blagovna znamka se v celoti nanaša na blagovno znamko TAD Pharma.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovna znamka	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2015	42.644	42.403	106.540	5.463	197.050
Nabava	0	0	0	5.536	5.536
Prenosi z NS v pridobivanju	0	0	6.719	-6.719	0
Odtujitve, manki, viški	0	0	-1.955	-350	-2.305
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	135	3	138
Prevedbena razlika	0	0	-124	-2	-126
Stanje 31. 12. 2015	42.644	42.403	111.315	3.931	200.293
Stanje 1. 1. 2016	42.644	42.403	111.315	3.931	200.293
Nabava	0	0	0	4.450	4.450
Prenosi z NS v pridobivanju	0	0	4.712	-4.712	0
Odtujitve, manki, viški	0	0	-844	0	-844
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	-126	0	-126
Prevedbena razlika	0	0	697	3	700
Stanje 31. 12. 2016	42.644	42.403	115.754	3.672	204.473
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2015	0	-1.696	-75.029	0	-76.725
Amortizacija	0	-848	-6.933	0	-7.781
Odtujitve, manki, viški	0	0	1.100	0	1.100
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	-135	0	-135
Prevedbena razlika	0	0	188	0	188
Stanje 31. 12. 2015	0	-2.544	-80.809	0	-83.353
Stanje 1. 1. 2016	0	-2.544	-80.809	0	-83.353
Amortizacija	0	-848	-6.651	0	-7.499
Odtujitve, manki, viški	0	0	125	0	125
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	90	0	90
Prevedbena razlika	0	0	-325	0	-325
Stanje 31. 12. 2016	0	-3.392	-87.570	0	-90.962
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2015	42.644	40.707	31.511	5.463	120.325
Stanje 31. 12. 2015	42.644	39.859	30.506	3.931	116.940
Stanje 1. 1. 2016	42.644	39.859	30.506	3.931	116.940
Stanje 31. 12. 2016	42.644	39.011	28.184	3.672	113.511

57 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. 12. 2016, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2015 pa 56 %). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Preizkus oslabitve dobrega imena in blagovne znamke TAD Pharma

Preizkus oslabitve vključuje dobro ime, ki je nastalo, ko je obvladujoča družba Krka konec leta 2007 prevzela nemško družbo TAD Pharma, in blagovno znamko TAD Pharma.

Nadomestljiva vrednost dobrega imena, ki izhaja iz pridobitve deleža v družbi TAD Pharma, je bila določena na osnovi izračuna vrednosti z uporabo projekcij denarnih tokov, ki temeljijo na petletnih finančnih načrtih denar ustvarjajoče enote. Kot denar ustvarjajoča enota sta bili upoštevani družba Krka in družba TAD Pharma. Uporabljena diskontna stopnja pred davki pri projekciji je znašala 8,5 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma in 8,5 % za denar ustvarjajočo enoto Krka. Za obe denar ustvarjajoči enoti so denarni tokovi nad 5 let ekstrapolirani s povprečno letno rastjo v višini 2,0 %. Druge pomembne predpostavke o prihodnjih tržnih in gospodarskih razmerah vključujejo stopnje rasti prodaje v prvem letu, dolgoročne stopnje rasti prodaje in dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA). Pri izračunu vrednosti je bila v letu 2015 upoštevana enaka povprečna letna rast kot v letu 2016, uporabljeni diskontni stopnji za obe denar ustvarjajoči enoti v letu 2015 pa sta znašali 9,0 %.

Po oceni uprave razumna sprememba diskontne stopnje oziroma stopnje rasti ne bi povzročila oslabitve dobrega imena.

Na osnovi navedenih predpostavk izračunana ocena vrednosti presega knjigovodsko, zato ni potrebe po oslabitvi.

14. Dana posojila

v tisoč EUR	31.12.2016	31.12.2015
Nekratkoročno dana posojila	8.801	7.696
– posojila, dana drugim	8.801	7.696
Kratkoročno dana posojila	9.441	37.380
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	1.201	155
– posojila, dana drugim	8.240	37.224
– kratkoročne terjatve za obresti	0	1
Dana posojila skupaj	18.242	45.076

V okviru nekratkoročno danih posojil so predvsem stanovanjska posojila, ki jih obvladujoča družba in nekatere odvisne družbe dajejo zaposlenim v skladu z internimi akti. Posojila obvladujoče družbe se obrestujejo po letni obrestni meri, ki je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2016 se je obrestna mera gibala med 0,701 % in 0,868 % (v letu 2015 med 0,825 % in 1,133 %). Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Med kratkoročnimi posojili drugim je za 8.000 tisoč EUR bančnih depozitov obvladujoče družbe, vezanih za več kot 90 dni (36.000 tisoč EUR konec leta 2015).

15. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Nekratkoročne finančne naložbe	10.138	7.580
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	10.138	7.580
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	77	11.808
– delnice in deleži za trgovanje	77	79
– izvedeni finančni inštrumenti	0	11.729
Finančne naložbe skupaj	10.215	19.388

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 761 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (688 tisoč EUR konec leta 2015), za 9.377 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (6.892 tisoč EUR konec leta 2015).

Med izvedenimi finančnimi inštrumenti konec leta 2015 so kratkoročne terminske pogodbe, s katerimi je skupina Krka zavarovala tveganje zaradi nestanovitnega tečaja ruskega rublja.

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2015	7.388
Prilagoditev na tržno vrednost	192
Stanje 31. 12. 2015	7.580
Stanje 1. 1. 2016	7.580
Prilagoditev na tržno vrednost	2.558
Stanje 31. 12. 2016	10.138

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb, to je finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je priznana v drugem vseobsegajočem donosu v višini 2.558 tisoč EUR (192 tisoč EUR v letu 2015). V letih 2016 in 2015 ni bilo prilagoditev, ki bi jih bilo treba pripoznati v izkazu poslovnega izida.

16. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	Terjatve		Obveznosti	
	2016	2015	2016	2015
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	316	377	13.206	13.530
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	1.727	1.546	1.384	803
Zaloge	14.116	11.686	106	97
Terjatve/obveznosti	5.512	4.525	296	365
Rezervacije za zaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	10.329	9.651	0	0
Prenos davčne izgube	1.904	2.223	0	0
Skupaj	33.904	30.008	14.992	14.795
Pobotanje	-2.644	-2.059	-2.644	-2.059
Neto	31.260	27.949	12.348	12.736

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2015	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Prevedbena rezerva	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2015	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Prevedbena rezerva	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2016
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	-13.545	400	-8	0	-13.153	283	-20	0	-12.890
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	775	0	1	-33	743	0	-1	-399	343
Zaloge	13.029	-1.428	-12	0	11.589	2.406	15	0	14.010
Terjatve/obveznosti	3.445	974	-259	0	4.160	370	425	261	5.216
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke	9.434	-97	-1	315	9.651	-580	-3	1.261	10.329
Prenos davčne izgube	1.333	941	-51	0	2.223	-299	-20	0	1.904
Skupaj	14.471	790	-330	282	15.213	2.180	396	1.123	18.912

Nepripoznavni odloženi davki iz naslova davčnih izgub odvisnih družb so konec leta 2016 znašali 2.240 tisoč EUR (2.370 tisoč EUR konec leta 2015).

17. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Material	122.515	111.113
Nedokončana proizvodnja	63.212	64.369
Končni izdelki	86.369	90.395
Trgovsko blago	7.783	6.287
Predujmi za zaloge	774	714
Zaloge skupaj	280.653	272.878

Odpisi in popravki vrednosti zalog so znašali 14.793 tisoč EUR, v letu 2015 pa 12.843 tisoč EUR.

18. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Kratkoročne terjatve do kupcev	510.406	433.133
Kratkoročne terjatve do drugih	33.777	31.540
Terjatve skupaj	544.183	464.673

V letu 2016 je bilo odpisov in oslabitev terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, za 750 tisoč EUR, v letu 2015 za 4.610 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti terjatev	Čista vrednost 31. 12. 2016	Čista vrednost 31. 12. 2015
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	10.577	307	10.270	9.566
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	524.158	24.022	500.136	423.567
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	534.735	24.329	510.406	433.133

Pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. je bilo zavarovanih 58 % terjatev do kupcev (31. 12. 2015 pa 57 %).

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države, nastale iz naslova davka na dobiček, v vrednosti 8.471 tisoč EUR (1.313 tisoč EUR v letu 2015) in ostale terjatve do države v vrednosti 18.954 tisoč EUR (24.019 tisoč EUR v letu 2015).

19. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Gotovina v blagajni	78	32
Denarna sredstva v banki	38.552	35.794
Denar in denarni ustrezniki skupaj	38.630	35.826

Skupina Krka ima pri dveh bankah sklenjene pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 1.500 tisoč EUR (v letu 2015 je imela pri štirih bankah pogodbe v skupni vrednosti 2.500 tisoč EUR). 31. 12. 2016 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, tako da je bil limit v celoti neizkoriščen.

20. Kapital

Osnovni kapital

V skladu s sklepom 19. skupščine z dne 3. 7. 2014 je Krka zmanjšala osnovni kapital z umikom 2.632.672 lastnih delnic, kar je predstavljalo 7,431 % vseh izdanih delnic. Po umiku je osnovni kapital v vrednosti 54.732 tisoč EUR razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala leta 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2016 je imela obvladujoča družba 493.130 lastnih delnic, kar je 1,50 % osnovnega kapitala.

19. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 3. 7. 2014, je njeno upravo pooblastila za pridobivanje lastnih delnic. Skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe, torej 3.279.344 delnic.

Družba lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov

skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 25-kratnika čistega dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka, kar predstavlja približek doslej najvišjega zaključnega tečaja delnice KRKG, doseženega na organiziranem trgu.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi tega pooblastila, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju.

Izvedeni nakupi lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2016

	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2015	326.277		20.071
Nakupi v letu 2016	166.853	57,65	9.619
Stanje 31. 12. 2016	493.130		29.690

V tehtani povprečni ceni delnic je vključena tudi provizija pri nakupu.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2016 po dnevih so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve skupine Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost in prevedbene rezerve.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2016 znašale 29.690 tisoč EUR in so se v letu 2016 povečale za 9.619 tisoč EUR iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2016 so znašale 105.897 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe, in 4.394 tisoč EUR kapitalskih rezerv, nastalih z zmanjšanjem osnovnega kapitala zaradi umika lastnih delnic. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve se v letu 2016 niso spremenile.

Zakonske rezerve se lahko oblikujejo do višine 30 % osnovnega kapitala. 31. 12. 2016 so znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2016 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2016 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2015 niso spremenile. Skupina Krka jih lahko oblikuje v vrednosti do 30.000 tisoč EUR. Uporabi jih lahko za pokrivanje izgube, oblikovanje rezerv za lastne delnice, zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 651 tisoč EUR in je 31. 12. 2016 znašala –11.802 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, za 2.558 tisoč EUR, zmanjšanja za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb za 581 tisoč EUR, zmanjšanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 1.879 tisoč EUR ter povečanja za vpliv odloženih davkov zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 553 tisoč EUR.

Vrednost *prevedbene rezerve* se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 26.021 tisoč EUR in je 31. 12. 2016 znašala –59.097 tisoč EUR. Povečanje je posledica pozitivnih tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali za dobiček večinskega lastnika v višini 108.452 tisoč EUR. Njihovo zmanjšanje je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 22. skupščine delničarjev, ki je bila 7. 7. 2016, v višini 85.933 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2016 v višini 9.619 tisoč EUR, povečanje pa je bilo posledica nakupa deleža v družbi Golf Grad Otočec, za katerega se je odločila družba Terme Krka.

Znesek izplačanih dividend, ki je prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina obvladujoče družbe in je vključen v izkaz sprememb lastniškega kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 68 tisoč EUR (200 tisoč EUR v letu 2015).

Dividenda na delnico

V letu 2016 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 2,65 EUR, v letu 2015 pa 2,50 EUR.

Neobvladujoči deleži v okviru kapitala

	Neobvladujoči delež		Kapital, ki pripada neobvladujočemu deležu		Čisti dobiček, ki pripada neobvladujočemu deležu	
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015
v tisoč EUR						
Delež manjšinskih družbenikov v družbi Golf Grad Otočec*	30,8 %	36,9 %	979	1.187	–12	–74
Delež manjšinskih družbenikov v družbi Farma GRS, d. o. o.**	0,3 %	0,3 %	77	61	16	14
Skupaj			1.056	1.248	4	–60

* V družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., ima družba Terme Krka 69,19-odstotni delež, preostali družbeniki pa so IMP PROMONT-ELEKTRO, d. o. o. (3,05 %), Abanka Vipava, d. d. (6,10 %), Trimo, d. d. (6,10 %), Lesnina inženiring, d. d. (6,10 %), Telekom Slovenije, d. d. (4,51 %), IMP PROMONT, d. o. o. (3,05 %) in Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, d. d. (1,91 %).

** V družbi Farma GRS, d. o. o., ima družba Krka 99,7-odstotni delež, po 0,1 % pa imajo Metronik, d. o. o., Iskra Pio, d. o. o. ter Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine.

Družba Terme Krka je v letu 2016 odkupila 3,05-odstotni delež družbe Begrad, d. d., in 3,05-odstotni delež družbe Kovinotehna MKI, d. o. o., v skupni vrednosti 40 tisoč EUR.

21. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2016 znašal 3,35 EUR in je bil za 31 % manjši kot v letu 2015, ko je znašal 4,86 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan dobiček, ki pripada večinskim lastnikom, v višini 108.452 tisoč EUR (158.245 tisoč EUR v letu 2015). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 32.408.870 delnic za leto 2016 in 32.550.928 delnic za leto 2015. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je izdala obvladujoča družba, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

22. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2015	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Prevedbena rezerva	Stanje 31. 12. 2016
Rezervacije za tožbe	264	3	-34	-67	0	166
Obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške	84.131	9.454	-3.275	-317	-23	89.970
Ostale rezervacije	470	436	-235	0	0	671
Rezervacije skupaj	84.865	9.893	-3.544	-384	-23	90.807

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevek še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Proti družbi Krka in njenim odvisnim družbam je vloženih 10 tožb s področja intelektualne lastnine v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 7.700 tisoč EUR in 25 tožb z ostalih področij (delovnopравни, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 1.173 tisoč EUR. Uprava obvladujoče družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da oblikovanje dolgoročnih rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine ni potrebno, za ostale tožbe pa ima oblikovane rezervacije v višini 166 tisoč EUR.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zasluškov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 1,75-odstotna letna diskontna obrestna mera, kolikor je konec novembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju (v letu 2015 je bila uporabljena 1,92-odstotna diskontna obrestna mera);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 1,80 % (1,80 % v letu 2015).

Obveznosti za pozaposlitvene zasluške zaposlenih

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	68.270	62.298
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	3.013	3.040
Stroški obresti (IC)	1.518	1.582
Izplačani pozaposlitveni zasluški	-2.241	-2.596
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega:	2.961	3.946
– sprememba finančnih predpostavk	1.893	4.148
– izkustvo	1.068	-202
Stanje 31. 12.	73.521	68.270

Analiza občutljivosti

	Diskontna stopnja		Rast plač	
	odstotni točki		odstotni točki	
Sprememba v				
Sprememba za	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti v tisoč EUR	-4.391	4.858	4.830	-4.410

23. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2015	Prejeti novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2016
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz proračuna Republike Slovenija za projekt Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2	2.650	0	-266	2.384
Sredstva, prejeta iz proračuna za zdravilišči Dolenjske Toplice in Šmarješke Toplice ter za Golf Grad Otočec	4.100	0	-173	3.927
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za projekt Sinteza 4	4	0	-4	0
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	437	0	-97	340
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za vzpostavitev energetskega informacijskega sistema (GEN-I)	19	0	-5	14
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za razvojne centre slovenskega gospodarstva	6.094	0	-675	5.419
Nepovratna finančna pomoč za nakup vozil na električni pogon	0	5	0	5
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	55	26	-28	53
Emisijski kuponi	22	20	-26	16
Drugi odloženi prihodki	0	217	-217	0
Odloženi prihodki skupaj	13.381	268	-1.491	12.158

Projekta Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2 in FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvajata se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

24. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	45.748	38.298
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	78.696	61.742
Obveznosti za prejete predujme	3.993	3.831
Poslovne obveznosti skupaj	128.437	103.871

25. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke	150.080	128.179
Obveznosti do zaposlenih – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	38.112	33.657
Izvedeni finančni inštrumenti	12.670	0
Drugo	20.796	18.501
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	221.658	180.337

Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke vključujejo popuste, do katerih so kupci upravičeni ob izpolnitvi dogovorjenih pogojev in jim niso priznani v letu, ko je realizirana prodaja, na katero se nanašajo. Vrednostno največji del (tri četrtine) predstavljajo popusti, vezani na prodajo prek javnih razpisov na nekaterih zahodnoevropskih trgih.

Postavka drugo vključuje tudi kratkoročne obveznosti do države, nastale iz naslova davka na dodano vrednost, v višini 6.894 tisoč EUR (11.254 tisoč EUR v letu 2015) in ostale kratkoročne obveznosti do države v višini 4.804 tisoč EUR (3.437 tisoč EUR v letu 2015).

26. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dane garancije	12.846	19.150
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	13.466	19.770

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke protigarancija za pravočasno plačilo morebitnih obveznosti iz naslova izdane carinske garancije v Belorusiji v višini 6.000 tisoč EUR, garancija za terjatve družbe TAD Pharma v višini 3.000 tisoč EUR in garancija za terjatve družbe Krka Farmaceutici Milano v višini 3.000 tisoč EUR. Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2016 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 62.643 tisoč EUR (35.596 tisoč EUR konec leta 2015).

Poslovni najemi

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Do 1 leta	2.446	2.741
Od 1 do 5 let	4.166	3.843
Več kot 5 let	52	0
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	6.664	6.584

V primeru najemnih pogodb z obdobjem, daljšim od 5 let, gre za najem nepremičnin, v glavnem poslovnih prostorov, pri najemih za obdobje do enega leta oziroma od 1 do 5 let pa tudi za najem opreme in avtomobilov.

27. Finančni inštrumenti in finančna tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem tveganj. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in kreditnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Proces izterjave terjatev je ključni element upravljanja z obratnim kapitalom skupine Krka. Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine je v Krki vzpostavljen že od leta 2004. V sistem so vključeni vsi kupci, ki jim obvladujoča družba in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti več kot 100.000 EUR. Takih kupcev je bilo ob koncu leta 2016 več kot 400 in predstavljajo več kot 95 % terjatev do kupcev.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev inštrumentov zavarovanja ter dodelitev kreditnega limita. Služba za upravljanje tveganj oceni vsakega novega kupca, poleg tega se dvakrat na leto obnovijo ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja več kot 130 različnih finančnih in nefinančnih kazalcev, ki so razdeljeni v 4 sklope, vsak od njih pa ima različno težo v končni oceni.

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprema blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme vseh družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je integrirana kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljena z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjativah do kupcev in njihovi plačilni disciplini. Sistem poročanja omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Kreditna kontrola zagotavlja stalno kontrolo kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat procesa kreditne kontrole je nizek odstotek odpisov in oslabitev terjatev glede na vrednost prodaje skupine Krka.

Nizka vrednost odpisov in oslabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprtih do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

Odpravek popravka vrednosti terjatev v letu 2016 je bil višji od na novo ustvarjenih oslabitev terjatev in odpisov terjatev, zato je bil skupni prispevek obvladovanja terjatev k rezultatu skupine Krka pozitiven.

Od leta 2009 skupina Krka del terjatev do kupcev zavaruje pri kreditni zavarovalnici. Zavarovane so terjatve do kupcev iz držav z ocenjenim povečanim kreditnim tveganjem. Zavarovanje plačil z bančnimi garancijami in akreditivi uporabljamo manj pogosto. Konec leta 2016 je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 58 % terjatev do kupcev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki so bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju, je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dana posojila	14	18.242	45.076
Finančne naložbe	15	10.215	19.388
Terjatve do kupcev	18	510.406	433.133
Denar in denarni ustrezniki	19	38.630	35.826
Skupaj		577.493	533.423

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila in terjatve do kupcev.

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Slovenija	17.694	44.499
Jugovzhodna Evropa	151	143
Vzhodna Evropa	115	150
Srednja Evropa	272	284
Zahodna Evropa	10	0
Čezmorska tržišča	0	0
Skupaj	18.242	45.076

Terjatve do kupcev po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Slovenija	10.273	9.565
Jugovzhodna Evropa	91.356	86.980
Vzhodna Evropa	232.772	175.172
Srednja Evropa	70.174	63.807
Zahodna Evropa	102.770	94.840
Čezmorska tržišča	3.061	2.769
Skupaj	510.406	433.133

Pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d., je bilo zavarovanih 58 % terjatev do kupcev.

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2016	Popravek 2016	Bruto vrednost 2015	Popravek 2015
Nezapadlo	18.237	0	45.072	0
Že zapadlo do 20 dni	0	0	1	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	3	0	0	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	2	0	1	0
Že zapadlo več kot 180 dni	11	11	13	11
Skupaj	18.253	11	45.087	11

Analiza starosti terjatev do kupcev na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2016	Popravek 2016	Bruto vrednost 2015	Popravek 2015
Nezapadlo	482.961	1.943	416.109	2.548
Že zapadlo do 20 dni	17.481	276	11.638	187
Že zapadlo od 21 do 50 dni	4.683	128	1.565	91
Že zapadlo od 51 do 180 dni	5.542	320	5.421	789
Že zapadlo več kot 180 dni	24.068	21.662	23.498	21.483
Skupaj	534.735	24.329	458.231	25.098

Skupina Krka določenim kupcem podaljšuje plačilne roke. Če do podaljševanja rokov ne bi prihajalo, bi bil 31. 12. 2016 znesek nezapadlih terjatev 414.877 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 413.561 tisoč EUR), zapadlih terjatev do 20 dni 36.153 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 11.451 tisoč EUR), od 21 do 50 dni 7.619 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 1.474 tisoč EUR), od 51 do 180 dni 44.740 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 4.632 tisoč EUR) in zapadlih terjatev za več kot 180 dni 7.017 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 2.015 tisoč EUR).

Gibanje popravka vrednosti danih posojil

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	11	11
Stanje 31. 12.	11	11

Gibanje popravka vrednosti terjatev brez terjatev do države in danih predujmov

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	25.098	19.546
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	6.328	7.545
Odpis terjatev v breme popravkov	-2.733	-9
Odprava popravka vrednosti	-4.290	-1.843
Izterjane odpisane terjatve	-459	0
Učinek tečajnih razlik	385	-141
Stanje 31. 12.	24.329	25.098

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po plačilni disciplini, majhni zadolženosti in stabilnih denarnih tokovih. V letu 2016 smo kratkoročne kredite izkoristili le občasno. Vse obveznosti smo poravnali redno in v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje skupine Krka je bilo v letu 2016 majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2016

	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
v tisoč EUR		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	124.384	124.384	124.384	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	158.400	158.400	158.400	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	282.784	282.784	282.784	0	0	0
Izvedeni finančni instrumenti	12.670	12.670	12.670	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	12.670	12.670	12.670	0	0	0
Skupaj	295.454	295.454	295.454	0	0	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	100.040	100.040	100.040	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	135.426	135.426	135.426	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	235.466	235.466	235.466	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	235.466	235.466	235.466	0	0	0

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Skupina Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih trgih.

Valutna izpostavljenost izhaja iz presežka sredstev nad obveznostmi v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja skupine, kar pojmujemo kot dolgo valutno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev ter financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba.

Ruski rubelj predstavlja z 59 % največji delež v valutni poziciji skupine Krka. Pozicija v rubljih izvira iz naslova terjatev do kupcev na Krkinem največjem prodajnem trgu, deloma pa tudi iz naslova financiranja obvladujoče družbe v proizvodne zmogljivosti v Ruski federaciji.

Izpostavljenost romunskemu leju, ki predstavlja 15 % valutne pozicije, izvira iz terjatev do kupcev, ki so posledica dolgih plačilnih rokov v državi. Izpostavljenost hrvaški kuni in poljskemu zlotu je rezultat terjatev do kupcev in financiranja proizvodnih zmogljivosti, ki jih ima skupina v obeh državah, izvaja pa ga obvladujoča družba. Ostale valute, med katere spadajo britanski funt, ameriški dolar, švedska krona, madžarski forint, češka krona, ukrajinska grivna, srbski dinar, makedonski denar in kazahstanska tenga, predstavljajo skupaj 9 % valutne pozicije skupine Krka.

Tudi v letu 2016 smo spremljali veliko nestanovitnost valut, ki jim je bila izpostavljena skupina Krka. Vrednost ruskega rublja se je v začetku leta ob padcih na globalnih kapitalskih trgih in ob rekordnem padcu cene nafte zniževala in dosegla najnižjo raven pri 91,8 rublja za evro. Padcu v januarju in februarju je sledila postopna, vendar zelo nestanovitna rast cene nafte, hkrati pa je rasla tudi vrednost rublja. Povečano vrednost rublja so spremljali slabi makroekonomski podatki, objavljeni med letom, geopolitična tveganja, ekonomske sankcije ter zaostreni odnosi z Evropsko unijo in ZDA, kar je predstavljalo tveganje za ponovno deprecijacijo ruskega rublja sredi leta 2016. Rast cene nafte in posledično izboljšana makroekonomska pričakovanja za prihajajoča obdobja so zagotovila pogoje za krepitev rublja tudi v drugi polovici leta. Od začetka do konca leta 2016 se je vrednost rublja, izražena v evrih, postopoma povečala za 25 %.

V začetku leta je padla tudi vrednost poljskega zlota, saj so bonitetne agencije poslabšale oceno tveganja za Poljsko. V nadaljevanju leta se je zlot v primerjavi z evrom sicer okrepil, vendar je zaradi nezaupanja bonitetnih agencij in institucionalnih investorjev do ukrepov poljske vlade ostal nestanovit in se je gibal med 4,25 in 4,50 zlota za evro.

Romunski lej se je v letu 2016 gibal med 4,45 in 4,55 leja za evro. Vrednost hrvaške kune je na letni ravni ostala stabilna, med turistično sezono in zunaj nje pa se je kot običajno povečala oziroma nekoliko zmanjšala.

Ameriški dolar se je zaradi pričakovanih dvigov dolarskih obrestnih mer močno okrepil konec leta 2015 in v začetku leta 2016, potem ko je ameriška centralna banka omilila svojo retoriko glede zviševanja obresti, pa je do maja postopoma izgubljal vrednost v primerjavi z evrom. Zaradi dobrih makroekonomskih kazalcev in gospodarskih obetov je v nadaljevanju leta vrednost dolarja spet začela rasti. Predvsem po novembrskih volitvah v ZDA se je dolar močno okrepil, saj so se povečala pričakovanja po korenitejših vladnih ukrepih za povečanje ekonomske aktivnosti v ZDA in manj restriktivni ameriški monetarni politiki. Skupina Krka je v ameriških dolarjih izpostavljena predvsem na področju nabave, valutna pozicija v dolarjih pa je relativno nizka.

Skupina Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, se odločimo za uporabo izvedenih finančnih instrumentov ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo terminske pogodbe.

V letu 2016 smo tveganje ruskega rublja občasno zavarovali s terminskimi pogodbami. Zaradi krepitve rublja smo ustvarili neto pozitivne tečajne razlike, obenem pa tudi neto odhodke iz naslova občasnega zavarovanja s terminskimi pogodbami.

S terminskimi pogodbami smo tveganje ruskega rublja zavarovali v obdobjih povečane nestanovitnosti tečaja rublja. To je bilo v prvem polletju 2016, ko je cena nafte zelo nihala, in v delu zadnjega četrtletja, ko je na valutnih trgih prišlo do povečane nestanovitnosti tečajev zaradi nejasnega izida ameriških volitev in rezultata pogovorov držav proizvajalk nafte o omejitvi njene proizvodnje.

Tveganja ostalih valut nismo zavarovali. Večletno spremljanje gibanja tečajnih razlik in stroškov zavarovanja romunskega leja, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta in hrvaške kune pokaže, da popolno zavarovanje tveganja navedenih valut ni učinkovito. Nihanja tečajev teh valut so v primerjavi z evrom večinoma manjša.

Za ukrajinsko grivno, kazahstansko tengo, srbski dinar in nekatere druge valute, ki so v strukturi valutne izpostavljenosti skupine Krka manj pomembne, ni na voljo finančnih instrumentov za odpravo valutnih tveganj.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

31. 12. 2016					
v tisoč EUR	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Dana posojila	17.830	255	0	29	104
Terjatve do kupcev	132.137	52.527	22.021	200.125	57.621
Poslovne obveznosti	-100.903	-1.541	-1.355	-3.720	-407
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	49.064	51.241	20.666	196.434	57.317

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2015					
v tisoč EUR	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Dana posojila	44.600	257	0	55	88
Terjatve do kupcev	132.478	46.774	18.628	142.082	54.584
Poslovne obveznosti	-77.899	-1.630	-572	-5.583	-419
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	99.179	45.401	18.056	136.554	54.253

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2016	2015	2016	2015
PLN	4,36	4,18	4,41	4,26
HRK	7,53	7,61	7,56	7,64
RUB	74,17	68,09	64,30	80,67
RON	4,49	4,45	4,54	4,52

* število enot nacionalne valute za 1 EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Sprememba vrednosti navedenih valut za 10 % oziroma 1 % glede na EUR na dan 31. 12. 2016 oziroma 31. 12. 2015 bi poslovni izid pred davki spremenila za v tabeli v nadaljevanju navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da razen tečaja vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu vpliva spremembe tečajev navedenih valut je upoštevano stanje terjatev, obveznosti in posojil, ki so nominirani v lokalnih valutah.

v tisoč EUR	Vpliv na poslovni izid pred davki			
	2016		2015	
Sprememba navedene valute za	+ 10 %	– 10 %	+ 10 %	– 10 %
RUB	19.643	–19.643	13.655	–13.655
Sprememba navedene valute za	+ 1 %	– 1 %	+ 1 %	– 1 %
PLN	512	–512	454	–454
HRK	207	–207	181	–181
RON	573	–573	543	–543

Vsaka nadaljnja sprememba rublja za 10 % oziroma poljskega zlota, hrvaške kune in romunskega leja za 1 % glede na EUR bi pomenila dodatno spremembo poslovnega izida pred davki za zgoraj navedene vrednosti.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka v letu 2016 ni bila izpostavljena spremembam referenčnih obrestnih mer, saj so bila vsa posojila odplačana v preteklih letih, novih posojil pa v letu 2016 nismo najemali.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2016	2015
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri	18.242	45.075
Finančna sredstva	18.242	45.075
Finančne obveznosti	0	0
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri	0	0
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	0	0

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Skupina 31. 12. 2016 ni imela niti finančnih sredstev niti finančnih obveznosti po variabilni obrestni meri, zato povečanje oziroma zmanjšanje variabilne obrestne mere ne bi vplivalo na poslovni izid skupine.

Upravljanje kapitala

V skladu s sklepom 19. skupščine z dne 3. 7. 2014 je obvladujoča družba zmanjšala osnovni kapital z umikom 2.632.672 lastnih delnic, kar je predstavljalo 7,431 % vseh izdanih delnic. Po umiku je osnovni kapital v vrednosti 54.732 tisoč EUR razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom skupine Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Skupina Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalne strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto v skladu s strateško usmeritvijo povečevanja dividend. Skupina Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2016 oziroma 2015 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja kapitala.

Skupina Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključena prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšana za denar in njegove ustrezniške.

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	350.095	284.208
Denar in denarni ustrezniški	38.630	35.826
Neto zadolženost	311.465	248.382
Kapital	1.444.444	1.405.984
Kapital in neto zadolženost	1.755.909	1.654.366
Kazalnik finančnega vzvoda	17,7 %	15,0 %

Poštena vrednost

v tisoč EUR	2016		2015	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Nekratkoročno dana posojila	8.801	8.801	7.696	7.696
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	10.138	10.138	7.580	7.580
Kratkoročno dana posojila	9.441	9.441	37.380	37.380
Kratkoročne finančne naložbe	77	77	11.808	11.808
– delnice in deleži za trgovanje	77	77	79	79
– izvedeni finančni instrumenti	0	0	11.729	11.729
Terjatve do kupcev	510.406	510.406	433.133	433.133
Denar in denarni ustrezniški	38.630	38.630	35.826	35.826
Poslovne in ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	-282.784	-282.784	-235.466	-235.466
Druge kratkoročne obveznosti	-12.670	-12.670	0	0
– izvedeni finančni instrumenti	-12.670	-12.670	0	0
Skupaj	282.039	282.039	297.957	297.957

Sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Poštena vrednost sredstev

v tisoč EUR	31. 12. 2016				31. 12. 2015			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti								
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	8.775	0	1.363	10.138	6.217	0	1.363	7.580
Delnice in deleži za trgovanje	77	0	0	77	79	0	0	79
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0	11.729	11.729
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti, skupaj	8.852	0	1.363	10.215	6.296	0	13.092	19.388
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita								
Nekratkoročno dana posojila	0	0	8.801	8.801	0	0	7.696	7.696
Kratkoročno dana posojila	0	0	9.441	9.441	0	0	37.380	37.380
Terjatve do kupcev	0	0	510.406	510.406	0	0	433.133	433.133
Denar in denarni ustrezniki	0	0	38.630	38.630	0	0	35.826	35.826
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita, skupaj	0	0	567.278	567.278	0	0	514.035	514.035
Skupaj	8.852	0	568.641	577.493	6.296	0	527.127	533.423

Poštena vrednost obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2016				31. 12. 2015			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Obveznosti, merjene po poštenu vrednosti								
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	12.670	12.670	0	0	0	0
Obveznosti, merjene po poštenu vrednosti, skupaj	0	0	12.670	12.670	0	0	0	0
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita								
Poslovne in ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	0	0	282.784	282.784	0	0	235.466	235.466
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita, skupaj	0	0	282.784	282.784	0	0	235.466	235.466
Skupaj	0	0	295.454	295.454	0	0	235.466	235.466

Poštena vrednost danih in prejetih nekratkoročnih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero za leti 2016 in 2015 je bila upoštevana 2-odstotna obrestna mera.

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

28. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2016 so imeli člani uprave obvladujoče družbe v lasti 37.040 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,1129 % celotnega kapitala družbe in 0,1147 % glasovalnih pravic, člani nadzornega sveta obvladujoče družbe 2130 delnic, kar predstavlja 0,0065 % celotnega kapitala družbe in 0,0066 % glasovalnih pravic, direktorji odvisnih družb pa 7384 delnic ali 0,0225 % celotnega kapitala oziroma 0,0228 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2016			31. 12. 2015		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0690	0,0697	22.500	0,0686	0,0693
Aleš Rotar	13.915	0,0420	0,0431	13.023	0,0397	0,0401
Vinko Zupančič	120	0,0004	0,0004	120	0,0004	0,0004
David Bratož	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Milena Kastelic	505	0,0015	0,0016	505	0,0015	0,0016
Člani uprave skupaj	37.040	0,1129	0,1147	36.148	0,1102	0,1114
Člani nadzornega sveta, predstavniki lastnikov						
Jože Mermal	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Julijana Kristl	230	0,0007	0,0007	230	0,0007	0,0007
Simona Razvornik Škofič	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Andrej Slapar	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Anja Strojín Štampar	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Boris Žnidarič	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih						
Tomaž Sever	500	0,0015	0,0015	500	0,0015	0,0015
Franc Šašek	1400	0,0043	0,0043	1000	0,0030	0,0031
Mateja Vrečer	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	2130	0,0065	0,0066	1730	0,0052	0,0053
Skupaj	39.170	0,1194	0,1213	37.878	0,1154	0,1167

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (493.130 na dan 31. 12. 2016 in 326.277 na dan 31. 12. 2015).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2016	2015
Člani uprave obvladujoče družbe	2.331	2.540
Direktorji odvisnih družb	2.532	2.640
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	206	189
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	2	2
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	5.071	5.371

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov in upravnih odborov.

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2016 znašali 11.679 tisoč EUR (11.306 tisoč EUR v letu 2015).

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2016

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	400	156	13	349	136	749	305
Aleš Rotar	310	127	8	223	87	533	222
Vinko Zupančič	261	107	10	185	73	446	190
David Bratož*	259	105	12	161	63	420	180
Milena Kastelic**	153	71	5	30	12	183	88
Prejemki članov uprave skupaj	1.383	566	48	948	371	2.331	985

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	4,21	2,82	5,50	0,04	0,55	13,12
Aleš Rotar	3,38	2,82	0,73	0,94	0,55	8,42
Vinko Zupančič	3,38	2,82	2,04	0,75	0,56	9,55
David Bratož*	0,00	2,82	7,25	0,88	0,56	11,51
Milena Kastelic**	0,00	2,82	0,57	1,03	0,64	5,06
Prejemki članov uprave skupaj	10,97	14,10	16,09	3,64	2,86	47,66

* član uprave od 1. 1. 2016

** članica uprave od 1. 1. 2016

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2015

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	393	151	14	433	169	826	334
Aleš Rotar	306	123	9	290	114	596	246
Zvezdana Bajc*	276	111	9	263	103	539	223
Vinko Zupančič	222	91	10	207	81	429	182
Danica Novak Malnar*	140	63	6	10	5	150	74
Prejemki članov uprave skupaj	1.337	539	48	1.203	472	2.540	1.059

	Neto bonitete in drugi prejemki					Skupaj
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	
v tisoč EUR						
Jože Colarič	4,22	2,82	6,58	0,03	0,54	14,19
Aleš Rotar	3,38	2,82	1,44	0,92	0,55	9,11
Zvezdana Bajc*	3,38	2,82	1,21	0,97	0,55	8,93
Vinko Zupančič	3,37	2,82	2,81	0,78	0,55	10,33
Danica Novak Malnar*	1,47	2,82	0,06	0,91	0,64	5,90
Prejemki članov uprave skupaj	15,82	14,10	12,10	3,61	2,83	48,46

* članica uprave do 31. 12. 2015

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejema sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe v letu 2016

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov lastnikov								
Jože Mermal	22,26	16,19	1,98	1,44	0,00	0,00	24,24	17,63
Julijana Kristl	19,38	14,09	2,21	1,61	0,36	0,27	21,95	15,97
Simona Razvornik Škofič	21,31	15,50	2,20	1,60	0,18	0,13	23,69	17,23
Andrej Slapar	21,31	15,50	1,72	1,25	0,00	0,00	23,03	16,75
Anja Strojnik Štampar	20,13	14,64	1,66	1,21	0,00	0,00	21,79	15,85
Boris Žnidarič*	9,17	6,67	0,77	0,56	0,17	0,13	10,11	7,36
Matej Pirc**	12,00	8,73	0,83	0,60	0,32	0,23	13,15	9,56
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih								
Franc Šašek	20,93	15,22	2,70	1,96	0,00	0,00	23,63	17,18
Tomaž Sever	19,38	14,09	2,70	1,96	0,44	0,32	22,52	16,37
Mateja Vrečer	19,38	14,09	2,21	1,61	0,00	0,00	21,59	15,70
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	185,25	134,72	18,98	13,80	1,47	1,08	205,70	149,60

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2016

** član nadzornega sveta do 7. 7. 2016

Po sklepu 16. skupščine delničarjev obvladujoče družbe, ki je bila 7. 7. 2011, člani njenega nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji sejnino, ki za posameznega člana nadzornega sveta znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejnino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejnine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejnina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejnine. Posamezni član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, vse dokler skupni znesek sejin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta poleg sejin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta in člani komisij nadzornega sveta prejmejo osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezni član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	2016	2015
Člani uprave obvladujoče družbe	1,78	1,02	2,34	1,36
Direktorji odvisnih družb	0	0	0	0
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	0	0	0	0
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	1,78	1,02	2,34	1,36

Posojila zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so 31. 12. 2016 znašala 167 tisoč EUR (72 tisoč EUR na dan 31. 12. 2015). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, pa so v letu 2016 znašala 14 tisoč EUR (12 tisoč EUR v letu 2015).

29. Družbe v skupini Krka

Družbe v skupini so s povezanimi osebami poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

	Delež lastništva	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2016	Valuta	Število zaposlenih 31. 12. 2016	Število zaposlenih 31. 12. 2015
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto	100 %	54.732.265	EUR	4889	4798
Odvisne družbe					
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753.239	EUR	576	578
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003.000	EUR	36	37
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	143.027.200	HRK	180	175
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	37.000	RON	208	205
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	111.080	RSD	55	57
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	49.020.600	MKD	37	36
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	19.550	BGN	70	63
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	20.000	BAM	1	1
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	3.961.374.765	RUB	361	320
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	100 %	753.874.800	RUB	2048	1924
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	100.000	UAH	346	353
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	100 %	13.500	USD	115	109
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	17.490.000	PLN	884	881
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	100.000	CZK	220	229
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	44.880.000	HUF	189	181
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10.000	EUR	121	121
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	9.847	EUR	74	73
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	9.954	EUR	39	39
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650.000	EUR	203	190
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150.000	SEK	5	4
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	36.500	EUR	28	24
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10.000	EUR	29	24
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10.000	EUR	44	39
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano, Italija	100 %	10.000	EUR	58	49
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10.000	EUR	21	23
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1.000	EUR	9	7
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	95 %	200.000	EUR	24	8
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	100 %	2.500	EUR	12	11
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	100 %	1.000	GBP	7	5
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	10.000	USD	0	0

31. 12. 2016 je imela odvisna družba Terme Krka 69,2-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba Farma GRS 100-odstotni lastniški delež v GRS TEHFARMA, d. o. o., GRS VIZFARMA,

d. o. o., GRS PREK FARMA, d. o. o., GRS EKO FARMA, d. o. o., GRS TREN FARMA, d. o. o., in GRS VRED FARMA, d. o. o., odvisna družba Krka France Eurl pa 5-odstotni lastniški delež v odvisni družbi KRKA Belgium, SA.

30. Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini Krka

	2016		2015	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	162	1,5	137	1,3
Magistri znanosti	369	3,4	340	3,2
Univerzitetna izobrazba	5.494	51,0	5.312	50,4
Visokostrokovna izobrazba	1.404	13,0	1.327	12,6
Višješolska izobrazba	270	2,5	279	2,7
Srednješolska izobrazba	1.871	17,4	1.878	17,8
Kvalificirani delavci	912	8,5	944	9,0
Nekvalificirani delavci	292	2,7	315	3,0
Skupaj (povprečje leta)	10.774	100,0	10.532	100,0

31. Posli z revizorskimi družbami

Pogodbena vrednost storitev revidiranja v skupini Krka v letu 2016 je bila 459 tisoč EUR (v letu 2015 477 tisoč EUR). Revizijske hiše so v letu 2016 opravile še za 76 tisoč EUR različnih nerevizijskih storitev.

32. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili v obdobju od konca leta 2016 do 31. 3. 2017:

Od 1. 1. 2017 do 31. 3. 2017 smo pridobili 37.744 lastnih delnic v skupni vrednosti 1.983.317 EUR. Stanje lastnih delnic je 530.874 (1.619 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Definiranjem gospodarske družbe Krka d.d.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze Skupine Krka (skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2016 ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Skupine Krka na dan 31. decembra 2016 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Preizkus oslavitve blagovne znamke TAD Pharma in z njo povezanega dobrega imena

Na dan 31. decembra 2016 znaša vrednost blagovne znamke TAD Pharma in z njo povezano dobro ime 81,7 mio evrov oziroma 4,3 % vseh sredstev skupine. Preizkus oslavitve blagovne znamke in z njo povezanega dobrega imena je posloводство pripravilo na podlagi izračuna vrednosti v uporabi in razporeditve dobrega imena na ustrezni denar ustvarjajoči enoti: obvladujočo družbo Krka in družbo TAD Pharma. Pri tem je uporabilo predpostavke o prihodnjih tržnih in gospodarskih razmerah kot so stopnje rasti prodaje, dobički pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) ter diskontni stopnji. Zaradi kompleksnosti izračuna, presoj posloводства in odvisnosti od tržnih razmer v prihodnosti, smo preizkus oslavitve blagovne znamke TAD Pharma in z njo povezanega dobrega imena opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

V okviru revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost poslovodskih ocen v preteklih letih, ovrednotili in preskusili predpostavke, metodologijo, diskontne stopnje in podatke, ki jih je pri pripravi računovodskih izkazov uporabila skupina. V našo revizijsko skupino smo vključili tudi strokovnjake s področja ocenjevanja vrednosti, kot pomoč pri presoji uporabljenih diskontnih stopenj in ustreznosti uporabljenega modela. Analizirali smo občutljivost rezultata preizkusa oslavitve posamezne denar ustvarjajoče enote in sicer, ali bi zaradi morebitne razumne spremembe predpostavk, kot so napovedi dobičkov pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA), stopnje rasti prodaje in diskontnih stopenj, neodpisana knjigovodska vrednost sredstev presegla njihovo nadomestljivo vrednost. Preverili smo tudi ustreznost razkritij o preizkusu oslavitve dobrega imena in blagovne znamke v pojasnilu 13 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Poplačljiva vrednost terjatev do kupcev

Terjatve do kupcev so pomembne za skupino, ker predstavljajo 26,7% vseh konsolidiranih sredstev na dan 31. decembra 2016. Zaradi prisotnosti na globalnem trgu, je skupina izpostavljena kreditnemu in poslovnemu tveganju. Proces izterjave terjatev, ki ga skupina redno izvaja, je ključni element upravljanja z obratnim kapitalom skupine Krka. Skupina ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo bonitetno oceno strank ter aktivno spremljanje plačil kupcev. Ocena poplačljive vrednosti terjatev do kupcev zahteva od posloводства uporabo predpostavk in presojo pri oceni popravka vrednosti terjatev. Zaradi pomembnosti zneska terjatev do kupcev in ocene njihove poplačljivosti, je poplačljiva vrednost terjatev do kupcev opredeljena kot ključna revizijska zadeva.

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj terjatev iz poslovanja, ki vključuje, a ni omejeno na preskušanje kontrol v procesu prodaje, preverjanje podpornih odpremnih listin ter pridobitev potrditve zneskov terjatev od kupcev. Na podlagi podrobne analize starostne strukture terjatev in preveritve spornih terjatev do kupcev, smo preverili ocene in predpostavke, ki jih je posloводство uporabilo pri izračunu popravka vrednosti terjatev. Preverili smo, v kolikšni meri so terjatve do kupcev zavarovane pri zavarovalnicah in kakšni so postopki v zvezi z podaljševanjem plačilnih rokov po izvedeni prodaji. Ocenili smo ustreznost razkritij skupine v zvezi s terjatvami do kupcev in s tem povezanimi tveganji (kreditno tveganje) ter starostno strukturo terjatev do kupcev v pojasnilu 27 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih. Posloводство je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v konsolidiranih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost posloводства, revizijske komisije in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče skupina, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zavstaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- ▷ prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;

- ▷ pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;

- ▷ presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovanja;

- ▷ na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;

- ▷ ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

- ▷ Pri reviziji skupine pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. V kolikor zakon ali predpisi ne preprečujejo njihovega javnega razkritja in razen v izjemno redkih okoliščinah, ko lahko utemeljeno pričakujemo, da bi bile posledice poročanja o določeni zadevi bolj škodljive kot je v javnem interesu, te zadeve opisujemo v revizorjevem poročilu.

Ljubljana, 17. marec 2017

Sanja Košir Nikašinović
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana

Lidija Šinkovec
Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

A member firm of Ernst & Young Global Limited

RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO

Izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	609.543	610.067
Neopredmetena sredstva	13	29.302	31.557
Naložbe v odvisne družbe	14	321.185	302.114
Poslovne terjatve do odvisnih družb	15	23.515	10.704
Dana posojila	16	18.302	26.300
Finančne naložbe	17	10.136	7.578
Odložene terjatve za davek	18	12.101	11.567
Druga nekratkoročna sredstva		92	88
Nekratkoročna sredstva skupaj		1.024.176	999.975
Sredstva, namenjena prodaji		41	41
Zaloge	19	236.214	230.568
Terjatve do kupcev	20	479.234	402.189
Druge terjatve	20	21.408	16.602
Dana posojila	16	52.504	75.907
Finančne naložbe	17	77	11.808
Denar in denarni ustrezniki	21	24.049	24.622
Kratkoročna sredstva skupaj		813.527	761.737
Sredstva skupaj		1.837.703	1.761.712
Kapital			
Osnovni kapital	22	54.732	54.732
Lastne delnice	22	-29.690	-20.071
Rezerve	22	170.583	159.965
Zadržani dobički	22	1.244.823	1.238.585
Kapital skupaj		1.440.448	1.433.211
Obveznosti			
Rezervacije	25	78.903	73.585
Odloženi prihodki	26	2.788	3.168
Nekratkoročne obveznosti skupaj		81.691	76.753
Poslovne obveznosti	27	148.562	132.065
Prejeta posojila	24	105.269	66.244
Obveznosti za davek iz dobička		0	7.509
Druge kratkoročne obveznosti	28	61.733	45.930
Kratkoročne obveznosti skupaj		315.564	251.748
Obveznosti skupaj		397.255	328.501
Kapital in obveznosti skupaj		1.837.703	1.761.712

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
Prihodki od prodaje	5	1.071.709	1.086.526
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	7	-510.131	-485.810
Bruto dobiček		561.578	600.716
Drugi poslovni prihodki	6	3.312	23.409
Stroški prodajanja	7	-281.290	-276.802
Stroški razvijanja	7	-122.874	-120.840
Stroški splošnih dejavnosti	7	-61.806	-60.321
Dobiček iz poslovanja		98.920	166.162
Finančni prihodki	10	78.225	36.735
Finančni odhodki	10	-72.733	-43.524
Neto finančni izid		5.492	-6.789
Dobiček pred davkom		104.412	159.373
Davek iz dobička	11	-1.540	-13.111
Čisti dobiček		102.872	146.262
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	23	3,17	4,49
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	23	3,17	4,49

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
Čisti dobiček		102.872	146.262
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida			
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	22	2.558	192
Vpliv odloženih davkov	22	-581	-33
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida		1.977	159
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida			
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	25	-2.619	-4.067
Vpliv odloženih davkov	25	559	346
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		-2.060	-3.721
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		-83	-3.562
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		102.789	142.700

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobički			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu	
Stanje 1. 1. 2016	54.732	-20.071	20.071	105.897	14.990	30.000	-10.993	1.051.677	50.040	136.868	1.433.211
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	102.872	102.872
Drugi vseobsegajoči donosi v letu											
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	999	0	-1.082	0	-83
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	999	0	-1.082	102.872	102.789
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	50.488	-50.488	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	136.868	-136.868	0
Nakup lastnih delnic	0	-9.619	0	0	0	0	0	0	0	0	-9.619
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	9.619	0	0	0	0	0	0	-9.619	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-85.933	0	-85.933
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-9.619	9.619	0	0	0	0	50.488	447	-146.487	-95.552
Stanje 31. 12. 2016	54.732	-29.690	29.690	105.897	14.990	30.000	-9.994	1.102.165	49.405	93.253	1.440.448

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobički			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu	
Stanje 1. 1. 2015	54.732	-10.677	10.677	105.897	14.990	30.000	-7.431	1.001.636	55.244	126.245	1.381.313
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	146.262	146.262
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.562	0	0	0	-3.562
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.562	0	0	146.262	142.700
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	50.041	-50.041	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	126.245	-126.245	0
Nakup lastnih delnic	0	-9.394	0	0	0	0	0	0	0	0	-9.394
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	9.394	0	0	0	0	0	0	-9.394	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-81.408	0	-81.408
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-9.394	9.394	0	0	0	0	50.041	-5.204	-135.639	-90.802
Stanje 31. 12. 2015	54.732	-20.071	20.071	105.897	14.990	30.000	-10.993	1.051.677	50.040	136.868	1.433.211

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2016	2015
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček		102.872	146.262
Prilagoditve za:		116.846	73.981
– amortizacijo	12, 13	81.765	82.836
– tečajne razlike		–4.689	2.964
– prihodke od naložbenja		–34.836	–36.887
– odhodke od naložbenja		70.391	8.733
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		2.675	3.224
– davek iz dobička	11	1.540	13.111
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		219.718	220.243
Sprememba stanja poslovnih terjatev		–88.001	60.785
Sprememba stanja zalog		–5.646	–29.487
Sprememba stanja poslovnih dolgov		6.218	3.106
Sprememba stanja rezervacij		1.238	–18.789
Sprememba stanja odloženih prihodkov		–380	–666
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		3.201	–6.744
Plačani davek iz dobička		–16.266	11.488
Čisti denarni tok iz poslovanja		120.082	239.936
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		1.379	1.755
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		0	24
Prejete dividende		835	1.288
Prejeti dobički		11.051	10.399
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		945	1.627
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	–4.140	–5.252
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	–66.201	–75.393
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		–19.250	–3.537
Vračila naknadnih vplačil v odvisne družbe		79	285
Dana nekratkoročna posojila		–2.512	–9.449
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		5.198	9.320
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		–71	–30
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		68	35
Prejemki/izdatki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil		32.928	–28.469
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		–45.041	–6.919
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		21.292	11.639
Čisti denarni tok iz naložbenja		–63.440	–92.677
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		–1.355	–1.367
Izdatki za odplačila prejetih nekratkoročnih posojil		–500	–1.500
Prejemki/izdatki iz naslova kratkoročnih posojil		39.666	–36.455
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	22	–86.001	–81.208
Nakup lastnih delnic	22	–9.619	–9.394
Čisti denarni tok iz financiranja		–57.809	–129.924
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		–1.167	17.335
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		24.622	8.203
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		594	–916
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		24.049	24.622

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija.

Ukvarja se z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta) in veterinarskih izdelkov.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Krka so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Uprava družbe Krka je računovodske izkaze odobrila 17. marca 2017.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Ocena uprave družbe med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter predpostavke in ocene za oslabitev dobrega imena. Ne glede na to, da uprava družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava družbe pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 14 *Preizkus oslabitve naložb v odvisne družbe*

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja, ali obstajajo indikatorji za oslabitve naložb v odvisne družbe. Za naložbe, kjer obstaja tveganje oslabitve, se poštena vrednost ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje. Družba je ugotovila, da na dan 31. 12. 2016 ni bilo potrebe po oslavitvi naložb v odvisne družbe.

- v pojasnilu 20 *Preizkus oslabitev terjatev*

Ob izdelavi računovodskih izkazov (četrtletno in letno) družba Krka oblikuje popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za skupino Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Metodologija vključuje kvantitativna in kvalitativna merila, združena v štiri sklope, ki so: analiza dosedanjega poslovanja s kupcem, analiza računovodskih izkazov kupca, kvalitativne ocene kupca s strani sodelavcev, zadolženih za prodajo, in ocena deželnega tveganja kupca. Na osnovi algoritma, ki vključuje vsa merila, se izračuna vrednost popravka terjatev za posameznega kupca

- v pojasnilu 25 *Pozaposlitveni zasluški zaposlenih*

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluge zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 25 *Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti*

Zoper družbo Krka je vloženih več tožb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati. Uprava družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanj oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

- v pojasnilu 28 *Druge kratkoročne obveznosti*

Družba Krka ob izdelavi letnih računovodskih izkazov vračuna pogodbene popuste v primerih, ko kupci pridobijo pravico do priznanja popusta na doseženo prodajo v tekočem letu šele v prihodnjem letu, to je takrat, ko so izpolnjeni pogodbeno dogovorjeni pogoji za pridobitev popusta. Osnova za oceno višine teh popustov so dejstva, znana ob pripravi letnih računovodskih izkazov, izkušnje preteklega poslovanja s posameznimi kupci in druga relevantna dejstva.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba Krka uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so na novo sprejeti standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba imela navedene dogodke za poročano obdobje.

Novi standardi in pojasnila, ki so začeli veljati 1. januarja 2016

Dopolnitve MSRP 11 – Skupni aranžmaji: Obračunavanje pridobitev deležev v skupnih dejavnostih

V skladu z dopolnitvami MSRP 11 mora podjetje, ki je stranka v skupnem obvladovanju, pri obračunu nakupa deleža v skupaj obvladovanem podjetju, katerega dejavnost predstavlja poslovanje, uporabiti ustrezne računovodske usmeritve standarda MSRP 3 – Poslovne združitve, ki veljajo za obračunavanje poslovnih združitvev. Dopolnitve dodatno pojasnjujejo, da podjetje ob nakupu dodatnih deležev v istem skupaj obvladovanem podjetju svojih obstoječih deležev ne sme ponovno izmeriti, vse dokler obstaja skupno obvladovanje. Poleg tega je Odbor v standard MSRP 11 vključil izjeme, ki določajo, da dopolnitve ne veljajo, če stranke, ki so udeležene v skupnem obvladovanju (vključno s podjetjem, ki poroča), obvladuje isto matično podjetje.

Dopolnitve veljajo za obračunavanje nakupa prvotnih deležev v skupaj obvladovanem podjetju in vseh dodatnih deležev v istem skupaj obvladovanem podjetju. Dopolnila veljajo za prihodnja obdobja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka, saj v obravnavanem obdobju ni izvedla nobenih pridobitev v skupnem delovanju.

Dopolnitve standardov MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva in MRS 38 – Neopredmetena dolgoročna sredstva: Pojasnilo o sprejemljivih metodah amortizacije

S temi dopolnitvami Odbor pojasnjuje računovodske usmeritve standardov MRS 16 in MRS 38, ki določajo, da prihodki odražajo vzorec ekonomskih koristi, ki jih podjetje ustvarja pri poslovanju (katerega del je tudi sredstvo), in ne ekonomske koristi, ki jih podjetje izkoristi z uporabo sredstva. Glede na to podjetje za obračun amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev ne more uporabiti prihodkovne metode, lahko pa jo v zelo omejenih okoliščinah uporabi za obračun amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Dopolnitve, ki veljajo za prihodnja letna obdobja, ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka, saj za amortizacijo sredstev ne uporablja prihodkovne metode.

Dopolnitve standardov MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva in MRS 41 – Kmetijstvo: Rodovitne rastline (bearer plants)

Dopolnitve standardov spreminjajo zahteve pri obračunavanju bioloških sredstev, ki izpolnjujejo opredelitev rodovitnih rastlin. V skladu s temi dopolnitvami biološka sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev rodovitnih rastlin, ne spadajo več v okvir zahtev MRS 41, temveč MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva. Tako mora podjetje v skladu z zahtevami MRS 16 po prvotnem pripoznanju rodovitnih rastlin te izmeriti po skupnih stroških (pred zapadlostjo) in z uporabo bodisi stroškovnega modela ali modela prevrednotenja (po zapadlosti). Poleg tega dopolnitve zahtevajo, da podjetja pridelek, ki raste na rodovitnih rastlinah, izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje v skladu z določili MRS 41. Vladne subvencije za rodovitne rastline morajo podjetja obračunati v skladu z MRS 20 – Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka, saj ne deluje v kmetijski panogi in med svojimi sredstvi nima rodovitnih rastlin.

Dopolnitve MRS 27 – Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi: Uporaba kapitalske metode v ločenih računovodskih izkazih

Dopolnitve MRS 27 podjetjem omogočajo, da v svojih ločenih računovodskih izkazih naložbe v odvisne družbe, skupaj obvladovana in pridružena podjetja pripoznajo po kapitalski metodi. Podjetja, ki svoje računovodske izkaze že pripravljajo v skladu z MSRP in želijo preiti na kapitalsko metodo, morajo te dopolnitve upoštevati tudi v ločenih računovodskih izkazih predhodnega obdobja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka.

Dopolnitve MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Pobuda za razkritja

Dopolnitve MRS 1 pojasnjujejo, ne pa pomembno spreminjajo obstoječe zahteve standarda. Med drugim pojasnjujejo:

- zahteve MRS 1 v zvezi s pomembnostjo,
- da lahko podjetje razčleni posamezne postavke v izkazu poslovnega izida, izkazu drugega vseobsegajočega donosa in izkazu finančnega položaja,
- da lahko podjetje izbere vrstni red predstavitve pojasnil k računovodskim izkazom in
- da mora podjetje pripoznanje deleža v drugem vseobsegajočem donosu pridruženega ali skupaj obvladovanega podjetja po kapitalski metodi prikazati v skupnem znesku v eni postavki in ga razporediti med postavke, ki ne bodo naknadno prerazvrščene v izkaz poslovnega izida.

Poleg tega dopolnitve pojasnjujejo zahteve pri dodatni predstavitvi vmesnih zneskov v izkazu poslovnega izida, izkazu drugega vseobsegajočega donosa in izkazu finančnega položaja.

Dopolnitve ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka.

Dopolnitve standardov MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 12 – Davek iz dobička in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena in skupaj obvladovana podjetja: Uporaba izjeme od zahtev konsolidacije

Dopolnitve pojasnjujejo vprašanja, s katerimi se podjetja srečujejo pri uporabi izjeme od konsolidacije pri naložbenih podjetjih na podlagi določil MSRP 10. Pojasnjujejo, da izjeme od predstavitve konsolidiranih računovodskih izkazov veljajo za matično družbo, ki je odvisna družba investicijskega podjetja, kadar investicijsko podjetje svoje deleže v vseh svojih odvisnih družbah izmeri po pošteni vrednosti. Poleg tega pojasnjujejo, da je v konsolidacijo vključena samo odvisna družba, ki ni investicijsko podjetje, ampak investicijskemu podjetju ponuja podporne storitve. Vse ostale odvisne družbe investicijskega podjetja se izmerijo po pošteni vrednosti. Dopolnitve standarda MRS 28 investitorju omogočajo, da pri uporabi kapitalske metode ohrani metodo poštene vrednosti, ki jo pridružena in skupaj obvladovana podjetja investicijskega podjetja uporabljajo pri merjenju svojih deležev v odvisnih družbah.

Dopolnitve, ki jih morajo podjetja upoštevati za pretekla obdobja, ne vplivajo na računovodske izkaze družbe Krka, saj ne uporablja izjem od zahtev konsolidacije.

Letne izboljšave standardov in pojasnil v obdobju 2012–2014

MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje

Podjetje sredstva (ali skupine za odtujitev) običajno odsvoji s prodajo ali pa jih razdeli med lastnike. Dopolnitev pojasnjuje, da sprememba metode odsvojitve sredstev (s prodajo ali razdelitvijo med lastnike) ne pomeni novega načrta prodaje, ampak nadaljevanje prvotnega načrta, in da tako ne pride do prekinitve izpolnjevanja zahtev MSRP 5. Podjetja morajo dopolnitev uporabiti za prihodnja obdobja.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja

Dopolnitev pojasnjuje, da lahko storitvena pogodba, v kateri je določena cena storitev, predstavlja neprestano udeležbo v finančnem sredstvu. Da bi podjetje lahko ugotovilo, ali je razkritje potrebno, mora oceniti vrsto in ceno pogodbe ter na podlagi tega določiti, ali gre za neprestano udeležbo v finančnem sredstvu v skladu z MSRP 7 ali ne. Oceno, katera storitvena pogodba predstavlja neprestano udeležbo v finančnem sredstvu, mora podjetje

pripraviti za pretekla obdobja. Razkritje ni potrebno za obdobja pred letnim obdobjem, v katerem podjetje prvič upošteva dopolnitev standarda.

MRS 19 – Zasluzki zaposlenih

Dopolnitev pojasnjuje, da mora podjetje globino trga visoko kakovostnih podjetniških obveznic oceniti na podlagi valute, v kateri je izražena obveznost, in ne z upoštevanjem valute države, v kateri se obveznost nahaja. Če globina trga visoko kakovostnih podjetniških obveznic v določeni valuti ne obstaja, mora podjetje uporabiti stopnjo donosa državnih obveznic. Podjetja morajo dopolnitev uporabiti za prihodnja obdobja.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na datum poročanja. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost inštrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje inštrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga družba ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, le če ima družba pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe družbe Krka v kapitalne in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje

naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo, so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni inštrumenti so določeni po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni inštrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Drugi neizvedeni finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Naložbe v odvisne družbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih družbe pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bile na svojo pošteno vrednost prevrednotene 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi svoje poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja ob upoštevanju sprejete usmeritve. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Družba v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteva tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si družba izposodi sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Tako izračunan sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju; to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Družba v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v družbi, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznana neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo in so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo oslabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo in so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se

pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabilve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Izgube zaradi oslabilve sredstev v preteklih obdobjih družba na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Kratkoročni zasluži zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluži zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluži zaposlenih

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluži zaposlenih

Družba Krka je v skladu z zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba določi rezervacije z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča družbe.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremljenosti v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Družba Krka izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del družbe Krka, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje družbe Krka po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga uprava družbe uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki družbe Krka so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Srbija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

V nadaljevanju sta predstavljena standarda, ki ju je sprejela Evropska unija, vendar do priprave računovodskih izkazov družbe Krka še nista začela veljati. Družba Krka ju bo upoštevala pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njuni uveljavitvi. Družba Krka ni sprejela nobenega od navedenih standardov pred začetkom njune uveljavitve.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je julija 2014 objavil končno različico *MSRP 9 – Finančni instrumenti*, ki vsebuje zahteve vseh posameznih faz projekta prenove *MSRP 9* in nadomešča standard *MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje* ter vse predhodne različice *MSRP 9*. Prenovljeni standard uvaja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev in obveznosti, pripoznanja njihove oslabitve in računovodskega varovanja pred tveganjem. Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Podjetja morajo prenovljeni standard uporabiti za pretekla obdobja, pri čemer razkritje primerjalnih podatkov ni obvezno.

Sprejem prenovljenega standarda *MSRP 9* vpliva na razporeditev in merjenje finančnih sredstev družbe Krka, ne vpliva pa na razvrstitev in merjenje njenih finančnih obveznosti.

Družba Krka bo novi standard uporabila, ko bo začel veljati.

MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s strankami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je maja 2014 objavil *MSRP 15*, ki vzpostavlja petstopenjski model pripoznanja prihodkov, ki jih podjetje pričakuje iz pogodb s strankami. V skladu z njim

podjetje pripozna prihodke v znesku, ki predstavlja plačilo, ki ga pričakuje v zameno za prenos blaga ali storitev na stranko. Obenem *MSRP 15* zagotavlja bolj strukturiran pristop k merjenju in pripoznavanju prihodkov. Novi standard nadomešča vse sedanje zahteve pripoznavanja prihodkov v skladu z *MSRP*. Podjetje ga mora uporabiti ali v celoti za pretekla obdobja ali pa v prilagojeni obliki za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba standarda je dovoljena.

Družba Krka trenutno ocenjuje vpliv novega standarda, ki ga bo uporabila, ko bo začel veljati.

Novi standardi in pojasnila, ki jih Evropska unija še ni sprejela

MSRP 16 – Najemi

Januarja 2016 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde objavil *MSRP 16*, ki nadomešča *MRS 17 – Najemi*, pojasnilo *OPMSRP 4 – Določanje, ali dogovor vsebuje najem* ter pojasnili strokovnega odbora za pojasnjevanje *SOP-15 – Poslovni najemi-spodbude* in *SOP-27 – Ocenjevanje vsebine poslov*, ki vključujejo pravno obliko najema. *MSRP 16* določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema. Standard od najemnika zahteva, da pripozna vse najeme v okviru enotnega modela bilance stanja, podobno kot pri obračunu finančnega najema v skladu z *MRS 17*. Vključuje dve izjemi glede pripoznanja, ki ju pričakuje od najemnika, in sicer pri najemu sredstev majhne vrednosti (npr. osebnih računalnikov) in pri kratkoročnih zakupih (kadar traja najem 12 mesecev ali manj). Na dan začetka najema mora tako najemnik pripoznati obveznost za plačilo najemnine (obveznost iz naslova zakupa) in sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva med trajanjem najema (pravica do uporabe sredstva). Obenem mora ločeno pripoznati stroške obresti najema in stroške amortizacije pravice do uporabe sredstva.

Novi standard tudi določa, da mora najemnik ob določenih dogodkih (npr. sprememba najemne dobe, sprememba višine prihodnjih najemnin zaradi sprememb indeksa ali stopnje, ki se uporablja za določanje teh plačil) ponovno izmeriti obveznost iz naslova najema. Praviloma mora najemnik pripoznati znesek prevrednotenja najemne obveznosti kot prilagoditev pravice do uporabe sredstva.

V *MSRP 16* je računovodska obravnava najema za najemodajalca v bistvu enaka kot je v *MRS 17*. Najemodajalec bo tudi v prihodnje vse zakupe razvrstil po enakem načelu, kot je določeno v *MRS 17*, in ločil med dvema vrstama najema: operativnim in finančnim.

MSRP 16 zahteva tako od najemnika kot od najemodajalca obsežnejša razkritja kot *MRS 17*.

MSRP 16 stopi v veljavo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba standarda je dovoljena, če skupina že poroča v skladu z zahtevami *MSRP 15*. Pri uporabi standarda se lahko najemnik odloči za popoln ali prilagojen pristop za pretekla obdobja. Obenem prehodne določbe standarda podjetjem dovoljujejo uporabo določenih olajšav.

Družba Krka bo v poslovnem letu 2017 ocenila morebitni vpliv *MSRP 16* na njene računovodske izkaze.

MSRP 14 – Razmejitev, ki izhajajo iz reguliranih storitev

MSRP 14 je neobvezen standard, ki podjetjem omogoča, da ob prvi uporabi *MSRP* v večji meri nadaljujejo z obračunavanjem razmejitev, ki izhajajo iz reguliranih storitev, v skladu s splošno sprejetimi računovodskimi usmeritvami. Podjetja, ki se odločijo za uporabo novega standarda, morajo regulirane postavke časovnih razmejitev pripoznati ločeno v izkazu finančnega položaja, v ločenih postavkah v izkazu uspeha in v izkazu drugega vseobsegajočega dobička pa razkriti vse spremembe na teh kontih. Standard od podjetij zahteva razkritje značilnosti reguliranja in s tem povezanih tveganj ter njegov vpliv na računovodske izkaze podjetij.

Dopolnitve MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnitve obravnavajo navzkrižje med *MSRP 10* in *MRS 28* pri obračunavanju izgube obvladovanja odvisnega podjetja zaradi njegove prodaje ali prispevka k pridruženosti družbi ali skupnemu podvigu. Dopolnitve pojasnjujejo, da mora podjetje v celoti pripoznati dobiček ali izgubo iz prodaje ali prispevka sredstev, ki predstavljajo poslovanje, kot je opredeljeno v *MSRP 3*, med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom.

Dobiček ali izgubo iz prodaje ali prispevka sredstev, ki ne predstavljajo poslovanja, mora podjetje pripoznati le do višine deleža nepovezanih naložbenikov v pridruženi družbi ali skupnem podvigu. Odbor za mednarodne računovodske standarde je datum začetka veljavnosti odložil za nedoločen čas. Podjetje, ki se odloči za zgodnjo uporabo teh dopolnitev, jih mora uporabiti za prihodnja obdobja.

Družba Krka ocenjuje, da dopolnitve ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MRS 12 – Davek iz dobička: Pripoznavanje odloženih davkov za nerealizirane izgube

Dopolnitve pojasnjujejo, da mora podjetje proučiti, ali davčna zakonodaja omejuje vire obdavčljivega dobička, v dobro katerega lahko odpravi odbitne začasne razlike. Poleg tega pojasnjujejo, kako naj podjetje določi prihodnje obdavčljive dobičke, in opisujejo okoliščine, v katerih lahko podjetje dobiček pri izterjavi nekaterih sredstev nad njihovo neodpisano vrednostjo vključi v postavko obdavčljivi dobiček.

Podjetje mora te dopolnitve uporabiti za nazaj, pri čemer lahko ob začetku njihove uporabe spremembe začetnega stanja kapitala prvega primerjalnega obdobja pripozna v začetnem stanju zadržanega dobička (ali drugih ustreznih sestavinah kapitala) brez porazdelitve učinka spremembe med začetnim stanjem zadržanega dobička in drugimi sestavinami kapitala. Podjetje mora razkriti uporabo te olajšave.

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Če podjetje uporabi dopolnila za zgodnejše obdobje, mora to dejstvo razkriti.

Družba Krka ocenjuje, da dopolnitve ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MRS 7 – Izkaz denarnih tokov: Spodbuda razkritja

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je dopolnitve MRS 7 objavil v okviru svojih prizadevanj za spodbujanje razkritij. Dopolnitve od podjetja zahtevajo, da v svoje računovodske izkaze vključi razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo oceno višine sprememb obveznosti podjetja iz naslova financiranja in vključujejo spremembe, ki so posledica denarnih tokov in negotovinskih sprememb. Pri začetni uporabi dopolnil standarda podjetju ni treba predložiti primerjalnih podatkov za prejšnja obdobja.

Dopolnila veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

V skladu z dopolnili bo družba Krka v svoje poročilo vključila dodatna razkritja.

Pojasnila k MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s strankami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je aprila 2016 objavil dopolnitve MSRP 15, ki obravnavajo več zadev, ki so bile predmet presoje strokovne skupine.

Dopolnitve pojasnjujejo:

- kdaj obljubljeni blago ali storitev ni v skladu z vsebino pogodbe;
- kako naj podjetje uporabi usmeritev in ne navodil za uporabo sredstva, vključno z obračunsko enoto ocene;
- kako lahko podjetje uporabi načelo nadzora pri storitvenih transakcijah in preoblikuje kazalnike;
- kdaj dejavnosti podjetja pomembno vplivajo na intelektualno lastnino, do katere ima pravico kupec, kateri je dejavnik presoje pri odločanju o tem, ali podjetje pripozna prihodke iz naslova licenčnih v daljšem časovnem obdobju ali v točno določenem trenutku;
- področje uporabe izjeme za avtorske honorarje iz naslova prodaje ali uporabe licenc za intelektualno lastnino (omejitev avtorskih honorarjev) v zvezi z drugim obljubljenim blagom ali storitvijo iz pogodbe.

Poleg tega dopolnitve vsebujejo dva praktična pripomočka za izpolnjevanje prehodnih določb MSRP 15 za:

- zaključene pogodbe v okviru pristopa polnega prehoda in pripoznanja za pretekla obdobja in
- prilagoditev pogodb ob prehodu na novi standard.

Dopolnitve začnejo veljati 1. januarja 2018, ki je datum začetka veljavnosti *MSRP 15*. Dopolnitve dodatno pojasnjujejo zahteve *MSRP 15*, jih pa ne spreminjajo. Podjetje mora ta dopolnila uporabiti za nazaj. Predčasna uporaba je dovoljena in jo mora podjetje razkriti.

Družba Krka trenutno ocenjuje vpliv pojasnil, ki jih bo upoštevala od datuma začetka njihove veljavnosti.

Dopolnitve MSRP 2 – Plačilo z delnicami: Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde je v okviru dopolnil *MSRP 2* obravnaval tri glavna področja, in sicer:

- vpliv odmernih pogojev pri merjenju z denarjem poravnane plačilne transakcije z delnicami,
- razvrstitev plačilnih transakcij z delnicami na podlagi sodil za neto poravnano davčnega odtegljaja in
- računovodsko obravnavo sprememb pogojev plačilne transakcije z delnicami, ki imajo za posledico prerazvrstitev postavke v kapital.

Dopolnitve mora podjetje uporabiti brez preračuna postavk preteklih obdobj, pri čemer je uporaba za nazaj dovoljena le, če upošteva vsa tri dopolnila in če so izpolnjeni vsi drugi kriteriji. Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

Družba Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Dopolnitve MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe: Uporaba MSRP 9 – Finančni instrumenti v povezavi z MSRP 4

Dopolnitve obravnavajo pomisleke, ki izhajajo iz uporabe novega *MSRP 9*, pred uvedbo novega standarda, ki je trenutno v pripravi in obravnava zavarovalne pogodbe. Novi standard bo nadomestil *MSRP 4*. Dopolnitve uvajajo dve možnosti, med katerima lahko izbirajo podjetja, ki izdajajo zavarovalne pogodbe: začasno izjemo glede uporabe *MSRP 9* in prekrivni pristop.

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Skupina Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Letne izboljšave MSRP v obdobju 2014-2016

Izboljšave vključujejo dopolnila treh standardov:

- *MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali kasneje. Dopolnitve pojasnjujejo obseg standarda in določajo, da zahteve v zvezi z razkritji (razen tistih iz odstavkov B10-B16) veljajo za deleže podjetja iz 5. odstavka, ki so razvrščena med sredstva za prodajo in sredstva za razdelitev ali so pripoznana kot ustavljeno poslovanje v skladu z *MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje*.
- *MSRP 1 – Prva uporaba MSRP* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Dopolnitve odpravljajo kratkoročne izjeme standarda *MSRP 1* iz odstavkov E3-E7, ker niso več potrebne.
- *MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige* velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Dopolnila pojasnjujejo, da lahko podjetje ob začetnem pripoznanju naložbe vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupno podjetje v lasti podjetja, ki je kapitalska organizacija ali druga kvalificirana oseba, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Družba Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Pojasnilo OPMSRP 22 – Transakcije v tuji valuti in predplačilo kupnine

Pojasnilo obravnava uporabo menjalnega tečaja pri poslih, ki vključujejo plačilo ali prejem predplačila v tuji valuti.

Pojasnilo zadeva transakcije v tuji valuti, kadar podjetje pripozna nadenarno sredstvo ali nadenarno obveznost iz naslova plačila ali prejema predplačila pred pripoznanjem s tem povezanih sredstev, odhodkov ali prihodkov. To pa ne velja, če podjetje pri prvotnem pripoznanju nadenarnega sredstva ali nadenarne obveznosti s tem

povezana sredstva, odhodke ali prihodke izmeri po pošteni vrednosti ali po pošteni vrednosti prejete ali plačane kupnine na datum, ki ni datum začetnega pripoznanja teh nadenarnih sredstev ali nadenarnih obveznosti. Pojasnilo prav tako ne velja za obračun davka od dobička, za zavarovalne pogodbe ali pozavarovalne pogodbe.

OPMSRP 22 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Podjetja lahko pojasnilo uporabijo za prihodnja obdobja za vsa sredstva, odhodke in prihodke v tuji valuti, ki so, v skladu s pojasnilom, pri začetnem merjenju pripoznana na dan začetka obdobja poročanja ali kasneje, ko podjetje prvič uporabi pojasnilo, ali na začetku predhodnega obdobja poročanja, in te podatke predstavi v okviru primerjalnih informacij.

Družba Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

Spremembe MRS 40 – Prenos naložbenih nepremičnin

Dopolnitve pojasnjujejo zahteve ob prenosu na naložbene nepremičnine ali z njih in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena.

Nanašajo se na spremembe v uporabi, ki se pojavijo na začetku ali po začetku letnega obdobja poročanja, v katerem podjetje prvič uporabi ta pojasnila. Uporaba za nazaj je dovoljena, vendar brez upoštevanja okoliščin ali posledic dogodka po njegovem nastanku.

Družba Krka ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na njene računovodske izkaze.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe Krka in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe Krka.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na dan poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Poročanje po odsekih

Družba Krka poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Skupaj	
v tisoč EUR	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Prihodki od prodaje	671.327	680.820	57.931	51.484	300.682	318.742	41.769	35.480	1.071.709	1.086.526
Drugi poslovni prihodki	3.033	22.364	25	15	254	1.030	0	0	3.312	23.409
Stroški poslovanja	-613.975	-591.902	-45.124	-42.610	-287.920	-283.906	-29.082	-25.355	-976.101	-943.773
Dobiček iz poslovanja	60.385	111.282	12.832	8.889	13.016	35.866	12.687	10.125	98.920	166.162
Prihodki od obresti	627	1.005	0	0	770	651	0	0	1.397	1.656
Odhodki za obresti	-1.562	-1.372	0	0	0	0	0	0	-1.562	-1.372
Neto finančni izid	8.149	9.214	-108	282	-777	-15.306	-1.772	-979	5.492	-6.789
Davek iz dobička	-940	-8.781	-200	-701	-203	-2.830	-197	-799	-1.540	-13.111
Čisti dobiček	67.594	111.715	12.524	8.470	12.036	17.730	10.718	8.347	102.872	146.262
Naložbe	80.663	69.592	0	0	0	0	0	0	80.663	69.592
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	53.922	56.913	1.694	1.689	20.079	18.338	367	282	76.062	77.222
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.573	3.518	308	266	1.600	1.647	222	183	5.703	5.614
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Sredstva skupaj	1.300.003	1.294.913	41.895	39.325	485.928	420.117	9.877	7.357	1.837.703	1.761.712
Obveznosti skupaj	296.209	242.426	9.103	7.457	65.922	57.013	26.021	21.605	397.255	328.501

5. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje proizvodov	975.496	979.153
Prihodki od prodaje storitev	10.242	5.372
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	85.971	102.001
Prihodki od prodaje skupaj	1.071.709	1.086.526

6. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Odprava nekratkoročnih rezervacij	0	20.000
Odprava odloženih prihodkov	416	922
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	253	152
Odprava popravka vrednosti terjatev	707	468
Izterjane odpisane terjatve	0	2
Ostali poslovni prihodki	1.936	1.865
Drugi poslovni prihodki skupaj	3.312	23.409

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški blaga in materiala	337.618	335.882
Stroški storitev	326.305	313.056
Stroški dela	204.915	199.029
Amortizacija	81.765	82.836
Odpisi in popravki vrednosti zalog	9.312	7.723
Slabitve in odpisi terjatev	67	3.517
Drugi poslovni odhodki	21.245	23.214
Stroški skupaj	981.227	965.257
Sprememba vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	-5.126	-21.484
Skupaj	976.101	943.773

8. Stroški dela

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški bruto plač in nadomestil	159.372	154.572
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	11.864	11.648
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	20.918	20.158
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zaslužki	4.364	4.307
Drugi stroški dela	8.397	8.344
Stroški dela skupaj	204.915	199.029

Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zaslužki so podrobneje razloženi v pojasnilu 25. Drugi stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

V letu 2016 je prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata delodajalec in delojemalec) znašal 38.403 tisoč EUR (37.463 tisoč EUR v letu 2015). Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje je znašal 6.372 tisoč EUR (6.073 tisoč EUR v letu 2015).

9. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.198	1.443
Izdatki za varstvo okolja	2.068	2.156
Druge dajatve	13.557	15.821
Izguba pri prodaji in odpisi nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	940	1.736
Ostali poslovni odhodki	3.482	2.058
Drugi poslovni odhodki skupaj	21.245	23.214

Med drugimi dajatvami je za 11.915 tisoč EUR (13.996 tisoč EUR v letu 2015) različnih davkov na zdravila in strokovne sodelavce, ki jih družba Krka plačuje v posameznih državah.

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Neto tečajne razlike	43.642	0
Prihodki od obresti	1.397	1.656
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	21.292	23.368
– prilivi	21.292	11.639
– sprememba poštene vrednosti	0	11.729
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	11.886	11.687
– dividende	835	1.288
– dobički odvisnih družb v skupini	11.051	10.399
Drugi finančni prihodki	8	24
Finančni prihodki skupaj	78.225	36.735
Neto tečajne razlike	0	-33.303
Odhodki za obresti	-1.562	-1.372
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-10	-78
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	-69.440	-6.919
– odlivi	-45.041	-6.919
– sprememba poštene vrednosti	-24.399	0
Drugi finančni odhodki	-1.721	-1.852
Finančni odhodki skupaj	-72.733	-43.524
Neto finančni izid	5.492	-6.789

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2016	2015
Odmerjeni davek	2.096	13.531
Odloženi davek	-556	-420
Davek iz dobička skupaj	1.540	13.111
Dobiček pred davkom	104.412	159.373
Davek, obračunan po 17-odstotni stopnji	17.750	27.094
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.984	4.170
Davek od povečanja odhodkov	-92	-872
Davek od davčnih olajšav	-14.951	-15.300
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-2.006	-1.981
Vpliv davčne stopnje na odložene davke po spremembi s 17 % na 19 %	-1.145	0
Davek iz dobička skupaj	1.540	13.111
Efektivna davčna stopnja	1,5 %	8,2 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za naložbe.

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zemljišča	24.005	22.826
Zgradbe	258.880	275.657
Oprema	278.847	295.893
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	42.049	12.822
Predujmi za nepremičnine, naprave in opremo	5.762	2.869
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	609.543	610.067

V letu 2016 smo v družbi Krka največ namenili za gradnjo obrata Notol 2, in sicer 25.550 tisoč EUR (16.589 tisoč EUR v letu 2015). Za gradnjo Razvojno-kontrolnega centra 4 (RKC 4) je bilo namenjenih 11.657 tisoč EUR (2.496 tisoč EUR v letu 2015), za povečanje zmogljivosti za oblaganje pelet v Obratu trdnih oblik (OTO) 8.412 tisoč EUR (nov projekt v letu 2016, zato v letu 2015 ni bilo izdatkov), za povečanje proizvodnje pršil 3.963 tisoč EUR (2.393 tisoč EUR v letu 2015) in za gradnjo večnamenskega skladišča 1.273 tisoč EUR (nov projekt v letu 2016, zato v letu 2015 ni bilo izdatkov).

Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 3.571 tisoč EUR (2.555 tisoč EUR v letu 2015).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Predujmi za NNO	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2015	22.285	520.171	761.994	8.884	3.828	1.317.162
Nabava	0	0	0	65.299	-959	64.340
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	544	9.723	51.094	-61.361	0	0
Odtujitve, manki, viški	-3	-1.371	-8.764	0	0	-10.138
Prenosi, prekvalifikacije	0	-215	322	0	0	107
Stanje 31. 12. 2015	22.826	528.308	804.646	12.822	2.869	1.371.471
Stanje 1. 1. 2016	22.826	528.308	804.646	12.822	2.869	1.371.471
Nabava	0	0	0	73.596	2.893	76.489
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	1.184	3.719	39.466	-44.369	0	0
Odtujitve, manki, viški	-5	-1.184	-12.467	0	0	-13.656
Prenosi, prekvalifikacije	0	-370	496	0	0	126
Stanje 31. 12. 2016	24.005	530.473	832.141	42.049	5.762	1.434.430
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2015	0	-233.297	-460.243	0	0	-693.540
Amortizacija	0	-20.345	-56.877	0	0	-77.222
Odtujitve, manki, viški	0	982	8.431	0	0	9.413
Prenosi, prekvalifikacije	0	9	-64	0	0	-55
Stanje 31. 12. 2015	0	-252.651	-508.753	0	0	-761.404
Stanje 1. 1. 2016	0	-252.651	-508.753	0	0	-761.404
Amortizacija	0	-19.737	-56.325	0	0	-76.062
Odtujitve, manki, viški	0	610	12.105	0	0	12.715
Prenosi, prekvalifikacije	0	185	-321	0	0	-136
Stanje 31. 12. 2016	0	-271.593	-553.294	0	0	-824.887
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2015	22.285	286.874	301.751	8.884	3.828	623.622
Stanje 31. 12. 2015	22.826	275.657	295.893	12.822	2.869	610.067
Stanje 1. 1. 2016	22.826	275.657	295.893	12.822	2.869	610.067
Stanje 31. 12. 2016	24.005	258.880	278.847	42.049	5.762	609.543

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2016 niso bili pripisani stroški izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno niso v uporabi, je bila 31. 12. 2016 679 tisoč EUR (31. 12. 2015 pa 660 tisoč EUR).

29 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2016, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2015 pa 25 %). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme, izvzeta so zemljišča.

13. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Premoženjske pravice	25.635	27.642
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	3.667	3.915
Neopredmetena sredstva skupaj	29.302	31.557

Med neopredmetena sredstva spadata programska oprema in registracijska dokumentacija za nova zdravila.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	84.065	5.460	89.525
Nabava	0	5.252	5.252
Prenosi z NS v pridobivanju	6.447	-6.447	0
Odtujitve, manki, viški	-1.615	-350	-1.965
Prenosi, prekvalifikacije	135	0	135
Stanje 31. 12. 2015	89.032	3.915	92.947
Stanje 1. 1. 2016	89.032	3.915	92.947
Nabava	0	4.174	4.174
Prenosi z NS v pridobivanju	4.422	-4.422	0
Odtujitve, manki, viški	-791	0	-791
Prenosi, prekvalifikacije	-126	0	-126
Stanje 31. 12. 2016	92.537	3.667	96.204
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2015	-56.405	0	-56.405
Amortizacija	-5.614	0	-5.614
Odtujitve, manki, viški	764	0	764
Prenosi, prekvalifikacije	-135	0	-135
Stanje 31. 12. 2015	-61.390	0	-61.390
Stanje 1. 1. 2016	-61.390	0	-61.390
Amortizacija	-5.703	0	-5.703
Odtujitve, manki, viški	99	0	99
Prenosi, prekvalifikacije	92	0	92
Stanje 31. 12. 2016	-66.902	0	-66.902
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	27.660	5.460	33.120
Stanje 31. 12. 2015	27.642	3.915	31.557
Stanje 1. 1. 2016	27.642	3.915	31.557
Stanje 31. 12. 2016	25.635	3.667	29.302

46 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. 12. 2016, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2015 jih je bilo 44 %). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

14. Naložbe v odvisne družbe

Gibanje naložb v odvisne družbe

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost	
Stanje 1. 1. 2015	308.110
Ustanovitev novih družb	2
Naknadna vplačila	1.090
Povečanje osnovnega kapitala	2.446
Vračila naknadnih vplačil	-543
Stanje 31. 12. 2015	311.105
Stanje 1. 1. 2016	311.105
Naknadna vplačila	1.856
Povečanje osnovnega kapitala	17.394
Vračila naknadnih vplačil	-179
Stanje 31. 12. 2016	330.176
Popravek vrednosti	
Stanje 1. 1. 2015	-8.991
Stanje 31. 12. 2015	-8.991
Stanje 1. 1. 2016	-8.991
Stanje 31. 12. 2016	-8.991
Neodpisana vrednost	
Stanje 1. 1. 2015	299.119
Stanje 31. 12. 2015	302.114
Stanje 1. 1. 2016	302.114
Stanje 31. 12. 2016	321.185

Družba Krka najmanj enkrat na leto preverja, ali obstajajo indikatorji za oslabitev naložb v odvisne družbe. Za naložbe, kjer obstaja tveganje oslabitve, se poštena vrednost ugotavlja z metodami, ki so za posamezno naložbo najprimernejše.

Družba Krka ima med svojimi naložbami tudi naložbo v odvisno družbo OOO KRKA-RUS v Ruski federaciji. Ker je bilo gibanje tečaja ruskega rublja v letu 2016 neugodno, je za naložbo v to družbo izvedla test oslabitve in ugotovila, da oslabitev ni potrebna.

Deleži v odvisnih družbah

v tisoč EUR	Delež lastništva	Osnovni kapital	Vrednost deležev v odvisnih družbah	
	31. 12. 2016	31. 12. 2016	31. 12. 2016	31. 12. 2015
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	61.608	117.965	100.571
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	97.000
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753	36.416	36.416
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	18.920	19.738	19.738
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	3.966	18.697	18.697
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	100 %	11.724	15.170	15.170
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10	4.662	2.806
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	37	2.344	2.344
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	2.266	2.266
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	1	1.279	1.279
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10	1.002	1.002
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	100 %	10	1.350	1.350
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003	1.000	1.000
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	793	802	802
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	145	184	363
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	95 %	200	196	196
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10	10	10
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	16	16	16
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	100 %	13	11	11
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	8	10	10
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	10	10	10
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	10	10	10
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	10	10	10
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	10	10	10
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	4	9	9
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	9	8	8
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	4	4	4
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	100 %	3	1.003	1.003
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	100 %	1	2	2
Skupaj			321.185	302.114

31. 12. 2016 je imela odvisna družba Terme Krka 69,2-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba Farma GRS 100-odstotni lastniški delež v GRS TEHFARMA, d. o. o., GRS VIZFARMA, d. o. o., GRS PREK FARMA, d. o. o., GRS EKO FARMA, d. o. o., GRS TREN FARMA, d. o. o., in GRS VRED FARMA, d. o. o., odvisna družba Krka France Eurl pa 5-odstotni lastniški delež v odvisni družbi KRKA Belgium, SA.

15. Poslovne terjatve do odvisnih družb

Poslovne terjatve do odvisnih družb v celoti predstavljajo nekratkoročne terjatve do odvisne družbe Krka-Rus v Ruski federaciji v vrednosti 23.515 tisoč EUR (31. 12. 2015. 10.704 tisoč EUR).

16. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Nekratkoročno dana posojila	18.302	26.300
– posojila, dana odvisnim družbam	9.830	18.908
– posojila, dana drugim	8.472	7.392
Kratkoročno dana posojila	52.504	75.907
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	11.708	2.459
– posojila, dana odvisnim družbam	32.397	37.040
– posojila, dana drugim	8.203	36.230
– kratkoročne terjatve za obresti	196	178
Dana posojila skupaj	70.806	102.207

Med nekratkoročna posojila drugim spadajo posojila zaposlenim, ki jih družba Krka daje v skladu z internimi akti in so namenjena nakupu ali obnovi stanovanj. Letna obrestna mera je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2016 se je obrestna mera gibala med 0,701 % in 0,868 % (v letu 2015 med 0,825 % in 1,133 %). Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Med kratkoročnimi posojili drugim je za 8.000 tisoč EUR bančnih depozitov, vezanih za več kot 90 dni (36.000 tisoč EUR konec leta 2015).

Posojila, dana odvisnim družbam, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Nekratkoročna posojila, dana odvisnim družbam	20.606	20.550
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	15.701	15.277
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	1.136	1.509
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	1.013	1.013
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	986	990
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	970	959
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	500	500
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	300	300
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	0	2
Kratkoročna posojila, dana odvisnim družbam	32.415	37.072
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	32.333	37.067
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	82	1
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	0	3
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	0	1
Posojila, dana odvisnim družbam skupaj	53.021	57.622

Odplačilna doba nekratkoročnih posojil odvisnim družbam je največ 4 leta.

17. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Nekratkoročne finančne naložbe	10.136	7.578
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	10.136	7.578
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	77	11.808
– delnice in deleži za trgovanje	77	79
– izvedeni finančni inštrumenti	0	11.729
Finančne naložbe skupaj	10.213	19.386

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 760 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (687 tisoč EUR konec leta 2015), za 9.376 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (6.891 tisoč EUR konec leta 2015).

Med izvedenimi finančnimi inštrumenti konec leta 2015 so kratkoročne terminske pogodbe, s katerimi je družba Krka zavarovala tveganje zaradi nestanovitnega tečaja ruskega rublja.

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2015	7.386
Prilagoditev na tržno vrednost	192
Stanje 31. 12. 2015	7.578
Stanje 1. 1. 2016	7.578
Prilagoditev na tržno vrednost	2.558
Stanje 31. 12. 2016	10.136

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu v višini 2.558 tisoč EUR (192 tisoč EUR v letu 2015). V letih 2016 in 2015 ni bilo prilagoditev, ki bi jih bilo potrebno pripoznati v izkazu poslovnega izida.

18. Odložene terjatve in obveznosti za davek

	Terjatve		Obveznosti	
v tisoč EUR	2016	2015	2016	2015
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	1.727	1.546	1384	804
Terjatve	1.929	2.217	0	0
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke	9.829	8.608	0	0
Skupaj	13.485	12.371	1.384	804
Pobotanje	-1.384	-804	-1.384	-804
Neto	12.101	11.567	0	0

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2015	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2015	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2016
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	775	0	-33	742	182	-581	343
Terjatve	1.779	438	0	2.217	-288	0	1.929
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	8.279	-17	346	8.608	662	559	9.829
Skupaj	10.833	421	313	11.567	556	-22	12.101

Za preračun odloženih davkov je uporabljena spremenjena davčna stopnja iz 17-odstotne na 19-odstotno. Vpliv spremembe znaša 1.145 tisoč EUR.

19. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Material	112.208	103.895
Nedokončana proizvodnja	61.978	61.941
Končni izdelki	52.478	54.934
Trgovsko blago	8.816	9.172
Predujmi za zaloge	734	626
Zaloge skupaj	236.214	230.568

Odpisi in popravki vrednosti zalog so v letu 2016 znašali 9.312 tisoč EUR (v letu 2015 pa 7.723 tisoč EUR).

20. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Kratkoročne terjatve do kupcev	479.234	402.189
– kratkoročne terjatve do odvisnih družb	273.876	217.352
– kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine	205.358	184.837
Kratkoročne terjatve do drugih	21.408	16.602
Terjatve skupaj	500.642	418.791

Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	83.806	70.266
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	78.916	72.609
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	22.706	4.854
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	17.464	8.980
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	11.233	7.764
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	10.278	8.507
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	9.113	7.794
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	8.477	8.495
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	7.604	8.277
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	6.615	4.709
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	5.383	3.177
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	3.154	1.185
Krka France Eurl, Pariz, Francija	2.524	3.581
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	2.194	1.369
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	1.799	3.104
Terjatve do drugih družb v skupini	2.610	2.681
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb skupaj	273.876	217.352

Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti terjatev	Čista vrednost 31. 12. 2016	Čista vrednost 31. 12. 2015
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v državi	8.521	30	8.491	8.037
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v tujini	216.692	19.825	196.867	176.800
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine skupaj	225.213	19.855	205.358	184.837

Odpisi in oslabitve terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2016 znašali 67 tisoč EUR, (v letu 2015 pa 3.517 tisoč EUR).

Pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. je bilo zavarovanih 61 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka (31. 12. 2015 pa 58 %).

Kratkoročne terjatve do drugih

Večino kratkoročnih terjatev do drugih v skupni višini 21.408 tisoč EUR predstavljajo terjatve do države, od tega terjatve iz naslova davka na dodano vrednost 10.914 tisoč EUR (31. 12. 2015 pa 11.769 tisoč EUR).

Predujmov za storitve je bilo za 287 tisoč EUR (31. 12. 2015 pa 355 tisoč EUR).

21. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Gotovina v blagajni	2	1
Denarna sredstva v banki	24.047	24.621
Denar in denarni ustrezniki skupaj	24.049	24.622

Družba Krka ima pri dveh bankah sklenjene pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 1.500 tisoč EUR (v letu 2015 je imela pri štirih bankah pogodbe v skupni vrednosti 2.500 tisoč EUR). Ker 31. 12. 2016 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

22. Kapital

Osnovni kapital

V skladu s sklepom 19. skupščine z dne 3. 7. 2014 je družba Krka zmanjšala osnovni kapital z umikom 2.632.672 lastnih delnic, kar je predstavljalo 7,431 % vseh izdanih delnic. Po umiku je osnovni kapital v vrednosti 54.732 tisoč EUR razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala leta 1995. Osnovni kapital je bil v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2016 je imela družba Krka 493.130 lastnih delnic, kar je 1,50 % osnovnega kapitala.

19. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 3. 7. 2014, je njeno upravo pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, vendar skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe, torej 3.279.344 delnic družbe.

Družba lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 25-kratnika čistega dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka, kar predstavlja približek doslej najvišjega zaključnega tečaja delnice KRKG, doseženega na organiziranem trgu.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi tega pooblastila, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2016

	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2015	326.277		20.071
Nakupi v letu 2016	166.853	57,65	9.619
Stanje 31. 12. 2016	493.130		29.690

V tehtani povprečni ceni delnic je vključena tudi provizija pri nakupu.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2016 po dnevih so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve družbe Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve ter rezerva za pošteno vrednost.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2016 znašale 29.690 tisoč EUR in so se v letu 2016 povečale za 9.619 tisoč EUR iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2016 so znašale 105.897 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja družbe Krka, in 4.394 tisoč EUR kapitalskih rezerv, nastalih z zmanjšanjem osnovnega kapitala zaradi umika lastnih delnic. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve se v letu 2016 niso spremenile.

Zakonske rezerve lahko družba Krka oblikuje do višine 30 % osnovnega kapitala. 31. 12. 2016 so znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2016 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2016 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2015 niso spremenile. Družba Krka jih lahko oblikuje do višine 30.000 tisoč EUR. Uporabi jih lahko za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in za uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 999 tisoč EUR in je 31. 12. 2016 znašala -9.994 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, za 2.558 tisoč EUR, zmanjšanja za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb za 581 tisoč EUR, zmanjšanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 1.537 tisoč EUR ter povečanja za vpliv odloženih davkov zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 559 tisoč EUR.

Zadržani dobički

Na povečanje zadržanih dobičkov je vplival dobiček v letu v višini 102.872 tisoč EUR. Njihovo zmanjšanje je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 22. skupščine delničarjev, ki je bila 7. 7. 2016, v višini 85.933 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic v letu 2016 v višini 9.619 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 68 tisoč EUR (200 tisoč EUR v letu 2015).

Dividenda na delnico

V letu 2016 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 2,65 EUR, v letu 2015 pa 2,50 EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička

v tisoč EUR	2016	2015
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	102.872	146.262
– kritje prenesene izgube	0	0
– oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	–9.619	–9.394
– oblikovanje statutarnih rezerv	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	93.253	136.868
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0
Preostanek dobička	93.253	136.868
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek dobička	93.253	136.868
– preneseni dobiček	49.405	50.040
Bilančni dobiček	142.658	186.908

23. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2016 znašal 3,17 EUR, kar je 29 % manj kot v letu 2015, ko je znašal 4,49 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček v višini 102.872 tisoč EUR (146.262 tisoč EUR v letu 2015). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 32.408.870 delnic za leto 2016 in 32.550.928 delnic za leto 2015. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je izdala družba Krka, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

24. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Kratkoročna posojila	105.269	66.244
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	0	500
– posojila, prejeta od odvisnih družb	105.110	65.443
– kratkoročne obveznosti za obresti	159	301
Posojila skupaj	105.269	66.244

Posojila, prejeta od odvisnih družb, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi obveznostmi za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Kratkoročna posojila, prejeta od odvisnih družb	105.269	66.244
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	94.089	62.863
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	8.629	1.305
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	2.436	1.009
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	0	503
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	61	319
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	54	245
Posojila, prejeta od odvisnih družb, skupaj	105.269	66.244

Kratkoročna posojila so bila najeta v evrih za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

25. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2015	Oblikovanje	Koriščenje	Stanje 31. 12. 2016
Obveznosti za zaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	73.585	8.444	-3.126	78.903
Rezervacije skupaj	73.585	8.444	-3.126	78.903

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Proti družbi Krka je vloženih 6 tožb s področja intelektualne lastnine v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 950 tisoč EUR in 2 tožbi z drugih civilno-pravnih področij v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 33 tisoč EUR. Uprava družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da oblikovanje dolgoročnih rezervacij za te tožbe ni potrebno.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova zaposlitvenih in drugih dolgoročnih zaslužkov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 1,75-odstotna letna diskontna obrestna mera, kolikor je konec novembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju (v letu 2015 je bila uporabljena 1,92-odstotna diskontna obrestna mera);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 1,80 % (1,80 % v letu 2015).

Obveznosti za pozaposlitvene zasluge zaposlenih

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	58.848	53.025
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	2.835	2.517
Stroški obresti (IC)	1.166	1.328
Izplačani pozaposlitveni zasluzki	-1.905	-2.089
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega:	2.619	4.067
– sprememba finančnih predpostavk	1.410	4.094
– izkustvo	1.209	-27
Stanje 31. 12.	63.563	58.848

Analiza občutljivosti

	Diskontna stopnja		Rast plač	
	odstotni točki		odstotni točki	
Sprememba v				
Sprememba za	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti v tisoč EUR	-4.177	4.623	4.597	-4.195

26. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2015	Prejeti odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2016
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz proračuna Republike Slovenija za projekt Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2	2.650	0	-266	2.384
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za projekt Sinteza 4	4	0	-4	0
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	437	0	-97	340
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za vzpostavitev energetskega informacijskega sistema (GEN-I)	19	0	-5	14
Nepovratna finančna pomoč za nakup vozil na električni pogon	0	5	0	5
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	36	11	-18	29
Emisijski kuponi	22	20	-26	16
Odloženi prihodki skupaj	3.168	36	-416	2.788

Projekta Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2 in FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvajata se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

27. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Obveznosti do odvisnih družb	56.943	58.766
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	41.387	34.124
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	46.799	35.733
Obveznosti za prejete predujme	3.433	3.442
Poslovne obveznosti skupaj	148.562	132.065

Obveznosti do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	19.477	13.156
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	6.345	9.074
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	4.163	3.141
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	4.076	13.160
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	3.899	3.158
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	3.235	2.448
Skupina Farma GRS, Novo mesto	3.186	3.168
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	2.572	2.333
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	2.022	2.916
Krka France Eurl, Pariz, Francija	1.421	286
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	1.258	922
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	964	821
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	853	755
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	577	402
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	494	452
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	355	401
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	339	295
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	338	269
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	334	392
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	271	165
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	219	313
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	148	152
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	128	198
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	82	161
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	70	73
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	50	28
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	40	90
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	23	35
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	4	2
Obveznosti do odvisnih družb skupaj	56.943	58.766

28. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke	14.141	12.985
Obveznosti do zaposlenih – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	27.726	26.185
Izvedeni finančni inštrumenti	12.670	0
Drugo	7.196	6.760
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	61.733	45.930

Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke vključujejo popuste, do katerih so kupci upravičeni ob izpolnitvi dogovorjenih pogojev in jim niso priznani v letu, ko je realizirana prodaja, na katero se nanašajo.

Postavka drugo vključuje tudi kratkoročne obveznosti do države, nastale iz naslova davka na dodano vrednost, v višini 5.545 tisoč EUR (5.029 tisoč EUR v letu 2015).

29. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dane garancije	13.598	21.306
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	14.218	21.926

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke protigarancija za pravočasno plačilo morebitnih obveznosti iz naslova izdane carinske garancije v Belorusiji v višini 6.000 tisoč EUR, garancija za terjatve družbe TAD Pharma v višini 3.000 tisoč EUR in garancija za terjatve družbe Krka Farmaceutici Milano v višini 3.000 tisoč EUR. Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2016 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 53.484 tisoč EUR (41.259 tisoč EUR konec leta 2015).

Poslovni najemi

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Do 1 leta	1.026	974
Od 1 do 5 let	856	1.012
Več kot 5 let	0	0
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	1.882	1.986

Pri najemnih pogodbah z obdobjem, daljšim od 5 let, gre za najem nepremičnin, v glavnem poslovnih prostorov, pri najemih za obdobje do 1 leta oziroma od 1 do 5 let pa tudi za najem opreme.

30. Finančni inštrumenti in finančna tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem tveganj. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni predvsem tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in kreditnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Proces izterjave terjatev je ključni element upravljanja z obratnim kapitalom. Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine je v Krki vzpostavljen že od leta 2004. V sistem so vključeni vsi kupci, ki jim obvladujoča družba in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti več kot 100.000 EUR. Takih kupcev je bilo ob koncu leta 2016 več kot 400 in predstavljajo več kot 95 % terjatev do kupcev.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev inštrumentov zavarovanja ter dodelitev kreditnega limita. Služba za upravljanje tveganj oceni vsakega novega kupca, poleg tega dvakrat na leto obnovi ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja več kot 130 različnih finančnih in nefinančnih kazalcev, ki so razdeljeni v 4 sklope, vsak od njih pa ima različno težo v končni oceni.

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprema blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme vseh družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je integrirana kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljena z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjativah do kupcev in njihovi plačilni disciplini. Sistem poročanja omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Kreditna kontrola zagotavlja stalno kontrolo kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat procesa kreditne kontrole je nizek odstotek odpisov in oslabitev terjatev glede na vrednost prodaje.

Majhna vrednost odpisov in oslabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprta do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

Od leta 2009 je del terjatev do kupcev zavarovan pri kreditni zavarovalnici. Zavarovane so terjatve do kupcev iz držav z ocenjenim povečanim kreditnim tveganjem. Zavarovanje plačil z bančnimi garancijami in akreditivi uporabljamo manj pogosto. Konec leta 2016 je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 61 % terjatev družbe Krka do kupcev zunaj skupine Krka.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki so bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju, je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Poslovne terjatve do odvisnih družb		23.515	10.704
Dana posojila	16	70.806	102.207
Finančne naložbe	17	10.213	19.386
Terjatve do kupcev	20	479.234	402.189
Denar in denarni ustrezniki	21	24.049	24.622
Skupaj		607.817	559.108

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila in terjatve do kupcev in odvisnih družb.

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Slovenija	50.026	81.564
Jugovzhodna Evropa	516	518
Vzhodna Evropa	17.925	17.873
Srednja Evropa	300	300
Zahodna Evropa	2.039	1.952
Čezmorska tržišča	0	0
Skupaj	70.806	102.207

Terjatve do kupcev in odvisnih družb po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Slovenija	8.672	8.239
Jugovzhodna Evropa	96.857	73.717
Vzhodna Evropa	258.023	209.600
Srednja Evropa	69.580	58.836
Zahodna Evropa	66.556	59.732
Čezmorska tržišča	3.061	2.769
Skupaj	502.749	412.893

Pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. je bilo zavarovanih 61 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka (31. 12. 2015 pa 58 %).

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2016	Popravek 2016	Bruto vrednost 2015	Popravek 2015
Nezapadlo	70.785	0	102.198	0
Že zapadlo do 20 dni	0	0	2	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	3	0	0	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	6	0	3	0
Že zapadlo več kot 180 dni	23	11	15	11
Skupaj	70.817	11	102.218	11

Analiza starosti terjatev do kupcev in odvisnih družb na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2016	Popravek 2016	Bruto vrednost 2015	Popravek 2015
Nezapadlo	477.522	1.808	396.064	1.361
Že zapadlo do 20 dni	10.420	77	7.380	64
Že zapadlo od 21 do 50 dni	4.691	49	2.576	1
Že zapadlo od 51 do 180 dni	10.095	77	5.739	428
Že zapadlo več kot 180 dni	21.001	18.969	22.674	19.686
Skupaj	523.729	20.980	434.433	21.540

Družba Krka določenim kupcem podaljšuje plačilne roke. Če do podaljševanja rokov ne bi prihajalo, bi bil 31. 12. 2016 znesek nezapadlih terjatev 473.871 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 389.241 tisoč EUR), zapadlih terjatev do 20 dni 11.365 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 7.981 tisoč EUR), od 21 do 50 dni 4.677 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 2.753 tisoč EUR), od 51 do 180 dni 10.084 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 9.929 tisoč EUR) in zapadlih terjatev za več kot 180 dni 2.032 tisoč EUR (31. 12. 2015 je bil 2.988 tisoč EUR).

Gibanje popravka vrednosti danih posojil

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	11	11
Stanje 31. 12.	11	11

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev in odvisnih družb

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	21.540	15.580
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	6.829	6.408
Odpis terjatev v breme popravkov	-2.503	0
Odprava popravka vrednosti	-4.427	-467
Izterjane odpisane terjatve	-459	0
Učinek tečajnih razlik	0	19
Stanje 31. 12.	20.980	21.540

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po plačilni disciplini, majhni zadolženosti in stabilnih denarnih tokovih. V letu 2016 smo kratkoročne kredite izkoristili le občasno. Vse obveznosti smo poravnali redno in v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje družbe Krka je bilo v letu 2016 majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta ostala kratkoročna posojila	105.269	105.113	94.355	10.758	0	0
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	145.070	145.070	145.070	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	15.792	15.792	15.792	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	266.131	265.975	255.217	10.758	0	0
Izvedeni finančni inštrumenti	12.670	12.670	12.670	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	12.670	12.670	12.670	0	0	0
Skupaj	278.801	278.645	267.887	10.758	0	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta ostala nekratkoročna posojila	503	505	505	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	65.741	65.646	63.276	2.370	0	0
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	128.623	128.623	128.623	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	14.737	14.737	14.737	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	209.604	209.511	207.141	2.370	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	209.604	209.511	207.141	2.370	0	0

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Družba Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih trgih.

Valutna izpostavljenost izhaja iz presežka sredstev nad obveznostmi v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja skupine, kar pojmujemo kot dolgo valutno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo valutno

pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev ter financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba.

Tudi v letu 2016 smo spremljali veliko nestanovitnost valut, ki jim je bila izpostavljena družba Krka. Vrednost ruskega rublja se je v začetku leta ob padcih na globalnih kapitalskih trgih in ob rekordnem padcu cene nafte zniževala in dosegla najnižjo raven pri 91,8 rublja za evro. Padcu v januarju in februarju je sledila postopna, vendar zelo nestanovitna rast cene nafte, hkrati pa je rasla tudi vrednost rublja. Povečano vrednost rublja so spremljali slabi makroekonomski podatki, objavljeni med letom, geopolitična tveganja, ekonomske sankcije ter zaostreni odnosi z Evropsko unijo in ZDA, kar je predstavljalo tveganje za ponovno deprecijacijo ruskega rublja sredi leta 2016. Rast cene nafte in posledično izboljšana makroekonomska pričakovanja za prihajajoča obdobja so zagotovila pogoje za krepitev rublja tudi v drugi polovici leta. Od začetka do konca leta 2016 se je vrednost rublja, izražena v evrih, postopoma povečala za 25 %.

V začetku leta je padla tudi vrednost poljskega zlota, saj so bonitetne agencije poslabšale oceno tveganja za Poljsko. V nadaljevanju leta se je zlot v primerjavi z evrom sicer okrepil, vendar je zaradi nezaupanja bonitetnih agencij in institucionalnih investorjev do ukrepov poljske vlade ostal nestanovit in se je gibal med 4,25 in 4,50 zlota za evro.

Romunski lej se je v letu 2016 gibal med 4,45 in 4,55 leja za evro. Vrednost hrvaške kune je na letni ravni ostala stabilna, med turistično sezono in zunaj nje pa se je kot običajno povečala oziroma nekoliko zmanjšala.

Ameriški dolar se je zaradi pričakovanih dvigov dolarskih obrestnih mer močno okrepil konec leta 2015 in v začetku leta 2016, potem ko je ameriška centralna banka omilila svojo retoriko glede zviševanja obresti, pa je do maja postopoma izgubljal vrednost v primerjavi z evrom. Zaradi dobrih makroekonomskih kazalcev in gospodarskih obetov je v nadaljevanju leta vrednost dolarja spet začela rasti. Predvsem po novembrskih volitvah v ZDA se je dolar močno okrepil, saj so se povečala pričakovanja po korenitejših vladnih ukrepih za povečanje ekonomske aktivnosti v ZDA in manj restriktivni ameriški monetarni politiki.

Družba Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, se odločimo za uporabo izvedenih finančnih instrumentov ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo terminske pogodbe.

V letu 2016 smo tveganje ruskega rublja občasno zavarovali s terminskimi pogodbami. Zaradi krepitve rublja smo ustvarili neto pozitivne tečajne razlike, obenem pa tudi neto odhodke iz naslova občasnega zavarovanja s terminskimi pogodbami.

S terminskimi pogodbami smo tveganje ruskega rublja zavarovali v obdobjih povečane nestanovitnosti tečaja rublja. To je bilo v prvem polletju 2016, ko je cena nafte zelo nihala, in v delu zadnjega četrtletja, ko je na valutnih trgih prišlo do povečane nestanovitnosti tečajev zaradi nejasnega izida ameriških volitev in rezultata pogovorov držav proizvajalk nafte o omejitvi njene proizvodnje.

Tveganja ostalih valut nismo zavarovali. Večletno spremljanje gibanja tečajnih razlik in stroškov zavarovanja romunskega leja, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta in hrvaške kune pokaže, da popolno zavarovanje tveganja navedenih valut ni učinkovito. Nihanja tečajev teh valut so v primerjavi z evrom večinoma manjša.

Za ukrajinsko grivno, kazahstansko tengo, srbski dinar in nekatere druge valute, ki so v strukturi valutne izpostavljenosti skupine Krka manj pomembne, ni na voljo finančnih instrumentov za odpravo valutnih tveganj.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

31. 12. 2016				
v tisoč EUR	EUR*	PLN	RUB	RON
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih družb	0	0	23.515	0
Dana posojila	55.023	0	15.701	0
Terjatve do kupcev	143.078	51.770	199.475	57.621
Prejeta posojila	-105.269	0	0	0
Poslovne obveznosti	-91.591	-6.508	-20.874	-4.163
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	1.240	45.262	217.817	53.458

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2015				
v tisoč EUR	EUR*	PLN	RUB	RON
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih družb	0	0	10.704	0
Dana posojila	86.929	0	15.277	0
Terjatve do kupcev	125.594	41.713	160.597	54.584
Prejeta posojila	-66.244	0	0	0
Poslovne obveznosti	-90.335	-9.227	-14.132	-3.174
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	55.943	32.486	172.446	51.410

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2016	2015	2016	2015
PLN	4,36	4,18	4,41	4,26
RUB	74,17	68,09	64,30	80,67
RON	4,49	4,45	4,54	4,52

* število enot nacionalne valute za 1 EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Sprememba vrednosti navedenih valut za 10 % oziroma 1 % glede na EUR na dan 31. 12. 2016 oziroma 31. 12. 2015 bi poslovni izid pred davki spremenila za v tabeli v nadaljevanju navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu vpliva spremembe tečajev navedenih valut je upoštevano stanje terjatev, obveznosti in posojil, ki so nominirani v lokalnih valutah.

Vpliv na poslovni izid pred davki				
v tisoč EUR	2016		2015	
Sprememba navedene valute za	10 %	-10 %	10 %	-10 %
RUB	21.782	-21.782	17.245	-17.245
Sprememba navedene valute za	1 %	-1 %	1 %	-1 %
PLN	453	-453	325	-325
RON	535	-535	514	-514

Vsaka nadaljnja sprememba rublja za 10 % oziroma poljskega zlota in romunskega leja za 1 % glede na EUR bi pomenila dodatno spremembo poslovnega izida pred davki za zgoraj navedene vrednosti.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Družba Krka v letu 2016 ni bila izpostavljena spremembam referenčnih obrestnih mer, saj je bilo edino dolgoročno posojilo pri odvisni družbi na Portugalskem najeto v EUR po fiksni obrestni meri.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2016	2015
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	-61.049	-671
Finančna sredstva	42.254	65.027
Finančne obveznosti	-103.303	-65.698
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	30.508	36.795
Finančna sredstva	32.315	37.040
Finančne obveznosti	-1.807	-245

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Povečanje variabilne obrestne mere za leto 2016 za 100 bazičnih točk bi poslovni izid povečalo za 305 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 305 tisoč EUR). Povečanje variabilne obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2015 povečalo za 368 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 368 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih kratkoročnih posojil je prikazan v naslednji tabeli.

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	105.110	65.943
– bančna posojila	0	500
– druga posojila	105.110	65.443
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	105.110	65.443
Povprečno stanje kratkoročnih posojil v letu	85.277	83.671
Obresti v poslovnem letu	947	1.329
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	12	31
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil v letu	1,12 %	1,63 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	0 %	0 %
– fiksna	100 %	100 %

Upravljanje kapitala

V skladu s sklepom 19. skupščine z dne 3. 7. 2014 je obvladujoča družba zmanjšala osnovni kapital z umikom 2.632.672 lastnih delnic, kar je predstavljalo 7,431 % vseh izdanih delnic. Po umiku je osnovni kapital v vrednosti 54.732 tisoč EUR razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom družbe Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Družba Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalske strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto v skladu s strateško usmeritvijo povečevanja dividend. Družba Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2016 oziroma 2015 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja kapitala.

Družba Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključena prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšana za denar in njegove ustrezničke.

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Prejeta posojila	105.269	66.244
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	210.295	177.995
Denar in denarni ustrezniki	24.049	24.622
Neto zadolženost	291.515	219.617
Kapital	1.440.448	1.433.211
Kapital in neto zadolženost	1.731.963	1.652.828
Kazalnik finančnega vzvoda	16,8 %	13,3 %

Poštena vrednost

v tisoč EUR	2016		2015	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Poslovne terjatve do odvisnih družb	23.515	23.515	10.704	10.704
Nekratkoročno dana posojila	18.302	18.302	26.300	26.977
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	10.136	10.136	7.578	7.578
Kratkoročno dana posojila	52.504	52.504	75.907	75.907
Kratkoročne finančne naložbe	77	77	11.808	11.808
– delnice in deleži za trgovanje	77	77	79	79
– izvedeni finančni instrumenti	0	0	11.729	11.729
Terjatve do kupcev	479.234	479.234	402.189	402.189
Denar in denarni ustrezniki	24.049	24.049	24.622	24.622
Prejeta kratkoročna posojila	-105.269	-105.269	-66.244	-66.244
Poslovne in ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	-160.861	-160.861	-143.360	-143.360
Druge kratkoročne obveznosti	-12.670	-12.670	0	0
– izvedeni finančni instrumenti	-12.670	-12.670	0	0
Skupaj	329.017	329.017	349.504	350.181

Finančne naložbe glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Poštena vrednost sredstev

	31. 12. 2016				31. 12. 2015			
v tisoč EUR	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti								
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	8.775	0	1.361	10.136	6.217	0	1.361	7.578
Delnice in deleži za trgovanje	77	0	0	77	79	0	0	79
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0	11.729	11.729
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti, skupaj	8.852	0	1.361	10.213	6.296	0	13.090	19.386
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita								
Poslovne terjatve do odvisnih družb	0	0	23.515	23.515	0	0	10.704	10.704
Nekratkoročno dana posojila	0	0	18.302	18.302	0	0	26.977	26.977
Kratkoročno dana posojila	0	0	52.504	52.504	0	0	75.907	75.907
Terjatve do kupcev	0	0	479.234	479.234	0	0	402.189	402.189
Denar in denarni ustrezniki	0	0	24.049	24.049	0	0	24.622	24.622
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita, skupaj	0	0	597.604	597.604	0	0	540.399	540.399
Skupaj	8.852	0	598.965	607.817	6.296	0	553.489	559.785

Poštena vrednost obveznosti

	31. 12. 2016				31. 12. 2015			
v tisoč EUR	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Obveznosti, merjene po poštenu vrednosti								
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	12.670	12.670	0	0	12.670	12.670
Obveznosti, merjene po poštenu vrednosti, skupaj	0	0	12.670	12.670	0	0	12.670	12.670
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita								
Prejeta nekratkoročna posojila	0	0	0	0	0	0	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	0	105.269	105.269	0	0	105.269	105.269
Poslovne in ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	0	0	160.861	160.861	0	0	160.861	160.861
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita, skupaj	0	0	266.130	266.130	0	0	266.130	266.130
Skupaj	0	0	278.800	278.800	0	0	278.800	278.800

Poštena vrednost danih in prejetih nekratkoročnih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero za leti 2016 in 2015 je bila upoštevana 2-odstotna obrestna mera.

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

31. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (promet) z odvisnimi družbami v letu 2016.

v tisoč EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto*	205	800	0	12.064
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto**	533	12.744	11.223	20
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	35.047	20.991	0	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	11	21.475	0	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	14.089	2.573	0	0
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	15.520	1.575	0	0
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	4	362	0	0
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	20	2.231	0	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	79.397	3.320	0	5.780
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	73.169	69.685	0	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	31	9.862	0	0
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	12.148	3.445	0	0
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	36.615	41.745	0	0
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	15	12.484	0	0
KRKA Magyarországi Kft., Budimpešta, Madžarska	1	13.992	0	0
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	5	7.177	0	0
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	3	4.546	0	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	0	2.906	0	0
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	1.318	635	0	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	58.717	15.375	165.375	
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	20.125	290	0	0
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	4.905	2.281	0	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	7.011	739	0	0
Krka FARMACÊUTICA, S.L., Madrid, Španija	26.414	1.290	33.321	0
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	6.202	2.818	0	0
Krka France Eurl, Pariz, Francija	5.451	2.995	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	5.912	1	380	0
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	1.017	422	0	78
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	973	2.130	0	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	0	8	0	0
Skupaj	404.858	260.897	210.299	17.942

* skupaj z odvisno družbo Golf Grad Otočec, d. o. o.

** skupaj z odvisnimi družbami GRS TEHFARMA, d. o. o., GRS VIZFARMA, d. o. o., GRS PREK FARMA, d. o. o., GRS EKO FARMA, d. o. o., GRS TREN FARMA, d. o. o., in GRS VRED FARMA, d. o. o.

Družbe v skupini Krka so z obvladujočo družbo poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Letna obrestna mera za posojila znotraj skupine Krka je ob sklenitvi posojilne pogodbe priznana obrestna mera, ki jo določi minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2016 se je gibala med 0,628 % in 4,216 %.

Stanje posojil, danih odvisnim družbam v skupini, je opisano v pojasnilu 16, stanje posojil, prejetih od odvisnih družb, v pojasnilu 24, stanje terjatev do odvisnih družb v pojasnilu 20 in stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do odvisnih družb v pojasnilu 27.

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2016 so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 37.040 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,1129 % celotnega kapitala družbe in 0,1147 % glasovalnih pravic.

Člani nadzornega sveta družbe so imeli konec leta 2016 v lasti 2130 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,0065 % celotnega kapitala družbe in 0,0066 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2016			31. 12. 2015		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0690	0,0697	22.500	0,0686	0,0693
Aleš Rotar	13.915	0,0420	0,0431	13.023	0,0397	0,0401
David Bratož	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Vinko Zupančič	120	0,0004	0,0004	120	0,0004	0,0004
Milena Kastelic	505	0,0015	0,0016	505	0,0015	0,0016
Člani uprave skupaj	37.040	0,1129	0,1147	36.148	0,1102	0,1114
Člani nadzornega sveta, predstavniki lastnikov						
Jože Mermal	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Julijana Kristl	230	0,0007	0,0007	230	0,0007	0,0007
Simona Razvornik Škofič	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Andrej Slapar	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Anja Strojín Štampar	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Boris Žnidarič	0	0	0	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih						
Tomaž Sever	500	0,0015	0,0015	500	0,0015	0,0015
Franc Šašek	1400	0,0043	0,0043	1000	0,0030	0,0031
Mateja Vrečer	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	2130	0,0065	0,0066	1730	0,0052	0,0053
Skupaj	39.170	0,1194	0,1213	37.878	0,1154	0,1167

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (493.130 na dan 31. 12. 2016 in 326.277 na dan 31. 12. 2015).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2016	2015
Člani uprave	2.331	2.540
Člani nadzornega sveta	206	189
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	2.537	2.729

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2016 znašali 10.688 tisoč EUR (10.121 tisoč EUR v letu 2015).

Prejemki članov uprave v letu 2016

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	400	156	13	349	136	749	305
Aleš Rotar	310	127	8	223	87	533	222
Vinko Zupančič	261	107	10	185	73	446	190
David Bratož*	259	105	12	161	63	420	180
Milena Kastelic**	153	71	5	30	12	183	88
Prejemki članov uprave skupaj	1.383	566	48	948	371	2.331	985

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	4,21	2,82	5,50	0,04	0,55	13,12
Aleš Rotar	3,38	2,82	0,73	0,94	0,55	8,42
Vinko Zupančič	3,38	2,82	2,04	0,75	0,56	9,55
David Bratož*	0,00	2,82	7,25	0,88	0,56	11,51
Milena Kastelic**	0,00	2,82	0,57	1,03	0,64	5,06
Prejemki članov uprave skupaj	10,97	14,10	16,09	3,64	2,86	47,66

* član uprave od 1. 1. 2016

** članica uprave od 1. 1. 2016

Prejemki članov uprave v letu 2015

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	393	151	14	433	169	826	334
Aleš Rotar	306	123	9	290	114	596	246
Zvezdana Bajc*	276	111	9	263	103	539	223
Vinko Zupančič	222	91	10	207	81	429	182
Danica Novak Malnar*	140	63	6	10	5	150	74
Prejemki članov uprave skupaj	1.337	539	48	1.203	472	2.540	1.059

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	4,22	2,82	6,58	0,03	0,54	14,19
Aleš Rotar	3,38	2,82	1,44	0,92	0,55	9,11
Zvezdana Bajc*	3,38	2,82	1,21	0,97	0,55	8,93
Vinko Zupančič	3,37	2,82	2,81	0,78	0,55	10,33
Danica Novak Malnar*	1,47	2,82	0,06	0,91	0,64	5,90
Prejemki članov uprave skupaj	15,82	14,10	12,10	3,61	2,83	48,46

* članica uprave do 31. 12. 2015

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2016

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov lastnikov								
Jože Mermal	22,26	16,19	1,98	1,44	0,00	0,00	24,24	17,63
Julijana Kristl	19,38	14,09	2,21	1,61	0,36	0,27	21,95	15,97
Simona Razvornik Škofič	21,31	15,50	2,20	1,60	0,18	0,13	23,69	17,23
Andrej Slapar	21,31	15,50	1,72	1,25	0,00	0,00	23,03	16,75
Anja Strojnik Štampar	20,13	14,64	1,66	1,21	0,00	0,00	21,79	15,85
Boris Žnidarič*	9,17	6,67	0,77	0,56	0,17	0,13	10,11	7,36
Matej Pirc**	12,00	8,73	0,83	0,60	0,32	0,23	13,15	9,56
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih								
Franc Šašek	20,93	15,22	2,70	1,96	0,00	0,00	23,63	17,18
Tomaž Sever	19,38	14,09	2,70	1,96	0,44	0,32	22,52	16,37
Mateja Vrečer	19,38	14,09	2,21	1,61	0,00	0,00	21,59	15,70
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	185,25	134,72	18,98	13,80	1,47	1,08	205,70	149,60

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2016

** član nadzornega sveta do 7. 7. 2016

Po sklepu 16. skupščine delničarjev, ki je bila 7. 7. 2011, člani nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji sejinino, ki za posameznega člana nadzornega sveta družbe znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejinino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejinine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejinina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejinine. Posamezni član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, vse dokler skupni znesek sejin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta poleg sejin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejema doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta in člani komisije nadzornega sveta prejema osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezni član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	2016	2015
Člani uprave	1,78	1,02	2,34	1,36
Člani nadzornega sveta družbe (predstavniki zaposlenih)	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	1,78	1,02	2,34	1,36

Posojila zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so 31. 12. 2016 znašala 169 tisoč EUR (72 tisoč EUR na dan 31. 12. 2015). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, pa so v letu 2016 znašala 14 tisoč EUR (12 tisoč EUR v letu 2015). Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

32. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2016		2015	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	130	2,7	107	2,2
Magistri znanosti	239	4,9	216	4,5
Univerzitetna izobrazba	1.522	31,4	1.461	30,6
Visokostrokovna izobrazba	587	12,1	554	11,6
Višješolska izobrazba	206	4,3	213	4,5
Srednješolska izobrazba	1.190	24,6	1.209	25,3
Kvalificirani delavci	757	15,6	783	16,4
Nekvalificirani delavci	214	4,4	233	4,9
Skupaj (povprečje leta)	4.845	100,0	4.776	100,0

33. Posli z revizorsko družbo

Pogodbena vrednost storitev revidiranja, ki jih je za družbo Krka v letu 2016 opravila revizorska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je bila 124 tisoč EUR (129 tisoč EUR v letu 2015). Revizijska družba je za družbo Krka v letu 2016 prevedla še računovodski del letnega poročila za leto 2015 v vrednosti 9 tisoč EUR.

34. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili v obdobju od konca leta 2016 do 31. 3. 2017:

Od 1. 1. 2017 do 31. 3. 2017 smo pridobili 37.744 lastnih delnic v skupni vrednosti 1.983.317 EUR. Stanje lastnih delnic je 530.874 (1.619 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Delničarjem gospodarske družbe Krka d.d.

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze gospodarske družbe Krka d.d., ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2016 ter ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Krka d.d. na dan 31. decembra 2016 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo ločenih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji ločenih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh ločenih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih ločenih računovodskih izkazih.

Poplačljiva vrednost terjatev do kupcev

Terjatve do kupcev so pomembne za družbo, ker predstavljajo 26,1% vseh sredstev na dan 31. decembra 2016. Zaradi prisotnosti na globalnem trgu, je družba izpostavljena kreditnemu in poslovnemu tveganju. Zato je proces izterjave terjatev, ki ga družba redno izvaja, ključni element upravljanja z obratnim kapitalom družbe Krka. Družba ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo bonitetno oceno strank ter aktivno spremljanje plačil kupcev. Ocena poplačljive vrednosti terjatev do kupcev zahteva od posloводства sprejem predpostavk in presojo pri oceni popravka vrednosti terjatev. Zaradi pomembnosti zneska terjatev do kupcev in ocene njihove poplačljivosti, je poplačljiva vrednost terjatev do kupcev opredeljena kot ključna revizijska zadeva.

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj terjatev iz poslovanja, ki vključuje, a ni omejeno na preskušanje kontrol v procesu prodaje, preverjanje podpornih odpremnih listin ter pridobitev potrditve zneskov terjatev od kupcev. Na podlagi podrobne analize starosti strukture terjatev in preveritve spornih terjatev do kupcev, smo preverili ocene in predpostavke, ki jih je posloводство uporabilo pri izračunu popravka vrednosti terjatev. Preverili smo, v kolikšni meri so terjatve do kupcev zavarovane pri zavarovalnicah in kakšni so postopki v zvezi z podaljševanjem plačilnih rokov po izvedeni prodaji. Ocenili smo ustreznost razkritij družbe v zvezi s terjatvami do kupcev in s tem povezanimi tveganji (kreditno tveganje) ter starostno strukturo terjatev do kupcev v pojasnilu 30 k ločenim računovodskim izkazom družbe.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen ločenih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh ločenih računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v ločenih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene z ločenimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- ▶ prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izhaja iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- ▶ pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ▶ presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;

► na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;

► ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. V kolikor zakon ali predpisi ne preprečujejo njihovega javnega razkritja in razen v izjemno redkih okoliščinah, ko lahko utemeljeno pričakujemo, da bi bile posledice poročanja o določeni zadevi bolj škodljive kot je v javnem interesu, te zadeve opisujemo v revizorjevem poročilu.

Ljubljana, 17. marec 2017

Sanja Košir Nikašinovič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

PRILOGA 1

Izvedeni nakupi lastnih delnic družbe Krka v letu 2016 po dnevih

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
4. 1. 2016	322	64,11	20.643	11. 4. 2016	985	61,07	60.156	30. 8. 2016	1.427	59,41	84.779
5. 1. 2016	1.217	64,32	78.279	13. 4. 2016	307	60,84	18.677	31. 8. 2016	1.474	59,46	87.645
7. 1. 2016	1.555	63,21	98.285	14. 4. 2016	395	60,93	24.067	1. 9. 2016	1.631	58,97	96.178
8. 1. 2016	2.311	62,68	144.865	15. 4. 2016	639	60,97	38.958	2. 9. 2016	1.097	60,14	65.969
11. 1. 2016	2.136	61,66	131.705	18. 4. 2016	704	61,05	42.979	5. 9. 2016	646	59,78	38.620
12. 1. 2016	2.275	61,20	139.231	20. 4. 2016	437	61,02	26.665	6. 9. 2016	1.424	59,73	85.054
13. 1. 2016	1.686	61,32	103.383	21. 4. 2016	1.522	61,05	92.920	7. 9. 2016	872	59,67	52.032
14. 1. 2016	2.189	61,11	133.761	22. 4. 2016	969	60,89	59.003	8. 9. 2016	936	59,59	55.774
15. 1. 2016	2.226	60,81	135.360	25. 4. 2016	1.578	61,10	96.413	9. 9. 2016	892	59,26	52.863
18. 1. 2016	94	60,51	5.688	26. 4. 2016	1.375	60,96	83.816	12. 9. 2016	1.269	58,36	74.062
19. 1. 2016	6	60,67	364	29. 7. 2016	335	59,10	19.797	13. 9. 2016	913	59,19	54.043
20. 1. 2016	2.384	61,27	146.056	1. 8. 2016	942	59,59	56.136	14. 9. 2016	407	59,47	24.203
21. 1. 2016	1.767	61,10	107.967	2. 8. 2016	1.982	60,08	119.077	15. 9. 2016	1.625	59,55	96.770
22. 1. 2016	833	61,11	50.901	3. 8. 2016	2.198	59,90	131.671	16. 9. 2016	780	59,87	46.702
25. 1. 2016	952	61,50	58.549	4. 8. 2016	689	59,43	40.948	19. 9. 2016	694	59,80	41.500
26. 1. 2016	1.244	61,81	76.889	16. 8. 2016	218	58,56	12.765	20. 9. 2016	1.251	60,18	75.285
27. 1. 2016	2.327	61,13	142.259	18. 8. 2016	1.694	59,41	100.635	21. 9. 2016	1.696	60,53	102.660
28. 1. 2016	2.308	60,73	140.168	19. 8. 2016	1.754	59,76	104.821	22. 9. 2016	676	59,99	40.553
29. 1. 2016	444	61,11	27.133	22. 8. 2016	1.513	59,59	90.166	23. 9. 2016	1.715	60,54	103.819
1. 2. 2016	378	61,64	23.299	23. 8. 2016	357	59,10	21.099	26. 9. 2016	1.689	59,63	100.716
2. 2. 2016	1.057	61,30	64.791	24. 8. 2016	543	59,40	32.252	27. 9. 2016	1.775	58,92	104.579
3. 2. 2016	83	61,40	5.096	25. 8. 2016	1.095	59,53	65.183	28. 9. 2016	1.389	58,68	81.502
4. 2. 2016	106	61,41	6.509	26. 8. 2016	1.443	59,60	85.998	29. 9. 2016	1.499	60,47	90.643
8. 4. 2016	992	61,08	60.596	29. 8. 2016	1.352	59,59	80.567	30. 9. 2016	390	60,88	23.744

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
3. 10. 2016	1.777	61,10	108.574	22. 11. 2016	1.215	55,10	66.951	9. 12. 2016	1.356	53,43	72.446
4. 10. 2016	2.286	60,42	138.109	23. 11. 2016	1.676	55,16	92.451	12. 12. 2016	1.913	53,40	102.147
5. 10. 2016	1.954	59,85	116.948	24. 11. 2016	1.280	55,06	70.478	13. 12. 2016	2.975	53,26	158.435
6. 10. 2016	2.157	60,03	129.474	25. 11. 2016	1.663	54,47	90.582	14. 12. 2016	2.649	53,24	141.039
7. 10. 2016	2.360	60,06	141.744	28. 11. 2016	1.706	53,24	90.830	15. 12. 2016	2.662	53,04	141.195
10. 10. 2016	2.343	59,60	139.639	29. 11. 2016	1.984	51,70	102.574	16. 12. 2016	2.673	53,04	141.776
11. 10. 2016	2.339	59,82	139.908	30. 11. 2016	2.185	50,66	110.703	19. 12. 2016	3.454	52,63	181.786
12. 10. 2016	1.925	59,45	114.432	1. 12. 2016	2.367	49,15	116.333	20. 12. 2016	919	51,94	47.736
13. 10. 2016	2.179	59,54	129.734	2. 12. 2016	751	50,07	37.606	21. 12. 2016	3.523	51,48	181.373
14. 10. 2016	1.827	59,03	107.853	5. 12. 2016	2.183	52,37	114.313	22. 12. 2016	3.522	51,17	180.235
17. 10. 2016	2.420	58,99	142.758	6. 12. 2016	1.339	53,83	72.073	23. 12. 2016	2.826	51,07	144.323
18. 11. 2016	1.343	55,97	75.168	7. 12. 2016	3.270	54,43	177.994	27. 12. 2016	268	50,89	13.638
21. 11. 2016	1.741	55,99	97.482	8. 12. 2016	2.469	53,65	132.474	28. 12. 2016	3.289	51,49	169.359
								Nakupi v letu 2016 skupaj	166.853	57,65	9.618.914

V povprečno ceno delnice je vključena tudi plačana provizija.

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2016 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člani uprave družbe Krka, d. d., Novo mesto smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Krka in skupine Krka za leto 2016 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Krka in skupine Krka za leto 2016. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Jože Colarič,
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar,
član uprave

dr. Vinko Zupančič,
član uprave

David Bratož,
član uprave

Milena Kastelic,
članica uprave – delavska direktorica